C:\Users\Plazma\Desktop\300\van_Gulik_Robert-Vrazda_v_Kantonu.pdb

PDB Name: van Gulik - Vrazda v Kantonu
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 7.7.2008
Modification Date: 7.7.2008
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Vražda v Kantonu

Robert van Gulik

OSOBY
Hlavní postavy:
Ti Žen-tie - president Nejvyššího soudu, v tomto románu na návštěvě Kantonu v létě roku 680
TIAO Taj - plukovník Císařské gardy \
TAO Kaň - vedoucí tajemník Nejvyššího soudu/jeho pobočníci

Osoby z Případu císařského cenzora:
WENG Tien - místodržitel Kantonu a jižních území
PAO Kuan - kantonský prefekt
LIOU Tao-ming - císařský cenzor
doktor SU - jeho poradce

Osoby z Případu Smaragdové tanečnice:
Zumurrud - arabská tanečnice
Mansúr - vedoucí arabské obce v Kantonu
LIANG Fu - proslulý finančník
JAO Taj-jak - bohatý kupec

Osoby z Případu tajných milenců:
Lan-li - slepá dívka
NI - námořní kapitán
Dunjázád a Danánír - jeho otrokyně

Oba muži stojící u rohu celnice mlčky pozorovali dlouhé, pusté nábřeží. Hubená, hranatá postava staršího byla od hlavy k patě zahalena do starého kaftanu z kozí kůže. Druhý, hřmotný, hezký chlapík, měl na sobě záplatovaný hnědý chalát a kazajku. Co tam tak stáli, dusný vlhký opar přešel v teplé mžení, které promáčelo obnošený samet jejich černých čapek. Nehybný vzduch byl velice parný; bylo sice již pozdní odpoledne, ale stále se neobjevoval ani náznak chladivého večerního vánku.
Na tucet kuliů s nahými zády vykládalo zboží z cizí lodi, jež kotvila opodál při nábřeží, zrovna naproti bráně celnice zakončené nahoře lomeným obloukem. Shrbeni pod těžkými břemeny se tam plahočili po lávce v rytmu jakési truchlivé melodie. Čtyři strážci, kteří stáli u brány, si posunuli zašpičatělé přilbice se svých zpocených čel. Ztěžka se opírali o dlouhé halapartny a znuděnýma očima sledovali práci.
"Podívej se! Tam jede loď, co jsme s ní dnes ráno přijeli po řece," zvolal starší muž. Přitom ukázal na temný obrys, jenž se z mlžného oparu vynořil za stěžni dalšího plavidla, kotvícího hned vedle oné cizí lodi. Vesla hnala černou válečnou džunku obrovskou rychlostí k ústí Perlové řeky, mosazné gongy na ní dunivě varovaly drobné čluny poříčních obchodníků, aby uhnuli z cesty.
"Bude-li jim přát počasí, mohou být v Annami hodně brzy," poznamenal rozmrzele jeho širokoplecí společník. "Všecko ukazuje na to, že se tam semele něco většího. A ty a já abychom tu trčeli na téhle ztracené vartě a podle rozkazu pozorovali cvrkot. K čertu, zas mi už teče po zádech! Jako bych v tom zatraceném parnu toho už tak dost nevypotil."
Přitáhl si límec kazajky těsněji kolem silné boxerské šíje, přičemž dával dobrý pozor, aby nebylo vidět drátěnou košili, kterou měl vespod i se zlatým odznakem plukovníka Císařské gardy -kulatým terčem vytvořeným ze dvou navzájem propletených draků. Pak se mrzutě zeptal: "Tak co, bratře Tao, víš, oč se tu vlastně jedná?"
Hubeňour jen smutně zavrtěl šedivou hlavou. Popotáhl se za dlouhé vousy, jež mu vyrůstaly z bradavice na tváři, a zvolna odpověděl:

"Starý mi nic neřekl, bratře Tao. Zřejmě to ale bude náramné důležité. Jinak by přece neodejel ze sídelního města tak nakvap a nehnal by se i s námi sem, napřed na koních a potom na té rychlé válečné džunce. Jistě se tady v Kantonu peče cosi moc nekalého. Hned od té doby, co jsme dnes ráno přijeli, jsem ..."
Přerušilo ho hlasité plácnutí. Dva kuliové totiž upustili do blátivého pruhu vody mezi lodí a nábřežím balík. Jakýsi muž s bílým turbanem na hlavě seskočil s paluby a za doprovodu kopanců si vyjel na dělníky nějakou cizí řečí. Znudění strážníci u celnice náhle ožili. Jeden z nich popošel kupředu a prudkým rozmachem halapartny naplocho udeřil láteřícího Araba po šíji.
"Necháš naše lidi na pokoji, ty psí synu," rozkřikl se. "Nezapomeň, že tady jsi v Číně!"
Arab sevřel rukojeť dýky, kterou měl zastrčenu za rudým opaskem. Tucet mužů v bílých burnusech seskočilo s lodi a ihned tasili své dlouhé zakřivené meče. Zatímco ostatní kuliové nechali balíky být a raději vzali do zaječích, čtyři strážníci zaútočili halapartnami na láteřící lodníky. Náhle na dláždění zaduněly okované boty. Branou celnice vypochodovalo dvacet vojáků. Neobyčejně snadno, což byl důsledek dlouhé praxe, obklopili rozlí-cené Araby a hroty kopí je zatlačili zpět k okraji nábřeží. Vysoký, hubený Arab s orlím nosem se nahnul přes lodní zábradlí a ostrým hlasem lodníkům vyčinil. Ti pak zastrčili meče do pochvy a vyhrabali se zpět na palubu. Teprve teď se kuliové dali znovu do práce, jako by se dočista nic nepřihodilo.
"Kolik je asi tady ve městě těch drzých parchantů?" ptal se plukovník.
"No, v přístavu jsme přece napočítali čtyři lodě. A dvě navíc kotví v ústí řeky připraveny k odplutí. K tomu si připočti Araby, co se tu usadili při břehu řeky, a vyjde ti to hned na takové dva tisíce. Vždyť i ta tvoje pitomá hospoda trčí přece zrovna uprostřed muslimské čtvrti. Docela příhodné místo, aby ti tam v noci vrazili kudlu do zad. Ta moje nestojí sice také za mnoho, ale přece jen je už za Jižní branou a je tam aspoň možné dovolat se stráží."
"V kterém pokoji tam bydlíš?"
"V tom rohovém na poschodí, takže mám aspoň dobrý rozhled po nábřeží a po skladištích, přesně podle rozkazu. Nemyslíš ostatně, že jsme tu trčeli už dost dlouho? To mžení je čím dál horší. Pojďme si to raději obhlédnout tamhle!"
Ukázal na samý konec nábřeží, kde v mlžném oparu bylo nezřetelně vidět, jak kdosi zrovna rozsvěcuje červenou svítilnu vinárny.
"Nějaký ten džbánek mně rozhodně přijde vhod," zabručel Tiao Taj. "Nikdy jsem ještě neviděl něco tak bezútěšného. A ke všemu se tu ještě ani nedomluvím."
Spěšně se pustili po kluzkém dláždění a nijak si nevšimli vou-sáče v ošumělých šatech, který se v téže chvíli vynořil ze skladiště na nábřeží nedaleko odsud a pustil se za nimi.
Když došli na konec nábřeží, Tiao Taj si všiml, že most přes vodní příkop u městské brány Kuej-te je přecpán chodci. Ve svých slaměných pláštích do deště se hnali každý po svém jeden přes druhého.
"Tady nikdo nemá čas ani na to, aby se pěkně v klidu prošel," mručel.
"Právě proto udělali z Kantonu nejbohatší přístav celého jihu!" poznamenal Tao Kaň. "Tady je to!"
Odsunul záplatovaný závěs na dveřích a oba vstoupili do tmavého výčepu, připomínajícího spíše jeskyni. Přivítal je zápach zteřelého česneku a solených ryb. Čadící olejové lampy, pohupující se pod trámy nízkého stropu, vrhaly mihotavé světlo na pár desítek hostů, namačkaných po čtyřech či pěti kolem malých stolků. Všichni byli zabráni do polohlasitého rozhovoru a zdálo se, že se nikdo ani v nejmenším nezajímá o oba nové příchozí.
Když si oba mužové usedali za prázdný stůl poblíž okna, vou-sáč, který je sledoval, rovněž vešel dovnitř. Zamířil rovnou dozadu k ošoupanému dřevěnému pultu, kde hostinský v nádržce s horkou vodou ohříval cínové džbánky s vínem.
Tao Kaň objednal dobrou kantonštinou u číšníka dva velké džbány. Mezitím co čekali, Tiao Taj se opřel lokty o zamaštěný stůl a otráveně si prohlížel hosty.
"Pěkná sebranka!" zabručel po chvíli. "Vidíš tam toho ošklivého zakrslíka? Nedovedu pochopit, že mně ta jeho odporná tlama nepadla do oka, hned jak jsem vešel."
Tao Kaj se zadíval na drobného pořízka, který seděl docela sám u stolu hned při dveřích. Měl nevýraznou tmavou tvář, nízké, hluboce zbrázděné čelo a rozpláclý nos. Malé, hluboko v důlcích zasazené oči se mračily pod naježeným obočím. Velké, chloupky porostlé ruce svíraly prázdnou číši.
"Nakonec jediný, kdo tu působí slušným dojmem, je náš sou-sed. šeptal Tao Kaň. "Vypadá na profesionálního zápasníka."
Bradou přitom ukázal na ramenatého muže, osaměle sedícího u sousedního stolu. Měl na sobě čistý tmavomodrý chalát a černou šerpu těsně ovinutou kolem útlého pasu. Oči s těžkými víčky dodávaly jeho hezké temně zbarvené tváři ospalý výraz. Civěl do prázdna a zdálo se, že vůbec nevnímá své okolí.
Umouněný číšník před ně postavil dva velké džbány. Potom se vrátil k výčepnímu pultu. Ostentativně si nevšímal zakrslého mužíka, který naň mával prázdnou číší.
Tiao Taj upil, ale tvářil se velice nedůvěřivě.
"Není vůbec špatné!" vykřikl příjemně překvapen. Vyprázdnil číši a dodal: "Vlastně je docela dobré!" Druhou číši vyprázdnil jediným dlouhým douškem. Tao Kaň následoval jeho příkladu a spokojeně se přitom zašklebil.
Vousáč u výčepního pultu je po celou dobu bedlivě pozoroval. Počítal číše, které vypili. Když viděl, že se pouštějí už do šesté, poodešel od pultu. Přitom mu oči zabloudily k onomu zakrslíkovi a zarazil se. Chlapík u sousedního stolu, který koutky přivřených očí pozoroval oba, vousáče i zakrslíka, se tecT posadil zpříma. V zamyšlení si hladil krátký, pečlivě přistřižený, ale celou tvář pokrývající vous.
Tiao Taj položil prázdnou číši na stůl. Ztěžka poklepal svému příteli na kostnaté rameno a prohlásil s širokým úšklebkem:
"Nemám to město rád. Nemám rád to zatracené vedro a nelíbí se mně ani tato smradlavá putyka. Ale u všech všudy,

víno tu je vynikající a koneckonců je to docela dobrý pocit, že jsme zase venku, v práci. Co ty na to, bráško?"
"Já už taky mám sídelního města plné zuby," odpověděl druhý. "Dávej pozor, vykukuje ti odznak!"
Tiao Taj si přitáhl klopy kazajky. Ale vousáč u nálevního stolu přece jen zahlédl zlatý odznak a na rtech se mu objevil spokojený úsměv. Hned se mu však tvář znovu prodloužila, když uviděl, jak dovnitř vstoupil jakýsi Arab v modrém turbanu, šilhající na levé oko, a hned si přisedl k onomu zakrslíkovi. Vousáč se obrátil k pultu a kývl na hostinského, aby mu znovu naplnil číši.
"Na mou duši, já se nijak nehodím k tomu, hrát si na plukovníka s celou parádou!" vykřikl Tiao Taj, když oběma znovu nalil vína. "A představ si, že už to dělám čtyři roky! Měl bys jen vidět postel, kde mám spát. Hedvábné podušky, hedvábné přikrývky a brokátová nebesa. Vždyť si v tom musím připadat jako nějaká nóbl kurva. Víš, co každou noc provádím? Vytáhnu si rákosovou rohož, co si schovávám za postelí, rozvinu si ji pěkně na podlaze a tam si lehnu, abych se pořádně vyspal. Jedině mě otravuje, že každé ráno pak musím aspoň trochu zmuchlat podušky a přikrývky, abych si nezadal před ordonancí."
Hlučně se rozesmál. Tao Kaj se k němu přidal. Bylo jim přitom velice dobře a ani si nevšimli, že jejich chechtot se tu ozývá až příliš hlasitě. Všechen rozhovor umlkl; hosté jen hleděli v tíživém mlčení ke dveřím. Zakrslý mužík cosi zlostně povídal číšníkovi, stojícímu se založenýma rukama před ním u stolu. Jejich soused se na ně zadíval, potom však zalétl očima k vousáči u výčepního pultu.
"Já aspoň," prohlásil Tao Kaj s poťouchlým úsměvem, "se dnes mohu jít v klidu vyspat do svého podkroví. Nebudu musit napřed vyhánět ven celý houf mladých služtiček, co jich tam ke mně do pokoje můj sloužící nažene. Ten darebák pořád doufá, že mně přece jen někdy některou z nich dohodí za konkubínu."
"Proč tomu ničemovi neřekneš, aby už s tím nesmyslem přestal? Ale radši se napij!"
"Tak totiž aspoň něco ušetřím, přítelíčku. Holky se jen hrnou do práce, a to zadarmo, vždyť počítají s tím, že uloví bohatého starého mládence - to je ono!" Tao Kaj dopil a dokončil své úvahy: "Naštěstí ani ty, bratře Tao, ani já nepatříme zrovna k těm, co by stáli o ženění. Kdepak, my nejsme jako náš přítel a kolega Ma Zung."
"O tom mizerovi mně ani nemluv!" rozkřikl se Tiao Taj. "Když si pomyslím, že za čtyři roky, co je ženat s těmi dvojčaty, jim nadělal šest kluků a dvě holky! Tím přece degraduje veškerou rozkoš jenom na pořádnou dřinu. A teď se dokonce bojí přijít domů opilý. Víš, že..."
Náhle umlkl a s údivem se zahleděl na poprask u dveří. Ošklivý zakrslý mužík a Arab se zvedli. Se zrudlými tvářemi plnými zlosti spustili na číšníka proud nadávek a ten se je zas snažil překřičet. Ostatní hosté přihlíželi výstupu s netečnými tvářemi. Náhle Arab sáhl po dýce. Mužík mu však rychle sevřel paži a vystrkal ho ven. Číšník sebral mužíkův pohár s vínem a mrštil jím po něm. Roztříštil se na kousky na dláždění. Přihlížející to kvitovali souhlasným zamručením.
"Tady nemilují Araby," poznamenal Tiao Taj.
Muž u sousedního stolu se k nim obrátil.
"Ne, tu vlastně nešlo o Araba," řekl jim dobrou severní čínštinou. "A1e máte pravdu, Araby tu také rádi nemáme. Proč se sem cpou? Ostatně ani nepijí naše víno. Jejich víra jim to nedovoluje."
"To se ti černí parchanti připravují o to nejlepší, co na světě máme !" prohlásil s ušklíbnutím Tiao Taj. "Pojďte se s námi napít!" A když si neznámý s úsměvem přistrčil židli k jejich stolu, Tiao Taj se ho zeptal: "Jste ze severu?"
"Ne, narodil jsem se a vyrostl tady v Kantonu. Ale hodně jsem cestoval, a kdo cestuje, musí se učit řeči. Jsem totiž námořní kapitán. Mimochodem, jmenuji se Ni. A co vás sem přivedlo?"
"Jen tak tudy projíždíme," vysvětloval Tao Kaň. "Jsme drobní úředníčci a patříme k družině jistého hodnostáře, který tu teď podniká inspekční cestu po provincii."
Kapitán si Tiao Taje zkoumavě prohlédl.
"Řekl bych, že jste od vojska."
"Trochu jsem jen tak pro zábavu boxoval a šermoval," poznamenal lhostejně Tiao Taj. "Vás to též zajímá?"
"Hlavně šerm. Zvláště s arabskými šavlemi. Musil jsem se to naučit, protože jsem pravidelně jezdil do Perského zálivu. V ta-mějších vodách je totiž plno pirátů."
"Nikdy nepochopím, jak vlastně dokáží šermovat se zakřivenými šavlemi," poznamenal Tiao Taj.
"To byste se divil," řekl kapitán Ni. Vbrzku byli s Tiao Tajem zabráni do živého rozhovoru o rozličných způsobech šermování. Tao Kaj roztržitě naslouchal a věnoval se raději dolévání číší. Když však zaslechl, jak kapitán uvádí jakési odborné výrazy v arabštině, zadíval se naň a zeptal se:
"Znáte tu jejich hatmatilku?"
"Natolik ano, abych se domluvil. Pochytil jsem i perštinu. Všechno jen tak při běžné denní práci." Pak se obrátil k Tiao Tajovi: "Rád bych vám ukázal svou sbírku cizokrajných mečů. Co byste řekli tomu, zajít si ke mně na skleničku? Bydlím ve východní části města."
"Dnes večer mám dost napilno," odpověděl Tiao Taj. "Šlo by to zítra ráno?"
Jejich společník blýskl očima po muži u výčepního pultu.
"Dobrá," řekl. "Kde bydlíte?"
"V hospodě U Pěti nesmrtelných, nedaleko mešity."
Kapitán se zřejmě chystal něco poznamenat, ale pak toho nechal. Upil vína a jen jakoby mimochodem se zeptal: "A co váš přítel, ten tam také bydlí?" Když Tiao Taj zavrtěl hlavou, kapitán jen pokrčil rameny a dodal: "No, řekl bych, že vy se už docela jistě ohlídáte sám. Pošlu pro vás nosítka řekněme hodinu po snídani."
Tao Kaj zaplatil a hned nato se s novým známým rozloučili. Obloha se vyjasnila; větřík od řeky jim příjemně ochlazoval rozpálené tváře. Nábřeží teď celé ožilo. Pouliční prodavači se rozložili se svými stánky podél vody ve světle celých šňůr barevných lampiónů. Řeka byla poseta pochodněmi na drobných člunech, jež tu kotvily jeden na druhém. Větřík k

nim zanášel vůni hořícího dříví. Lidé žijící na vodě si chystali večeři.
"Vezměme si nosítka," navrhl Tao Kaň. "Do místodržitelského paláce je to kus cesty."
Tiao Taj neodpovídal. Pozorně a soustředěně si prohlížel proudící zástupy. Náhle se zeptal:
"Nemáš pocit, že nás někdo nespouští z očí?"
Tao Kaj se rychle ohlédl dozadu.
"Ne, nemám," řekl. "Ale přiznávám, že tvé předtuchy jsou často správné. Jelikož nám náš soudce přikázal, abychom se u něho hlásily v šest, máme ještě asi hodinu času. Můžeme se tedy trochu projít, každý na svou pěst. Tak si aspoň ověříme, jestli nás někdo sleduje. A já se současně budu moci přesvědčit, jak dalece se ještě v městě vyznám."
"Dobrá. Projdu kolem své hospody, ale potom změním směr; pustím se napříč muslimskou čtvrtí. Zamířím-li k severovýchodu, musím dříve nebo později narazit na tu širokou ulici, co vede k severu, že je to tak?"
"Jenom jestli se do něčeho nezapleteš. Podívej se také na věž s vodními hodinami na hlavní třídě, je to proslulá rarita. Přesný čas tam ukazují plováky, rozmístěné v několika mosazných nádržích na vodu, které ční jedna nad druhou jako schody na schodišti. Voda pomalu odkapává z vyšších nádob do nádob níže položených. Je to docela vtipné zařízení."
"Snad si nemyslíš, že potřebuji takovou zbytečnost jen proto, abych si zjistil, kolik je hodin?" ohradil se Tiao Taj s pohrdlivým úšklebkem. "Řídím se podle slunce a podle své žízně, A za noci a deště mne docela dobře vystačí samotná žízeň. Na shledanou v paláci."
Tiao Taj zahnul za roh, přešel po mostě přes vodní příkop a pustil se do města branou Kuej-te.
Jak se tak prodíral hustými večerními zástupy, tu a tam se ohlédl, ale jak se zdálo, nikdo ho nesledoval. Prošel kolem vysoké, rudě lakované brány chrámu Pěti nesmrtelných, poté se dal první ulicí nalevo a tak se dostal ke své hospodě, pojmenované po chrámu. Bylo to sešlé jednoposchoďové stavení. Přes střechu zahlédl špičku minaretu patřícího k mešitě a čnícího do výše jistě aspoň patnácti sáhů.
Tiao Taj bodře popřál dobrou noc nevrlému hostinskému, který se tam celý znavený krčil v bambusovém křesle v malé předsíňce, a zamířil rovnou do svého pokoje vzadu na poschodí. Uvnitř bylo horko a dusno, okenice na jediném okně byly totiž po celý den zavřeny. Když si pokoj po ránu najal, zůstal tam jen na tu chvíli, co si položil své cestovní vaky na holou prkennou postel. Zaklel a doširoka rozrazil okenice. Zadíval se na minaret; teprve teď ho uviděl v celé velikosti.
"Ti cizinci nedovedou postavit ani pořádnou pagodu," bručel si s úšklebkem. "Žádné poschodí, žádné prohnuté střechy, nic. Je to rovné a holé jako kus cukrové třtiny."
Pobrukoval si nějaký popěvek a přitom si vzal čistou košili, přes niž znovu přetáhl drátěnou vestu; přilbici, železné rukavice a vysoké vojenské boty si zabalil do modrého sukna. Potom sešel dolů.
Na ulici bylo stále ještě velice horko; větřík od řeky se až tak daleko do města nedostal. Tiao Taj litoval, že si nemůže sundat kazajku, protože měl na sobě drátěnou vestu. Rozhlédl se letmo po kolemjdoucích a pak se pustil uličkou hned vedle hospody.
Úzké ulice byly osvětleny lampióny nočních obchodních stánků, ale kolem nich bylo jen málo lidí. Zahlédl několik Arabů, nápadných svými bílými turbany právě tak jako rychlými, dlouhými kroky. Když se dostal za mešitu, ulice nabyly cizího rázu. Bíle nalíčené domky byly v přízemí načisto bez oken; jedině z poschodí sem dopadalo trochu světla, vycházejícího dovedně vyřezávaným dřevěným mřížovím. Místy se nad ulicí klenula krytá chodba, jež spojovala poschoďové části domů, stojících přes ulici proti sobě. Tiao Taj byl po všem tom vínu pořád ještě v povznesené náladě, takže přestal dávat pozor, zda ho někdo nesleduje.
Tak se stalo, že najednou v jedné docela opuštěné uličce náhle zjistil, že vedle něho kráčí jakýsi vousatý Číňan a úsečně se ho ptá:
"Nejste snad členem Císařské gardy a nejmenujete se snad Kao či Šao nebo tak nějak?"
Tiao Taj se zarazil. V nezřetelném světle si bedlivě prohlížel upjatou tvář neznámého, s dlouhými licousy a prošedivělým vousem; rovněž si povšiml, že na sobě má roztrhaný hnědý šat, pořádně opelichanou čapku a boty celé od bláta. Vypadal sice velice ošuměle, ale svým chováním a držením těla prozrazoval osobu vysoce postavenou a jeho řeč měla onen zřetelný přízvuk obyvatele sídelního města. Tiao Taj tedy opatrně řekl:
"Jmenuji se Tiao."
"No ovšem. Plukovník Tiao Taj. Povězte mi, je váš pán, Jeho Excelence Ti, rovněž tady v Kantonu?"
"A co kdyby byl?" tázal se Tiao Taj nevlídně.
"Nechtě toho!" utrhl se neznámý. "Musím ho nutně vidět. Zaveďte mne k němu!"
Tiao Taj se zamračil. Onen chlapík nijak nevypadal na pobudu. A jestliže by jím snad i byl, tím hůř pro něho. Proto tedy přiznal:
"Náhodou jdu zrovna teď za ním. Můžete se tedy ke mně přidat."
Neznámý se spěšně ohlédl do temné ulice za sebou.
"Běžte napřed," rozhodl stručně, "já půjdu za vámi. Bude lépe, když nás nikdo neuvidí pohromadě."
"Jak si přejete," souhlasil Tiao Taj a pokračoval v cestě. Musel teď dávat dobrý pozor, protože mezi dlažebními kameny bylo plno hlubokých děr a jediné světlo sem tu a tam pronikalo z domovních oken. Kolem dokola nebylo ani živé duše; neozývalo se tu nic jiného než těžké kroky neznámého, který kráčel za ním.
Když Tiao Taj zahnul za další roh, ocitl se v uličce ležící v naprosté temnotě. Pohlédl vzhůru, aby si ověřil, zda uvidí špici minaretu, podle které se chtěl orientovat. Ale vysoké domy po obou stranách ulice byly jeden na druhém; podařilo se mu zahlédnout pouze úzký pruh oblohy plné hvězd. Počkal, až ho došel jeho společník, a pak mu přes rameno řekl:
"Není tu vůbec vidět. Bude lépe, když se vrátíme a poohlédneme se po nosítkách. Máme to ještě i po hlavní ulici pořádný kus cesty."

"Zeptejte se někoho tam v tom domě za rohem," vybídl ho neznámý chraptivým hlasem.
Tiao Taj se pozorně zadíval před sebe a teď opravdu uviděl v temnotě jakýsi záblesk. "Hlas už tomu starému paprikoví zrovna neslouží, ale oči má jako ostříž!" bručel si kráčeje za slabým světlem. Když se dostal za roh, viděl, že to svítí laciná olejová lampa, postavená vysoko ve výklenku v odpuzující holé zdi po levé straně. Kus dál uviděl dveře, zdobené vypouklými měděnými ornamenty. Zrovna nad hlavou tu vedl přechod, spojující poschodí proti sobě stojících domů. Přikročil ke dveřím. Pořádně zabušil na krytou špehýrku a zaslechl, že se jeho společník zastavil opodál.
Tiao Taj naň zavolal:
"Nikdo se neozývá, ale já už ty darebáky zburcuji."
Nějakou dobu ze vší síly bušil na dveře, potom k nim přiložil ucho. Nic však neslyšel. Několikrát do dveří kopl a pak zase tloukl na špehýrku, až ho kotníky na prstech bolely.
"Pojďte," zlostně křikl na svého společníka. "Rozmlátíme jim ty zatracené dveře! Někdo přece musí být doma, jinak by nehořela lampa."
Nikdo mu neodpovídal.
Tiao Taj se otočil. Byl v uličce sám.
"Kam jen mohl ten panchart..." začal celý popletený, pak náhle zmlkl. Zahlédl cizincovu čapku, ležící na dláždění zrovna pod přechodem. Se zaklením si položil ranec na zem a natáhl se pro olejovou lampu ve výklenku. Když přikročil blíž, aby si čapku lépe prohlédl, náhle ucítil, jak ho něco zlehka poklepalo po ramenou. Prudce se otočil, nikdo tu však nebyl. Najednou si povšiml, že se mu zrovna u hlavy pohupuje pár zablácených bot. S novým zaklením pohlédl vzhůru a současně vyzvedl do výše i olejovou lampu. Jeho společník visel na druhé straně přechodu nad ulicí, hlavu nepřirozeně nakloněnu, paže ztuhlé podél těla. Přes rám otevřeného okna v kryté spojovací chodbičce nad ulicí visela tenká šňůrka.
Tiao Taj se vrhl ke dveřím, jež tu byly rovnou pod chodbou, a ze vší síly do nich kopl. Rozevřely se dovnitř a udeřily o stěnu. Spěšně vyběhl po úzkém kamenném schodišti, jež se stáčelo v ostrém úhlu, a dostal se do temné nízké chodby nad ulicí. Ve světle lampy, kterou vysoko pozvedl, uviděl muže v arabském burnusu, jak leží roztažen před oknem. Ani se nepohnul, avšak jeho pravice pevně svírala krátký oštěp s dlouhým hrotem, ostrým jako jehla. Tiao Tajovi stačil jediný pohled na mužův naběhlý obličej a na jazyk trčící z úst, aby pochopil, že muž je mrtev, zardoušen. Jedno z jeho vyboulených očí šilhalo.
Tiao Taj si otřel z čela pot.
"To je mi podívaná pro člověka, co si ještě před chvílí docela spokojeně seděl u vína!" zabručel. "To je přece snad vůbec ten nejnepříjemnější způsob, jak vystřízlivět. Ale vždyť je to ten panchart, co jsem ho viděl ve vinárně! Kde jen nechal toho ošklivého trpaslíka?"
Honem si lampou posvítil na protější konec chodbičky. Odtamtud dolů vedlo temné schodiště, ale všude bylo ticho jako v hrobě. Postavil tedy lampu na podlahu, překročil Arabovu mrtvolu a jal se tahat za tenkou šňůru, která byla připevněna na železném háku pod okenním rámem. Pomalu vytáhl vousáče nahoru. V okně se objevila jeho strašlivě znetvořená tvář, z rozšklebených úst mu kapala krev.
Tiao Taj vtáhl ještě teplou mrtvolu dovnitř a položil ji na podlahu vedle mrtvého Araba. Smyčka se mu hluboko zařízla do vyzáblého krku; jak se zdálo, měl zlomený vaz. Tiao Taj rychle seběhl po schodech na druhé straně spojovací chodby. Bylo jich asi půl tuctu, hned se ocitl u nízkých dveří. Divoce na ně zabušil. Když se nedočkal odpovědi, vrhl se vší silou proti nim. Stará, červotočem prolezlá prkna praskla a Tiao Taj s řinčením mís a hrnců a klopýtaje přes kusy dřeva vletěl do zšeřelé místnosti.
V mžiku však byl opět na nohou. Ohyzdná arabská stařena, přikrčená v hadrech uprostřed malého pokoje, naň civěla, bezzubá ústa v němém úděsu dokořán. Ve světle mosazné olejové lampy, visící na stářím zčernalém trámoví, bylo vidět mladou Arabku, sedící na bobku v koutě s dítětem u prsu. S pronikavým výkřikem hrůzy si zakrývala nahá prsa cípem roztrhaného šatu. Tiao Taj se právě chystal něco říci, když se dveře naproti rozletěly a dovnitř vrazili dva vychrtlí Arabi se zakřivenými dýkami v rukou. Hned se však zarazili, když si Tiao Taj odhrnul klopu kazajky a ukázal svůj zlatý odznak.
Zatímco tu oba Arabi v rozpacích zůstali stát, třetí, mnohem mladší, je odstrčil stranou a předstoupil před Tiao Taje. Otázal se ho poněkud kulhavou čínštinou:
"Co to má, pane důstojníku, znamenat, že jste vrazil sem, do ženských pokojů?"
"Venku v chodbě nad ulicí byli zavražděni dva muži," vyštěkl Tiao Taj. "Mluvte! Kdo to udělal?"
Mladík bleskl očima po rozbitých dveřích. Pak nerudně prohlásil: "Co se děje v chodbě nad ulicí, se nás netýká."
"Ale ta chodba vede přece sem, do vašeho domu, ty psí synu," řval Tiao Taj. "Povídám ti, že jsou tam dva mrtví. Mluv, nebo vás dám všechny zatknout a vyslechnou si vás na skřipci."
"Jestliže si to tu laskavě prohlédnete podrobněji," řekl mladý Arab s opovržením, "zjistíte, že dveře, kterými jste sem vrazil, nikdo po celá léta neotevřel."
Tiao Taj se otočil. Kusy dřeva, jimiž se sem prodíral, byly vlastně zbytky vysoké skříně. Jediný pohled na zaprášený pruh přede dveřmi a na zrezivělý zámek, který vyrazil, mu potvrdil, že muž má pravdu. Dveře vedoucí do chodby už opravdu hezky dlouho nesloužily.
"Jestliže byl někdo zavražděn v chodbě nad ulicí," dokončil mladík, "mohl to udělat kdokoliv z kolemjdoucích. Z obou stran ulice tam vede schodiště a dveře vespod, pokud vím, se nikdy nezamykají."
"A k čemu tedy vlastně ta chodba slouží?"
"Ještě před šesti lety patřil mému otci, kupci Abdulláhovi, i protější dům. Když ho však prodal, dveře na druhém konci chodby zazdili."
"Slyšelas něco?" tázal se Tiao Taj mladé ženy. Neodpověděla a zírala naň s nechápavým strachem. Mladík honem

otázku přetlumočil a žena rozhodně zavrtěla hlavou. Sám tedy Tiao Tajovi vysvětloval:
"Zdi jsou silné a k tomu ještě před těmi starými dveřmi stála skříň . .." Pozvedl ruce ve výmluvném gestu.
Arabi zasunuli dýky za pás. Dali se do tlumeného hovoru, ale ohyzdná babice náhle ožila a spustila dlouhou litánii v pronikavé arabštině, ukazujíc přitom na nepořádek na podlaze.
"Pověz jí, že dostane náhradu!" řekl Tiao Taj. "A ty pojď se mnou!"
Shrbil se a prolezl otvorem ve dveřích, mladík za ním. Když se zastavili v chodbě nad ulicí, ukázal na mrtvého Araba a zeptal se:
"Kdo je to?"
Mladík se shýbl k mrtvole. Zběžně si ji prohlédl znetvořený obličej a potom uvolnil hedvábný šátek, který byl těsně utažen kolem hrdla mrtvého. Potom obratnými prsty ohmatal záhyby turbanu. Napřímil se a zvolna řekl:
"Nemá u sebe ani žádné peníze, ani dokumenty. Nikdy jsem ho neviděl, musí však být z jižní Arábie, protože tam se vyznají ve vrhání krátkým oštěpem." Podal šátek Tiao Tajovi a pokračoval: "Ale nezabil ho Arab. Vidíte ten stříbrňák uvázaný v rohu šátku? Ten jej zatíží a škrtiči to umožní hodit šátek po oběti zezadu kolem šíje. To je zbraň zbabělců. My Arabi se držíme svých kopí, mečů a dýk - pro větší slávu Alláha a jeho Proroka!"
"Amen," dodal Tiao Taj kousavě. V zamyšlení hleděl na obě mrtvoly. Teď chápal, co se stalo. Arab měl v úmyslu zavraždit nejen neznámého vousáče, ale i jeho samého. Čekal na ně v záloze u okna. Jeho samého nechal projít pod chodbou přes ulici, ale sotva došel jeho společník a zastavil se, zatímco Tiao Taj bušil na dveře, vrah mu hodil přes hlavu smyčku a jediným hrozným škubnutím ho vytáhl vzhůru. Pak přivázal konec provazu na skobu a uchopil oštěp. V tom okamžiku, kdy se chystal otevřít si okno na protější straně, aby mohl mrštit oštěpem do zad druhé oběti, kdosi třetí ho zezadu zardousil šátkem a pak uprchl.
Tiao Taj otevřel okno a pohlédl dolů do ulice.
"Měl mě pěkně na ráně, když jsem tak stál a tloukl do těch zatracených vrat!" mručel si pro sebe. "Tak tenký hrot by snadno pronikl i mou drátěnou košilí. Tomu neznámému dobrodinci teď zřejmě vděčím za svůj život." Obrátil se k mladému Arabovi a mrzutě řekl: "Pošli někoho na hlavní ulici, ať tam seženou velká nosítka."
Zatímco mladík rozbitými dveřmi cosi volal do místnosti, Tiao Taj prohledal mrtvolu vousatého Číňana. Nenašel však vůbec nic, co by mohlo ukazovat na jeho totožnost. Beznadějně potřásl hlavou.
Čekali tak za trapného mlčení, až dole na ulici zaslechli šťavnaté hulákání. Tiao Taj se vyklonil z okna a uviděl čtyři muže s nosítky a čadícími pochodněmi. Přehodil si mrtvého Číňana přes rameno a mladíkovi přikázal:
"Dohlédni tu na mrtvolu svého krajana, než si pro ni přijde policejní hlídka. Odskáčeš si to i s celou rodinou, jestliže se s ní něco stane!"
S břemenem na zádech se pak opatrně pustil po úzkém schodišti dolů.
Tao Kaj kráčel zpět k celnici. Prošel vysokým klenutým průchodem a chvíli pozoroval zřízence, kteří stále ještě pilně třídili hromady balíků a beden. Všude pronikavé čpělo cizokrajné koření. Vyšel zadními vraty, zběžně se podíval na svůj nevlídný hostinec a potom vešel Jižní branou do města.
Jak se tak tlačil hustým davem, s uspokojením zjistil, že stále ještě poznává většinu velkých budov, kolem nichž procházel. Zřejmě se Kanton příliš nezměnil za těch víc než dvacet let, co tu nebyl.
Rozpoznal velký chrám, který se mu tyčil po pravici; byl zasvěcen Bohu války. Vymotal se z davu a stoupal po širokých mramorových schodech k vysoké budově u brány - na osmibokém podstavci tam po obou stranách dvojitých vrat byli přikrčeni dva obrovití kamenní lvi. Podle zvyku samec vlevo měl mračný pohled a čelisti pevně sevřeny, zatím co lvice napravo, velikánskou hlavu vztyčenu, doširoka otevírala tlamu.
"Pořád musí tu svou zatracenou tlamu otevírat," bručel si Tao Kaj trpce. "Zrovna jako moje bývalá žena."
Zvolna si potahoval rozježené kníry a s úšklebkem si uvědomil, že vlastně si za těch dvacet let sotva kdy vzpomněl na svou cizoložnou manželku. To až návštěva města, kde v mládí strávil pár let, mu jako bleskem všechno připomenula. Žena, kterou miloval, ho sprostě podvedla a dokonce usilovala o jeho zkázu, takže musil nakonec uprchnout, aby si zachránil život. Zanevřel na všechny ženy a rozhodl se obrátit k světu, který se mu tolik zhnusil, zády - stal se tulákem a podvodníkem. Po nějaké době se však setkal se soudcem Ti, který na něj měl takový vliv, že se obrátil k lepšímu a dokonce se pak stal jeho pobočníkem, čímž získal nový zájem na životě. Byl vždy po ruce svému příznivci, když porůznu působil ve funkci okresního soudce, a když pak soudci Ti byl svěřen jeho dnešní vysoký úřad v sídelním městě, udělal z Tao Kaja vedoucího tajemníka soudu. Protáhlou, zasmušilou tváří se mu mihl úšklebek, když samolibě prohlásil k lvici:
"Kanton je pořád stejný, ale podívej se na mne! Nejenže jsem vysokým úředníkem, ale patřím už k těm, co se počítají mezi mohovité. A řekl bych pořádně mohovité." Trhnutím si upravil čapku, zvysoka pokynul kamenné zvířecí tlamě a vešel na chrámové prostranství.
Když míjel hlavní síň, bleskl očima dovnitř. V mihotavém světle vysokých rudých svící tam několik osob přidávalo nové tyčinky voňavého kadidla k těm, které už byly ve velké bronzové nádobě na hlavním oltáři. V hustém namodralém dýmu nezřetelně zahlédl vysoko čnící pozlacenou sochu vousatého Boha války, třímajícího dlouhý meč. Tao Kaj ohrnul nos, protože k vojenským ctnostem necítil žádný obdiv. Nebyl tak hřmotný a silný jako jeho kolega Tiao Taj a nikdy u sebe nenosil zbraň. Ale jeho naprostá nebojácnost a bystrý úsudek z něho přesto dělaly nebezpečného protivníka. Šel dál, až se kolem hlavní síně dostal k zadním vratům chrámového prostranství. Poněvadž si pamatoval, že největší tržiště města leží přímo na sever od chrámu, napadlo mu, že si to tam může ještě docela dobře prohlédnout, než se pustí hlavní ulicí k místodržitelskému paláci v severní části města.
V čtvrti za chrámem byly jen samé ubohé dřevěné domky, otřásající se křikem a hlasitým smíchem. Vzduch byl prosycen pachem laciného tuku na smažení. Kousek dál však už vládl naprostý klid. Byly tam totiž jenom opuštěné domky, mnohé z nich v rozpadu. Hromady čerstvých cihel a velikánské nádoby plné malty, rozestavěné pravidelně v

řadách, byly svědectvím toho, že se tu staví. Několikrát se ohlédl, ale nikde tu nebylo ani živé duše. Šel pořád svým vyrovnaným tempem a navzdory dusnému vedru si přitáhl suknici ještě těsněji ke kostnatému tělu.
Když zahýbal za roh jedné z uliček, zaslechl před sebou hluk tržiště. Současně zahlédl na vzdálenějším konci uličky jakousi tahanici. Pod svítilnou, visící na ztrouchnivělé zárubni dveří, tam dva zježení pobudové obtěžovali nějakou ženu. Tao Kaj se tam rychle rozběhl a zpozoroval, že chlapisko, co stálo za ní, jí tisklo spodní část obličeje pokrčenou paží, druhou rukou jí pak svíralo paže za zády. Druhý ničema, co stál před ní, jí rozerval šat a mačkal jí pěkně utvářená malá ňadra. Když se jí pokoušel trhnutím uvolnit šerpu kolem pasu, dívka začala kolem sebe divoce kopat. Muž stojící za ní jí však jen škubl hlavou dozadu a druhý ji zprudka udeřil do obnaženého břicha.
Tao Kaň se v mžiku rozhodl. Pravicí sebral z vedlejší hromady cihlu a druhou dlaň si naplnil z nedaleké nádoby nehašeným vápnem. Po špičkách došel k oběma mužům, tomu, co dívku svíral, zasadil hranou těžké cihly pořádnou ránu do ramene. Muž hned svou oběť pustil a s bolestným výkřikem se chytil za rozdrcené rameno. Druhý ničema se obrátil k Tao Kajovi, sahaje po dýce za pasem. Tao Kaj mu hodil do očí nehašené vápno a muž si hned za hrozného skučení přikryl rukama tvář.
"Hned mně ty pancharty zatkněte!" rozkřikl se Tao Kaň.
Darebák s rozdrceným ramenem uchopil svého vyjícího druha za paži a vlekl ho pryč dolů ulicí, jak jen dovedl nejrychleji.
Dívka si přitáhla šat těsně k tělu a jen lapala po dechu. Tao Kaj nejasně viděl, že je docela hezká; vlasy měla v zátylku stočeny ve dvě ruličky, účes neprovdaných dívek. Odhadl ji na pětadvacet let.
"Honem se mnou pojďte na tržiště," oslovil ji zprudka kanton-sky, "než ti dva objeví, že jsem je doběhl."
Protože se zdálo, že váhá, uchopil ji za rukáv a táhl ji za sebou k hlučnému tržišti.
"Chodíte-li jen tak sama v těchto pustých končinách, není divu, že se dostanete do nesnází," řekl káravě. "Znala jste ty dva ničemy?"
"Ne, budou to asi nějací otrapové," odpověděla jemným, kultivovaným hlasem. "Jdu z tržiště, a když jsem se pustila touto zkratkou k chrámu Boha války, narazila jsem na ně. Nechali mne projít, pak mne ale znenadání napadli. Tisíceré díky za včasnou pomoc."
"Poděkujte své šťastné hvězdě!" zahučel Tao Kaj. Když se dostali na rušnou ulici, jež vedla podél jižního okraje prudce osvětleného tržiště, dodal: "Raději odložte návštěvu chrámu, až bude jasný den. Sbohem."
Chtěl zamířit do úzkého průchodu mezi stánky, ale dívka mu položila ruku na paži a bojácně se ptala:
"Řekněte mně, prosím, jméno krámku, co je před námi. Musí to být obchod s ovocem, protože cítím vůni mandarinek. Jestliže budu vědět, kde jsem, najdu už cestu sama."
Při těchto slovech vytáhla z rukávu tenkou bambusovou trubku a z ní vytřásla několik ještě tenčích kolínek. Byla to skládací hůl.
Tao Kaň se dívce honem podíval do očí. Byly mrtvé, neprů-svitně šedé.
"Doprovodím vás přirozeně domů," řekl zkroušeně.
"To je docela zbytečné, pane. V této čtvrti se dokonale vyznám. Potřebuji mít jen výchozí bod."
"Měl jsem ty zbabělé pancharty zabít!" bručel Tao Kaj
zlostně. A obraceje se k dívce dodal: "Tady je cíp mého rukávu. Když vás povedu, dostanete se tam rychleji. Kde bydlíte?"
"Jste velice pozorný, pane. Bydlím při severovýchodním rohu tržiště."
Kráčeli vedle sebe a Tao Kaň si razil cestu kostnatými lokty. Po chvíli se naň obrátila s otázkou:
"Jste asi důstojník, dočasně přidělený k městské správě?"
"Ale kdepak. Jsem jenom obchodník ze Západního města," odpověděl Tao Kaj rychle.
"Ach tak. Promiňte," řekla dívka pokorně.
"Co vás vedlo k domněnce, že bych měl být důstojníkem?" otázal se Tao Kaň zvědavě.
Na okamžik zaváhala a pak odpověděla:
"Víte, mluvíte kantonsky plynně, ale já mám velice jemný sluch a ve vaši řeči přece jen rozpoznávám přízvuk sídelního města. Za druhé jak jste tamty muže okřikl, z vašeho hlasu zaznívala opravdová autorita. Za třetí tady v městě se každý stará výhradně jen o své. Obyčejného člověka by ani ve snu nenapadlo, aby se sám pustil do dvou ničemů, kteří napadli nějakou ženu. Mohu také ještě dodat, že mám nejasný pocit, že jste laskavý a ohleduplný člověk."
"Uvažujete správně," poznamenal Tao Kaň suše. "S výjimkou posledního tvrzení, kde jste opravdu načisto vedle."
Okosem na ni pohlédl a viděl, že jí ve vyrovnané tváři zahrál drobný úsměv. Daleko od sebe posazené oči a plná ústa jí dodávaly poněkud cizokrajné vzezření, přece však se mu zdála nezvykle přitažlivá. Dál už kráčeli beze slova. Teprve když došli k severovýchodnímu rohu tržiště, řekla:
"Bydlím ve čtvrté uličce vpravo. Ted už vás raději povedu sama."
Úzká ulice se nořila do čím dál větší temnoty a dívka cestou zlehka klepala hůlkou na dláždění. Po obou stranách tu stály sešlé jednopatrové dřevěné domy. Když vešli do čtvrté boční uličky, byla už naprostá tma. Tao Kaň musil našlapovat obezřetně, aby neuklouzl na nerovném, kluzkém povrchu.
"V těchhle nájemných domech žije několik rodin prodavačů z tržiště," řekla. "Domů se vracejí až pozdě v noci a proto je tu takové ticho. A už jsme tu. Pozor na schody, jsou velice příkré."
Teď se měl Tao Kaň vlastně rozloučit, ale řekl si, že by si docela dobře mohl zjistit o této podivné dívce něco víc, když už s ní došel až sem. Kráčel tedy za ní po vrzajícím temném schodišti. Na odpočívadle ho zavedla k jedněm dveřím, otevřela je a pravila:
"Svíčku najdete na stole zrovna napravo od vás." Tao Kaj ji zapálil vlastním křesadlem a rozhlédl se po malém holém pokoji. Podlahu tvořila dřevěná prkna; tři stěny byly pokryty popraskanou omítkou, přední však byla otevřená a jen

bambusové zábradlí oddělovalo pokoj od ploché střechy sousedního domu. V dáli vyvstávaly proti večerní obloze prohnuté střechy vyšších stavení. Pokoj byl úzkostlivě čistý a slabý větřík tu již rozehnal tíživé dusno, jež stále ještě viselo v ulicích. Hned vedle svíce stála levná čajová konvice, hliněný šálek a mísa s několika kousky okurky a s dlouhým, tenkým nožem. Před stolem byla nízká stolice z prostého dřeva a u postranní stěny úzká lavice. Vzadu zahlédl vysokou bambusovou zástěnu.
"Nemám vám mnoho co nabídnout," řekla dívka prostě. "Přivedla jsem vás sem proto, že mi nic není víc proti mysli než zůstat někomu něco dlužná. Jsem mladá a ne zrovna ošklivá. Chcete-li se se mnou vyspat, můžete. Postel mám tam, za zástěnou." Když na ni v němém údivu zíral, dodala klidně: "Nemusíte mít výčitky, nejsem už panna. Loňského roku jsem byla znásilněna čtyřmi opilými vojáky."
Tao Kaj ostře hleděl na její klidnou bledou tvář. Pomalu řekl: "Buď jste načisto zkažená, nebo bezmezně, neuvěřitelně upřímná. Ať je tomu jakkoliv, na vaší nabídce nemám zájem. Co mne však zajímá, to jsou rozličné lidské povahy a ta vaše je pro mne novinkou. Proto krátký rozhovor a šálek čaje docela dobře splatí to, co, jak se vám zdá, jste mně dlužná." Slabě se usmála.
"Posaďte se. Vezmu si místo těch roztrhaných šatů jiné." Zmizela za zástěnou. Tao Kaň si nalil z konvice šálek čaje. Zvolna upíjel a zvědavě si prohlížel sadu drobných klícek, visících na bambusových hácích na tyči připevněné pod okapem. Bylo jich tam asi tucet, různých tvarů a velikostí. Když se otočil, uviděl na polici nad lavicí čtyři velké zelené hliněné nádoby s těsně přiléhajícími víky z bambusové tkaniny. Pozorně naslouchal a pln údivu se zamračil. Nad zmateným hlukem města slyšel totiž nepřestávající bzučení a přitom nijak nebyl s to je blíže určit. Zdálo se mu jen, že vychází právě z oněch klícek.
Vstal, přistoupil k zábradlí a pozorně si klícky prohlížel. Každá krabička byla provrtána a ten zvuk pronikal oněmi malými otvory. Náhle pochopil. V klíckách byli cvrčci. Sám se o ně nikdy nijak zvlášť nezajímal, věděl však, že hodně lidí rádo naslouchá jejich cvrkotu a doma si jich pár chová, často v drahocenných klíckách vyřezávaných ze slonoviny nebo zhotovených ze stříbrných drátků. Věděl též, že jiní jsou zase nadšenci cvrčcích zápasů. Po vinárnách a na tržištích porovnávají sílu svých šampiónů, vždy dva bojovníky strčí do trubky z vyřezávaného bambusu a dráždí je tenkými stébly, aby se dali do sebe. Při takových zápasech se pak uzavírají i nemalé sázky. Teprve teď si všiml, že každý cvrkot má poněkud odlišné zabarvení. Všechny však přehlušoval čistý, nepřerušovaný tón, vycházející z drobné tykve visící na konci celé řady. Zpěvák začal vysoko, ale pak se postupně dostával k hlubokým, obdivuhodně čistým tónům. Tao Kaj sundal tykev a přidržel si ji těsně u ucha. Chvějivý zpěv se náhle změnil v hluboké bzučení.
Dívka vyšla zpoza zástěny, oblečena teď v prostý, olivově zelený, černě lemovaný šat, kolem pasu úzký černý pás. Rychle k němu přistoupila a rozčileně zatápala ve vzduchu po klícce.
"Dejte pozor na malého zlatého zvonka!" vykřikla.
Tao Kaj jí vložil tykev do dlaní.
"Právě jsem naslouchal, jak krásně zpívá," poznamenal. "Prodáváte je?"
"Ano," odpověděla a pověsila tykev opět na tyč. "Prodávám je buď na tržišti, nebo dobrým zákazníkům přímo. Tohle je můj nejlepší kus; je vzácný, zvláště tady na jihu. Mezi odborníky je znám jako zlatý zvonek." Usedla na lavici, složila štíhlé ruce do klína a dodala: "V nádobách na polici za mnou mám něco cvrčků pro zápasy. Jsou vlastně k politování, hnusí se mi pomyšlení na to, jak jejich statné nohy a krásná dlouhá tykadla se při soubojích lámou. Musím je však mít na skladě, protože je po nich stálá poptávka."
"Jak je chytáte?"
"Procházím se jen tak nazdařbůh podél vnějších zdí zahrad a starých budov. Rozeznám dobré cvrčky podle zpěvu a chytám je na návnadu, obyčejně na sousto ovoce. Ty potvůrky jsou velice chytré; myslím si dokonce, že mne poznají. Když je tady v pokoji pustím, vždycky se vrátí do svých klícek, hned jak je zavolám."
"Nikdo se o vás nestará?"
"Nikoho nepotřebuji, dovedu se docela dobře postarat sama o sebe."
Tao Kaj přikývl. Najednou zpozorněl. Zdálo se mu totiž, že venku zaskřípaly schody.
"Neříkala jste, že sousedé se vracejí až pozdě v noci?"
"Ano, je tomu tak," odpověděla.
Pozorné naslouchal. Teď však slyšel pouze zpěv cvrčků; zřejmé se zmýlil. Nedůvěřivě se otázal:
"Vyhovuje vám, že jste tu ve stavení většinou načisto sama?"
"Ale ano. Můžete ostatně mluvit severní čínštinou. Není mně nijak cizí."
"Ne, mnohem raději se pocvičuji v kantonštině. Nemáte tu v městě rodinu?"
"Mám. Ale po tom, co se mně stalo s očima, jsem z domu odešla. Mimochodem, jmenuji se Lan-li. A pořád ještě si myslím, že jste důstojník."
"Ano, máte pravdu. Jsem vlastně jakýmsi úředníčkem, členem družiny jistého hodnostáře ze sídelního města. Jmenuji se Tao. Vyděláte si těmi cvrčky dost, aby vám to stačilo na denní potřeby?"
"Dost, a ještě mně i zbývá. Peníze potřebuji jen na nějakou placku ráno a večer a na misku nudlí v poledne. Cvrčci mě nestojí nic a dostávám za ně docela slušné peníze. Vezměte si třebas takového zlatého zvonka. Představte si, že zaň mohu dostat celý stříbrňák! Ne že bych ho někdy zamýšlela prodat! Byla jsem dnes ráno tak šťastná, když jsem se probudila a slyšela ho zpívat." Usmála se a pokračovala: "Mám ho totiž teprve od včerejšího večera. Bylo to ohromné štěstí. Náhodou jsem šla podél západní stěny Chua-tcha... znáte ten buddhistický chrám?"
"Ovšem. Je to chrám Květinové pagody v Západní čtvrti."
"Správně. No a náhle jsem uslyšela jeho hlas; zněl tak vyplašeně. Položila jsem ke zdi kousek okurky a volala jsem naň asi takto..." Našpulila rty a vydala zvuk, který se podivně podobal cvrkotu. "Pak jsem si dřepla a čekala jsem. Nakonec přišel; slyšela jsem, jak si uštipuje okurku. Když se dosyta najedl, načisto se upokojil a tu jsem ho vlákala do této duté

tykve, kterou vždycky nosím s sebou v rukávu." Zvedla hlavu a vyzvala ho: "Poslouchejte. Teď už zas zpívá velice krásně, viďte?"
"Máte pravdu."
"Myslím si, že i vy si je třeba časem zamilujete. Máte laskavý hlas, nemůžete nikomu ublížit. Co jste to provedl těm dvěma mužům, jak mne napadli? Zdálo se mně, že je to pořádně zabolelo."
"Víte, já se neumím bít. Jsem už starší člověk. Asi dvakrát tak starý jak vy. Ale hodně jsem toho zažil a musil jsem se naučit, jak si vždy vědět rady. Doufám, Lan-li, že se to teď také naučíte. Svět je plný darebáků, kteří se jen třesou, aby si užili svoje s dívkou, jako jste vy."
"Doopravdy si to myslíte? Ne, já jsem vcelku narazila vždy spíš na laskavé lidi. A jsou-li oškliví, je to většinou proto, že jsou nešťastní nebo opuštění nebo nemohou mít to, co chtějí; nebo snad mají toho, co si přejí, přespříliš. Každopádně bych se vsadila, že ti dva neměli dost peněz ani na to, aby si koupili pořádné jídlo, natož ženu. Vylekali mne, protože jsem se bála, že mě ztlučou do bezvědomí, až si to na mně odbudou. Ale teď si uvědomuji, že by to neudělali, protože by poznali, že jsem slepá a že bych je tedy nikdy nemohla udat."
"Až je příště potkám," řekl Tao Kaň rozladěně, "dám jim každému po stříbrňáku jako odměnu za jejich laskavé úmysly." Dopil šálek a pokračoval se spokojeným úšklebkem: "Když už je řeč o stříbře, myslím si, že ho budou moc naléhavě potřebovat. Jeden z nich totiž už nikdy nebude mít k ničemu pravou paži a druhý se bude pokoušet vytřít si z očí vápno a bude taky do smrti mrzák."
"Co jste to jen hrozného udělal!" vykřikla zlostně. "A jak se zdá, máte z toho ještě radost. Jste odporný a krutý člověk!"
"A vy zase potřeštěná holka!" odsekl Tao Kaj. Vstal, zamířil ke dveřím a dodal kousavě: "Děkuji za čaj."
Zatápala po svíčce a držíc ji vysoko v ruce vyšla za ním přede dveře.
"Dávejte pozor," řekla klidně, "schody jsou kluzké."
Tao Kaj cosi zamumlal a sešel dolů.
Když pak stál v uličce, důkladně napnul zrak, aby si dům prohlédl. Jen tak ze zvyku, řekl si; přirozeně nemám ani za nehet chuti sem zase někdy přijít. Obejdu se bez ženy, tím spíš bez takové pitomé sukničky a jejích cvrčků. Celý rozladěný pokračoval v cestě.
Hlavní třída, jež vedla městem od severu k jihu, byla prudce osvětlena křiklavými lampióny krámů, hostinců a vináren. Tao Kaj se tlačil pestrým davem, naslouchal útržkům ostrých hádek i vtipného hašteření a nálada se mu lepšila. Opět mu na rtech pohrával obvyklý sarkastický úsměv, až se dostal na dohled vysokých vnějších zdí místodržitelského paláce.
Tady už nebylo tolik obchodů a i dopravní ruch ustával. Viděl tu hlavně vysoké budovy, vrata hlídaná ozbrojenými strážemi. Nalevo byly nejrůznější kanceláře místního soudu, napravo velitelství městské posádky. Tao Kaj prošel kolem širokých mramorových schodů, vedoucích k nádherné, rudě nalakované palácové bráně. Sel dál podél výhružně čnící zdi s cimbuřím a nakonec zabušil na fortnu menších vrat ve východním rohu palácového prostranství. Stráži se představil svou funkcí a jménem. Nato se dveře otevřely dokořán a Tao Kaj teď kráčel dlouhou mramorovou chodbou, v níž se jeho kroky rozléhaly, až k oddělenému nádvoří ve východním křídle, kde byl ubytován soudce Ti.
V předsíni si neupraveného návštěvníka důkladně, s povytaženým obočím prohlédl majordom v elegantní uniformě. Tao Kaj klidně odložil svůj burnus z kozí kůže. Pod ním měl na sobě tmavý šat se zlatě vyšívaným límcem a manžetami označujícími jeho tajemnickou hodnost. Majordom se mu honem hluboce uklonil a pln úcty mu odebral ošumělé svršky. Potom před ním otevřel dokořán vysoké dvojité dveře.
Prostornou prázdnou síň spoře osvětloval tucet velkých stříbrných svícnů, rozestavených mezi mohutnými, rudě lakovanými pilíři, jež vytvářely dvě majestátní sloupořadí po celé délce postranních stěn. Vlevo stálo široké lehátko z vyřezávaného santalového dřeva a stůl s vysokou bronzovou vázou na květiny, zatímco uprostřed síně nebylo nic jiného než prostorný, tmavomodrý koberec. Na samém konci síně uviděl Tao Kaj obrovitý psací stůl, stojící před pozlacenou zástěnou. Za ním seděl soudce Ti, Tiao Taj pak na jedné z nízkých židlí naproti němu. V síni byl chládek a panovalo tu naprosté ticho. Když Tao Kaj kráčel dozadu místností, neušla mu jemná vůně santalového dřeva a vadnoucích květů jasmínu.
Soudce Ti měl na sobě nachový šat se zlatě vyšívaným lemováním, na hlavě vysokou čapku s křidélky a zlatým odznakem, znamením hodnosti státního rady. Opíral se dozadu v prostorném křesle, paže zkříženy v širokých rukávech. Tiao Taj byl, jak se zdálo, rovněž ponořen v myšlenkách; hleděl při tom na starobylé bronzy na stole, široká ramena shrbena. Tao Kaja znovu zarazilo, jak znatelně soudce za poslední čtyři léta zestárl. Tvář měl hubenější a kolem očí a úst se objevilo plno hlubokých vrásek. Husté obočí měl pořád ještě černé jako uhel, ale dlouhý vous, kníry a licousy už byly prošedivělé.
Když Tao Kaj přistoupil ke stolu a uklonil se, soudce Ti zvedl oči. Napřímil se, setřásl dlouhé rukávy a promluvil hlubokým zvučným hlasem:
"Posaď se sem, vedle Tiao Taje. Mám špatné zprávy, Tao Kaje. Udělal jsem dobře, že jsem vás dva poslal v přestrojení na nábřeží, protože tím se daly věci do pohybu. A to pořádně rychlého." Majordomovi, který tu zůstal stát, poručil: "Přines čerstvý čaj!"
Když majordom odešel, soudce se opřel lokty o stůl, chvíli si oba své pobočníky prohlížel a pak pokračoval s pochmurným úsměvem:
"Je to dobře, moji milí, být na chvíli zas mezi svými. Po příchodu do sídelního města byl každý z nás tolik zaneprázdněn vlastními povinnostmi, že se jenom zřídka naskytla příležitost si jen tak popovídat, jak jsme to dělávali skoro každý den, dokud jsem byl ještě okresním soudcem. Byly to dobré časy, když s námi byl ještě starý seržant Chung a ..." Znaveným pohybem si přejel tvář rukou. Pak se ovládl a posadil se zpříma. Rozložil vějíř a briskně řekl Taovi Kajovi: "Právě teď

byl Tiao Taj svědkem ošklivé vraždy. Než ho však požádám, aby ti o tom pověděl, rád bych si vyslechl tvé dojmy z města."
Pokynem ruky ho vybídl, aby spustil, pak se opřel v křesle a začal se ovívat vějířem. Tao Kaj si poposedl a klidně začal: "Když jsme vás, Ctihodnosti, vyprovodili s Tiao Tajem sem do paláce, pustili jsme se v nosítkách do jižního města, abychom se poohlédli po noclehu poblíž arabské čtvrti, jak jste nám, pane, přikázal. Bratr Tiao si vybral hospodu vedle mešity, já zas na nábřeží hned za Jižní branou. Setkali jsme se pak spolu v malé jídelně, tam jsme poobědvali a po celé odpoledne jsme se jen potulovali podél řeky. Viděli jsme tam plno Arabů, slyšeli jsme, že asi tisíc se jich usadilo v městě a další tisíc jich je na lodích, které kotví v přístavu. Drží však velice pohromadě a nezdá se,
že by se nějak zvlášť stýkali s Číňany. Nějací arabští námořníci se začali bouřit, když strážný z celnice jednoho z nich udeřil, ale brzy se uklidnili, když vypochodovali vojáci a když jim jeden z jejich vedoucích vyhuboval." V zamyšlení si pohladil knír a pokračoval: "Kanton je nejbohatší město na celém jihu, pane, proslulé nočním životem, zvláště svými květinovými čluny na Perlové řece. Život tu jde horečnatým tempem: obchodníci, kteří jsou dnes boháči, mohou být zítra žebráky, a za hracími stoly je možno každou noc získat nebo ztratit celé jmění. Rozumí se samo sebou, že to je opravdový ráj pro všechny možné dobrodruhy a podvodníky, velké i malé, a že nekalé finanční transakce tu jsou běžné. Ale Kantoňané jsou v prvé řadě a především obchodníci, o politiku se příliš nestarají. Jestliže tu a tam hubují na ústřední vládu, je to jenom proto, že jako většina obchodníků neradi vidí úřední zásahy do svých obchodů. Nevidím tu však nijaké známky opravdové nespokojenosti a také nijak nedovedu pochopit, jak by ta hrstka Arabů tu vůbec kdy mohla vyvolat nějaký vážný nepokoj."
Poněvadž soudce Ti mlčel, Tao Kaň pokračoval:
"Před tím, než jsme odešli z nábřeží, jsme se v jedné vinárně seznámili s jistým námořním kapitánem jménem Ni, celkem slušným chlapíkem, který mluví arabsky a persky a dříve obchodoval v Perském zálivu. Protože styk s ním nám může být prospěšný, Tiao Taj přijal na zítřek jeho pozvání k návštěvě." Podíval se podezíravě na soudce a pak se zeptal: "Proč se, pane, tolik zajímáte o ty černé barbary?"
"Protože, milý Tao Kane, jsou naší jedinou nadějí, jak získat klíč k tomu, abychom objevili jistého velice důležitého muže, který v tomto městě zmizel." Soudce vyčkal, až dva sluhové pod pozorným dohledem majordoma rozmístí na stole čajový podnos obložený skvělým starožitným porcelánem. Když jim pak sám majordom nalil čaj, soudce Ti mu přikázal: "Teď můžeš jít a zůstat venku!" Potom pokračoval, oči upřeny na své dva pobočníky :
"Od té doby, co Jeho císařská Výsost onemocněla, vytvářejí se u dvora soupeřící kliky. Některé podporují korunního prince, pravoplatného dědice trůnu, jiné císařovnu, která ho chce nahradit členem své vlastní rodiny; ještě jiné se spojují v mocné sou-ručenství, které dává přednost regentské vládě, jež by se ustavila po císařově smrti. Mužem, jenž tu udržuje rovnováhu sil, je cí-
sařský cenzor Liou. Nemyslím, že byste se s ním kdy byli setkali, ale jistě jste o něm slyšeli. Mladý, nesmírně schopný člověk, oddaný zájmům naší veliké říše. Udržuji s ním těsné styky, protože si vysoko cením jeho poctivosti a obrovského nadání. Jestliže dojde ke krizi, budu ho plně podporovat."
Soudce Ti upil čaje. Chvíli uvažoval a pak pokračoval: "Asi před šesti nedělemi cenzor Liou odcestoval sem do Kan-tonu; byl doprovázen svým osvědčeným poradcem doktorem Su a několika vojenskými odborníky. Velká rada ho pověřila kontrolou příprav naší námořní výpravy do Annamu. Po návratu do sídelního města podal příznivou zprávu, v níž chválil práci Weng Tiena, místodržitele jižních oblastí, jehož hostem nyní jsem.
Minulý týden se však cenzor náhle vrátil z Kantonu, tentokrát pouze v doprovodu doktora Su. Nedostal k tomu žádný příkaz a důvod této druhé návštěvy nikdo nezná. Místodržitele o svém příchodu nezpravil a ani se nedostavil do paláce; zřejmě chtěl zůstat inkognito. Ale místodržitelův zvláštní agent cenzora a doktora Su jednou náhodně zahlédl poblíž arabské čtvrti, šli pěšky a byli v ošumělém oblečení. Když to místodržitel hlásil do sídelního města, Velká rada mu nařídila, aby zjistil, kde cenzor pobývá, a aby ho informoval, že mu rada nařizuje neprodleně se vrátit do sídelního města, protože jeho přítomnosti je na dvoře naléhavé zapotřebí. Místodržitel mobilizoval všechny své zvědy, zvláštní agenty a podobně. Celé město pročesali, ale jejich úsilí bylo bezvýsledné. Cenzor a doktor Su zmizeli beze stopy."
Soudce si povzdechl. Potřásl hlavou a znovu se ujal slova: "Celá záležitost musí zůstat přísně střeženým úředním tajemstvím, protože delší cenzorova nepřítomnost v sídelním městě by mohla mít vážné politické důsledky. Rada má podezření, že je tu něco velice v nepořádku, a proto místodržitele informovala, že celá věc už je vyřízena, a přikázala mu, a? pátrání odvolá. Současně však dala rada pokyn mně, abych odejel do Kantonu a začal tu v skrytu pátrat pod záminkou, že sbírám informace o zahraničním obchodu, a to na základě požadavku ministerstva financí. Ve skutečnosti je však naším úkolem navázat styk s cenzorem, vyzvědět od něho, proč vlastně do Kantonu přišel a co ho tu zdržuje. Po doktoru Su není třeba dál pátrat. Jeho mrtvola leží tady v postranní síni. A teď mu, Tiao Taji, pověz, co se ti přihodilo."
Tiao Taj svého udiveného kolegu stručně informoval o dvoj-
násobné vraždě v arabské čtvrti. Když skončil, soudce Ti se znovu ujal slova:
"V mrtvole, kterou sem Tiao Taj dopravil, jsem hned poznal tělo doktora Su. Doktor musil Tiao Taje poznat už tehdy, když jste spolu chodili po nábřeží, nechtěl ho však oslovit, pokud ještě jsi s ním byl ty; zřejmě tě nikdy předtím neviděl. Proto také zašel za vámi do vinárny, a teprve když jste se rozešli, Tiao Taje oslovil. Doktor Su sám však byl sledován arabským vrahem a jakýmsi tajemným zakrslíkem. Ti oba musili vidět, jak doktor Su Tiao Taje oslovuje, a rozhodli se tedy pro rychlý zásah. Protože arabská čtvrť je jedinou spletí křivolakých uliček a nepředvídaných průchodů, oni a jejich kumpáni mohli běžet napřed a rozmístit se do dvou či tří uliček, jimiž Tiao Taj a doktor Su musili projít. Arabský vrah měl částečný úspěch, protože doktora Su zabil. Měl v úmyslu zavraždit i Tiao Taje, ale tu zasáhl třetí, neznámý činitel a vraha uškrtil. Musíme tedy počítat se dvěma výborně organizovanými bandami, používajícími stejně bezohledných metod, ale sledujícími protichůdné cíle. To jen dokazuje, že cenzor je opravdu ve velmi vážném

nebezpečí."
"A není tu aspoň nějaký náznak, o jaké nebezpečí se vlastně jedná?" tázal se Tao Kaň.
"Nic jiného než to, že se zřejmě zajímal o zdejší Araby. Když jste dnes ráno odešli poohlédnout se po noclehu, místodržitel mne provázel mými pokoji tady ve východním křídle paláce. Požádal jsem ho, aby mně pro mou všeobecnou informaci poslal tajná hlášení provinční a městské správy za uplynulý rok. Celé dopoledne jsem pak věnoval jejich pečlivému prostudování. Narážel jsem však pouze na běžné problémy, bez spojitosti se zdejšími Araby, a nenašel jsem nic, o čem by se dalo předpokládat, že by to mohlo vzbudit cenzorův zvláštní zájem. Pročetl jsem i zprávu agenta, který cenzora a doktora Su letmo zahlédl. Uvádí v ní, že oba měli na sobě značně ošumělé šaty a že byli celí pobledlí a ustaraní. Cenzor tehdy právě oslovoval jakéhosi kolemjdoucího Araba. Když však k nim agent přistoupil blíž, aby si potvrdil jejich totožnost, všichni tři zmizeli v davu. Agent pak spěchal do paláce, aby místodržiteli ohlásil, co viděl." Soudce dopil šálek čaje a pokračoval: "Před odjezdem ze sídelního města jsem se obeznámil se všemi záležitostmi, na nichž cenzor pracoval, ale nepodařilo se mi objevit nic, co by souviselo s Kantonem nebo se zdejšími Araby. Pokud jde o cenzorův soukromý život, nevím
o něm nic jiného než to, že má značné jmění, že dosud není ženat a že kromě doktora Su neměl blízkých přátel." Ostře se na oba své pobočníky zadíval a dodal: "Pamatujte si, že se místodržitel o tom všem nesmí nic dovědět. Když jsem s ním právě před chvílí popíjel čaj, řekl jsem mu, že doktor Su byl člověk pochybného charakteru ze sídelního města, který se tu zapletl s arabskými výtržníky. Místodržitel musí mít i nadále dojem, že naše šetření se týká výlučně zahraničního obchodu."
"Proč, pane?" tázal se Tiao Taj. "Má přece tady nejvyšší funkci a mohl by nám pomoci při..."
Soudce energicky zavrtěl hlavou.
"Musíte mít na paměti," řekl, "že cenzor o své druhé návštěvě v Kantonu místodržitele neuvědomil. To může znamenat, že místodržiteli nedůvěřuje a podezírá ho, že je zapleten do nějaké záhady, jíž je tu cenzor na stopě. Ať je tomu jakkoliv, musíme cenzorův postup respektovat a udržovat všechno v tajnosti -přinejmenším pokud se sami nedovíme víc o tom, co se vlastně děje. Proto se musíme obejít bez výhod, jež by nám mohly poskytnout místní úřady. Po obědě jsem však přece jen k sobě povolal náčelníka zvláštního oddělení vojenské policie a ten vybral čtyři tajné agenty, kteří nám budou při běžných záležitostech našeho pátrání pomáhat. Jak víte, zvláštní oddělení je zcela nezávislé; nijak nepodléhá místním vojenským úřadům, svá hlášení podává přímo do sídelního města." Povzdechl si a pokračoval: "Vidíte tedy, že máme před sebou mimořádně obtížný úkol. Na jedné straně musíme předstírat, že těsně spolupracujeme s místo-držitelem na smyšlené akci, a na druhé straně musíme vést vlastní pátrání s co největší možnou obezřetností."
"Přičemž nás nám neznámý protivník pečlivě pozoruje!" poznamenal Tao Kaň.
"Nás ne, ale cenzora a doktora Su," opravil ho soudce Ti. "Ona osoba nebo ony osoby nijak nemohou vědět o pravém důvodu naší návštěvy; je to státní tajemství, které zná toliko Nejvyšší rada. Dotyčné osoby doktora Su a pravděpodobně i cenzora pečlivě hlídají, protože nechtějí připustit, aby se s někým setkali. A protože, jak je vidno, necouvají ani před vraždou, může být cenzor ve značném nebezpečí."
"Jsou tu nějaké podklady pro to, abychom měli místodržitele v podezření, pane?" otázal se Tiao Taj.
"Nevím o žádných. Před odjezdem ze sídelního města jsem si
prohlédl na ministerstvu pro státní zaměstnance jeho osobní materiál. Už před dvaceti lety, kdy byl mladším pomocníkem u zdejšího soudu, byl zapsán jako pilný a schopný úředník a vůbec skvělý mladík. Potom se vyznamenal ve funkci okresního soudce na různých místech a byl povýšen na prefekta. Před dvěma lety byl znovu poslán do Kantonu, tentokrát už jako místodržitel pro celou jižní oblast. Jeho rodinný život je příkladný; má tři syny a jednu dceru. Našel jsem o něm jen jedinou kritickou poznámku, a to že je přímo posedlý ctižádostivostí a že prahne po funkci místodržitele v sídelním městě. Když jsem mu napovídal všechny ty nesmysly o zavraždění doktora Su, přikázal jsem mu, aby svolal na půl hodiny před večeří na poradu nejlepší odborníky, kteří pracují v zahraničním obchodě. Doufám, že nashromáždím aspoň povšechné informace o arabských záležitostech pod záminkou, že si chci opatřit základní orientaci o zahraničním obchodu." Zvedl se a dodal: "Pojďme ted do poradní síně; už na nás asi čekají."
Cestou ke dveřím se Tao Kaň zeptal:
"Co by mohl mít císařský cenzor společného s nicotnými záležitostmi těch černých barbarů, pane?"
"Jeden nikdy neví," odpověděl soudce Ti opatrně. "Zdá se, že se teď arabské kmeny sjednotily pod jakýmsi náčelníkem, jemuž říkají chalífa a jehož ozbrojené hordy už zaplavily většinu oněch pustých západních končin. Co se děje v těch neosvícených oblastech na periferii našeho civilizovaného světa, nás přirozeně nezajímá; ten chalífa si nezískal ani takovou důležitost, aby se odvážil vyslat poselstvo přinášející tribut s tlumočící Jeho císařské Výsosti prosbu o udělení statutu vazala. Je tu však možnost, že by někdy mohl navázat styky s Tatary, našimi úhlavními nepřáteli na severozápadních hranicích. Arabské lodi tady na jihu by pak také mohly dodávat zbraně vzbouřencům v Annamu - a to uvádím jen dvě možnosti, které mne teď napadly. Ale nechme teď takové nepodložené spekulace. Pojďme!"
/V/
Majordom vedl soudce a jeho dva pomocníky se vší ceremonií opravdovým bludištěm krytých chodeb. Když prošli ústředním dvorem, kde nižší úředníci, poslové a stráže se jen míhali ve
světle barevných lampiónů, a nechali za sebou i impozantní bránu, uvedl je do přepychové poradní síně, skvostně osvětlené tucty svícnů sahajících do výše muže.
Místodržitel, vysoký muž s vousem a širokými zaoblenými rameny, přijal soudce s tak hlubokou úklonou, že se mu rukávy nádherného šatu z třpytivého zeleného brokátu až dotkly podlahy a zlatý odznak, připevněný na chvějící se křidélka vysoké čapky, zacinkal. Soudce Ti mu pak představil plukovníka Tiao Taje a vedoucího tajemníka Tao Kana, což místodržitel kvitoval další, teď už jen spíše formální úkíonou. Pak sám představil hubeného staršího muže, který mu

klečel po boku, jako Pao Kuana, kanton-ského prefekta, majícího na starosti správu města. Prefekt se dotkl čelem podlahy.
Soudce Ti vyzval prefekta, aby vstal. Zběžně mu pohlédl do ustarané tváře, rozryté hlubokými vráskami, a pak následoval místodržitele, který ho vedl k sedadlu v pozadí síně; připomínalo spíše trůn. Místodržitel zůstal pln úcty stát před stupínkem; třebaže totiž zastával nejvyšší funkci v celé jižní oblasti, hodnostně byl pořád ještě o několik stupňů níž než soudce Ti, jenž byl teď prezidentem Nejvyššího soudu v sídelním městě a ode dvou let současně i státním radou.
Soudce usedl a Tiao Taj a Tao Kaň si stoupli poněkud stranou, každý z jedné strany stupínku. Tao Kaň vypadal ve svém dlouhém hnědém taláru a vysoké tylové čepici velice důstojně. Tiao Taj měl nasazenu na hlavě špičatou přilbici a z palácové zbrojnice si vzal meč. Těsně přiléhající drátěná košile dávala vyniknout jeho širokým, mohutným plecím a svalnatým pažím.
Místodržitel se uklonil a poté začal úředním hlasem:
"Jak mně Vaše Excelence nařídila, dal jsem sem-zavolat pana Liang Fua a pana Jao Taj-kaje. Pan Liang je jedním z nejbohatších obchodníků v městě, je ..."
"Je z rodiny Liangů, co byla téměř decimována onou hanebnou devítinásobnou vraždou?" přerušil ho soudce.
"Vyšetřoval jsem ten případ před čtrnácti lety, když jsem byl okresním soudcem v Pu-jangu."
"Jeden z nejslavnějších případů Vaší Excelence!" řekl místodržitel nasládle. "O něm se tu v Kantonu stále ještě hovoří s vděčností a obdivem. Ne, tento pan Liang je z docela jiné rodiny. Je to jediný syn zesnulého admirála Lianga."
"Proslulá rodina," poznamenal soudce Ti. Rozevřel vějíř a pokračoval: "Admirál byl nebojácný voják a obdivuhodný stratég. Říkali mu Pokořitel Jižních moří. Setkal jsem se s ním jenom jednou, ale dobře si pamatuji na jeho mimořádné vzezření. Zavalitý, s širokými rameny, s plochým, téměř ošklivým obličejem -nízké čelo a vysedlé lícní kosti. Ale stačilo jen jednou uvidět ty pronikavé oči a bylo vám zřejmé, že jste se setkal s opravdu velikým člověkem." Zatahal se za knír a zeptal se: "Proč syn nepokračoval v rodinné tradici?"
"Špatné zdraví mu znemožnilo vojenskou kariéru, pane. A je to škoda, protože po otci zdědil nadání k strategii, což dosvědčuje ostrovtipem při řízení svých rozsáhlých obchodních zájmů. A v menší míře i svou vzácnou dovedností při hře v šachy. Pan Liang je nejlepším hráčem šachu v celé provincii." Místodržitel si odkašlal do dlaně a pokračoval: "Je přirozené, že muž z takové rodiny jako pan Liang se nesníží k tomu, aby udržoval ... hm ... spojení s barbarskými kupci. Je však stále dobře informován, aspoň v širších souvislostech. Na druhé straně pan Jao Taj-kaj má s cizími kupci, hlavně s Araby a Peršany, těsné styky. Jemu to nevadí; pochází z rodiny ... spíše skromné a je to velkorysý, bezstarostný člověk. Myslel jsem si, že by pan Liang a pan Jao mohli podat Vaší Excelenci dostatečně úplný obraz o tom, jak to v mé oblasti vypadá se zahraničním obchodem."
"Je to veliké město," poznamenal soudce jakoby mimochodem. "Člověk by si myslil, že tu bude víc odborníků na zahraniční obchod než právě jen ti dva."
Místodržitel naň vrhl rychlý pohled. Potom klidně řekl: "Zahraniční obchod je dokonale organizován, pane. Musí být už proto, že je částečně kontrolován státem. A právě tito dva pánové mají v rukou všechny nitky."
Tiao Taj postoupil kupředu a pravil: "Doslechl jsem se, že jistý námořní kapitán jménem Ni je rovněž pokládán za odborníka v tomto oboru. Jeho lodi udržují spojení mezi Kantonem a arabskými přístavy."
"Ni?" zeptal se místodržitel. Tázavě se zadíval na prefekta. Pao se zvolna zatahal za chomáče vousů ve své kozí bradce a pak neurčitě odpověděl:
"Ach ano. Ten kapitán je mezi lodníky dobře znám. Zdá se však, že za poslední tři roky na moře vůbec nevyjel a že žije poněkud ... prostopášným životem."
"Chápu," přikývl soudce Ti. A obraceje se k místodržiteli dodal: "Dobrá, ať tedy oba ti pánové, o nichž jste se zmínil, vejdou."
Místodržitel dal prefektovi příkaz, pak vystoupil na stupínek a postavil se po soudcově pravici. Pao se vrátil a přiváděl s sebou dva muže, jednoho drobné postavy, velice hubeného, druhého vysokého, s pořádným panděrem. Oba mužové před stupínkem poklekli a prefekt pak prvního z nich představil jako obchodníka Liang Fu, jeho korpulentního společníka jako pana Jao Taj-kaje.
Soudce je vybídl, aby vstali. Všiml si, že Liang má bledý, poněkud chladný obličej, s hedvábným, jako uhel černým knírem a řídkou kozí bradkou. Vyklenuté obočí a neobyčejně dlouhé řasy mu v hořejší půlce obličeje dodávaly téměř ženského vzezření. Měl na sobě dlouhý, olivové zelený chalát; černá tylová čapka naznačovala, že má hodnost bakaláře. Pan Jao byl na první pohled docela odlišný typ; měl dobrosrdečný kulatý obličej, zdobený štětinatými kníry a pečlivě přistřiženým vousem, lemujícím celý spodek tváře. Kol dokola velkých tupých očí měl plno drobných vrásek. Zlehka funěl a na zrůžovělé tváři se mu perlil pot. V slavnostním šatu z těžkého hnědého brokátu se zřejmě cítil nesvůj.
Soudce Ti prohodil pár zdvořilostí a pak se začal Liang Fua vyptávat na obchody. Liang hovořil výtečnou severní čínštinou a jeho odpovědi byly vždy naprosto k věci. Zdálo se, že je neobyčejně chytrý, a choval se naprosto nenucené, s vrozenou důstojností. Soudce Ti se ke svému zděšení dověděl, že arabská kolonie v Kantonu je větší, než si myslil; Liang prohlásil, že Arabů tu je porůznu v městě a na předměstích na deset tisíc. Dodal však, že jejich počet se během roku mění, protože jak arabští, tak i čínští kapitáni musí v Kantonu čekat na zimní monzun, aby mohli odplout se svými loděmi do Annamu a Malajska. Pak pokračují v plavbě na Cejlon a odtud přes Indický oceán k Perskému zálivu. Pan Liang tvrdil, že arabské a perské džunky jsou s to vzít na palubu až pět set mužů, čínská plavidla pak dokonce ještě víc.
Pak přišla řada na pana Jao. Zdál se v tak vznešené společnosti přestrašen a zpočátku projevoval snahu se chvástat. Když však přešel k líčení svých obchodů, soudce Ti brzy poznal, že to je neobyčejně bystrý člověk s dobrým postřehem ve finančních

věcech. Když Jao vyjmenoval úplný seznam zboží dováženého různými arabskými obchodníky, soudce poznamenal: "Nedovedu nijak pochopit, jak dokážete rozeznat všechny ty cizince od sebe. Mně připadají všichni stejní. Musí to být docela nepříjemné, denně se s těmi nekulturními barbary stýkat."
Jao pokrčil oblými rameny.
"V obchodě je třeba brát věci, jaké jsou, Excelence. A pár Arabů si dokonce osvojilo jakés takés vědomosti o čínské kultuře. Vezměte si například Mansúra, vedoucího arabské obce. Mluví plynně čínsky a je docela dobrým společníkem. Mám s ním ostatně dnes schůzku - jsem k němu pozván na časnou večerní hodinu na večeři."
Soudce si povšiml, že Jao pln rozpaků přešlapuje a že by zřejmě už chtěl odejít. Řekl mu tedy:
"Velice vám, pane Jao, za vaši cennou informaci děkuji. Můžete teď odejít. Vezměte ale s sebou do té arabské společnosti i plukovníka Tiao Taje; bude to proň zajímavá zkušenost." Tiao Tajovi pokynul a polohlasem mu řekl: "Ověř si tam, kde všude ti Arabi v městě žijí, a vůbec měj uši a oči otevřeny."
Když pobočník vyprovodil Tiao Taje a pana Jao ke dveřím, soudce Ti hovořil chvíli s panem Liangem o námořních výpravách jeho zesnulého otce a pak ho rovněž propustil. Chvíli se mlčky ovíval vějířem. Náhle se obrátil k místodržiteli:
"Jsme tady daleko od sídelního města a podle toho, co se tvrdí, jsou Kantoňané dost tvrdohlaví a od přirozenosti velice nezávislí. Jestliže k tomu připočteme, že tady všude je tolik cizinců, dalo by se předpokládat, že udržet v takovém městě klid není nijak lehký úkol."
"Nemohu si stěžovat, pane. Prefekt Pao je schopný správce a má k ruce zkušené pracovníky; v naší posádce pak jsou ostřílení vojáci ze severu. Je pravda, že místní obyvatelstvo je časem poněkud rozjitřené, ale vcelku jsou dbalí zákonů a s trochou taktu..."
Místodržitel pokrčil rameny. Prefekt Pao se chystal něco říci, ale zřejmě svůj úmysl změnil.
Soudce Ti jediným klepnutím složil vějíř a vstal. Místodržitel doprovodil soudce a Tao Kana ke dveřím a majordom je pak odvedl zpět do křídla paláce, které soudce Ti obýval.
Soudce mu přikázal, aby je zavedl do besídky v zadní zahrádce zalité měsíčním světlem. Rybníček se zlatými rybkami tu sliboval
trochu osvěžení. Když se usadili u drobného čajového stolku při mramorovém zábradlí, soudce Ti majordoma propustil. Poté zvolna začal:
"Docela zajímavé setkání. Ale kromě toho, že ted víme, že je tu Arabů dokonce více, než jsme očekávali, nám příliš nepomohlo. Či snad mi něco ušlo?"
Tao Kaň zadumaně zavrtěl hlavou. Po chvíli řekl: "Povídal jste, pane, že veřejný život cenzorův }e bez poskvrny. Ale co jeho soukromé zájmy? Jedná-li se o neženatého mladého
muže..."
"Také jsem na to myslel. Poněvadž jako prezident Nejvyššího soudu mám k dispozici všechny možné mimořádné prostředky, bylo mi docela snadné prověřit si i jeho soukromý život. Přestože je to hezký mládenec, nikdy nedával najevo ani nejmenší zájem o ženy. Hodně předních rodin v sídelním městě už usilovalo o to, aby se stal jejich zetěm, ale bezvýsledně. Nijak se nezajímá ani o žádnou z okouzlujících kurtizán, jak je najdete na všech večírcích, kterých se muž v jeho postavení musí zúčastňovat téměř den co den. Tento nedostatek zájmu nepramení z nějakého vrozeného odporu k ženám - což je rys, který, jak víte, nemusí být právě hezkým mladíkům cizí. Pravým důvodem pro jeho zdrženlivost je prostě to, že je načisto pohroužen do své práce."
"Nemá ani žádného koníčka?"
"Ne, kromě velikého zájmu o cvrčky. Má jich pěknou sbírku, zpěváků i těch, co jsou určeni k zápasům. Narazili jsme na to při posledním našem rozhovoru. Všiml jsem si, že se mu z rukávu ozývá cvrkot, a tu on vytáhl cvrčka v klícce ze stříbrného drátu. Říkal, že jej vždycky nosí s sebou, že je to vzácný druh, zlatý zvonek, pokud se dobře pamatuji. On sám ..." Zmlkl a zahleděl se Tao Kanovi do vyjevené tváře. "Něco tu není v pořádku?" zeptal se s údivem.
Tao Kaň pomalu odpověděl: "Cestou sem jsem se náhodou setkal s jistou slepou dívkou, která prodává cvrčky, a ta právě včera večer chytila zlatého zvonka. Musí to být přirozeně jen náhoda, ale protože mně rovněž tvrdila, že je to veliká vzácnost, zvláště tady na jihu, mohlo by ..."
"Všechno záleží na tom, jak a kde k němu přišla," řekl soudce Ti úsečně. "Pověz mně o tom setkání něco víc."
"Narazil jsem na ni náhodou nedaleko tržiště, pane. Chytá je sama. Dobré druhy rozezná po zpěvu. Když šla podél západní
zdi Květinové pagody, proslulého chrámu v Západním městě, zaslechla výrazný cvrkot zlatého zvonka. Musil se ukrývat v trhlině ve zdi; pravila, že jeho hlas zněl vylekaně. Nachystala návnadu a vlákala cvrčka do malé tykve."
Soudce Ti přešel jeho vyprávění bez poznámky. Chvílí si po-potahoval knír a pak zamyšleně prohlásil:
"Je to ovšem jen vzdálená možnost. Vyloučit však nemůžeme, že se tu nakonec opravdu jedná o zlatého zvonka, který unikl z klícky cenzorovi, když cenzor někde v blízkosti chrámu pobýval. Zatímco Tiao Taj shání informace na večírku u Mansúra, my se můžeme docela dobře podívat na ten chrám, nenajde-li se tam klíč k cenzorově pobytu. Je to ostatně jedna z cenných historických památek města, aspoň mně to říkali. Cestou můžeme v nějaké jídelničce i povečeřet."
"Ale to přece nejde, pane!" protestoval Tao Kaň celý vyděšený. "Dřív, dokud jste byl ještě okresním soudcem, nebylo na škodu příležitostně se projít inkognito městem. Ale tecT, jako jeden z nejvyšších hodnostářů říše, opravdu nemůžete..."
"Mohu a chci!" usekl mu řeč soudce. "V sídelním městě se musím smířit s celou pompou a vůbec se vším, co patří k mému úřadu - tam není pomoci. Teď však nejsme v sídelním městě, jsme v Kantonu. Rozhodně si nehodlám nechat ujít tak vítanou příležitost vyrazit si podle své chuti." Aby předešel všem dalším námitkám, prudce vstal a dodal: "Sejdeme se v předpokoji, jen co se převleču."

/VI/
Když Tiao Taj a pan Jao odešli z poradní síně, odskočil si plukovník Tiao do zbrojnice odložit vojenskou výzbroj; potom si vzal lehký chalát z tenké šedé bavlny a černou tylovou čapku. V palácové vrátnici se připojil k panu Jao. Jao navrhl, aby se zastavili u něho doma, protože i on se chtěl před odchodem na večírek převléci. Odnesli je tam v jeho pohodlných, poduškami dobře vystlaných nosítkách; bydlil v rozsáhlé budově západně od paláce, nedaleko chrámu Kuang-siao.
Zatímco Tiao Taj čekal na pana Jao v prostorné přijímací místnosti, podezíravě si prohlížel vulgární přepych, jehož tam bylo všude plno. Stoly při stěnách byly přecpány třpytivými
stříbrnými vázami, plnými umělých květin vyrobených z vosku, a rudé svitky, jejichž text vynášel pánovo bohatství a důležitost, zdobily stěny. Služebná, která mu přinesla čaj, byla sice ustrojena přiměřeně, ale hustý nános líčidla a otevřený oceňující pohled, který na něho vrhla, prozrazoval bývalou tanečnici.
Pan Jao byl brzy hotov. Vzal si tenký modrý chalát a na hlavu si koketně nasadil prostou černou čapku. "Pojďme!" pobídl Tiao Taje živě. "Mám totiž dnes večer hodně naspěch. Po večeři musím vyřídit ještě jistou naléhavou věc. Naštěstí ty arabské večírky končí dost brzy."
"Co tam dostaneme?" vyptával se Tiao Taj, když je v nosítkách odnášeli dolů ulicí.
"Spíš prosté jídlo, ale svým způsobem, docela chutné. Je snad zbytečné zdůrazňovat, že naší čínské kuchyni nesahá ani po kotníky. Okusil jste už kantonskou dušenou chobotnici? Nebo úhoře?"
Hned se pustil do podrobného líčení těchto pochoutek, až se Tiao Tajovi sliny sbíhaly, a pak přidal výmluvnou přednášku o místních vínech a likérech. Zřejmě si poprava, pomyslil si Tiao Taj. Třebaže pan Jao byl poněkud vulgární zbohatlík, dokázal být zároveň i příjemným společníkem.
Když sestupovali z nosítek před prostou, nabilo nalíčenou vrátnicí, Tiao Taj zavolal:
"Obědval jsem dnes brzy a vaše povídání ve mně vyvolalo hrozitánský hlad. Řeknu vám, že bych dokázal spořádat celého pečeného vepře."
"Pozor!" varoval ho honem pan Jao. "O vepřovém se ani nezmiňujte. Muslimům není dovoleno se ho ani dotknout; je pokládáno za nečisté. Rovněž nemají povoleno pít víno, mají však jakýsi likér, který chutná docela příjemně." Při těchto slovech zabušil na dveře, pobité vypouklými železnými ozdobami ve tvaru ryb.
Otevřel jim starý hrbatý Arab s pruhovaným turbanem na hlavě. Přes malý dvorek je zavedl k obdélníkové zahradě, posázené nízkými kvetoucími keři do nezvyklých tvarů. Vstříc jim vyšel vysoký, hubený muž, jehož turban i rozevlátý dlouhý burnus bělostně zářily v měsíčním světle. Tiao Taj ho poznal. Byl to tentýž chlapík, kterého už viděl, jak hubuje na nábřeží arabské lodníky.
"Mír vám, Mansúre!" zahlaholil Jao bodře. "Dovolil jsem si přivést přítele, plukovníka Tiao ze sídelního města."
Arab upřel na Tiao Taje velké, planoucí oči. Běirno se zřetelně odráželo oproti tmavohnědé pleti. Promluvil zvučným hlasem, pomalou, ale dobrou čínštinou: "Mír všem pravým věřícím!"
Tiao Tajovi napadlo, že pokud je pozdrav omezen na muslimy, nemůže se vztahovat na Jaoa a na něho samého a že je tedy značně neomalený. Než si to však promyslil, Arab a Jao, skloněni nad keřem, už byli pohrouženi do debaty o pěstování rostlin.
"Vznešený Mansúr je velikým milovníkem květin, právě tak jako já," vysvětloval Jao, když se napřímil. "Tyto vonící rostliny přinesl si s sebou až ze své vlasti."
Tiao Taj sice dobře cítil jemnou vůni táhnoucí se zahradou, ale už pro onen nestydatý pozdrav a též pro svůj hladový žaludek nebyl v nejlepší náladě na to, aby se kochal květinami. Rozmrzele si prohlížel nízký domek v pozadí. Když za ním uviděl proti měsícem ozářené obloze obrysy minaretu mešity, došel k závěru, že Mansúrův dům nemůže být daleko od hospody, kde on sám bydlí.
Konečně Mansúr zavedl své hosty do velkého vzdušného pokoje v zadní části zahrady. Průčelí tvořila řada vysokých otevřených oblouků, zahrocených zvláštním způsobem. Když vešli dovnitř, Tiao Taj si s nelibostí všiml, že tam není vůbec žádný nábytek, dokonce ani jídelní stůl. Podlaha byla pokryta silným modrým kobercem a v rozích leželo pár důkladně naditých hedvábných polštářů. Ze stropu visela mosazná lampa s osmi knoty. Celá zadní stěna byla skryta za závěsem, jaký Tiao Taj nikdy předtím neviděl. Byl připevněn mosaznými kroužky k tyči vedoucí těsně u stropu, místo aby byl, jak se sluší, našit na bam-busovou hůl.
Mansúr a Jao usedli se zkříženýma nohama na zem a po krátkém zaváhání následoval jejich příkladu i Tiao Taj. Mansúr si zřejmě všiml jeho rozmrzelého výrazu, protože se teď k němu obrátil svým rozvážným hlasem:
"Věřím, že náš vznešený host nebude mít námitek proti tomu, že místo na židli bude musit sedět na zemi."
"Jako voják," řekl Tiao Taj drsně, "jsem zvyklý na strádání."
"My pokládáme svůj způsob života za docela pohodlný," poznamenal hostitel chladně.
Tiao Taj instinktivně pociťoval k tomuto muži odpor, musil
však přiznat, že vypadá impozantně. Měl pravidelný, ostře řezaný obličej s tenkým zakřiveným nosem a s dlouhými kníry, jejichž hroty byly podle cizího obyčeje vykrouceny vzhůru. Držel se velice zpříma a ploché svaly se mu pod tenkým bílým burnusem mírně vlnily. Zřejmě to byl člověk neobyčejně vytrvalý.
Aby přerušil trapné mlčení, ukázal Tiao Taj na pás se složitou ornamentikou, který se táhl vysoko u stropu po celé délce sféry, a otázal se:
"Co znamenají tamty kudrlinky?"
"To je arabské písmo," vysvětloval Jao spěšně. "Je to posvátný text."
"Kolik znaků máte?" ptal se Tiao Taj Mansúra.
"Dvacet osm," odpověděl Mansúr úsečně.
"Bože na nebi!" zvolal Tiao Taj. "To je všechno? My jich máme přes dvacet tisíc."

Mansúr s opovržlivým úsměvem sešpulil rty. Obrátil se a zatleskal.
"Jak mohou, k čertu, vyjádřit své myšlenky jenom osmadvaceti znaky?" vyptával se Tiao Taj polohlasem pana Jao.
"Nemají těch myšlenek tak mnoho!" šeptal Jao s letmým úsměvem. "Tady už přinášejí jídlo."
Dovnitř vešel mladý Arab s velikým kulatým podnosem z ryté mosazi. Na něm leželo několik pečených kuřat a džbán s třemi smaltovanými kalíšky různých barev. Když jim sluha nalil bezbarvý likér, vzdálil se. Mansúr pozvedl kalíšek a vážně řekl:
"Buďte vítáni v mém domě!"
Tiao Taj se napil a shledal, že silný likér s anýzovou příchuti je docela dobrý. Kuřata pěkně voněla, ale nevěděl, jak se do nich pustit, protože nikde tu neviděl tyčinky. Když vypili několik kalíšků. Mansúr i Jao roztrhli kuře prsty, a tak i Tiao Taj následoval jejich příkladu. Zakousl se do stehna a jedinečně mu zachutnalo. Po kuřatech přinesli velkou mísu a na ní hromadu rýže se šafránem; byla připravena s nakrájeným skopovým, rozinkami a mandlemi. Tiao Tajovi opět chutnalo; jedl jako ostatní tak, že si prsty hnětl rýži v drobné hrudky. Když si umyl ruce v parfémované vodě v nádobě, kterou mu sloužící podal, opřel se o podušku a prohlásil se spokojeným ušklíbnutím:
"Bylo to opravdu velice dobré. Ještě se teď napijme!" Když kalíšky vyprázdnili, obrátil se k Mansúrovi:
"Víte, že isme vlastně sousedy? Ubytoval jsem se v hospodě
U Pěti nesmrtelných. Povězte mně, žijí všichni vaši krajané právě v této čtvrti?"
"Většinou ano. Jsme rádi blízko místa, kde konáme bohoslužby. Čas modlitby se nám ohlašuje s vrcholku minaretu, a když některá z našich lodí vjede do ústí řeky, zapálíme tam signální oheň a modlíme se za šťastné přistání." Zhluboka se napil a pokračoval: "Asi před padesáti lety jeden příbuzný našeho Proroka -Alláh ho ochraňuj - přišel sem do města a zemřel ve svém obydlí za Severovýchodní branou. Hodně pravých věřících se pak usadilo na tomto svatém místě, aby pečovali o jeho hrob. Naši lod-níci kromě toho zpravidla bydlí v šesti velkých noclehárnách nedaleko celnice."
"Setkal jsem se tu s čínským námořním kapitánem," ujal se znovu slova Tiao Taj, "který mluví vaší řečí. Jmenuje se Ni."
Mansúr naň ostražitě pohlédl. Lhostejným hlasem pak poznamenal:
"Niův otec byl Číňan, ale jeho matka Peršanka. Peršani nestojí za nic. Naši stateční bojovníci, vedení velikým chalífou, je úplně rozdrtili. Před čtyřiceti lety, v bitvě u Nehávendu."
Jao teď navrhl, aby se znovu napili, a pak se zeptal:
"Je to pravda, že na západ od chalífova území žijí lidé s bílou pletí, modrýma očima a žlutými vlasy?"
"Tak přece nemohou vypadat skuteční lidé!" namítal Tiao Taj. "To musí být duchové nebo ďábli."
"Ale oni opravdu existují," prohlásil Mansúr vážně. "A jsou i dobrými bojovníky. Dovedou dokonce psát, ale naprosto špatným směrem, zleva doprava."
"To je důkaz!" zvolal Tiao Taj s uspokojením. "Jsou to duchové. V podsvětí se všechno dělá právě opačně než ve světě lidí."
Mansúr vyprázdnil kalíšek.
"Někteří z nich mají rudé vlasy," poznamenal.
Tiao Taj se naň pátravě zadíval. Jestliže tento člověk říká tak vyložený nesmysl, musí už být pořádně opilý.
"A co tak nějaké arabské tance, Mansúre?" navrhl s širokým úsměvem Jao. Poté se obrátil k Tiao Tajovi: "Viděl jste už někdy arabské tanečnice, plukovníku?"
"Nikdy. Tančí tak dobře jako naše?"
Mansúrem to škublo:
"U Alláha!" zvolal. "Vaše otázka svědčí o vaší nevědomosti!" Zatleskal a arabsky vyštěkl na sluhu jakýsi rozkaz.
"Dávejte pozor na závěs!" šeptal Jao vzrušeně. "Jestliže budeme mít štěstí, bude to opravdový požitek."
Zastená se rozhrnula a objevila se žena. Byla poněkud nad-prostřední postavy a zcela nahá, až na úzkou černou, třásněmi zdobenou stuhu kolem kyčlí, jež visela tak nízko, že jí ponechávala břicho načisto holé, přičemž s jeho hladkým, oblým povrchem výrazně, provokativně kontrastoval třpytící se smaragd, zastrčený v pupku. Oproti štíhlému pasu se kulaté prsy zdály velice mohutné, rozkošnická stehna pak velice těžká. Měla nádhernou zlatohnědou pleť, ale tvář, třebaže velmi výrazná, nijak neodpovídala čínským představám o ženské kráse. Oči s okraji načerněnými antimonem se zdály příliš široké, purpurové rty příliš plné a lesklý modročerný vlas byl zkadeřen zvláštním způsobem. Tyto nečínské rysy Tiao Taje odpuzovaly, ale současně i podivně fascinovaly. Když tam stála a s lehce zdviženým obočím si prohlížela společnost, její velké vlhké oči náhle Tiao Tajovi připomněly oči laně, kterou před mnoha lety při honu omylem zastřelil.
Popošla dál do pokoje, přičemž zlaté náramky nad kotníky jí jemně zacinkaly. Nahota ji nijak neuváděla do rozpaků. Uklonila se Mansúrovi, kladouc si pravici zlehka na ňadra, poté úklonou hlavy pozdravila i Jaoa a Tiao Taje. Poklekla s tváří obrácenou k Mansúrovi, kolena těsně u sebe. Když složila štíhlé dlaně do klína, všiml si Tiao Taj s údivem, že má dlaně i nehty natřeny jasně červenou barvou.
Když Mansúr zahlédl Tiao Tajův obdivný pohled, spokojeně se usmál.
"To je Zumurrud, Smaragdová tanečnice," řekl tiše. "Předvede vám teď tanec našeho kraje." Opět zatleskal. Zpoza závěsu vyšli dva Arabi v širokých chalátech a dřepli si v nejvzdálenějším koutku pokoje. Jeden začal palcem vyťukávat rytmus na velkém dřevěném bubnu, druhý si ladil skřipky, přičemž jezdil dlouhým, prohnutým rákosovým smyčcem po strunách.
Mansúr upíral na tanečnici velké planoucí oči. Pohlédla naň jen zběžně a pak se pootočila na kolenou a přejela Jaoa i Tiao Taje nestoudným pohledem. Když Mansúr viděl, že se chystá pana Jao oslovit, dal hlasitě příkaz hudebníkům. Sotva housličky nasadily hlubokou kvílivou melodii, Zumurrud si složila ruce za hlavu a v pomalém rytmu začala kroužit tru-
pem. Při tom se prohýbala dozadu, níž a níž, až hlavou spočinula na podlaze na zkřížených pažích. Prsy s hrotitými

bradavkami jí trčely vzhůru, zatímco kučeravé vlasy se jí rozestřely po nádherně formovaných pažích. Zavřela oči, řasy jí spočívaly na hladkých tvářích jako dvě dlouhá třepení.
Houslista teď jezdil smyčcem v stále rychlejším tempu, tupé údery bubnu podtrhávaly melodii. Tiao Taj předpokládal, že se teď zvedne a začne s tancem, zůstávala však bez pohybu. Náhle s údivem zpozoroval, že smaragd uprostřed nahého břicha se pomalu pohybuje sem a tam. Jinak celé do oblouku prohnuté tělo zůstávalo v naprostém klidu; jedině břicho se pohybovalo, nahoru a dolů, doleva a doprava, zvláštním trhavým pohybem. Dunění bubnu se zrychlovalo: smaragd se teď začal otáčet v kruzích, které se postupně zvětšovaly. Tiao Taj měl oči upřeny na zelený kámen, neřestné se třpytící ve světle lampy. Krev mu těžce pulsovala; cítil, že má stažené hrdlo. Aniž si toho byl vědom, tvář se mu zalila potem.
Procitl z transu, až když buben náhle zmlkl. Skřipky uzavřely melodii několika ostře rezavými tóny. Za mrtvého ticha, které následovalo, se tanečnice zvedla do pokleku s vláčnou elegancí divoké šelmy a několika obratnými pohyby rukou si upravila vlas. Ňadra se jí dmula, nahé tělo se zlehka zrosilo potem. Tiao Taj si teď uvědomil, že je pronikavě navoněna pižmem; trochu štiplavý tělesný pach tuto vůni doplňoval. Třebaže si v duchu opakoval, že je to všechno odporné, tanec v něm rozvířil i zvláštní, živelné, hluboko uložené pocity, připomenul mu jisté divoké, zvířecí pachy lovu, zpocených koní a rudé, horké krve v zápalu bitvy.
"Mášálláh!" vykřikl Mansúr s obdivem. Z opasku vyňal cizí zlatý peníz a položil jej na podlahu před klečící ženu. Zvedla jej, a aniž naň podruhé pohlédla, mrštila jím napříč pokojem k oběma hudebníkům. Pak se na kolenou obrátila k Tiao Tajovi a zeptala se ho plynnou čínštinou:
"Přijel neznámý host z daleka?"
Tiao Taj polkl; cítil, že se mu svírá hrdlo. Spěšně upil z poháru a odpověděl co možná něj lhostejnějším hlasem:
"Jsem ze sídelního města. Jmenuji se Tiao Taj."
Dlouze naň pohlédla svýma velkýma průzračnýma očima. Pak se pootočila k jeho sousedu a netečně řekla:
"Dobře vypadáte, pane Jao."
Obchodník se zeširoka usmál. Potom, napodobuje arabské mravy, odpověděl:
"Těším se dobrému zdraví, Alláh budiž pochválen." Chvíli se pásl očima na jejích ňadrech, načež s poťouchlým mrknutím na Mansúra dodal: "Jak praví jeden z našich čínských básníků: Pod tíhou zralého plodu klesá strom."
Mansúrovi ztuhla tvář.-> Ostře pozoroval Zumurrud, jak znovu dolévá Jaoovi i Tiao Tajovi kalíšky. Když se při tom naklonila k Tiao Tajovi, její silný, téměř zvířecí pach naň tak zapůsobil, že se mu až stáhl žaludek. Sevřel své veliké pěsti, aby utišil zpěněnou krev. Zumurrud sklonila hlavu až těsně k němu a se setrvávajícím úsměvem, který odhalil její dokonalý chrup, mu polohlasem sdělila:
"Bydlím na prvním člunu ve čtvrté řadě."
"Sem!" rozkřikl se Mansúr.
Když se k němu otočila, cosi na ni v arabštině zasyčel.
Znuděně zvedla obočí, potom povýšeně čínsky odpověděla:
"Mluvím, s kým se mi zlíbí, ó pane nad početným loďstvem."
Mansúrův obličej se zašklebil v zlostném zamračení. Bělmo očí se mu zalesklo, když vyštěkl:
"Pokloň se a omluv za tu urážlivou poznámku!"
Odplivla si přímo před něho.
Mansúr zaklel. Vyskočil, jednou rukou ji uchopil za vlasy a surově ji postavil na nohy. Druhou rukou jí serval s kyčlí stuhu zdobenou třepením, pak ji obrátil tváří k hostům a přiškrceným hlasem vykřikl:
"Jen si dobře prohlédněte vnady té běhny! Jsou na prodej!"
Snažila se mu vyprostit, ale znovu s ní divokým škubnutím smýkl kolem sebe. Srazil ji na kolena, přitlačil jí hlavu k podlaze a vyštěkl jakýsi příkaz hudebníkům. Muž se skřipkami rychle vstal a podal Mansúrovi dlouhý rákosový smyčec.
Tiao Taj odvrátil pohled od krčící se ženy. Chladně oslovil Mansúra:
"Raději si své spory vyřizujte v soukromí, Mansúre. Tak jen uvádíte své hosty do rozpaků."
Mansúr naň vrhl zuřivý pohled. Otevřel ústa, ale pak se ovládl. Kousaje se do rtů nechal klesnout ruku s rákosovým smyčcem a pustil i ženin vlas. Znovu se posadil a jen si něco pro sebe mumlal...
Tanečnice se zvedla, sebrala rozervané třepení, obrátila se k Tiao Tajovi a Jaoovi a s planoucíma očima zasyčela:
"Zapamatujte si, co řekl. Jsem k mani pro toho, kdo dá nejvíc."
Pohodila hlavou, zamířila k závěsu a zmizela. Oba hudebníci odkvačili za ní.
"Ta holka má v sobě ale oheň!" prohodil Jao s ušklíbnutím k Mansúrovi. "Řekl bych, že ho má víc, než je třeba." Znovu dolil Mansúrovi likér a dodal zvedaje číši: "Srdečné díky za tak hojné pohoštění."
Mansúr se mlčky uklonil. Jao vstal a Tiao Taj následoval jeho příkladu. Chtěl též aspoň pár slovy poděkovat, ale pak si to rozmyslel, když viděl, jak Mansúrovi oči nenávistí jen planou. Hostitel je zavedl vonící zahradou k bráně a několika sotva slyšitelnými větami se s nimi rozloučil.
Jaoovi muži hned chystali nosítka, ale Tiao Taj zavrtěl hlavou.
"Trochu se projděme," navrhl Jaoovi. "Vzduch tam byl velice těžký a ten cizokrajný likér mně stoupl do hlavy."
"Jsem tady velice známý," namítal tlustý obchodník v rozpacích. "Nikdo si tu nedovede představit, že bych mohl chodit pěšky."
"Totéž ovšem platí i o plukovníkovi Císařské gardy," poznamenal Tiao Taj suše. "Protože však jsou ulice opuštěné, nikdo nás neuvidí. Jen pojďte!"
Pustili se k rohu ulice, muži s nosítky s odstupem za nimi.
"Jídlo bylo dobré," bručel Tiao Taj, "ale ten chlap neměl vyvolat tu hanebnou scénu."

"Co můžete čekat od barbarů?" namítl Jao s pokrčením ramen. "Skoda, že jste ho zarazil. Ta ženská si nosí nos vzhůru a při tom by jí rozsekaný zadek jenom prospěl. Víte, ona není čistá Arabka. Její matka byla Tanka, to jsou ti lidé, co žijí na vodě, a to ji dělá dvojnásob divokou. On by se stejně neodvážil jí doopravdy nařezat do krve, až by jí zůstaly jizvy."
Navlhčil si rty špičkou jazyka. Tiao Taj se naň kysele podíval. Poopravil si o něm své původní příznivé mínění. V tom chlapíkovi bylo cosi odpuzujícího. Chladně řekl:
"Zdá se, že právě tohle měl ten Mansúr v úmyslu. A proč by se nakonec neodvážil ji pořádně poznamenat?"
Otázka zřejmě přivedla Jaoa do rozpaků. Chvíli váhal, než odpověděl:
"Ona Mansúrovi nepatří - to jest, pokud vím. Předpokládám, že má kdesi mocného ochránce. A třebaže podobní mužové nemají nic proti tomu, aby si ženy, které si vydržují, trochu přivydělaly tančením na večírcích, rozhodně by měli námitky, kdyby se vrátily s rozsekanou kůží."
"Jenže Mansúr přece tvrdil, že je k maní pro každého."
"Ale to jenom proto, aby ji ponížil. Z toho nemůžete, plukovníku, nic vyvozovat. Ostatně já bych tyto černé ženy nedoporučoval. Mají způsoby dost drsné, něco jako divá zvěř. Nu, teď bych si už rád sedl do nosítek, pokud vám to nevadí. Musím ještě na schůzku do svého ... soukromého zařízení."
"Zmeškat ji nesmíte!" řekl Tiao Taj nevrle. "Já už se o sebe
postarám."
Jao se naň úkosem podíval; zdálo se, že si změněného chování . svého společníka povšiml. Položil mu baculatou ruku na paži a s lichotivým úšklebkem ho chlácholil:
"Vezmu vás tam některou jinou noc, plukovníku. Dáma, která o něj pečuje, je velice diskrétní a požitky tam najdete, abych tak řekl, extrovní. Chodím tam pravidelně - chápejte, kvůli změně. Ne že bych neměl potěšení doma. Právě naopak. Jak by také ne, když vezmu v úvahu všechny ty peníze, co mne jen stojí mé manželky a konkubíny. Ten příjemný útulek mám velice vhodně při ruce, nepříliš daleko od své rezidence. Je to ostatně na rohu druhé ulice na jih od chrámu Kuang-siao. Vzal bych vás tam třebas hned teď, jenomže dáma, s kterou se tam mám setkat, je dost plachá... Tu tak snadno nezískáte. Máme společné záliby, což by jistě pomohlo, ale přece jen, kdyby mě viděla přicházet s neznámým člověkem, mohla by..."
"Právě," přerušil ho Tiao Taj. "Nenechte ji čekat, mohla by zmizet." S tím odešel, ale sám k sobě zabručel: "A to by bylo, jak si myslím, taky to nejmoudřejší, co by mohla udělat."
V příští ulici si zavolal nosítka a nosičům přikázal, aby ho odnesli do paláce. Zatímco nosiči klusali, opřel se na sedadle > a snažil se na chvíli si zdřímnout. Ale sotva zavřel oči, uviděl hadovitě se svíjející postavu arabské tanečnice, znovu cítil její opojný pach.
/vn/
Soudce Ti a Tao Kaň vyšli z paláce postranní brankou a pustili se po hlavní ulici. Vypadali teď jako dva postarší literáti. Soudce měl na sobě tmavomodrý bavlněný chalát a černou šerpu kolem pasu. Na hlavě mu seděla černá hedvábná čepička. Tao Kaň měl vybledlý hnědý burnus a svou nerozlučnou starou sametovou čapku.
Když minuli budovy městské správy, vešli do první jídelny, kterou zahlédli. Soudce Ti se rozhodl pro stůl v zadní části místnosti, odkud měl dobrý rozhled na pestrou směsici zákazníků. "Ty budeš objednávat!" přikázal Tao Kanovi.
"Mluvíš kantonsky. Snad uděláme nejlépe, když si dáme velkou mísu polévky s knedlíčky. Je prý tady v městě zvlášť dobrá. A k tomu omeletu z krabů, to má být další místní specialita."
"A zkusme i džbán místního vína," navrhl Tao Kaň. "Býval jsi dřív docela střídmý," poznamenal soudce s úsměvem.
"Bojím se, že Tiao Taj má na tebe špatný vliv."
"Vídáme se s Tiao Tajem opravdu často," připustil Tao Kaň. "Zvlášť od té doby, co se z jeho pokrevního druha Má Zunga stal takový pecivál."
"Proto jsem také Má Zunga nevzal na tento výlet. Jsem rád, že se nakonec usadil a že teď žije jen pro rodinu. Nechtěl bych, aby se znovu zapletl do všech těch dobrodružství, která by ho lákala, aby se vrátil ke starému způsobu života. Však cenzora docela dobře najdeme sami tři."
"Je snad jeho chování v něčem neobvyklé? Není na něm něco, o čem bychom se mohli zmínit, až se na něj budeme v chrámu vyptávat?"
Soudce Ti si zamyšleně hladil licousy.
"Nu, je to ovšem hezký mládenec a má ono sebejisté vystupování vysokého úředníka, který se pohybuje v dvorských kruzích. Také způsob jeho řeči nám může být určitou stopou. Mluví totiž, jako každý u dvora, se všemi těmi nejmódnějšími frázemi. Ale, ale, ta polévka voní opravdu dobře!" Tyčinkami si z polévky vytáhl knedlíček a dodal: "Jen zvesela, Tao Kane, už jsme spolu rozřešili těžší problémy."
Tao Kaň se uchechtl a s chutí se pustil do jídla. Když dojedli prostou, ale sytou večeři, poručili si šálek silného fuťienského čaje, potom zaplatili a odešli.
V temných ulicích bylo lidí pořídku, byl teď zrovna čas k večeři. Když se však ocitli v Západní čtvrti, lidí přibývalo, a sotva vešli do ulice, jež vedla k chrámu Květinové pagody, ocitli se ve veselém zástupu; všichni, mladí i staří, ve svých nejlepších šatech mířili jediným směrem. Soudce Ti počítal na prstech a řekl:
"Dnes se světí den zrození Kuan-jin, Bohyně milosrdenství. Chrám bude tedy plný návštěvníků."
Sotva prošli vnější branou, viděli, že chrámové prostranství opravdu spíš připomíná noční trh. Kameny dlážděný chodník, vedoucí k vysokému mramorovému schodišti před monumentální čelní chrámovou budovou, byl lemován narychlo postavenými stožáry, na nichž visely šňůry pestře zbarvených lampiónů. Po obou stranách tu stály řady stánků, nabízejících nejrozmanitější zboží: náboženské knihy právě tak jako dětské hračky, pamlsky i růžence. Prodavači placek smažených na oleji si razili cestu davem a pronikavými hlasy vychvalovali své zboží. Soudce Ti si prohlížel hemžící se zástupy. "Máme smůlu!" postěžoval si nevrle Tao Kanovi. "Jak je možné v takové tlačenici někoho hledat?

A kde je vlastně ta slavná pagoda?"
Tao Kaň ukázal k obloze. Za hlavní budovou se tyčilo devět poschodí Květinové pagody do výše téměř tří set stop. Zlatá báň, jíž byla štíhlá věž pagody ukončena, zářila v měsíčním světle. Soudce Ti zaslechl i slabý cinkot stříbrných zvonků, rozvěšených všude z prohnutých střech na každém poschodí.
"Nádherná stavba," pochvaloval si soudce s uspokojením. Po několika krocích zabloudil očima k čajové besídce, která se tu objevila na pravé straně pod skupinou vysokých bambusů. Besídka byla prázdná; pro samý obdiv nad krásnou podívanou nikdo neměl čas na poklidný šálek čaje. Před branou stály dvě vyfintěné ženy, a ohyzdná babice, opírající se o sloup dveří a šťourající se v zubech, je pečlivě hlídala. Soudce Ti se náhle zastavil.
"Běž napřed a obhlédni si to," vyzval Tao Kana. "Přijdu hned
za tebou."
Poté zamířil k besídce. Menší z obou dívek byla mladá a nikoliv nepřitažlivá, zato vyšší vypadala už na třicet a ani hustý 'nános pudru a líčidla nijak jí nebyl s to skrýt strhanou tvář, důsledek její profese. Babizna rychle odstrčila dívky stranou a s úlisným pousmáním oslovila soudce v kantonštině.
"Rád bych si trochu pohovořil s tvými děvčaty," přerušil
soudce její nesrozumitelné povídání. "Rozumějí čínštině ze severu?"
"Pohovořit si? Nesmysl! Buď obchod, nebo nic!" zakrákala babizna hroznou severní čínštinou. "Šedesát měďáků. Dům je vzadu za chrámem."
Starší dívka, hledící na soudce unaveným pohledem, mu teď pokynula a dychtivě řekla čistou severní čínštinou:
"Prosím, pane, vezměte si mne."
"To strašidlo můžete mít za třicet měďáků!" nabízela babice s opovržlivým úšklebkem. "Proč ale nezaplatit šedesát a nepopřát si za to takového mladého zajíčka?"
Soudce vytáhl z rukávu hrst měďáků a podal je babizně. "Vezmu si tu vysokou," prohlásil úsečně. "Ale chtěl bych si s ní napřed promluvit. Jsem totiž vybíravý."
"Tomu nerozumím, ale za ty peníze si s ní můžete dělat, co budete chtít. Je to s ní tak, že víc stojí než vynáší."
Soudce pokynul dívce, aby šla za ním do besídky. Usedli k malému stolku a soudce objednal u povýšeně se tvářícího číšníka konvici čaje a misku sušených melounových semínek a různé sladkosti.
"K čemu to všechno povede?" ptala se podezíravě. "Chci si pro změnu pohovořit v rodném jazyce. Pověz mi, jak ses dostala tak daleko na jih?"
"To není nic, co by vás mohlo zajímat," namítla mrzutě. "To posoudím sám. Na, vezmi si šálek čaje." Chtivě se napila, okusila sladkostí a poté začala drsným hlasem:
"Byla jsem blázen a k tomu navíc jsem měla smůlu. Před deseti lety jsem se zamilovala do obchodníka z Tiang-su, cestujícího s hedvábím; jídával u stánku s nudlemi, který patřil mému otci, a s ním jsem pak z domu utekla. Pár roků bylo všechno v pořádku. Ráda cestuji a on se mnou dobře zacházel. Když však ho obchod přivedl sem, do Kantonu, porodila jsem mu dceru. Přirozeně ho velice rozzlobilo, že to nebyl chlapec, a dítě utopil. Pak se začal zajímat o jedno zdejší děvče a chtěl se mě zbavit. Ale prodat tady ženu ze severu, která nic neumí, je těžké. Větší květinové čluny zaměstnávají jenom ženy z Kantonu, severanky jen tehdy, když dovedou opravdu dobře zpívat nebo tančit. Prodal mne tedy za babku Tankům."
"Tankové? Kdo je to?" ptal se soudce zvědavě.
Rychle si nacpala do úst sladký pamlsek a pak huhňavě pokračovala :
"Říká se jim také prostě lidé od vody, víte, jsou to docela jiní lidé než my Číňané. Kantonci jimi opovrhují. Tvrdí o nich, že jsou potomky divochů, kteří tu žili před více než tisíci lety, před tím, než jsme sem na jih přišli my Číňané. Musí žít na člunech, které kotví na řece nedaleko celnice. Tam přicházejí na svět, tam se žení i umírají. Nesmí se usadit na suché zemi ani uzavřít sňatek s Číňany."
Soudce Ti přikývl. Vzpomněl si teď, že Tankové jsou vlastně vyvrženci podrobení zvláštním zákonům, přísně vymezujícím jejich veškerou činnost.
"Musila jsem pracovat v jednom z jejich plovoucích nevěstinců," pokračovala, teď už bez jakýchkoliv zábran. "Ti pancharti mluví svým vlastním pokrouceným jazykem, brebentí jako opice. Měl byste je slyšeti A jejich ženy na nic jiného nemyslí než na samé drogy a jedy. Všechnu svou nenávist proti Číňanům si vylévali na mně; k jídlu jsem dostávala zbytky, na sebe nic než špinavý bederní pás. Hlavními zákazníky byli cizí lodníci, protože ty přirozeně v žádném čínském vykřičeném domě dovnitř nepustili. Můžete si tedy představit, jaký jsem tam měla život." Ohrnula nos a vzala si další pamlsek.
"Tankové se svých vlastních žen bojí, protože polovička z nich jsou čarodějnice, ale ke mně se chovali jako k nejnižšímu z otroků. Při jejich opilých orgiích jsem jim musela předvádět odporné tance dočista nahá, po celé hodiny, a kdykoliv jsem si chtěla odpočinout, hned jsem dostala veslem po zadku. A jejich ženy na mne po celou dobu jenom vykřikovaly urážky, že prý všechny čínské dívky jsou coury a že prý sami Číňané dávají přednost jim, ženám Tanka. Nejraději se vychloubali tím, že prý před osmdesáti lety se jistý Číňan potají s nějakou jejich ženou oženil a že jejich syn se prý stal slavným válečníkem, který samotnému císaři říkal strýčku. Něco takového! No, bylo to pro mne vysvobození, když mne prodali do městského nevěstince, pravda, nijak prvotřídního, ale přece jenom čínského. Tam jsem také pracovala posledních pět let. Ale nemyslete si, já si nestěžuji. Prožila jsem tři šťastné roky, a to je víc, než o sobě může tvrdit
mnohá žena."
Soudce Ti si pomyslil, že teď, když si získal její důvěru, může zavést řeč na to, co měl na mysli už tehdy, kdy ji oslovil.
165
"Poslyš," obrátil se k ní, "jsem teď v pěkné kaši. Měl jsem se tu před několika dny setkat s přítelem ze severu. Zdržel

jsem se však nahoře na řece a sem jsem se dostal teprve dnes odpoledne. Nevím, kde bydlí, ale musí to být někde tady nablízku, protože tento chrám mně sám navrhl jako místo schůzky. Jestliže tedy z města neodešel, musí tu být někde v okolí. A protože pozorně si všímat mužů vlastně patří k tvé práci, možná jsi ho viděla. Je to vysoký hezký mladý muž, asi třicetiletý, trochu domýšlivý. Má malý knír, ale nenosí bradku ani licousy."
"Opozdil jste se právě o jeden den!" zvolala. "Přišel sem včera večer, zrovna asi v tuhle dobu. Procházel se tu kolem, jako by někoho hledal."
"Mluvila jsi s ním?"
"To se rozumí. Vždycky se ohlížím po lidech ze severu. A byl hezký, jak jste sám říkal. Musím však říct, že byl oblečen docela chudobně. Přesto jsem k němu přistoupila. Mohl mne mít za poloviční cenu. Ale neměla jsem štěstí, šel dál k chrámu, aniž se mu uráčilo se na mne ještě jednou podívat. Nafoukaný mizera! To vy jste docela jiný, jste milý. Poznala jsem to hned, jakmile ..."
"Viděla jsi ho i dnes?" přerušil ji soudce. "Ne, neviděla. Proto jsem vám povídala, že jste se opozdil. No, ale pořád ještě máte mne. Půjdeme teď ke mně? Mohu vám předvést některé z těch tanců, jak je tančí Tankové, pokud se vám něco takového líbí."
"Teď ne. Chci se přece jen po svém příteli poohlédnout tady v chrámu. Dej mně své jméno a adresu, snad tě navštívím později. Tady ti zaplatím předem."
Se šťastným úsměvem mu udala jméno ulice, kde bydlela. Soudce Ti zašel k pultu, půjčil si od číšníka štětec a její adresu si poznamenal na kus papíru. Potom zaplatil, rozloučil se s ní a zamířil k chrámu.
Právě když se chystal vystoupit po mramorovém schodišti, sešel mu vstříc Tao Kaň.
"Už jsem to tu aspoň zběžně prohlédl, pane," hlásil sklíčeně. "Nezahlédl jsem však nikoho, kdo by odpovídal cenzorovu popisu."
"Byl tu včera večer," prozradil mu soudce. "Zřejmě v přestrojení, právě tak jako tenkrát, když ho spolu s doktorem Su zahlédl onen agent. Pojďme se spolu podívat dovnitř." Tu mu zrak

spočinul na velkých, skvostných nosítkách, stojících u schodiště; vedle nich dřepělo půl tuctu nosičů v pěkných uniformách. Otázal se: "Je tu v chrámě na návštěvě nějaká významná osobnost?" "Pan Liang Fu, pane. Jeden z mnichů mně pravil, že sem pravidelně chodí hrát s opatem šachy. Potkal jsem ho v chodbě a snažil jsem se proklouznout, ale ten člověk má oči jako ostříž. Hned mne poznal, a vyptával se, nemůže-li mi něčím pomoci. Řekl jsem mu, že si to tady jen tak prohlížím."
"Tak je to tedy. Musíme být, Tao Kane, dvojnásob opatrní. Cenzor tu zřejmě po něčem v skrytu pátrá a nesmíme ho tedy prozradit tím, že se naň budeme příliš okatě vyptávat." Potom mu vyložil, co se dověděl od prostitutky. "Jen si to tady projdeme a budeme se snažit najit ho bez cizí pomoci."
Brzy si však uvědomil, že jejich úkol je ještě svízelnější, než si představovali. Na chrámovém prostranství byly četné samostatné budovy a kaple, navzájem propojené celou sítí úzkých chodeb a průchodů. Všude bylo plno mnichů a noviců a mezi nimi spousty věřících z venkova, kteří mohli oči nechat na obrovských pozlacených sochách a skvělých nástěnných malbách. Nezahlédli však nikoho, kdo by se podobal cenzorovi.
Když se dosti naobdivovali soše Bohyně milosrdenství, jež tu stála v nadživotní velikosti v hlavní síni, zašli si prohlédnout budovy v zadní části chrámového prostranství. Nakonec se dostali k velké síni, kde se právě konal smuteční obřad. Před oltářem přeplněným obětinami sedělo na kulatých modlitebních polštářích šest mnichů a prozpěvovali modlitby. Při vchodu klečela skupina mužů i žen v úpravném šatu, nepochybně příbuzní zemřelého. Za nimi stál starší mnich, který se znuděným výrazem na všechno
dohlížel.
Soudce Ti rozhodl, že se koneckonců přece jen budou musit na cenzora přeptat. Už si tu prohlédli všechno kromě pagody, která byla uzavřena, protože tam jednou někdo spáchal sebevraždu skokem z nejvyššího poschodí. Přistoupil tedy k postaršímu mnichovi a dal mu cenzorův popis.
"Ne, neviděl jsem ho, pane. A jsem si prakticky jist, že nikdo takový dnes večer chrám nenavštívil, protože až do chvíle, kdy tu začal obřad, jsem byl celou dobu ve vrátnici a jistě by mně neušel někdo, kdo vypadá tak nápadně. Teď mé ale laskavě omluvte, musím totiž dozírat na smuteční obřad. Za to se moc dobře platí." Pak spěšně pokračoval: "Značná část výnosu jde
IffT
ovšem na úhradu výloh se smutečními obřady a kremaci mrtvých žebráků a tuláků, po nichž nezůstali žádní příbuzní a kteří ani nebyli členy cechu. A to je jen jeden z četných charitativních úkolů, které tu v chrámě máme na starost. Něco mne však napadá. Včera večer sem přinesli mrtvolu tuláka, který vypadal zrovna jako váš přítel. Jistě to ale nebyl on, byl přece jen v hadrech."
Soudce se překvapeně zadíval na Tao Kana. Potom se obrátil s úsečným sdělením k mnichovi:
"Jsem soudní úředník a muž, s kterým jsem se tu měl sejít, je zvláštní agent, který se docela dobře mohl za žebráka jen pře-vléci. Musím hned vidět jeho mrtvolu."
Mnich se celý vylekal. Zakoktal:
"Je v márnici, pane, v západním křídle. Má být zpopelněna po půlnoci. Pochopitelně ne dnes, kdy je šťastný den."
Pokynul jednomu z noviců a přikázal mu: "Zaved" tady ty dva pány do márnice."
Mladík je doprovodil na malý opuštěný dvůr. Na protější straně stálo nízké tmavé stavení, hned při vysoké vnější zdi, jež se táhla kolem celého chrámového prostranství.
Novic otevřel těžké dveře a zapálil svíčku stojící na okně. Na neohoblovaných prknech na dřevěném podstavci se rýsovaly obrysy dvou lidských těl, zahalených od hlavy k patě do prostěradel z laciné plachtoviny.

Novic vtáhl vzduch a zatvářil se kysele.
"Ještě štěstí, že budou dnes v noci spáleni!" zamumlal. "V takovém vedru..."
Soudce Ti ho neposlouchal. Nadzvedl cíp plachtoviny pokrývající tělo, které měl při ruce. Objevila se naběhlá tvář vousatého muže. Honem ji znovu přikryl, potom obnažil hlavu druhé mrtvoly. Zůstal stát bez jediného hnutí. Tao Kaň vytrhl novici svíčku, přistoupil k podstavci a posvítil na hladkou bledou tvář. Vyčesané vlasy byly uvolněny a v tenkých praménccích se lepily na vysoké čelo, ale i v smrti si tvář zachovala klidný, povýšený výraz. Soudce Ti se prudce otočil k novici a vyštěkl:
"Okamžitě přiveď opata a převora! A toto jim odevzdej!" Sáhl do rukávu a podal udivenému mladíkovi jednu ze svých velkých rudých navštívenek se jménem a hodností. Novic odběhl. Soudce Ti se sklonil nad hlavu mrtvého muže a pečlivě zkoumal lebku. Potom se napřímil a obrátil se k Tao Kanovi: "Nejsem s to najít
žádné zranění, dokonce ani ne pohmoždění. Ukaž, podržím svíci a ty prohlédneš tělo."
Tao Kaň odhodil plachtovinu a svlékl mrtvole roztrhanou kazajku a nedbale záplatované kalhoty. Nic dalšího už ten muž na sobě neměl. Tao Kaň pozorně prohlížel dobře stavěné tělo s jemnou pletí. Soudce Ti mlčky přihlížel, svíci vysoko v ruce. Tao Kaň pak mrtvolu obrátil a prohlédl i záda, nato potřásl hlavou.
"Ne," potvrdil, "není tu žádných známek násilí, žádná modřina ani oděrka. Ještě mu prohlédnu šaty."
Znovu mrtvolu zakryl a teď pátral v rukávech na cáry rozervané kazajky. "Co to jen je?" vykřikl. Z rukávu vytáhl klícku ze stříbrného drátu, velikou asi na čtvereční palec. Stěny měla promáčknuty, drobná dvířka volně visela.
"To je klícka, v níž si cenzor choval cvrčka," poznamenal soudce chraptivě. "Nic jiného tam není?"
Tao Kaň sáhl do rukávu ještě jednou. "Vůbec nic!" zamumlal.
Zvenčí bylo slyšet hlasy. Nějaký mnich otevřel dveře a pln úcty uvedl dovnitř hřmotnou, majestátní postavu v dlouhém cha-látu barvy šafránu. Muž měl přes rameno přehozenu nachovou štolu. Jak se hluboce uklonil, světlo svíce mu ozářilo kulatou, dohola vyholenou lebku. Převor poklekl vedle opata.
Když soudce Ti zahlédl u vchodu houf mnichů, tlačících se jeden přes druhého dovnitř, utrhl se na opata:
"Mluvil jsem přece jen o vás a o převorovi. Všechny ostatní pošlete pryč."
Vystrašený opat otevřel ústa, ale zmohl se jen na nezřetelné zamumlání. Nakonec to byl převor, kdo se obrátil a rozkřikl na mnichy, ať okamžitě zmizí.
"Zavřete dveře!" přikázal soudce Ti. A obraceje se k opatovi dodal: "Jenom se uklidněte." Poté ukázal na mrtvolu a ptal se: "Jak zemřel tento muž?"
Opat se vzpamatoval. Odpověděl třesoucím se hlasem:
"My .. . my o příčině smrti nevíme docela nic, Excelence. Tyto ubožáky sem přinášejí už mrtvé, my je jen spalujeme v rámci charitativních ..."
"O vás je třeba předpokládat, že znáte zákony," přerušil ho soudce zprudka. "Nesmíte přece spálit žádnou mrtvolu, ať už zdarma či jinak, aniž si ověříte úmrtní list a předáte ho ke kontrole soudu."
"Ale mrtvolu sem poslali právě od soudu, Excelence," kvílel
převor. "Dva strážníci ji přinesli včera večer na nosítkách. Říkali, že je to mrtvý tulák, jehož totožnost prý nebyla zjištěna. Já sám jsem jim podepisoval potvrzení."
"To je něco jiného," prohlásil soudce Ti úsečně. "Vy dva teď můžete odejít. Zůstaňte však ve svých místnostech. Možná že budu v noci potřebovat vás vyslechnout."
Když se zvedli a odešli, obrátil se soudce k Tao Kanovi: "Musím vědět, kde a jak ho strážníci našli. A chci si též prohlédnout zprávu ohledače mrtvol. Je s podivem, že mu strážníci nechali v rukávu tu stříbrnou klícku, je to cenná starožitnost. Ty, Tao Kane, hned zajdi k soudu a vyslechni prefekta, ohledače mrtvol a muže, kteří mrtvolu našli. Přikaž jim, aby mrtvého dali přenést do paláce. Řekni jim však pouze, že mrtvý byl tajný vyšetřovatel ze sídelního města, poslaný sem na základě mých příkazů. Já sám se vrátím do paláce, ale napřed si to tady ještě jednou obhlédnu."
/VIII/
Když Tiao Taje přinesli v nosítkách k postranní bráně paláce, byla už hodina před půlnocí. Přikázal totiž nosičům, aby ho sem nesli oklikou, protože doufal, že noční vzduch mu zchladí hlavu. Bylo to však marné přání.
Našel soudce Ti, jak sedí sám za svým velikým psacím stolem. Bradu složenu v dlaních, studoval obrovský plán města, který měl rozložený před sebou. Když ho Tiao Taj pozdravil, vyzval ho soudce unaveným hlasem:
"Posaď se. Našli jsme cenzora. Byl zavražděn."
Potom pověděl Tiao Tajovi o Tao Kanově rozhovoru se slepou dívkou, o tom, jak její zmínka o zlatém zvonku jim umožnila objevit cenzorovu mrtvolu v chrámě. Přerušil Tiao Tajovy vzrušené dotazy a pokračoval:
"Když sem mrtvolu přinesli, nařídil jsem, aby místodržitelův lékař ihned se vší pečlivostí provedl pitvu. Zjistilo se, že cenzor byl otráven zákeřným jedem, o němž v našich lékařských knihách není ani zmínky. Jedině Tankové, kteří bydlí na člunech na řece, se vyznají v jeho přípravě. Jestliže se požije velká dávka jedu, oběť zemře prakticky ihned; při malé dávce působí jed pouze všeobecnou únavu, smrt sama nastane až po několika týdnech.
Potom se to dá zjistit už jedině podrobnou prohlídkou hrdla. Kdyby místodržitelův lékař sám náhodou před krátkým časem podobný případ právě u jakéhosi Tanky neléčil, nikdy by na stopu po takovém jedu nepřišel a jako příčinu smrti by uvedl srdeční mrtvici."
"Tím se také vysvětluje, proč na to nepřišel soudní ohledavač mrtvol!" poznamenal Tiao Taj.
"Ohledavač mrtvolu vůbec neviděl," opravil ho soudce smutně. "Tao Kaň se sem vrátil právě před hodinou i s prefektem. Oba dva spolu vyslechli všechen soudní personál, ale o mrtvole nějakého tuláka, kterou měli údajně včera večer poslat do chrámu, nikdo nic nevěděl."
"Pro pána krále," zvolal Tiao Taj. "Tak tedy ti dva strážníci, kteří ji tam donesli, byli podvodníci!"
"Ovšem. Hned jsem dal předvolat převora, ale ani ten nebyl schopen dát dobrý popis těch dvou samozvaných

strážníků. Byli to prostě docela normální muži v obvyklé uniformě, kožené kazajce a černě nalakovaných přilbicích. Všechno se zdálo v naprostém pořádku. Nemůžeme tedy klást převorovi za vinu, že si je podrobněji neprohlédl." Povzdechl si a pokračoval: "Skutečnost, že cenzora viděli v chrámu časně večer, kdy došlo k vraždě, právě tak jako ona příhoda s cvrčkem ukazují na to, že zločin byl spáchán někde v sousedství. Protože uniformy strážníků mu-sily být připraveny předem, byla i vražda pečlivě naplánována. A poněvadž cenzorovo tělo nejevilo žádné známky násilí a i tvář měl zcela klidnou, musil být vlákán do léčky osobou nebo osobami, které dobře znal. To jsou fakta, s nimiž musíme pracovat." "Ta slepá dívka musí vědět víc o tom, co se stalo, pane. Uvedl jste přece, že Tao Kanovi povídala, že u zdi dřepěla delší dobu, než se jí podařilo cvrčka chytit; je tedy možné, že něco zaslechla. Slepci mají velice jemný sluch."
"Pro tu dívku jsem si nachystal několik velice zásadních otázek," pokračoval soudce Ti chmurně. "Důkladně jsem si totiž prohlédl zeď, k níž přiléhá márnice. Před časem byla opravena a mezi cihlami není tedy ani jediné spáry. Ano, na každý pád se chci s tou dívkou setkat. Poslal jsem k ní Tao Kana, aby ji sem přivedl. Očekávám je každým okamžikem, je to dost dlouho, co odešel. Nu a co ty, dobře ses u toho Araba najedl?"
"Jídlo i pití byly výborné, ale musím se vám, pane, přiznat, že ten Mansúr se mi nelíbí. Je pyšný jako ďábel a nám není příliš
nakloněn. Když mu alkohol trochu rozvázal jazyk, vyptával jsem se ho, jak jste přikázal, na zdejší arabskou kolonii."
Povstal, sklonil se nad mapou na stole a pokračoval, ukazuje prstem na mapu: "Tady to je mešita; Mansúr a většina ostatních muslimů žije v jejím sousedství. Hospoda, kde jsem ubytován, je rovněž nablízku. Za Severovýchodní branou je pak menší arabská kolonie při hrobu jednoho z jejich světců. Všichni ti Arabi, o kterých jsem teď mluvil, se tu ovšem usadili na delší dobu. Lodníci, kteří tu pobývají jen přechodně a čekají na monzuny, žijí tady v těchto noclehárnách při nábřeží."
Když se Tiao Taj znovu posadil, soudce pravil znepokojeně:
"Vůbec se mi to nelíbí. Jak jen za této situace můžeme mít všechny ty cizince pod dohledem? Promluvím si o tom s místo-držitelem. Všichni Arabi, Peršani a kdovíkdo ještě musí být soustředěni v jediné čtvrti, která bude obehnána vysokou zdí, jenom s jedinou branou, a ta bude zavřena mezi západem a východem slunce. Jednoho z Arabů budeme jmenovat starším celé obce a ten nám bude zodpovídat za všechno, co se stane uvnitř hradeb. Tak je budeme mít pod kontrolou a oni sami si budou moci zachovávat vlastní barbarské zvyky, aniž by uráželi čínské obyvatelstvo."
Dveře na druhém konci síně se otevřely a dovnitř vešel Tao Kaň. Hned jak si sedal na druhou židli před stolem, soudce Ti spočinul pohledem na jeho ustarané tváři a zeptal se ho:
"Nepřivedl jsi tu slepou dívku s sebou?"
"Sám pámbu ví, co se to děje, pane!" zvolal Tao Kaň utíraje si zpocené čelo. "Zmizela! A všichni její cvrčci jsou rovněž pryč."
"Vezmi si šálek čaje, Tao Kane," vybídl ho soudce klidně. "Potom mi všechno vypovíš. A začni už tím, jak jsi se s ní vlastně setkal."
Tao Kaň se hltavě napil čaje, který mu Tiao Taj nalil, a začal:
"Viděl jsem, jak ji v opuštěné ulici napadli dva ničemové. Bylo to blízko tržiště. Když jsem je vyplašil a poznal, že dívka je slepá, doprovodil jsem ji domů. Žije v nájemném domě na druhé straně tržiště. Vypil jsem u ní v pokoji šálek čaje a přitom mi vyprávěla, jak chytila zlatého zvonka. Bydlí tam docela sama. Když jsem se tam právě ted" vrátil, ten tucet klícek s cvrčky, které tam visely na tyči před okapem, byl pryč, zrovna tak jako těch pár hrníčků, ve kterých chovala cvrčky pro zápasy; zmizela i čajová konvice a šálek. Nahlédl jsem i za zástěnu, která pokoj
rozděluje, a nebylo tam nic jiného než holá postel, dokonce i ložní prádlo bylo pryč." Znovu upil čaje a pokračoval:
"Vyptával jsem se na ni prodavače z tržiště, který žije na tomtéž poschodí. Jednou či dvakrát prý dívku potkal na schodech, ale nikdy s ní nemluvil. Potom jsem zašel na tržiště a požádal dozorce, aby mi ukázal seznam trhovců. Našel jsem v něm několik stánků pronajatých prodavačům cvrčků, ale žádný nebyl na jméno Lan-li. Protože mi dozorce vysvětloval, že tu a tam se povoluje, aby si někdo na tržišti něco prodal, aniž by musil platit příslušný poplatek, obrátil jsem se s dotazem i na jednoho z těch normálních prodavačů cvrčků. Ten mně tvrdil, že sice o jakési slepé dívce, která tam občas prodává cvrčky, už slyšel, ale on sám že se s ní dosud nikdy nesetkal. A to je všechno."
"Bylo to zase jen šikovně vymyšleno!" zabručel Tiao Taj. "Ta holka tě, bratře Tao, pěkně doběhla!"
"Nesmysl!" bránil se Tao Kaň podrážděně. "To napadení nemohli přece nahrát předem jen kvůli mně! I kdyby mě byl někdo sledoval, jak by jen mohl vědět, že půjdu zrovna tou uličkou? Šel jsem přece jen tak, bez cíle. Tucetkrát jsem mohl odbočit jinam."
"Myslím si," řekl soudce Ti, "že tě objevili, když jsi tu dívku doprovázel domů. Z vás dvou byl přece jenom nápadný pár."
"Ovšem, to je ono!" vykřikl Taň Kaň. "Když jsme spolu v pokoji rozmlouvali, v jednu chvíli jsem zaslechl, jak venku zaskřípaly schody. Někdo musil náš rozhovor vyslechnout. Když slyšeli, jak mně povídá o tom, kde zlatého zvonka chytila, rozhodli se, že ji unesou."
"Pokud ovšem nezmizela o své vlastní újmě," poznamenal soudce suše. "Já totiž nevěřím ani slovo z té její povídačky, jak přišla k cvrčkovi. Je zřejmé, že ho sebrala, když cenzora zavraždili. Na druhé straně ovšem to, že tě upozornila na chrám, by mohlo být důkazem, že patří ke skupině, která stojí proti cenzorovým vrahům, právě tak jako onen muž, který zardousil toho Araba, zrovna když se chystal zavraždit Tiao Taje. Tak či onak jsme v ošklivé situaci. Jistí lidé zřejmě přesně vědí, co děláme, zatímco my sami nemáme ani nejmenší představu, kdo to vlastně je a za čím jdou." Zlostně se zatahal za bradku a pak pokračoval klidnějším hlasem: "Prostitutka, která viděla cenzora v chrámu, mi vyprávěla o tom, že čluny Tanků kotví hned u celnice, což znamená, že nejsou daleko od muslimské čtvrti ležící uvnitř hra-
deb za městskou branou Kuej-te. Je tedy možné, že cenzor tak často nenavštěvoval okolí kvůli Arabům, ale spíš kvůli něčemu, co se odehrávalo na těch plovoucích nevěstincích. A ti dva samozvaní strážníci, co přinesli cenzorovu

mrtvolu do chrámu, byli přece Číňané, tedy další důvod pro to, abychom se nedali zaslepit tím, že celý náš problém má i svůj arabský aspekt."
"Ale doktor Su byl zavražděn arabským pobudou, pane," namítl Tiao Taj.
"Jak mně bylo řečeno, Arabové jsou hlavními zákazníky po-běhlic onoho pronároda Tanků," pokračoval soudce, "takže toho darebáka si mohli docela dobře splašit v nějakém tom jejich vykřičeném domě. Rád bych se o těch podivných lidech dověděl něco víc."
"K dnešnímu večírku u Mansúra patřilo i vystoupení arabské tanečnice, která má v sobě krev Tanků," hlásil Tiao Taj horlivě. "Zdá se, že žije na nějakém tom květinovém člunu. Mohl bych ji zítra navštívit a požádat ji, aby mně o těch lidech od vody něco pověděla."
Soudce naň vrhl pronikavý pohled.
"Jen běž," řekl pokojně. "Ta návštěva u oné tanečnice se zdá slibnější než rozhovor s námořním kapitánem, k němuž jste se taky chystali."
"Raději bych navštívil i jeho, pane, ovšem pokud pro mne nemáte na zítřek dopoledne nic jiného. Mám dojem, že Mansúr kapitána Ni nenávidí. Mohlo by tedy stát za to poslechnout si, co nám Ni řekne o Mansúrovi."
"Dobrá. Až bude po obou návštěvách, podáš mi hlášení. Ty, Tao Kane, zajdi sem hned po snídani. Musíme připravit pro Velkou radu předběžnou zprávu o cenzorově zavraždění. Pošleme ji do sídelního města po zvláštním kurýrovi, protože rada se musí o cenzorově smrti dovědět s co nejmenším možným opožděním. Navrhnu, aby onu zprávu podrželi den či dva v tajnosti, aby tak neovlivnili už dost choulostivou rovnováhu sil u dvora; já sám tak rovněž získám aspoň nějaký čas na to, abych mohl objevit, co se vlastně za touto špinavou vraždou skrývá."
"Jak přijal místodržitel zprávu o druhé vraždě ve svém obvodu?" zeptal se Tao Kaň.
"To nevím," odpověděl soudce Ti s jemným úsměvem. "Jeho lékaři jsem o cenzorově mrtvole prohlásil, že to je jeden z mých mužů, který se tu dostal do potíží kvůli nějaké ženě z onoho ná-
roda Tanků. Tělo jsem pak ihned poručil uzavřít do rakve, aby je bylo možno při první příležitosti odeslat do sídelního města spolu s mrtvolou doktora Su. Až zítra místodržitele uvidím, zopakuji mu totéž, co už jsem řekl jeho lékaři, když mrtvolu pitval. Mimochodem, na toho lékaře si budeme musit dát pozor; je to bystrý chlapík. Víte, že prohlásil, že se mu cenzorova tvář zdá nějak povědomá? Naštěstí viděl cenzora pouze v plném lesku jeho slavnostní uniformy, když ten před šesti týdny poprvé navštívil Kanton. A až, Tao Kane, dokončíme hlášení pro radu, zajdeme si spolu na návštěvu k panu Liang Fuovi. Chodí do toho proklatého chrámu pravidelně hrát šachy s opatem a nám by se hodilo získat trochu víc informací o té obrovité svatyni. Současně se chci Lianga přeptat, zda pokládá za možné, že by tu Arabové připravovali nějakou neplechu. Je jich tu sice v porovnání s celkovým počtem obyvatel tohoto rozlehlého města jen hrstka, ale Tiao Taj mně právě na plánu města ukazoval, že tu vlastně ovládají všechny strategické body. Snadno by tak mohli způsobit výtržnosti, samy o sobě sice nevýznamné, ale nebezpečné potud, že by pod jejich pláštíkem mohlo dojít k nepokojům ať už tady, nebo kdekoliv jinde. A jak je to s tím druhým odborníkem na arabské záležitosti, panem Jao Taj-kajem, můžeme mu důvěřovat?"
Tiao Taj se zamračil a zvolna odpověděl:
"Jeho žoviální chování není tak docela upřímné, pane. Rozhodně to není podle mého mínění člověk, o jehož bližší poznání by bylo co stát. Ale že by byl zapleten do vraždy nebo do politických pletek... ne, nemyslím, že by to byl ten typ."
"Hm. A pak je tu stále ještě ona záhadná slepá dívka. Je třeba jí přijít na stopu co nejrychleji, a aniž se o tom doslechnou městské orgány. Ty, Tao Kane, se zítra ráno na cestě sem zastavíš u soudu. Náčelníkovi strážníků dáš stříbrňák a požádáš ho, aby tobě osobně k vůli se jeho lidé po ní poohlédli. Řekni mu třebas, že je to tvoje neteř, která se do něčeho zapletla, a ať ti podá o ní zprávu osobně. Tím také nijak neohrozíme její bezpečnost." Zvedl se, upravil si šat a dodal: "Nu a teď si důkladně odpočineme. Radím vám, abyste si oba zamkli dveře a uzavřeli je na závoru, protože teď máme prokázáno, že vy dva jste už podchyceni. Ach ano, a až se, Tao Kane, dohodneš s náčelníkem, navštiv prefekta a dej mu tento útržek papíru. Poznamenal jsem naň jméno a adresu té prostitutky, se kterou jsem mluvil v chrámovém dvoře. Přikaž prefektovi, aby ji dal předvolat i s jejím majitelem, aby ji od něho vykoupil a s prvním vojenským transportem, který půjde na sever, ji dal dopravit zpět do jejího rodného kraje. Řekni mu též, ať jí dá půl zlatého prutu, aby si mohla najít manžela, až se vrátí do své vesnice. Všechny výlohy jdou na můj soukromý účet. To ubohé stvoření mně dalo cennou informaci a má tedy nárok na odměnu. Dobrou noc."
/IX/
Druhý den ráno Tiao Taj procitl ještě před svítáním. Rychle se umyl ve světle jediné svíčky - víc jich v hostinském pokoji nebylo - a oblékl se. Když se chystal přetáhnout si přes hlavu drátěnou košili, zaváhal. Těžkou výstroj odhodil na židli a místo ni si navlékl vestu z železných plátů. "Můj lék proti náhlým bolestem v kříži!" zabručel, když si přes vestu navlékal hnědý cha-lát. Kolem pasu si ovinul dlouhou černou šerpu, na hlavu nasadil černou čapku a pak sešel dolů, tam požádal zívajícího hostinského, aby nosičům, až pro něj přijdou s nosítky, vyřídil, že mají počkat. Poté vyšel ven.
V zšeřelé ulici ;si koupil čtyři placky smažené na oleji, ještě horké z přenosného ohniště, nad nímž prodavač ze vší síly mával vějířem. Spokojeně je žvýkal a kráčel dolů k bráně Kuej-te. Když přišel na nábřeží, viděl, že rudá záře svítání už zbarvuje stožáry lodí kotvících při břehu. Mansúrova loď byla pryč.
Kolem něho přešel houf kramářů se zeleninou, každý nesl na tyči přehozené přes rameno dva košíky plné zelí. Tiao Taj oslovil posledního a po chvilce složitého dohadování pomocí posuňků koupil celý náklad včetně tyče za sedmdesát měďáků. Muž od-klusal, prozpěvuje si kantonskou odrhovačku, šťasten, že seveřana natáhl a že si navíc ušetřil dlouhou cestu až k člunům.
Tiao Taj si přehodil tyč přes rameno a skočil na záď prvního člunu, kotvícího hned při nábřeží. Odtud přešel na další

člun a dál na třetí. Musil dávat dobrý pozor, protože úzká prkna spojující jednotlivé čluny v mlze značně zvlhla a navíc lidé žijící na člunech zřejmě pokládali tyto lávky za nejpříhodnější místo k čištění ryb. Tiao Taj potichu klel, protože právě na četných člunech vylévaly ucourané ženy noční nádoby do špinavé řeky a všude se šířil nesnesitelný zápach. Tu a tam naň zavolal nějaký kuchař,
ale Tiao Taj na nic nereagoval. Nejdříve chtěl najít onu tanečnici a teprve pak měl v úmyslu podrobněji si prohlédnout lidi od vody. Kdykoliv si vzpomněl na Zumurrud, zvláštní pocit mu svíral hrdlo.
Byl sice" pořád ještě docela příjemný chládek a břemeno také neměl nijak zvlášť těžké, ale protože nebyl zvyklý na tento zvláštní způsob nošení, brzy se pořádně zapotil. Na břevnu na přídi jednoho člunu se zastavil a rozhlédl se. Městské hradby už neviděl, protože ze všech stran ho obklopoval les stožárů a tyčí, z nichž visely rybářské sítě a vlhké prádlo. Muži i ženy, hemžící se na člunech, vypadali, jako by byli jiného plemene. Mužové měli krátké nohy, ale dlouhé svalnaté paže, jež se jim pohybovaly v rytmu kvapné, trhavé chůze. Vysedlé lícní kosti jim nápadně vyčnívaly ze snědých tváří a nosní dírky v plochých nosech byly doširoka rozpláclé. Některé z mladých žen byly svým drsným způsobem docela hezké, měly kulaté tváře a velké, bystré oči. Dřepěly na prknech spojujících jednotlivé čluny a tloukly prádlo těžkými kulatými klacky, ale přitom neustále štěbetaly svou hrdelní řečí, jež mu zněla naprosto cize.
Třebaže muži i ženy Tiao Taje okázale ignorovali, měl neustále onen nepohodlný pocit, že ho po celou dobu někdo potají pozoruje. "Musí to být tím, že sem chodí jen málo Číňanů!" bručel si. "Ti zakrslí šeredové na mne začnou čumět, sotva se k nim obrátím zády." Byl rád, když nakonec před sebou spatřil úzký pruh otevřené vody. Bambusový můstek vedl k dlouhé řadě pestře pomalovaných čínských džunek, jež tu kotvily jedna na druhé. Za první řadou byla druhá, pak třetí; byly pospojovány širokými přechody, dokonce se zábradlím. Čtvrtá řada byla poslední, až skoro uprostřed řeky. Tiao Taj se vyšplhal na záď nejbližší džunky a tu uviděl širokou hladinu Perlové řeky. Jen tak tak byl schopen dohlédnout až na stožáry lodí, zakotvených podél druhého břehu. Počítal a zjistil, že teď je právě na třetím člunu ve čtvrté řadě. Loď v čele této řady byla tak veliká, že připomínala válečnou džunku. Její vysoké stěžně byly zdobeny hedvábnými praporci a všude podél střížek jednotlivých kabin zplihle visely řetězce barevných lampiónů, kymácejících se v slabém ranním vánku. Na palubu se Tiao Taj dostal přes úzkou postranní palubu džunky, kotvící mezi oběma čluny, přičemž ovšem rnusil se svými koši pozorně balancovat.
Tři číšníci s ospalýma očima se potulovali kolem vchodu do
podpalubí. Bez zájmu naň pohlédli a hned pokračovali v řeči, zatímco Tiao Taj se kolem nich jen prosmýkl a pustil se do temné chodby ležící před ním. Po obou stranách chodby byly oprýskané dveře, jedny vedle druhých, ve vzduchu se vznášel pach laciného tuku na smažení; bylo tu na zvracení. Protože tu nebylo ani živé duše, spěšně složil své košíky a už bez nich zamířil na zadní palubu.
Nehezká dívka, oblečená jen v špinavé sukni, seděla se zkříženýma nohama na dřevěné lavici a stříhala si nehty na nohou. Lhostejně se naň zadívala a ani se nenamáhala stáhnout si sukni. Vypadalo to tu velice zpustle, ale sotva se Tiao Taj dostal do středu lodi, hned se mu nálada zlepšila. Na protější straně čistě vydrhnuté paluby uviděl vysoké, dvojité dveře, nalakované jasně červenou barvou. Jakýsi tlusťoch v nočním úboru z drahocenného brokátu stál při zábradlí a hlučně kloktal. Mladá žena s omrzelým výrazem, v zmuchlaném bílém šatě, mu podávala misku čaje. Náhle sebou muž škubl a začal zvracet, částečně přes zábradlí, částečně dívce na šaty.
"Jenom neklesat na duchu, znejmilejší," povzbudil ji Tiao Taj, když proklouzl mimo. "Jen si uvědom, jaký tučný podíl budeš mít z účtu za víno z minulé noci!"
Nic nedbal na to, že si naň zlostně vyjela, a vklouzl dovnitř. Chodba byla matně osvětlena bílými hedvábnými lampióny, visícími na prohnutém trámoví. Tiao Taj si prohlížel jména napsaná na lakovaných dveřích. Jarní Sen, Vrbová Větévka, Nefritový Květ - byla to všechno jména kurtizán, ale žádné z nich nemohlo být čínskou obdobou jména Zumurrud, Smaragd. Poslední dveře na konci chodby byly bez jména, zato však pracně vyzdobeny miniaturními malbami ptáků a květů. Vzal za kliku a zjistil, že dveře nejsou zavřeny. Otevřel je tedy a rychle vstoupil dovnitř.
Pokoj, napolo v temnotě, byl mnohem větší než obyčejná kabina, jeho vybavení bylo přepychové. Ve vzduchu těžce visela pižmová vůně.
"Když už jste tady, proč nepřistoupíte blíž?" ozval se hlas tanečnice.
Ted, když oči už přivykly temnotě, rozpoznal v pozadí pokoje vysoké lože s napolo staženými rudými závěsy. Byla tam Zumurrud, nahá, opřená o brokátovou podušku. Nebyla nalíčená a jako jediný šperk na sobě měla náhrdelník z modrých korálků zasazených v zlatém filigránu.
Tiao Taj k ní přistoupil. Celý zmatený nad její zarážející krásou nebyl s to najít slov. Nakonec vyhrkl:
"Kde je smaragd?"
"Blázínku, ten si beru jen při tanci. Právě jsem se vykoupala. Vykoupejte se raději také, vždyť jste celý zpocený. Tam, za modrou zástěnou."
Propletl se mezi židlemi a stolky, rozestavěnými na tlustém koberci s hustým vlasem. Za modrou zástěnou byla malá, ale elegantní koupelna, vyzdobená nebarveným, krásně žilkovaným dřevem. Rychle odhodil šat, dřepl k džberu horké vody a malou, dřevěnou štoudví se důkladně poléval. Vytřel se dosucha podšívkou svého šatu a přitom si povšiml krabice, nabízející se na toaletním stolku; byly v ní kousky lékořice. Vzal si jeden, se-žvýkal konec do potřebného tvaru a pečlivě si jím vyčistil zuby. Pak pověsil chalát i kazajku na bambusový věšák a vrátí! se do pokoje, na sobě jen kalhoty podkasané pod koleny, s obnaženým svalnatým, zjizveným trupem. Přistrčil si k posteli židli a drsným hlasem pravil:
"Jak vidíš, přijal jsem tvé pozvání z včerejšího večera."
"Je vidět, že jste opravdu neztrácel čas!" poznamenala suše. "Každopádně to bylo od vás moudré, že jste si zvolil časnou ranní dobu, protože jedině tehdy mohu přijímat návštěvníky."
"Proč?"

"Protože nejsem obyčejná kurtizána, milý příteli. Ať už si ta krysa Mansúr dělal jakékoliv urážlivé poznámky. Nejsem na prodej, protože mám stálého ochránce, a pořádně zazobaného, jak můžete ze všeho tady kolem vidět." Ukázala kolem sebe rozmáchlým pohybem oblé paže a dodala: "A ten se nechová ke svým sokům nijak laskavě."
"Jsem tu úředně," prohlásil Tiao Taj upjatě. "Kdo chce tvrdit, že tu jsem jako jeho sok?"
"Já!" složila ruce za hlavu a protáhla se. Zívla, pak naň vrhla letmý pohled svých velkých očí a rozmrzele se zeptala: "Nač ještě čekáte? Patříte snad k těm otrapům, kteří se i tady napřed musí poradit s kalendářem, jestli den a hodina k tomu jsou příznivé?"
Zvedl se a pažemi sevřel její pružné tělo. Za své dlouhé a rozmanité milenecké kariéry se obeznámil s nejrozličnějšími způsoby milování. Ted poprvé poznal lásku nejen docela jinou, ale jaksi přímo v konečné její podobě. Zumurrud naplnila jakousi nepo-
psatelnou potřebu, tající se hluboko v něm, vydráždila něco, čeho si dosud nikdy nebyl ani vědom, ale v čem teď rozpoznal kořeny celého svého bytí. Poznal, že bez této ženy nemůže žít - a ani ho takový objev neudivil.
Potom se společně jen tak narychlo znovu vykoupali. Zumur-rud si oblékla tenký šat z modrého tylu a pomohla při strojení i Tiao Tajovi. Zarazila se sice nad kazajkou z železných plátů, ale přešla to bez poznámky. Když byli zase zpátky v pokoji, pokynula mu, aby se posadil u čajového stolku z vyřezávaného růžového dřeva, a lhostejně řekla:
"Když to tedy máme za sebou, mohl byste mi říct něco víc o sobě. Mnoho času nemáme, protože za chvíli přijde služebná a ta je jedním z placených špehů mého ochránce."
"Raději bych slyšel víc o tobě. Nevím o Arabech téměř nic. Jsi..."
"Nejsem Arabka," přerušila ho úsečně. "Můj otec byl Arab, ale moje matka byla jen mizerná běhna Tanka. Pohoršuje vás to snad?"
"Naprosto ne. Práce v nevěstinci je prostě jedním z povolání a na rase nebo barvě pleti mně vůbec nezáleží. Jestliže je muž dobrý v boji a žena dobrá při milování, pak, aspoň pokud jde o mne, je s nimi všechno v nejlepším pořádku."
"No, to je aspoň něco! Můj otec byl arabský lodník. Když se vrátil zpět do vlasti, nechal tu mou matku i s děckem. Se mnou." Nalila mu šálek čaje a pokračovala: "Ve svém oboru jsem začala pracovat v patnácti. Vypadala jsem slibně a tak mě matka dokázala prodat na jeden větší květinový člun. Musila jsem přijímat zákazníky a ve volném čase posluhovat čínským kurtizánám. Oblíbenou zábavou těch zatracených fen bylo, že mě týraly, jak jen mohly."
"Ale asi s tebou příliš špatně nezacházely," poznamenal Tiao Taj drsně. "Na celém svém nádherném těle nemáš přece ani jediné jizvy."
"Ne, o něco tak hrubého, jako jsou rány bičem nebo holí, tu nešlo," připustila hořce. "Pán jim totiž zakázal, aby mě takto poznamenaly, protože předpokládal, že mu později vydělám pěkné peníze. Proto mě ty běhny věšely za vlasy na trámoví a vrážely do mne horké jehly, jen tak pro zábavu, aby jim lépe uběhl večer. A když se doopravdy nudily, svázaly mne a do kalhot mně daly velkou stonožku. Její kousnutí také není vidět, můžete jen
hádat, kde vás zrovna kousne. Užila jsem si toho až až." Otřásla se. "No nic, to je tecf všechno pryč a za námi. Našla jsem si ochránce, který mě vyplatil a najal mi tyhle krásné pokoje. Teď jenom občas něco zatančím někde na večírku, a co si tak vydělám, to mi můj ochránce ponechává. Mansúr mi nabídl, že mě vezme s sebou domů a že mě udělá svou první manželkou. Já ho ale nemám ráda a nemám ráda ani rodnou zem svého drahého otce, aspoň podle toho, co jsem o ní slyšela. Dovedete si mě představit, jak sedím ve stanu někde v palčivé poušti ve společnosti velbloudů a oslů? Pěkně děkuju!"
"Moc ti na tvém ochránci záleží?"
"Na něm? Pro pána krále, ne! Je ale bohatý a také štědrý. Ovšem i odporný, jak je to jen možné." Zmlkla a v zamyšlení si hnětla lalůček ucha. "Stála jsem jen o jediného muže a také on byl do mne zamilovaný až po uši. Ale zachovala jsem se jako pitomá husa a všechno jsem si pokazila." Doširoka rozevřené oči vysílající temné záblesky hleděly upřeně mimo něho do prázdna.
Tiao Taj jí položil paži kolem pasu. "Bylas ke mně velice hodná!" řekl pln naděje.
Odstrčila ho a netrpělivě odsekla: "Nechtě mě být! Dostal jste přece všechno, co jste chtěl. Chrčela a sípěla jsem v pravý čas a svíjela jsem se jako úhoř. Měl jste to se vší parádou, ale teď nečekejte, že budu ještě vrkat a cukrovat! Mimoto nejste vůbec můj typ. Mně se líbí uhlazení pánové, a ne ordinérní rváči, jako jste vy."
"Dobrá," připustil Tiao Taj nejistě, "možná že vypadám jenom jako rváč, ale ..."
"Nenamáhejte se, naučila jsem se brát muže, jak vypadají. Co mně na tom záleží, za koho se považují? Jestliže se vám opravdu zachtělo rozvláčně a roztomile povídat sám o sobě, měl byste si raději obstarat chůvu.
A teď k věci. Šla jsem po vás proto, poněvadž čirou náhodou jste plukovníkem Císařské gardy a podle Mansúra i pravou rukou prezidenta Nejvyššího soudu v sídelním městě. To pro mě znamená, že byste mohl zajistit, abych dostala čínské občanství. Uvědomujete si vůbec, že podle zákona jsem vlastně načisto bez práv? Zena Tanka, která se nesmí provdat za Číňana a nesmí se ani usadit na čínské půdě?"
"Proto tě tedy tvůj ochránce umístil tady na člunu!"
"Jste opravdu velice bystrozraký!" posmívala se mu. "Pochopitelně mně nemohl dát dům na souši. Válí se v penězích, ale nemá žádné oficiální postavení. Vy však jste ze sídelního města a váš pán je nejvyšším soudcem v celé říši. Vezměte mne s sebou do sídelního města, postarejte se, abych dostala čínské občanství, a potom mě jenom představte několika opravdu vlivným mužům. Ostatní už můžete nechat na mně." Přivřela oči a s neurčitým úsměvem pokračovala: "Být tak opravdovou čínskou dámou, mít na sobě brokátové šaty, mít vlastní čínské komorné, vlastní zahradu ..." Náhle dodala neosobním hlasem: "Do té doby - a to abych dokázala vděčnost - vám budu sloužit, jak jen dovedu. A po tom, co jsem vám právě ted na posteli ukázala, jistě budete souhlasit s tím, že se ve své práci vyznám. Tak co, platí?"
Její chladná, otevřená slova ťala Tiao Taje do živého. Dokázal však odpovědět pevným hlasem:
"Platí."

Přitom si umínil, že se mu musí podařit, aby se tato žena do něho zamilovala. Musí.
"Dobrá. Brzy se setkáme znovu, abychom si upřesnili podrobnosti. Můj ochránce má i domek, kde se mnou trávívá odpoledne, jestliže nemá dost času na to, aby zašel až sem, na člun. Je to jižně od chrámu Kuang-siao, v Západním městě. Jakmile bude čistý vzduch, pošlu vám zprávu. Jistě chápete, že se s mým ochráncem nemůžete setkat. Aspoň teď ještě ne. Nepustil by mě a mimoto mě má dočista v hrsti, mohl by mě úplně zničit, kdykoliv by se mu zachtělo. Až mě propašujete do sídelního města, bude to něco jiného. Pak vám prozradím, kdo to vlastně je, takže mu budete moci vrátit peníze, které za mne zaplatil - pokud by vás snad trápilo svědomí."
"Nespáchala jsi snad zločin?" vyptával se Tiao Taj úzkostlivě.
"Udělala jsem jen hroznou chybu." Zvedla se, přitáhla si tenký šat k tělu, z něhož vyzařovala smyslnost, a skončila: "Teď už musíte opravdu jít, jinak by z toho mohly být potíže. Kde vás můžu najít?"
Řekl jí jméno svého hostince, políbil ji a odešel z pokoje.
Na palubě si všiml, že záď největšího člunu, kotvícího ve vedlejší řadě, je na doskok. Přeskočil tedy na jeho palubu a pak se dal na dlouhou cestu zpět na nábřeží.
Do města vešel branou Kuej-te a hned zamířil k hospodě U Pěti nesmrtelných. Před vraty stála malá nosítka. Nosičů se zeptal, neposlal-li je kapitán Ni. Ihned vyskočili a jako jeden muž přitakali. Vstoupil tedy do nosítek a nosiči s ním okamžitě odběhli.
/X/
Soudce Ti spal špatně. Než se mu podařilo usnout, dlouho se neustále převaloval, a sotva procitl z přerušovaného spánku, zjistil, že cítí tupou bolest v hlavě. Do úsvitu chyběla ještě hodina, věděl však, že už neusne, a proto raději slezl ze své široké postele. Jen tak v nočním úboru chvíli postál před lomeným oknem a vyhlížel přes palácové střechy, rýsující se proti šedivé ranní obloze. Zhluboka se nadechl čerstvého vzduchu a napadlo mu, že mu procházka před snídaní udělá jen dobře.
Vzal si na sebe šedý bavlněný chalát, na hlavu si dal čepičku a sestoupil se schodů. V předsíni vydával právě majordom s ospalýma očima asi půl tuctu sloužících příkazy na celý den. Soudce Ti ho požádal, aby ho zavedl do zahrady.
Kráčeli temnými chodbami, kde právě zhasli lampy, až se dostali do zadní části rozlehlého palácového prostranství. Vzadu po celé délce hlavní síně vedla široká mramorová terasa; pod ní byla krásně položená zahrada, připomínající otevřenou krajinu, s dlážděnými cestičkami vinoucími se mezi kvetoucími keři.
"Není třeba, abyste na mne čekal," řekl soudce majordomovi. "Cestu zpět si už docela dobře najdu sám."
Sestoupil po orosených schodech a pustil se cestičkou vedoucí k velkému lotosovému rybníku. Průzračným ranním oparem, který visel nad tichou hladinou, zahlédl na druhém břehu malou besídku a rozhodl se, že si tam zajde. Kráčel zvolna kolem rybníčku, obdivuje se půvabným lotosovým květům, jež zrovna teď otvíraly své narůžovělé a rudé plátky. Když se blížil k besídce, okny zahlédl záda nějakého vysokého muže, nahrbeného nad stolem. Zdálo se mu, že ta zakulacená ramena poznává. Když stoupal po schodech, všiml si, že se onen muž upřeně dívá do zeleného porcelánového hrníčku, který měl před sebou. Zřejmě zaslechl soudcovy kroky, protože, stále zíraje do hrnce, pravil: "Tak konečně jste tady! Jen se podívejte tady na toho chlapíka."
"Dobré jitro," pozdravil soudce Ti. Místodržitel vzhlédl a vše-
chen překvapen se zamračil. Když však návštěvníka poznal, rychle se narovnal a koktal:
"Prosím o prominutí, pane. Já ... opravdu jsem ne..." "Na formality je příliš časně!" přerušil ho soudce Ti unaveně. "Nespal jsem příliš dobře a tak jsem si teď ráno vyšel na procházku." Usedl na druhou židli a dodal: "Posaďte se prosím. Co tam v té nádobě vlastně máte?"
"Svého nejlepšího zápasníka, pane. Jen se mu podívejte na ty silné, pevné nohy. Není to krasavec?"
Soudce Ti se nachýlil kupředu. Přišlo mu na mysl, že veliký cvrček se podobá obzvlášť ošklivému černému pavoukovi.
"Pěkný kousek," poznamenal a znovu se opřel o opěradlo. "Musím se ovšem přiznat, že tomu vůbec nerozumím. Ale císařský cenzor, který sem do Kantonu přijel před několika týdny -to byl opravdový nadšenec."
"Měl jsem tu čest ukázat mu svou sbírku!" prohlásil hrdě místodržitel. Pak se mu tvář protáhla. Rozpačité se na soudce podíval a pokračoval: "Víte přece, že se sem ještě vrátil, in-kognito. Hlásil jsem do sídelního města, že ho tu zahlédli, a dostal jsem příkaz, abych s ním vešel ve styk. Ale brzy po tom, co jsem vyslal své lidi, aby po něm pátrali, byl příkaz odvolán." Chvíli váhal a nervózně si popotahoval knírek. "Nikdy bych se pochopitelně neodvážil míchat do záležitostí ústřední vlády, ale protože Kanton je koneckonců území, které mám na starosti, myslil jsem si, že pár slov na vysvětlenou..." nedokončil větu a vyčkávavě pohlédl na soudce.
"Ano!" řekl soudce Ti netrpělivě, "je to pravda. Cenzor nebyl přítomen na zasedání Velké rady, jehož jsem se před svým odjezdem zúčastnil. Nu, jestliže jste dostal příkaz pátrání zastavit, cenzor se pravděpodobně už vrátil do sídelního města a znovu se ujal vykonávání svých povinností."
Opřel se dozadu o opěradlo židle a zvolna si hladil vous. Místodržitel vzal kulaté víko z pleteného bambusu a pečlivě jím zakryl zelenou nádobu. Pak prohlásil s nuceným úsměvem:
"Můj lékař mne informoval, že jste večer objevil ještě další vraždu. A obětí byl jeden z vašich mužů. Doufám, že prefekt není příliš starý pro svou práci. Je to veliké město a ..."
"Na tom nezáleží," řekl soudce vlídně. "Obě záležitosti mají své kořeny v sídelním městě a moji lidé se dopustili hloupých chyb. Já sám bych se měl omluvit." _&
"Jste velice laskav, pane. Doufám, že jste spokojen s postupem svého pátrání v oblasti zdejšího zahraničního obchodu."
"Ano. Je to ale komplikovaná záležitost. Víte, myslím, že si budeme musit najít něco lepšího, jak si udržet kontrolu nad všemi těmi cizinci. Až na to bude čas, ukážu vám návrh opatření, jak soustředit každý národ zvlášť do vyhrazené čtvrti.

Právě se začínám zabývat arabskými záležitostmi. Potom přejdu i k jiným, jako například k Peršanům a ..."
"To je docela zbytečné!" přerušil ho náhle místodržitel. Pak se ale kousl do rtů a honem dodal: "Chci tím říci, pane, že ti Per-šané ... no, nemůže jich tu být víc než pár tuctů. A jsou to samí milí, vzdělaní lidé."
Soudce Ti měl dojem, že místodržitel najednou velice zbledl v obličeji. Mohlo to ovšem být i matným světlem. Pomalu řekl:
"Víte, chci si získat co možná úplný obraz."
"Dovolte mně tedy, abych vám pomohl, pane!" zvolal místodržitel horlivě. "Ach, tam je Pao!"
Prefekt Pao Kuan se hluboce uklonil už na schodech besídky, a podruhé, ještě hlouběji, když vstoupil dovnitř. S ustaranou tváří hlásil místodržiteli:
"Prosím tisíckrát za prominutí, pane. Představte si tu drzost od té ženy! Neukázala se! Nedovedu pochopit, proč ..."
"A já zase nedovedu pochopit," přerušil ho místodržitel chladně, "proč si předem neověříte spolehlivost člověka, než vám vůbec napadne, že byste mně ho mohl představit. Teď, jak vidíte, jsem zaneprázdněn s Jeho Excelencí..."
"Ani nenacházím slov, abych vám, pane, vyjádřil svou lítost," pokračoval nešťastný prefekt, dychtící po tom, aby se ospravedlnil. "Ale protože vím o vaší zálibě v cvrčcích a protože má manželka mně tvrdila, že ta žena se v těchto věcech přímo zázračně vyzná..."
Než mohl místodržitel prefekta propustit, soudce Ti se honem ptal:
"Nevěděl jsem, že o něco takového se zajímají i ženy. Pokud tomu rozumím, tak ta dotyčná s nimi obchoduje?"
"Ano, jistě, Excelence," pospíchal s odpovědí prefekt, vděčný za soudcův zásah. "Manželka mně povídala, že ta dívka má opravdu dobré oko, když jde o pěkného cvrčka. No, slovo oko jsem v tomto případě vlastně zvolil špatně, protože je zřejmě slepá." Obrátil se k místodržiteli a pokračoval: "Jak jsem vám včera
hlásil, pane, manželka jí přikázala, aby se tu objevila hned po ránu, ještě před ranním slyšením, aby tak zabrala co nejméně vašeho drahocenného času a..."
"Rád bych měl její adresu, pane Pao," přerušil ho úsečně soudce Ti. "Byl by to dobrý nápad, vzít s sebou pár cvrčků jako dárek z Kantonu."
Tato žádost uvedla prefekta, jak se zdálo, ještě více do úzkých. Koktal:
"Já... já... ptal jsem se manželky na její adresu, ale ta má pitomá ženská tvrdila, že ji nezná... Prý se s ní setkala jen jednou na tržišti. Její vztah k cvrčkům na ni tak zapůsobil, že..."
Když soudce Ti viděl, že místodržitel rudne v tváři a že se chystá dát prefektovi důkladně za vyučenou, přispěchal mu na pomoc.
"Ale na tom opravdu nijak zvlášť nezáleží. Teď se už vrátím zpět do svých pokojů." Zvedl se a honem ujišťoval místodržitele, který už rovněž vstával: "Ne, neobtěžujte se. Pan Pao mně ukáže cestu."
Sešel do zahrady, prefekt celý rozrušený za ním.
Když přišli na terasu, soudce s úsměvem pravil:
"Nic si, pane Pao, nedělejte ze špatné nálady svého pána. Já sám nebývám tak časně ráno zrovna vždy v nejlepší náladě." Když, se naň prefekt vděčně usmál, pokračoval: "Místodržitel je, jak se zdá, nesmírně pilný při konání svých povinností. Předpokládám, že jistě chodí často městem v přestrojení, aby si získal vlastní představu o zdejší situaci."
"Nikdy, pane. Je to domýšlivý člověk; pokládal by něco takového za ponižující. Jemu je vůbec těžké se zalíbit, Excelence. A protože jsem mnohem starší než on a mám velké zkušenosti, nezdá se mně, že by tu moje práce byla ... příjemná. Už tu, pane, sloužím pět let. Předtím jsem byl okresním soudcem ve své rodné provincii, Šan-tungu. Vedl jsem si tam docela dobře, a proto jsem byl tak povýšen a poslán sem, do Kantonu. Tady jsem si dal práci a naučil jsem se i kantonsky, a jestliže to smím říci, ve zdejších záležitostech se vyznám opravdu důkladně. Místodržitel by se měl se mnou radit, než něco podnikne. Ale to je učiněný pedant..."
"Kritizovat nadřízené za jejich zády se pokládá za úředníka nehodné," přerušil ho soudce Ti chladně. "Máte-li nějaké stíž-
nosti, můžete je tlumočit příslušnému ministerstvu v sídelním městě obvyklou cestou. Přeji si, abyste mne teď doprovodil při návštěvě k panu Liangovi. Chci se s ním ještě o něčem poradit. Čekejte na mne hodinu po snídani."
Prefekt zavedl soudce už beze slova do jeho předsíně a tam se úklonou rozloučil.
Soudce Ti skromně posnídal ve své soukromé jídelně, kde ho obsluhoval majordom, potom si ještě v klidu poseděl u šálku čaje. Bolest hlavy přestala, ale na něco se soustředit mu stále ještě dělalo potíže. Nepřítomně pozoroval rudou zář úsvitu, jež teď už zbarvila i papírová okna, a lámal si hlavu s celou tou záhadou kolem slepé dívky. Copak se s ní místodržitel opravdu nikdy nesetkal?
S povzdechem položil šálek a zašel do ložnice. Převlékl se do úřední uniformy, na hlavu si posadil vysokou čepici s křidélky a pak se odebral do síně. Když se posadil za psací stůl, oči mu spočinuly na velké obálce, zřejmě to byl úřední přípis. Roztrhl ji a rychle přelétl stručnou zprávu. Potom vytáhl ze zásuvky dlouhý svitek čistého papíru, navlhčil štětec a dal se do psaní.
Byl ještě v plné práci, když vstoupil Tao Kaň a popřál mu dobré jitro. Potom hubený tajemník usedl a hlásil:
"Právě jsem se zastavil u soudu, pane. Prefekt ještě nepřišel; vysvětlil jsem tedy všechno náčelníkovi strážníků. Je to docela mazaný chlapík. Musím říci, že až příliš mazaný," dodáš s úšklebkem. "Když jsem mu nejdřív nařídil, ať zajistí vyplacení té prostitutky, a potom jsem ho požádal, aby se diskrétně poptával po slepé dívce, chápavě se na mne podíval a od té chvíle ke mně mluvil tónem, který pokládám za nevhodně důvěrný."
"Výborně!" zvolal soudce Ti. "Jestliže si ten darebák myslí, že jsi docela obyčejný nemrava, aspoň nic nevyžvaní prefektovi. A to je právě nezbytně nutné, aby se ani prefekt, ani místodržitel nedověděli o tom, že se o tu slepou dívku zajímáme." Poté vypověděl Tao Kanovi všechno o svém rozhovoru v besídce a dodal: "Mám dojem, že se s ní místodržitel už dříve setkal, ale že nechce, aby o tom věděl prefekt. Proč vlastně na schůzku nepřišla, to můžeme jen

hádat. Nemohla být unesena, to by si nemohla s sebou vzít cvrčky a ostatní věci. Spíš si myslím, že prostě chtěla zmizet. Doufejme, že náčelník strážníků bude aspoň tak mazaný, jak si to o něm myslíš, a že jí nakonec přece jen přijde na stopu. Musíme si s ní promluvit. No a já už zrovna končím svou před-
běžnou zprávu pro Velkou radu. Projdeme si ji ještě teď spolu."
A zaplňoval svitek svým výrazným rukopisem dál. Po chvíli se opřel v křesle a hlasitě zprávu pročítal. Tao Kaň přikývl. Šlo pouze o stručné shrnutí všech faktů a Tao Kaň neměl tedy nic, co by k tomu dodal. Soudce pak hlášení podepsal a opatřil pečetí, načež poklepal na obálku ležící před ním na stole a dodal:
"Tento dopis právě přišel ze sídelního města obyčejným ku-rýrem. Je to předběžné oznámení z kancléřství soudu, že zvláštní posel s tajným přípisem Velké rady je na cestě v doprovodu vojenské policie; má sem dorazit dnes v noci. Doufejme, že to znamená, že už objevili, proč se sem vlastně cenzor tak potají vypravil. Abych ti totiž řekl pravdu, vůbec se nedokážu vyznat v tom, co se tu vlastně děje."
Mojordom vešel a hlásil, že palankýn pro soudce Ti je už připraven v předním nádvoří.
Cekal tam na ně i prefekt Pao. Uklonil se a tucet strážných, sedících na koních, vzdalo poctu zbraní. Dvacet uniformovaných nosičů stálo při skvostném palankýnu v pozoru. Nosítka byla kryta vysokým purpurovým baldachýnem a na samém vrchu zakončena tříposchorfovou, pozlacenou věžičkou.
"Projde vůbec něco tak těžkopádného vraty v domě pana Lianga?" ptal se soudce Ti nevrle.
"Snadno, Excelence!" odpověděl Pao s úsměvem. "Rezidence zesnulého admirála je ve skutečnosti palác, vystavěný ve starém stylu."
Soudce zamručel na souhlas. Nastoupil do palankýnu, za ním prefekt a Tao Kaň. Průvod se dal do pohybu, jízdní stráž před ním.
/XI/
Tiao Taj se probral ze svého zmateného přemítání, až když nosiči s prudkým nárazem postavili nosítka na ulici. Sestoupil z nich a zjistil, že je v úzké tiché ulici, obývané zřejmě obchodníky na odpočinku. Dal nosičům spropitné a zabušil na dveře z nenatře-ného dřeva.
Shrbená stařena mu přišla otevřít a přivítala ho šklebem bezzubých úst. Vedla ho malou, dobře udržovanou květinovou zahradou k poschoďové, nabilo nalíčené budově. Pak s ním vyšla nahoru po úzkém dřevěném schodišti; při tom hlasitě funěla
a cosi pro sebe mumlala. Zavedla ho do prostorného, vzdušného pokoje, vybaveného zcela nečínsky.
Po celé levé stěně visel závěs z vyšívaného hedvábí, sahající od stropu až k podlaze, právě takový, jaký Tiao Taj viděl předešlého večera u Mansúra. Po obou stranách závěsu stály na nízkých ebenových podstavcích dvě velké alabastrové vázy na květiny. Na stěně vpravo visela dřevěná police a na ní přes tucet cizokrajných mečů. V pozadí skýtala čtyři otevřená okna s lomeným obloukem, umístěná v jedné řadě, pěkný pohled na vybranou sbírku orchidejí, rozestavěných v květináčích na širokém okenním rámu. Za nimi bylo vidět střechy domů v protější ulici. Podlahu pokrývala silná rákosová rohož bez jediné poskvrny. Vybavení pokoje sestávalo z dvou křesel z vykládaného růžového dřeva a z nízkého kulatého čajového stolku. Nebylo tu však ani živé duše.
Právě když se Tiao Taj chystal prohlédnout si meče, závěs se rozhrnul a objevily se dvě mladé, asi šestnáctileté dívky. Tiao Taj jen zalapal po dechu. Vypadaly téměř jedna jako druhá: obě měly kulaté, dosti vyzývavé tváře, orámované dlouhými zlatými náušnicemi, vlnité vlasy měly upraveny v podivný, cizokrajný účes. Horní půle těla byla nahá, takže bylo vidět mladá pevná prsa a světlehnědou pleť. Měly na sobě dlouhé kalhoty z květovaného mušelínu, vespod těsně kolem kotníků stažené, a naprosto stejné náhrdelníky z modrých korálů s třepením ze zlatého fili-gránu.
Jedna z dívek přistoupila kupředu, vážně se na Tiao Taje zadívala a pak řekla výbornou čínštinou:
"Buďte vítán v domě kapitána Ni. Pán se dostaví ihned."
"A vy dvě, kdo vlastně jste?" zeptal se Tiao Taj, když se jakž takž probral ze svého údivu.
"Já jsem Dunjázád a to je má sestra Danánír. Jsme dvojčata a patříme do vnitřních komnat kapitána Ni."
"Chápu."
"Myslíte si, že chápete, ale není tomu tak," poznamenala Dunjázád vybraně. "Pečujeme o kapitána, ale bez tělesného styku." Slavnostně dodala: "Jsme panny."
"Nepovídejte! Přece kapitán, starý námořník ..."
"Kapitán je vázán k jiné osobě," prohlásila Danánír vážně. "Protože je to čestný muž, důsledný až k sebezapírání, chová se k nám naprosto korektně. Což je škoda."
"I pro kapitána samého," navázala Ďunjázád. "Máme totiž pozoruhodné schopnosti pro erotické zážitky."
"Ale, ale, vždyť takové žáby jako vy ani nevědí, o čem mluví!" ušklíbl se Tiao Taj opovržlivě.
Dunjázád povytáhla oblouk obočí.
"Jsme dokonale obeznámeny se všemi praktickými aspekty," prohlásila chladně. "Když nás kapitán před čtyřmi lety odkoupil od obchodníka Fanga, byly jsme přiděleny jako komorné jeho Třetí dámě a pravidelně jsme byly přítomny jejich milostným hrám."
"Je ovšem třeba přiznat, že to bylo dost elementární," dodala Danánír. "Už jen podle toho, jak si Třetí dáma opětovně stěžovala na nedostatek variant."
"Proč jen pro pána krále mluvíte obě dvě tak hrozně šroubovaně a knižně?" hrozil se Tiao Taj. "A kde jste se naučily všechna ta obtížná cizí slova?"
"Ode mne." Kapitánův příjemný hlas se ozval za jeho zády. "Promiňte, že jsem vás nechal čekat, ale trochu jste se opozdil!" Měl na sobě tenký vlněný chalát s rudým lemováním a rudým opaskem, na hlavě jakousi tiáru, vyšívanou barevným hedvábím.
Usedl do menšího křesla a Dunjázád si šla stoupnout vedle něho. Její sestra poklekla a hleděla na Tiao Taje s

provokativním úsměvem. Tiao Taj zkřížil paže a upřeně se na ni zadíval.
"Posaďte se, posaďte se!" vyzval kapitán Ni Tiao Taje netrpělivě. Dvojčatům řekl přísně: "Zapomínáte na dobré chování. Teď se seberte a připravte nám dobrý ranní čaj. A nezapomeňte přidat mátu!" Když dívky zmizely, pokračoval: "Jsou docela chytré: znají čínsky, persky a arabsky. Baví mě to, číst s nimi po večerech všechny možné čínské i cizí knihy, a kromě toho pořád šmejdí v mé knihovně. Nu, pane Tiao, spadl mi kámen ze srdce, když vás vidím v naprostém pořádku. Zřejmě jste se včera večer do žádných potíží nedostal."
"Co vás vede k tomu, že bych se do nich mohl dostat?" tázal se Tiao Taj opatrně.
"Mám přece oči, příteli. Viděl jsem jednoho arabského pobudu a jednoho z těch škrtičů Tanků, jak vás z moc dobré pozice u dveří nespouštějí z očí."
"Ano, také jsem si té dvojice všiml. S námi však neměli nic společného. Mimochodem, proč vlastně došlo k oné hádce s číšníkem?"
"Ach, ten chlapík odmítl onoho Tanku obsloužit. Víte, o těch vyvržencích se předpokládá, že všechno, čeho se dotknou, zůstane nečisté. Proto též číšník rozbil pohár, z něhož onen Tanka pil. Ostatně jsem si všiml, že ještě jakýsi vousatý pobuda vás po celou dobu rovněž nespouští z očí. Když se potom pustil z vinárny za vámi, řekl jsem si, že se plukovník může dostat do pěkné kaše."
"Proč to povýšení na plukovníka?"
"Protože jsem, plukovníku, zahlédl váš odznak. Právě tak jako onen vousáč. A také jsem už slyšel, že slavný soudce Ti, doprovázen svými dvěma pobočníky, přijel do Kantonu. Jestliže se pak člověk setká s dvěma vysokými hodnostáři ze severu, kteří se moc a moc snaží, aby budili dojem bezvýznamných úředníčků, začne mu to, abych tak řekl, myslet."
Když to Tiao Taj přešel bez poznámky, kapitán pokračoval: "Včera večer se v čajovnách povídalo, že soudce Ti svolal do paláce poradu, kde měla být řeč o zahraničním obchodu. To mně dalo novou látku k přemýšlení; soudce Ti se přece proslavil pátráním po zločinech a lidi, kteří obchodují se zahraničím, nelze jen tak pokládat za zločince, třebaže si účtují hrozné ceny. Když jsem si to dal dohromady s faktem, že oba pomocníci soudce Ti se potulují v přestrojení po nábřeží, nemohl jsem se sám sebe nezeptat: co jen se to tady v Kantonu chystá za neplechu?"
"Zřejmě si na všechno dokážete najít správnou odpověď!" pravil Tiao Taj s úšklebkem. "Jsme tu ale opravdu jen proto, abychom se podívali, jak to vlastně je s obchodem s Araby. Kde je tolik drahocenného importovaného zboží a k tomu všechny ty vysoké poplatky ..." úmyslně větu nedokončil.
"Tedy pašování vás zajímá!" Kapitán si pohladil knír. "Ano, bez toho bych si nedovedl ty arabské darebáky ani představit."
"Ale co čínští obchodníci, kteří s nimi obchodují? Například pan Jao Taj-kaj. Předpokládám, že ho znáte?"
"Jen tak povrchně. Prohnaný kšeftsman, vypracoval se z nepatrných začátků, až se stal jedním z nejbohatších obchodníků v městě. Je to však starý zástěrkář a to je moc nákladný koníček. Má celý zástup manželek, konkubín a přechodných milenek a všechny si žijí luxusně - neptejte se mne ovšem, co při tom všechno musejí překousnout, to už není naše věc. Ale je docela možné, že je nucen doplňovat si příjem nelegálními prostředky. Musím ovšem zdůraznit, že jsem o něm nikdy nic takového ne-
slyšel. A znám prakticky každého, kdo mezi locfaři něco znamená."
"A co ten druhý odborník na arabské záležitosti, pan Liang Fu?"
"Tady jste načisto vedle, plukovníku!" prohlásil kapitán Ni s úsměvem. "O tom se nemůžete zmiňovat jedním dechem s panem Jao. Pan Liang je rozený gentleman, má obrovský majetek a střídmé návyky. Pan Liang a pašerák? Vyloučeno l"
Dvojčata vstoupila s mosaznou mísou. Zatímco jim nalévala čaj, kapitán Ni řekl s omluvným úsměvem:
"Musíte mne, plukovníku, omluvit, že vás nemohu lépe pohostit. Míval jsem velkou rezidenci v Jižním městě. Ale je tomu pár roků, co jsem musel vyrovnat tíživý finanční závazek a tak jsem ji prodal. Oblíbil jsem si klidný život na pevnině a proto jsem se rozhodl, že tu zůstanu, dokud mně úspory postačí. Na moři jsem měl spoustu času přemýšlet o tom a onom a začal jsem se zajímat o mystiku. A teď většinu času trávím tím, že si o ní čtu. Abych měl nějaké to cvičení, chodívám do boxerského a šer-mířského klubu." Zvedl se a pravil: "Nu a teď si prohlédneme moje meče."
Přešli k polici a kapitán Tiao Taje upozorňoval na zvláštní přednosti každého meče, přičemž zacházel do nejmenších podrobností, když hovořil o tom, kolikerým způsobem se kalí ostří. Pak vyprávěl pár historek o hrdinských činech slavných kanton-ských šermířů. Dvojčata dychtivě naslouchala, s vykulenýma, antimonem černě orámovanýma očima. Náhle vstoupila do místnosti ona babizna a podala Niovi malou obálku. "Promiňte prosím," omlouval se kapitán, načež přešel k okennímu oblouku, kde se postavil a zprávu si přečetl. Potom ji zastrčil do rukávu, poslal stařenu pryč a vybídl Tiao Taje: "Vypijme si ještě šálek čaje."
"Mám rád čaj s mátou," poznamenal Tiao Taj. "Včera večer jsem pil u Mansúra anýzový likér. Byl také docela dobrý. Znáte toho chlapíka?"
"Vy dvě teď běžte zalít květiny," pokynul Ni dvojčatům. "Začíná už být docela horko." Když dívky, dávajíce najevo svou nespokojenost, odešly, kapitán pokračoval: "Chcete se tedy něco dovědět o Mansúrovi. Dobrá, povím vám jednu příhodu. Stalo se to už asi před čtyřmi lety, když Mansúr poprvé navštívil naše dobré město. Byla tu jistá mladá dáma. Její rodiče byli mrtvi
a hlavou domácnosti byl tedy její starší bratr. Měl bych dodat, že to byla velice bohatá, znamenitá rodina. Ona dáma se zamilovala do jednoho mladíka, ale pohádali se a on odešel. Potom ji bratr provdal za úředníka, hrozně suchého pedanta, skoro dvakrát tak starého jako ona. Krátce po tomto nešťastném sňatku se seznámila s Mansúrem a vášnivě se doň zamilovala. Bylo to jedno z těch horečných, krátkodobých vzplanutí. Brzy toho litovala a Mansúrovi prohlásila, že už je po všem. Víte, co jí Mansúr řekl? Že mu to nijak nevadí, že však mu ona žena musí vyplatit pěkně zaokrouhlenou sumu za poskytnuté služby - tak to totiž nazval."
"Špinavý vyděrač! Nevíte snad o nějaké ničemnosti, kterou má na svědomí zrovna teď? Velice bych uvítal příležitost

popadnout toho padoucha za límec."
Kapitán Ni si pohladil krátkou bradku. Po chvíli odpověděl:
"Ne, nevím. Je mně to líto, protože Arabům zrovna moc ne-přeju. Tyranizují zemi mé matky. A svou matku jsem měl velice rád - její perské jméno bylo Nizámí. Na její památku jsem také změnil své jméno na Ni." Odmlčel se a pak pokračoval: "Je to velké město, pořád plné všech možných zpráv. Já však ze zásady odmítám opakovat zprávy nepodložené, obyčejně se totiž jedná o zlomyslný klep."
"Chápu. Mimochodem, na večírku u Mansúra jsem se setkal s arabskou tanečnicí jménem Zumurrud. Viděl jste ji někdy?"
Kapitán naň vrhl rychlý pohled.
"Zumurrud? Ne, nikdy jsem se s ní nesetkal. Slyšel jsem však o ní, že je to krásná a dokonalá tanečnice."
"Nevíte náhodou, kdo je jejím ochráncem?"
"Ne. Má-li nějakého, musí to být bohatý člověk, protože, jak jsem vždy slýchával, je velice náročná."
Tiao Taj přikývl a dopil svůj šálek čaje.
"Když už je řeč o krásných ženách," navazoval, "ta dvojčata, co tu kolem sebe máte, také nevypadají zrovna špatně. Mimochodem, stěžovala si mně na vaše korektní chování."
Kapitán se slabě usmál.
"Mám je teď už čtyři roky a viděl jsem, jak se mění z dětí v mladé ženy. Cítím se tedy spíš jako jejich otec."
"Zdá se, že je jich pořádný kus! Kde jste je koupil?"
Ni hned neodpověděl. Pátravě se na Tiao Taje zadíval a teprve pak začal:
"Jsou to nemanželské děti jedné velice hezké dívky, vzdálené příbuzné mé matky, kcerou svedl jistý čínský úředník. Dala je k jednomu svému známému čínskému obchodníkovi, protože měla strach, aby ji její milý kvůli nim neopustil. Když ji nakonec přece nechal, zabila se. Byl tu kolem toho docela obstojný poprask, ale jejímu milenci se podařilo od celé věci se distancovat, takže to nijak neuškodilo jeho kariéře." "Roztomilý chlapík! Znal jste ho?"
"Věděl jsem o něm. Nikdy jsem nemel chuť se s ním setkat. Ale o dvojčatech jsem se dával informovat. U obchodníka s nimi dobře zacházeli, ale nakonec se firma položila. Koupil jsem je, když mu vydražovali majetek. Vychoval jsem je, jak jsem to dovedl, a teď se jim musím poohlédnout po ženichovi."
"Nadlouho bych to ale už neodkládal," poznamenal Tiao Taj rozvážně. Vstal a dodal: "Teď už abych raději šel."
"Musíte přijít znovu, na jedno kolo boxu," navrhoval kapitán, když ho vyprovázel po schodech. "Jste o něco těžší než já, ale léta mluví v můj prospěch."
"Výborně! Potřebuji si zacvičit. Cvičíval jsem pravidelně se svým pokrevním druhem Má. Ale ten se teď oženil a narostlo mu břicho."
V zahrádce zalévaly Dunjázád a Danánír drobounkými konvičkami květiny.
"Sbohem, děti!" zavolal na ně Tiao Taj. Okázale ho ignorovaly.
"Zlobí se, že jsem je poslal pryč," vysvětloval kapitán s úsměvem. "Jsou zvědavé jako opice. A hrozně se zlobí, když jim někdo připomene, že jsou ještě dětmi."
"Už asi také začínám mít otcovské pocity," poznamenal Tiao Taj s úšklebkem. "Tisíceré díky za to, že jste mně ukázal své meče."
Když za ním kapitán zavřel dveře, Tiao Taj zjistil, že na ulici je teď už plno; všichni se hnali domů s ranními nákupy. Jak si tak lokty razil cestu davem, strčil do jakési mladé ženy. Chtěl se omluvit, ale už ho minula. Zahlédl jí jen záda, jak zmizela v tlačenici.
i tu
/*!!/
Prefekt Pao s Tao Kaném pomohli soudci Ti sestoupit z palan-kýnu před rezidencí pana Liang Fu. Soudce si všiml, že svými rozměry toto stavení opravdu připomíná spíše palác. Nádvoří bylo vydlážděno přitesanými mramorovými kostkami a široké schody, vedoucí k dvojité, železem pobité bráně v pozadí, byly z téhož drahocenného materiálu. Pan Liang přispěchal dolů po schodech a za ním starý muž s rozcuchaným, šedivým vousem, zřejmě správce domu.
Liang Fu se hlub^-.e uklonil a soudce uctivě přivítal. Pak se pustil do dlouhého povídání o tom, jak je nehodný toho, aby u sebe přijal tak vynikajícího hodnostáře ze sídelního města spolu s městským prefektem. Soudce Ti ho chvíli nechal mluvit, potom ho ale přerušil:
"Jsem si dobře vědom toho, že moje návštěva je v rozporu s běžnými pravidly chování vysokých úředníků, pane Liangu. Dychtím však po tom, abych spatřil dům tak velikého národního hrdiny, jakým byl váš zesnulý otec. A vždy rád vídám lidi v jejich vlastním prostředí - zvyk, který jsem si zachoval z dnů, kdy jsem byl ještě okresním soudcem. Ukažte nám cestu."
Liang se znovu se vší náležitostí uklonil.
"Dovolte mně, Vaše Excelence, abych vás zavedl do knihovny svého zesnulého otce. Ponechal jsem ji přesně v původním stavu."
Vystoupili po mramorových schodech a kráčeli temnou síní, lemovanou po stranách obrovskými sloupy. Když prošli květinovou zahradou, vstoupili do další poschoďové budovy, ještě větší, než byla první. Bylo v ní jen několik těžkých starožitných kusů vyřezávaného ebenového nábytku. Malby na stěnách v pestrých barvách představovaly výjevy z námořních bitev. S výjimkou staré služky, která odběhla, sotva je spatřila, nikoho tu nebylo.
"Není k udržování takové palácové rezidence zapotřebí celý zástup služebnictva?" zeptal se soudce Ti, když prošli dalším nádvořím.
"Ne, Excelence, používám totiž jen jednoho postranního křídla. Přicházím sem opravdu jenom navečer; přes den jsem vždy ve své kanceláři v městě." Odmlčel se a s úsměvem pokračoval: "Až dosud mne mé obchody natolik

zaměstnávaly, že jsem stále odkládal ženitbu a možnost založit si rodinu. Ale napřesrok, až mně bude pětatřicet, musím se k tomu důležitému kroku odhodlat. Teď přicházíme do křídla, které obývám. Otcova knihovna je vzadu."
Starý sloužící šel před nimi širokou krytou chodbou. Liang Fu ho následoval společně se soudcem Ti a s prefektem. Tao Kaň průvod uzavíral.
Chodba nejdříve vedla okolo bambusové zahrady. Šelestící listy vysokých kmenů tu poskytovaly chladivý stín. Poté se dostali k jiné, přízemní budově. Po levé straně chodby vedla široká okna na zahradní skalku, zatímco napravo byla řada zavřených pokojíků, podél níž se po celé délce táhlo černě lakované zábradlí. Zasouvací okna byla přelepena čistým bílým papírem.
Náhle Tao Kaň zatahal soudce Ti za rukáv. Vzal si ho stranou a vzrušeně mu šeptal:
"Viděl jsem slepou dívku! V druhém pokoji, kolem něhož jsme právě prošli. Četla knihu."
"Běž a přiveď ji," přikázal mu soudce Ti stroze. Když Tao Kaň odběhl zpátky chodbou, kudy přišli, soudce Ti se obrátil k panu Liangovi: "Můj pomocník mně připomenul, že jsem si zapomněl vějíř. Chvíli tu počkejme. Jaká je to nádherná skalka!"
Za nimi se ozval pohoršený ženský hlas.
"Co se děje?" vykřikl Liang. Odkvapil a soudce Ti a prefekt za ním.
Tao Kaň stál před druhým pokojem, svíraje rukama zábradlí. V údivu a beze slov hleděl na krásnou mladou ženu, stojící uvnitř malého, elegantně zařízeného pokoje. Vzadu bylo vidět zástěnu, zdobenou obrazem krajinky. Zena se zlostně obrátila k Liangovi.
"Co je to za nestydatého člověka? Právě jsem si odsunula okno, abych lépe viděla, když se náhle objevil a začal křičet něco o tom, že prý jsem ho podvedla."
"To je omyl!" pravil Tao Kaň rychle soudci a poté dodal polohlasem: "Podobá se jí, ale není to ona."
"Kdo je ta dáma, pane Liangu?" ptal se soudce.
"Moje sestra, Excelence. Manželka našeho prefekta."
"Když slyšela, že vás budu, Vaše Excelence, sem doprovázet," vysvětloval prefekt, "rozhodla se, že sem také zajde a podívá se na svůj starý pokoj."
"Rozumím," přikývl soudce Ti. A k paní Pao dodal: "Prosím o prominutí, milostivá. Můj pomocník si vás spletl s někým jiným." Letmo pohlédl na otevřenou knihu ležící na stole a pokračoval: "Vidím, že čtete básně. Je to skvělá kratochvíle. Vylepšuje styl."
"Básně?" ptal se Pao hleděs údivem na manželku. Rychle knihu zavřela a úsečně prohlásila:
"Jen tak náhodou se mně dostaly do ruky." Soudce si všiml, že je opravdu velice krásná. Měla přitažlivý, citlivý obličej a tutéž dlouhou křivku obočí, jež dávala jejímu bratrovi trochu zženštilý výraz. S plachým pohledem pokračovala:
"Je to opravdu veliká čest, setkat se s Vaší Excelencí, já..." "Váš manžel tvrdil, že znáte jistou dívku, která prodává cvrčky," přerušil ji soudce Ti. "Rád bych se s ní setkal."
"Řeknu jí to, až ji zase uvidím, pane." Pak dodala, rozmrzele se dívajíc na prefekta: "Manžel mně už vyhuboval, že jsem se jí nezeptala na adresu. Povídala mně však, že denně bývá na tržišti a tedy ..."
"Děkuji vám, madam. Sbohem." Když kráčeli dál, soudce Ti se zeptal pana Lianga: "Máte ještě nějaké sourozence, pane Liangu?" "Ne, Excelence, já jsem jediný syn. Byly tu dvě dcery, ale starší zemřela před několika roky."
"K nehodě došlo krátce po naší svatbě," doplnil ho prefekt Pao svým suchým, pedantským hlasem. "Byla to pro mou mladou manželku těžká rána. A přirozeně i pro mne." "K jaké nehodě?" dotazoval se soudce Ti. "Když spala," odpověděl Liang, "vítr smetl záclonu na olejovou lampu a pokoj byl hned v plamenech. Kouř ji musil omá-mit. Našli jsme jen zuhelnatělé zbytky."
Soudce vyjádřil svou soustrast. Liang otevřel těžké dveře a zavedl hosty do vysokého, chladného pokoje. Na Liangův pokyn sloužící odsunul okna a vytáhl bambusové okenní záclony. Soudce Ti se rozhlédl oceňujícím pohledem. Stěny byly pokryty policemi, jež byly přecpány knihami a papírovými svitky. Obrovský psací stůl, který stál ve středu modrého koberce, byl prázdný, až na dva stříbrné svícny a psací soupravu. Pan Liang Fu je zavedl k čajovému stolku v rohu pokoje. Usadil soudce Ti do velikého křesla za stolem a prefektovi a Tao Kanovi nabídl židle s rovnými opěradly, stojící naproti. Sám si usedl na nižší židli trochu stranou a poručil sloužícímu, aby připravil čaj.
Soudce si pohladil dlouhý vous a prohlásil s uspokojením:
"Je tu cítit ovzduší nenásilné elegance - jak lze očekávat v studovně muže, který vynikal v umění války i pokoje."
Popíjeli čaj a nějakou dobu rozprávěli o námořních výpravách Pokořitele Jižních moří. Liang jim též ukázal pár vzácných starých plánů města z admirálovy sbírky. Když si soudce Ti jeden z těchto plánů prohlížel, náhle namířil na jedno místo ukazováčkem a zvolal:
"Tady je chrám Květinové pagody. Měl jsem příležitost jej včera navštívit."
"Je to jedna z našich historických pamětihodností, pane," řekl Liang. "Chodívám tam přinejmenším jednou týdně, na partii šachu s opatem. Je to silný hráč. A také veliký učenec. Pracuje teď na nové knize, historickém přehledu vývoje písma."
"Jestliže tíhne tímto směrem," poznamenal soudce, "dá se předpokládat, že správu chrámu ponechává v rukou převora."
"Ne, ne, pane. Opat vykonává všechny své povinnosti velice pilně. Musí to tak být, protože tak veliký chrám, otevřený veřejnosti, potřebuje přísný dozor. Přicházejí tam všelijací pochybní lidé, co chtějí oškubat lehkovážné návštěvníky. Míním tím kapesní zloděje, podvodníky a podobně."

"A měl jste doplnit, i vrahy," ozval se soudce Ti suše. "Objevil jsem tam včera mrtvolu vládního agenta."
"Tedy o tomhle si ti mniši tolik povídali!" zvolal Liang. "Opata náhle odvolali od naší partie šachu. Když se nevrátil, vyptával jsem se mnichů a ti povídali něco o vraždě. Kdo ji spáchal, pane?"
Soudce pokrčil rameny. "Ničemové," odpověděl.
Liang potřásl hlavou. Upil čaje a s povzdechem pravil: "To je právě rub našeho prosperujícího města, Excelence. Kde je velké bohatství, tam se nutně objeví i hrozná bída. Ledabylý pozorovatel vidí jen třpytivý povrch městského života. Netuší, že pod ním se rozbujelo bezohledné podsvětí, kde cizí zločinci a domácí čínští darebáci se potkávají na každém kroku."
"Ale to všechno je pod přísnou kontrolou," konstatoval prefekt Pao chladně. "Nadto bych chtěl zdůraznit, že zločinecká činnost je omezena na jejich vlastní prostředí, spodinu, kterou ostatně najdete v každém větším městě."
"O tom nepochybuji," prohodil soudce. Dopil šálek čaje a obrátil se k Liangovi. "Právě jste se zmínil o cizích zločincích. Do-
slechl jsem se ne zrovna příznivé věci o Mansúrovi. Mohl by snad on používat arabských pobudů k nějakému zločinnému
cíli?"
Liang se zpříma posadil, pohladil si řídkou bradku, a než odpověděl, na chvíli se zamyslil:
"Neznám Mansúra osobně, pane, ale hodně jsem o něm slyšel, přirozeně hlavně od svého přítele a kolegy, pana Jao. Na jedné straně je Mansúr zkušeným námořním kapitánem, je vynalézavý a odvážný, a je i šikovným obchodníkem. Na druhé straně je to ovšem ctižádostivý Arab, fanaticky oddaný svému lidu a svému náboženství. Ve své zemi je velice význačnou osobností, je vzdáleným synovcem chalífy, pod nímž též bojoval v mnoha bitvách proti jiným barbarům západu. Měl být jmenován vojenským guvernérem jedné z dobytých oblastí, ale kdysi chalífu jakousi neuváženou poznámkou urazil a byl vykázán ode dvora. Dal se tedy na dobrodružnou dráhu námořního kapitána. Nikdy se však nevzdal naděje, že znovu získá chalífovu přízeň a necouvne před ničím, aby toho dosáhl."
Liang se odmlčel, chvíli zase uvažoval a pak pokračoval, přičemž pečlivě volil slova:
"Až posud jsem vám tlumočil fakta, která jsem si důkladně ověřil. To, co chci říci teď, znám jen z doslechu. Šeptá se, že Mansúr si myslí, že kdyby se mu podařilo tady v Kantonu vyvolat vážné nepokoje, vyplenit město a pak odplout zpět domů s bohatou kořistí, chalífa by považoval tak pozoruhodný čin za přínos pro prestiž Arabů a za odměnu by znovu vrátil Mansúrovi jeho dřívější postavení u dvora. Opakuji však, že to jsou pouhé pověsti. Možná že tím Mansúrovi nespravedlivě ubližuji."
Soudce Ti povytáhl obočí. Zeptal se:
"Co by svedla hrstka Arabů proti posádce, v níž je přes tisíc ostřílených, dobře vyzbrojených vojáků? A to ani nemluvím o strážích, o přístavní policii atakdále."
"Mansúr se osobně účastnil obléhání mnoha barbarských měst, pane. Můžeme tedy předpokládat, že má v takových věcech velkou zkušenost. Musí si být vědom toho, že Kanton, na rozdíl od měst na severu, má velký počet poschoďových budov stavěných ze dřeva. Jestliže by za suchého, větrného dne byl na několika vhodně zvolených místech založen oheň, byl by to katastrofální požár. A za všeobecného zmatku by i nepočetné bandy ke všemu odhodlaných mužů mohly spáchat hodně škod."
"Pro pána krále, to je pravda!" vykřikl prefekt. "Navíc," pokračoval Liang, "kdokoliv by vyvolal v městě ne^ pokoje, našel by horlivé spojence v tom okamžiku, kdy by začalo drancování. Mám na mysli tisíce Tanků. Po staletí v sobě potlačují hlubokou zášť zaměřenou proti nám."
"A ne tak docela be2 příčiny," poznamenal s povzdechem soudce Ti. "Ale přesto, co by mohli ti lidé od vody dokázat? Nejsou nijak organizováni a nemají ani zbraně."
"No," pokračoval Liang zvolna, "jakousi organizaci přece jenom mají. Zdá se, že se sdružují kolem svých hlavních šamanů. A třebaže nemají těžké zbraně, v pouličních bojích jsou nebezpečnými protivníky. Dovedou totiž dobře zacházet se svými dlouhými noži a jsou odborníky ve skrčení hedvábnými šátky. Je pravda, že nedůvěřují každému, kdo k nim nepatří, a tíhnou jen ke svým, ale protože zákazníky jejich žen jsou většinou arabští lodníci, nebylo by pro Mansúra nic obtížného získat mezi nimi dobré pozice."
Soudce Ti to nechal bez poznámky, ale o Liangových vývodech hluboce uvažoval. Zato se k Liangovi obrátil Tao Kaň
:
"Všiml jsem si, pane, že ti jejich škrticí vždycky na místě činu ponechají stříbrňák, kterým si šátek zatěžují. A ten má přece značnou cenu. Proč si jej po činu zase neseberou, nebo proč místo toho neužívají kousku olova?"
"Jsou velice pověrčiví," odpověděl Liang krče rameny. "Je to jistá forma obětování duchu oběti. Věří, že se tak chrání před tím, aby je tento duch později nepronásledoval."
Soudce Ti naň pohlédl.
"Ukažte mně znovu onen plán města."
Když jej Liang na stole rozvinul, dal si soudce od prefekta Pao ukázat ty čtvrti, kde domy byly povětšině ze dřeva. Ukázalo se, že to jsou skoro všechny hustě osídlené oblasti, kde žije chudina nebo střední vrstvy a kudy vedou jen uzounké uličky.
"Ano," prohlásil soudce Ti vážně, "oheň by snadno mohl zničit větší část města. Ztráty na životech a hmotné škody by byly tak katastrofální, že si nemůžeme dovolit nevěnovat pozornost tomu, co se o Mansúrovi povídá. Musíme učinit potřebná předběžná opatření, a to ihned. Nařídím místodržiteli, ať svolá na dnešní odpoledne do paláce tajnou schůzi a ať k ní přizve kromě vás dvou i pana Jao Taj-kaje, posádkového velitele a náčelníka pří-
stavní policie. Hned zvážíme možnosti preventivních opatření a promluvíme si i o tom, co udělat s Mansúrem."
"Je ovšem mou povinností, Excelence, znovu zdůraznit," prohlásil pan Liang ustaraně, "že Mansúr může být docela

dobře načisto nevinný. Zené se za ziskem a mezi velkými obchodníky je tu ostrá konkurence. Někteří z nich se nezastaví před ničím, jestliže jde o to, odstranit úspěšného konkurenta. Všechny ty řeči o Mansúrovi nemusí být tedy ničím jiným než zlomyslnou pomlu-
vou.
"Doufejme, že máte pravdu," poznamenal soudce suše. Dopil šálek čaje a vstal.
Liang Fu doprovodil své vzácné hosty se vší úctou všemi dvory a chodbami až k přednímu nádvoří, kde se s nimi četnými hlubokými poklonami rozloučil.
/XIII/
Tiao Taj přišel do paláce o dvě hodiny dříve, než počítal, krátce poté, co soudce Ti odešel na návštěvu k Liang Fuovi. Majordom ho dovedl do síně v křídle paláce, které soudce Ti obýval.
Protože tento povzneseně se tvářící palácový služebník Tiao Tajovi oznámil, že nečekají soudce dřív než v poledne, přistoupil Tiao Taj k pohovce ze santalového dřeva, vyzul si boty a natáhl se na měkké podušky. Měl v úmyslu se pořádně prospat.
Třebaže však byl unaven, nemohl nijak usnout. Chvíli se na pohovce převaloval ze strany na stranu v náladě čím dál pokleslejší. Jen nebud ve svém věku sentimentální, ty zatracený blázne, zlostně přesvědčoval sám sebe. Vždyť jsi ani ty dvě slečinky u Nia neštípl do zadku, a přece si o to přímo říkaly. A co se to k čertu děje s mým levým uchem? Strčil si do něho malíček a ze vší síly jím otáčel, ale zvonivý zvuk neustával. Konečně poznal, odkud přichází. Z jeho vlastního levého rukávu.
Zatápal rukou uvnitř a vytáhl malý balíček, sotva čtvereční palec veliký, úhledně zabalený do rudého papíru. Bylo na něm napsáno tenkým pavoučím rukopisem: Panu Tao. Osobní věc.
"To je tedy od ní!" zabručel. "Musí tu mít přítelkyni, to bude ta holka, co do mne před kapitánovým domem vrazila a měla zatraceně obratné prsty, když mně to dokázala vpašovat do rukávu. Jak ale jenom věděla, že jdu k Niovi na návštěvu?"
Vstal a zašel ke vchodu do síně. Balíček položil na postranní stolek, co nejdál od psacího stolu soudce Ti. Pak se vrátil k pohovce ze santalového dřeva a znovu ulehl. Tentokrát v mžiku usnul.
Probudil se až k polednímu. Právě když si obul boty a s potěšením si protahoval ztuhlé údy, otevřely se dveře a majordom uvedl dovnitř soudce Ti a Tao Kana.
Soudce Ti kráčel rovnou k psacímu stolu vzadu v síni. Zatímco se Tiao Taj a Tao Kaň usadili jako obvykle, soudce vytáhl ze zásuvky podrobný plán města a rozložil si jej před sebe. Pak se obrátil k Tiao Tajovi:
"Měl jsem s Liang Fuem dlouhý rozhovor. Náš první předpoklad byl, jak se zdá, přece jen správný. Cenzor se vrátil do Kan-tonu zřejmě proto, že objevil, že tu Arabové chystají něco nekalého."
Tiao Taj pozorně naslouchal, zatímco ho soudce stručně informoval o průběhu celého rozhovoru. Nakonec soudce Ti dodal:
"Liang jen potvrdil, co mně už řekla ona prostitutka v chrámu, že totiž Arabové často navštěvují nevěstince na člunech Tanků. Je tu tedy dost příležitosti k tomu, aby obě tyto skupiny navázaly blízké styky. To také vysvětluje, proč byl cenzor zavražděn jedem, typickým právě pro tyto prožluklé lidi od vody. A zakrslík, kterého jste vy dva viděli ve vinárně na nábřeží pohromadě s oním arabským vrahem, byl zřejmě rovněž Tanka. Ale i neznámá osoba, která dotyčného vraha tam v průchodu uškrtila, použila hedvábného šátku, jako to činí oni škrticí z národa Tanků. Zdálo by se tedy, že skupina, která zřejmě stojí proti těmto arabským výtržníkům, má ve svých službách rovněž Tanky. Je to všechno velice záhadné, ale ať už je tomu jakkoliv, naprosto nemám v úmyslu riskovat, že tu Arabové něco začnou. Řekl jsem místo-držiteli, ať svolá na dvě hodiny schůzi do poradní síně, abychom si mohli pohovořit o předběžných opatřeních. A jak to dopadlo, Tiao Taji, s tebou?"
"Našel jsem tu tanečnici, pane. A má v sobě opravdu krev Tanků, po matce. Na neštěstí její ochránce je velice žárlivý a tak neměla chuť k delšímu rozhovoru se mnou přímo tam, na člunu, kde ji ubytoval. Říkala však, že se s ním někdy setkává i v jistém malém domku jižně od chrámu Kuang-siao a že mně dá vědět, kdy se tam s ní mohu setkat podruhé. Chodí tam jen příležitostně, protože jako bezprávná osoba se nesmí na souši zdržovat."
"Vím to," řekl soudce Ti nevrle. "Společenské zatažení těchto bezprávných osob je třeba zrušit, je to hanba pro tak veliký národ, jako jsme my. Je naší povinností vychovávat ty zaostalé nešťastníky a pak jim poskytnout plnoprávné občanství. Navštívila i kapitána Ni?"
"Ano, pane. Zjistil jsem, že je to příjemný, dobře informovaný chlapík. Měl toho hodné co říci o Mansúrovi - jak jsem to ostatně očekával."
Když vyslechl Tiao Tajovo hlášení o jeho návštěvě u kapitána Ni, soudce Ti poznamenal:
"Měl sis dát raději na toho kapitána pozor, Tiao Taji. Nemohu nijak té povídačce uvěřit. Nesouhlasí to totiž s tím, co jsem slyšel od Liang Fua. Mansúr je bohaté princátko; proč by měl sahat k vydírání? A ostatně, kde k té historce Ni přišel? Počkej, vyprávěl ti také, že se rozhodl zůstat pár roků na pevnině, protože našel zálibu v poklidném životě a protože se prý chce věnovat studiu mystiky. To přece nemůže být pravda. Je to námořník a ten musí mít pádnější důvody k tomu, aby se vyhýbal moři. Myslím si, že onen mladík, který byl do té ženy zamilován, byl on sám a že ji její rodina provdala, zatímco on byl na svých zámořských cestách. Ni tu teď čeká a doufá, že dříve nebo později její postarší manžel zemře, což by mu umožnilo se se svou starou láskou oženit. Ni pochopitelně Mansúra nenávidí už kvůli tomu poměru s jeho vlastní milou a proto si vymyslil celou tu příhodu s vydíráním. Co tomu říkáš?"
"Ano," odpověděl Tiao Taj zvolna, "to by mohlo být docela pravda. Naprosto by to souhlasilo i s tím, co mně povídaly jeho dvě otrokyně, že totiž kapitán chová hlubokou náklonnost k jakési ženě."
"Dvě otrokyně?" tázal se soudce. "Proto tedy prefekt včera tvrdil, že Ni vede prostopášný život."
"Ne, pane. Ty dvě dívky - jsou to mimochodem dvojčata -prohlásily s určitostí, že se kapitán nikdy ani nepokoušel se k

nim
přiblížit."
"Nač si je tedy vydržuje? Jako ozdobu domácnosti?" ptal se
Tao Kaň.
"Z úcty k jejich matce, která byla jeho vzdálenou příbuznou. Je to dojemná historie." Dopodrobna potom vykládal všechno, co mu vyprávěl kapitán Ni, a dodal: "Ten čínský darebák, co onu mladou dámu svedl, byl zřejmě docela obyčejný lump. Ne-
návidím takové chlapíky, kteří si myslí, že si mohou dělat s cizinkami co chtějí jenom proto, že to nejsou Čiňanky."
Soudce se naň pátravě zadíval. Dlouhou chvíli mlčel, přičemž si v zamyšlení pohrával s licousy. Nakonec promluvil:
"Nu, máme na starosti důležitější věci než soukromý život nějakého námořního kapitána. Vy dva se teď běžte naobědvat. Před druhou hodinou se však vraťte na poradu."
Oba přátelé soudce pozdravili a už už se chystali odejít ze síně, když Tiao Taj sebral se stolku onen malý balíček. Podal jej Tao Kanovi a polohlasem mu pravil:
"To mně vsunula do rukávu nějaká dívka na ulici. Úmyslně do mne strčila, když jsem vycházel z Niova domu. Protože je to označeno jako osobní věc, nechtěl jsem to ukázat soudci, dokud si to neprohlédneš sám."
Tao Kaň balíček spěšně otevřel. Uvnitř bylo něco, co vypadalo jako vajíčko; bylo to zabaleno zřejmě do jakési staré, čisté obálky. Ukázalo se, že je to klícka z nádherně vyřezávané slonoviny, v jaké se chovají cvrčci.
Tao Kaň ji přiložil k uchu a chvíli naslouchal jemnému cvrkotu. "To je od ní pěkné," zabručel. Náhle vykřikl: "Podívej se sem! Co je tohle?"
Ukázal na čtvercovou pečeť na cípu obálky. Nesla tento nápis: Soukromá pečeť císařského cenzora Lioua.
"To musíme hned ukázat soudci!" vzrušeně zvolal.
Vrátili se tedy do zadní části síně. Když soudce Ti udiveně vzhlédl od plánu, který studoval, Tao Kaň mu mlčky podal klícku a obálku. Tiao Taj pak spěšně vypověděl, jak k ní přišel. Soudce odsunul klícku stranou, zkoumal pečeť, načež obálku roztrhl a vyňal z ní jediný list tenkého poznámkového papíru. Byl pokryt drobným kurzívním písmem. Soudce si uhladil papír na psacím stole a pečlivě si písmo prohlížel. Konečně zvedl oči a vážně prohlásil:
"To je pár poznámek, které si cenzor jen tak ve zkratkách zaznamenal pro svou potřebu. Týká se to tří Arabů, kteří mu za dodané zboží zaplatili určité částky peněz. Není tu zřetelně uvedeno, o jaké zboží se jedná. Kromě Mansúra tu uvádí jména dvou dalších, v přepise do čínštiny znějí jako A-me-te a A-si-se."
"Nebesa!" vykřikl Tiao Taj. "Tedy cenzor byl zrádce! Či je to snad podvrh?"
"Je to naprosto určitě pravé," řekl soudce zvolna. "Pečeť je
v pořádku; vídal jsem ji stokrát v soudní kanceláři. A pokud jde o písmo, znám dobře cenzorův obvyklý rukopis z jeho důvěrných zpráv radě, které psával vlastnoručně. Neznám však jeho rukopis zkratkový, jakým se obvykle píší podobné poznámky. Ale tento záznam je psán opravdu vytříbeným, zběžným rukopisem, jaký si osvojí jen vynikající učenci."
Zvrátil se v křesle a dlouhou dobu zůstal v hlubokém zamyšlení. Jeho dva pomocníci ho úzkostlivě pozorovali. Náhle
vzhlédl.
"Povím vám, co to znamená!" prohlásil briskně. "Kdosi je docela přesně obeznámen s pravou příčinou naší návštěvy v Kan-tonu. A protože to je přísně střežené státní tajemství, ona neznámá osoba musí být nějaký vysoký úředník v sídelním městě, který má možnost získat informace o všech tajných úvahách Velké rady. Patří zřejmě k politické skupině stojící proti cenzorovi. Dotyčná osoba a její pomahači vylákali cenzora do Kantonu, aby ho tu zapletli do Mansúrova spiknutí, obvinili z velezrady a tak dosáhli toho, aby zmizel z politického jeviště. Cenzor ovšem tento neohrabaný plán prohlédl. Předstíral, že je ochoten s Araby spolupracovat, což prokazuje tato poznámka. Učinil tak jistě jedině proto, aby si ověřil, kdo vlastně za celým spiknutím vězí. Nicméně druhá strana zřejmě objevila, že cenzor jejich záměry prohlédl, a tak ho dala otrávit." Zahleděl se na Tao Kana a pokračoval: "Skutečnost, že ti slepá dívka poslala tuto obálku, dokazuje, že to s námi myslí dobře, ale současně také to, že musila být přítomna cenzorově smrti. Slepec totiž nedokáže sebrat dopisy ležící jen tak na stole nebo na ulici. Musila obálku najít, když se svými citlivými prsty probírala rukávem mrtvoly, a obálku vytáhla, aniž si toho vrah všiml. Stejným způsobem vzala mrtvému i zlatého zvonka. To, co ti napovídala, jak slyšela hlas cvrčka, když šla kolem chrámu, to všechno bylo jen sypání písku do očí."
"Později však musela požádat někoho, komu důvěřovala, ať si obálku prohlédne," namítal Tao Kaň. "Když se dověděla, že je na ní cenzorova pečeť, ponechala si ji. A když pak slyšela od osoby nebo od osob, které ji navštívily po tom, co já sám jsem od ní odešel, že vyšetřuji cenzorovo zmizení, obálku mi poslala a k ní přidala i cvrčka, aby naznačila, že ta zásilka pochází od
ní."
Soudce ho jen s přemáháním vyslechl. Hned nato zlostně vybuchl:
"Naši protivníci znají naprosto přesně každý náš pohyb! To je nemožná situace! A ten námořní kapitán s nimi musí být na jedné lodi, Tiao Taji. To nemůže být přece náhoda, aby ti neznámá dívka vsunula balíček do rukávu právě před jeho domem. Ihned se ke kapitánovi vrať a důkladně ho vyzpovídej! Můžeš začít diskrétně, ale jestliže popře, že by onu slepou dívku znal, popadni ho za límec a přitáhni ho sem. Najdeš mne v mé soukromé jídelně."
/XIV/
Tiao Taj, aby se zabezpečil, sestoupil z nosítek už o ulici dříve, než byla ulička, kde bydlel kapitán Ni, a dál šel raději pěšky. Než zaklepal na dveře, důkladně se rozhlédl ulicí nahoru i dolů. Bylo tam jen pár pouličních prodavačů; lidé v tuto dobu většinou buď obědvali, nebo se už chystali k polednímu odpočinku.
Stará babice mu otevřela vrata. Hned spustila dlouhé povídání, a samozřejmě, jak si Tiao Taj hned mohl myslet, persky. Chvíli jí naslouchal, aby ukázal dobrou vůli, pak ji ale odstrčil a vešel dovnitř. Na poschodí byl všude hluboký klid.

Otevřel dveře přijímacího pokoje. Nebylo tam ani živé duše. Pomyslil si, že kapitán i jeho dvě okouzlující otrokyně by ted" už mohli být po obědě a že asi odpočívají. Ovšem nikoliv pospolu, jak by bezpochyby zdůraznila Dunjázád, řekl si škodolibě. Chvílí počká; snad bude mít babizna dost rozumu, aby kapitána vzbudila. Jestliže se nikdo neobjeví, bude si musit prohlédnout zbývající část domu o své újmě.
Přikročil k polici na meče a znovu se podivoval kouskům, jež tu byly vyloženy. Jak byl tak pohroužen do prohlídky, ani nepostřehl dva muže v turbanech, kteří se vyšplhali na plochou střechu venku před oknem. Oba se bez nejmenšího hluku dostali až do pokoje, když obratně překročili orchideje v květináčích na okenním rámu. Zatímco hubený vytáhl dlouhý, tenký nůž, druhý, zavalitý, pevně sevřel v ruce kyj, přiblížil se k Tiao Tajovi a prudkým úderem ho tvrdě zasáhl do temene hlavy. Tiao Taj zůstal kratičkou chvilku jako zkamenělý, nato se s těžkým žuch-nutím svezl k podlaze.
"Je tu, Azízi, na výběr plno dobrých ostří," poznamenal hubený Arab obraceje se k polici s meči. "Raději už tu práci pro Mansúra honem skoncujme."
"Alláh bucf pochválen!" ozval se stříbrný hlas v arabštině. "Zbavila jsem se toho nevěřícího nemravy."
Oba ničemové se rychle otočili a vyjeveně zírali na dívku, která se objevila před závěsem. Byla dočista nahá, na sobě měla pouze modrý náhrdelník a bílé saténové střevíce.
"Húriska, co sestoupila rovnou z ráje!" vydechl zavalitý chlapík obdivně. V ohromeném nadšení civěl na její dokonalé mladé tělo.
"Nazývej mne odměnou všech pravých věřících," řekla Daná-nír. Ukazujíc na Tiao Taje dodala: "Tento muž mne chtěl napadnout. Právě si vybíral meč, aby mne přinutil vzdát se jeho chlípnému objetí, uprchlá jsem proto za záclonu. S jeho matkou se milkoval osel."
"Dopřej nám jen malou chvilku, abychom to s ním skoncovali," žádal hubeňour s nadšením. "Pak už se budeme moci těšit z tvé společnosti. Mimochodem mé jméno je Ahmed, tady můj přítel se jmenuje Azíz."
"Ahmed nebo Azíz, to už je moje věc," řekla Danánír, prohlížejíc si je oba od hlavy k patě s vyzývavým úsměvem. "Oba jste hezcí mladí bojovníci. A ted ukažte!" Spěšně k nim přistoupila, uchopila oba za rukáv a postavila je pěkně vedle sebe zády k závěsu.
"U Alláha!" zvolal tlusťoch netrpělivě. "Proč si chceš lámat svou hezkou hlavu? Nejdřív si vyber..."
Náhle se mu hlas zlomil. Přitiskl si ruce na prsa a klesl na podlahu, ze sešklebených úst se mu řinula krev.
Danánír s postrašeným výkřikem objala druhého muže.
"Alláh nás uchovej!" skučela. "Co se..."
Velká alabastrová váza se roztříštila o mužovu hlavu. Danánír od něho odstoupila a muž klesl na rákosovou rohož.
Zpoza závěsu ted" vyšla Dunjázád. Celá udivena hleděla na oba Araby ležící tváří k zemi.
"Provedla jsi to velice dobře," pochválila ji Danánír. "Proč jsi ale i toho druhého raději neprobodla? Víš přece, že kapitán měl tu vázu moc rád."
"Všimla jsem si, že se mu na ramenou vydouvá šat, a bála jsem se, že má na sobě drátěnou košili." Dunjázád se snažila hovořit lhostejně, ale hlas se jí třásl. Byla velice bledá, čelo měla celé zvlhlé. Najednou odběhla do vzdáleného kouta a zvracela na podlahu. Když se obrátila a odhodila si vlhký vlas z tváře, za-
bručela: "Musí to být ta ryba, co jsem měla v poledne. Pojď, vezmi si kalhoty a pomoz mně ho přivést k životu."
Poklekla k Tiao Tajovi a začala mu třít šíji a ramena. Daná-nír přinesla džbán a nalila mu na hlavu vodu.
Konečně po dlouhé době nabyl Tiao Taj znovu vědomí. Celý omámený zíral do tváří, jež se nad ním skláněly. "Ta hrozná dvojčata!" zalapal po dechu a honem zase zavřel oči.
Chvíli ležel zticha. Pak se pomalu zvedl a vsedě si ohmatal obrovskou bouli na temeni hlavy. Upravil si vlasy, pečlivě si nasadil čapku pěkně dopředu. Vrhl na dvojčata hrozivý pohled a zahulákal :
"Na mou duši, teď vám ale za ten mizerný žert na ty vaše zadečky nasekám!"
"Nepodíval byste se laskavě na ty dva muže, kteří vás, pane, napadli? Hubený se jmenuje Ahmed, tlustý Azíz," prohlásila Dunjázád škrobeně.
Tiao Taj se konečně pořádně posadil. Pln údivu civěl na oba Araby roztažené před závěsem a na nůž a kyj na rohoži.
"Zatímco sestra se snažila odvrátit jejich pozornost, já jsem toho zavalitého probodla," vysvětlovala Dunjázád.
"Druhého jsem jenom omráčila, takže si ho můžete vyslechnout, bude-li to vaším přáním. Povídal něco, že je poslal Mansúr."
Tiao Taj se pomalu postavil na nohy. Bylo mu nevolno a točila se mu hlava, ale dokázal aspoň s úšklebkem ze sebe vypravit: "Hodné holky!"
"Teď byste se ale měl doopravdy vyzvracet," pobízela ho Da-nánír se starostlivým pohledem na jeho křídově bílý obličej. "To , je přece normální reakce po tak těžkém úderu na hlavu."
"Vypadám snad jako nějaký pápěrka?" bránil se Tiao Taj pohoršené.
"Pomůže vám, jestliže si představíte, že se chystáte spolknout kus ovčího loje, už trochu žluklého," navrhovala Danánír. Když začal skytat, honem dodala: "Ne tady na rohož. Tamhle do rohu prosím."
Doklopýtal k místu, na které mu ukázala, a zvracel. Musel přiznat, že se mu znatelně ulevilo. Pořádně si nabral do úst vody ze džbánu, vyplivl ji oknem a pak přešel k oběma mužům ležícím na zemi. Ze zavalitých Arabových zad vytáhl Dunjázádinu tenkou čepel. Otřel ji mrtvému o chalát a prohlásil s bručivým obdivem: "Máš to opravdu obratnou ruku."
Když si prohlédl lebku
druhého muže, zvedl oči: "Vlastně až příliš obratnou. Také tento muž je mrtev."
Když Dunjázád potlačovanou hrůzou vykřikla, řekl jí: "Ten černý krám, co si s ním maluješ oči, se ti roztekl. Vypadáš hrozně."
Dunjázád se otočila a odběhla za závěs.
"Nedbejte na ni," poznamenala Danánír. "Je přecitlivělá."

Tiao Taj si pečlivě prohlédl šaty obou mrtvých. Neměli však u sebe ani jediný kousek papíru. Zůstal tu stát a v zamyšlení si prsty pohrával s kníry. Když se Dunjázád vrátila, teď už čerstvě v tváři nalíčená, pravil:
"Je mně divné, co ti dva vlastně sledovali. Proč mne nepro-bodli hned? Ten dlouhý nůž se k tomu přece hodí velice dobře."
"Neříkala jsem ti to?" obrátila se Dunjázád k sestře. "Je hezký, ale hloupý."
"Ale! Proč bych měl být podle tebe hloupý, ty drzá žábo?" rozkřikl se Tiao Taj.
"Protože nedovede uvažovat jednoduše," odpověděla mu rozšafně. "Copak nevidíte, že jejich úmyslem bylo zabít vás jedním z kapitánových mečů, aby to vypadalo, že to byl on, kdo vás zavraždil? Jestliže nejste s to mě pochopit, ráda vám to vysvětlím ještě jednou."
"Pro pána krále!" zvolal Tiao Taj. "Máš zřejmě pravdu. Kde je kapitán?"
"Odešel hned po obědě. Slyšely jsme, jak se vám to naše stará snaží vysvětlit, ale vy jste jí nerozuměl a bez ohledu na to jste šel nahoru. Pomyslily jsme si, že je to od vás nehoráznost."
"A proč jen jste se vy dvě u všech všudy neukázaly, když jsem vešel dovnitř?"
"Všechny příručky o lásce jsou zajedno v tom," vysvětlovala Dunjázád vážně, "že nejlepší způsob, jak poznat charakter muže, je pozorovat ho, když si myslí, že je sám. Protože se o vás víceméně zajímáme, tak jsme vás pozorovaly. Skryty za závěsem."
"To bych nikdy neřekl. Ale i tak - srdečný dík!"
"Nemyslíte, pane plukovníku," pokračovala Dunjázád obchodním tónem, "že tato událost zakládá dostatečný důvod k tomu, abyste si nás koupil a s námi oběma se oženil?"
"Na mou duši ne!" vyděsil se Tiao Taj.
"Na mou duši ano!" prohlásila dívka pevně. Opřela si ruce
v boky a ptala se: "Co si myslíte, nač bychom vám jinak zachránily život?"
Danánír se zatím upřené dívala na Tiao Taje. Potom zvolna pravila:
"Raději se, sestro, nebudeme ukvapovat. Přece jsme se dohodly, že se nám to musí stát prakticky v tomtéž okamžiku. A jsi si docela jista, že tento muž je dostatečně dychtivý, aby toho byl schopen?"
Dunjázád si ho rovněž zkoumavě prohlédla. "Pochybuji. Vidím, že v knírech má už šedivé nitky. Jistě má na hřbetě čtyřicítku."
"Bylo by to hrozné, kdyby jedna z nás měla být zklamána," pokračovala její sestra. "Vždycky jsme přece počítaly s tím, že na ono extatické oddání se muži budeme mít společnou vzpomínku."
"Vy necudné žáby!" vyhrkl Tiao Taj zlostně. "A co ta vaše slepá kamarádka, je zrovna taková jako vy?"
Dunjázád se naň lhostejně podívala. Pak se zhnuseně obrátila k sestře:
"Touží po slepé dívce. Nu, jedině v tomto případě by mohl mít nějakou ucházející šanci."
Tiao Taj si uvědomil, že na ně nestačí. Znaveně požádal Dunjázád:
"Ať ta stará babizna zavolá dvoje nosítka, abych mohl do: pravit mrtvoly do kanceláře svého pána. A než přijdou, aspoň vám pomohu tu spoušť tady uklidit. Pod jednou podmínkou, že totiž ty své růžové tlamičky ani neotevřete."
/xv/
Zatím soudce Ti pooběd val ve své soukromé jídelně spolu s Tao Kaném. Pak chvíli poseděli nad šálkem čaje a čekali na Tiao Taje. Když už se blížila druhá hodina a Tiao Taj se stále neobjevoval, soudce vstal a vyzval majordoma. aby je zavedl do poradní síně.
Místodržitel a prefekt Pao je už čekali u vchodu a hned vedle nich stál jakýsi vousatý muž v třpytné zbroji. Místodržitel ho představil jako posádkového velitele a druhého, o něco mladšího důstojníka, který se objevil za ním, jako velitele přístavní stráže.
Když i pan Liang Fu a pan Jao Taj-kaj soudce pozdravili, tnísto-držitel ho uvedl do čela velkého konferenčního stolu, který už byl připraven uprostřed síně.
Nějakou dobu trvalo, než byly všechny tyto význačné osobnosti patřičně rozsazeny. Konečně když už i písaři zaujali svá místa u dvou nižších stolů poněkud stranou a navlhčili si štětce, aby mohli průběh jednání zaznamenávat, soudce Ti poradu zahájil. Nejdříve krátce nastínil celý problém, který se chystali řešit, a hned nato vyzval posádkového velitele, aby aspoň v hrubých rysech podal zprávu o celkové strategické situaci.
Velitel tak učinil s chvályhodnou stručností. Během půl hodiny byl hotov s popisem celkové situace v městě i s hlášením o rozmístění vojenské posádky. Jen jednou ho přerušili, a to tehdy, když dovnitř vešel jakýsi nižší úředník a předal prefektovi Pao dopis. Prefekt jej přelétl očima a pak požádal soudce o dovolení se na chvíli vzdálit.
Soudce se právě chystal dotázat velitele, jaká bezpečnostní opatření by doporučoval, když místodržitel vstal a spustil řeč, jejímž cílem bylo, jak na to sám zvlášť upozornil, ukázat hlavní problémy v městě z širšího hlediska městské administrativy. Při jeho projevu se prefekt Pao vrátil a znovu usedl na své místo. Místodržitel mluvil přes půl hodiny, přičemž zacházel do četných zbytečných podrobností. Soudce Ti zrovna začal netrpělivostí po-posedat, když vstoupil pobočník. Šeptem se dotázal soudce Ti, zda by nemohl do síně uvést plukovníka Tiao, který si nutně přeje mluvit se soudcem. Soudce Ti, který to uvítal jako příležitost protáhnout si nohy, se rozhodl, že bez ohledu na oficiální ceremoniál sám vyjde ven ze síně, aby si s Tiao Tajem promluvil. Zvedl se a požádal přítomné, aby ho na chvíli omluvili.
V předsíni mu Tiao Taj v rychlosti vypověděl, co se přihodilo v domě kapitána Ni.
"Běž do arabské čtvrti a Mansúra hned zatkni!" přikázal soudce Ti zlostně. "To je první přímý důkaz, který proti tomu ničemovi máme. O tom Ahmedovi a Azízovi se ostatně i cenzor zmiňoval ve své poznámce. Vezmi si s sebou mé čtyři agenty." Když se Tiao Taj se spokojeným úšklebkem chystal k odchodu, soudce dodal: "Snaž se též najít kapitána Ni. Nebude-li ještě doma, oznam u soudu, aby všem strážníkům ve městě bylo dáno na vědomí, že je naň vydán zatykač.

Chci si s tím námořním kapitánem důkladně promluvit. To je mi divný mystik!"
Když se soudce Ti znovu posadil v čelo konferenčního stolu, prohlásil s vážnou tváří: "Jedním z bodů naší dnešní porady je i otázka, jaká opatření máme učinit, pokud jde o Mansúra, jenž je hlavou zdejší arabské obce. Právě jsem obdržel jisté informace, které mne přiměly, abych vydal příkaz k jeho okamžitému zatčení."
Po těchto slovech si kvapně prohlédl tváře všech osob sedících kolem stolu.
Všichni souhlasně přikývli kromě pana Jao, který vypadal velice rozpačitě.
"I já jsem zaslechl řeči o tom, že tu hrozí arabské povstání," pravil. "Hned jsem to však pustil z hlavy, protože takové povídačky nejsou nic jiného než nepodložené klepy. A pokud jde o Mansúra, myslím, že mohu říci, že ho znám dobře. Je výbušné letory, domýšlivý, jsem si však jist, že by ho ani ve snu nenapadlo dopustit se takové zrady."
Soudce naň vrhl chladný pohled.
"Připouštím," poznamenal lhostejně, "že nemám proti Mansú-rovi přímého důkazu - dosud. Protože je však hlavou arabské obce, je nám osobně zodpovědě n za všechno, co se děje mezi jeho krajany. Teď bude mít plnou příležitost dokázat svou nevinu. Přirozeně musíme počítat s možností, že Mansúr koneckonců není v čele spiknutí, a proto jeho nynější zatčeni nesmí nijak ovlivnit naše předběžná opatření. Žádám proto velitele posádky, aby přednesl svůj návrh."
Posádkový velitel tak učinil svým obvyklým úsečným způsobem a velitel přístavu ho pak doplnil několika návrhy na omezení volnosti pohybu arabských plavidel v přístavu. Když došlo k dohodě, soudce Ti přikázal prefektovi Pao, aby připravil návrhy příslušných rozkazů a vyhlášek. Trvalo to hezky dlouho, než byly všechny texty doplněny a schváleny, ale nakonec soudce Ti přece jen dokumenty podepsal a opatřil pečetí. Právě když se chystal schůzi ukončit, místodržitel vyňal ze záňadří objemný balíček poznámek a položil ho na stůl. Důležitě si odkašlal a pak se přihlásil o slovo:
"Velice lituji, že tyto arabské záležitosti, jež se tak náhle vynořily na světlo, zabraly Vaší Excelenci tolik drahocenného času. Protože nezapomínám, že pravou příčinou návštěvy Vaší Excelence je kontrola situace v zahraničním obchodě, požádal jsem přístavní úřady, aby připravily zprávu, v níž by byly podrobně
uvedeny veškeré údaje o dovozu a vývozu všech významnějších druhů zboží. Jestliže mi Vaše Excelence dovolí, nastínil bych ted na základě těchto dokumentů aspoň hlavní rysy celkové situace."
Soudce Ti se už už chystal ostře poznamenat, že má důležitější věci na práci, ale včas se ovládl. Koneckonců musil se stále tvářit, že to je pravá příčina jeho pobytu, a místodržitel takto přece prokazuje chvályhodnou horlivost. Přikývl tedy a rezignovaně se opřel v křesle.
Zatímco místodržitel monotónním hlasem přednášel svou zprávu, soudce Ti přemýšlel o tom, co mu Tiao Taj vyprávěl o kapitánu Ni. Skutečnost, že Mansúr si přál, aby Ni byl obviněn z vraždy Tiao Taje, se zdála dokazovat, že kapitán není do těchto nezákonných akcí zapleten. Spolupracuje snad se slepou dívkou? Když ho Tiao Taj navštívil, kapitán obdržel písemnou zprávu, a sotva od něho Tiao Taj odešel, ocitl se v jeho rukávu balíček od slepé dívky. Soudce chtěl něco pošeptat Tao Kanovi, viděl však, že jeho pobočník se zaujetím naslouchá projevu místodrži-tele. Povzdechl si. Věděl, že Tao Kaň se vždy velice zajímá o finanční záležitosti.
Projev místodržitele trval přes hodinu. Když s ním byl konečně hotov, vešli sluhové, aby zapálili stříbrné svícny. Teď se zvedl Liang Fu a začal diskutovat o číselných údajích, které místodržitel citoval. Soudce Ti byl rád, když viděl, že znovu přichází pobočník. S ustaranou tváří hlásil:
"Je tady, Excelence, starosta ze Severozápadní čtvrti a má důležitou zprávu pro prefekta."
Pao se tázavě zadíval na soudce. Když Ti přikývl, prefekt spěšně vstal a vyšel za pobočníkem ven.
Soudce Ti právě začal skládat poklony místodržiteli a panu Liangovi za jejich mistrovské projevy, když náhle prefekt Pao vtrhl dovnitř, ve tváři smrtelně bledý.
"Moje manželka byla zavražděna!" vypravil ze sebe sevřeným hlasem. "Musím ..."
Ustal, když viděl, že přichází Tiao Taj. Ten rychle přistoupil k soudci a zkroušeně hlásil:
"Mansúr dočista zmizel, pane. A zrovna tak i kapitán Ni. Nechápu, co..."
Soudce Ti ho zvednutím ruky zarazil. Rychle přikázal místodržiteli: "Vyšlete své lidi, aby zatkli Mansúra a rovněž kapitána
Ni. Okamžitě." Poté vysvětlil Tiao Tajovi, že byla zavražděna paní Pao. Pak se obrátil k prefektovi se slovy: "Přijměte mou upřímnou soustrast, pane Pao. Zajdu spolu s oběma svými pobočníky k vám do domu. Tento nový projev násilí..."
"Ale k tomu nedošlo u mne doma, pane!" zvolal prefekt. "Moje žena byla zavražděna v jistém domě jižně od chrámu Kuang-siao, na místě, o kterém jsem nikdy ani neslyšel. Na jižním rohu druhé ulice."
Pan Jao vyrazil potlačovaný výkřik. Zíral na prefekta s otevřenými ústy, tupé oči vytřeštěny hrůzou.
"Znáte to místo, pane Jao?" zeptal se ho soudce Ti ostře. "Ano, ovšem. Já ... vlastně patří mně. Používám ho k společenským schůzkám s obchodními partnery."
"Nařizuji vám, abyste vysvětlil, jak. .." začal prefekt, ale soudce Ti ho přerušil.
"Pan Jao nás doprovodí na místo činu. Další vysvětlení nám poskytne až tam."
Chvatně vstal, místodržiteli přikázal, aby se ihned postaral o realizaci opatření, na nichž se právě všichni dohodli, a pak vyšel 7 poradní síně, jeho dva pobočníci, prefekt Pao a Jao Taj-kaj za ním. Na předním nádvoří už stráže rozsvěcovaly lucerny. Zatímco soudce čekal na palankýn, ptal se prefekta: "Jak se to stalo?"
"Byla uškrcena zezadu hedvábným šátkem, pane," odpověděl Pao bezbarvým hlasem.
Soudce Ti se na oba své pobočníky významně podíval, ale zdržel se jakýchkoliv poznámek. Když spustili s palankýnu schůdky, pobídl prefekta:
"Nastupte se mnou, pane Pao, uvnitř je dost místa. A vy, starosto, vezmete do svých nosítek pana Jao."
Usadil prefekta Pao vedle sebe a Tiao Taj a Tao Kaň se posadili naproti nim. Když nosiči vyzvedli dlouhé tyče na

mozol-natá ramena, Tiao Taj dychtivě vyhrkl:
"Jao se mně o této adrese zmínil včera večer, pane. Zdá se, že tam má pár krasotinek. Stará se mu o to jakási ženská a ..."
"Teď už vím, proč tam ta moje ničemnice šla!" vybuchl prefekt. "Šla tam na schůzku s tím zástěrkářem, kapitánem Ni. Byli milenci už před tím, než jsem se já starý blázen s ní oženil. Měl jsem často podezření, že celý ten špinavý poměr pokračuje za mými zády dál. Takové sprosté cizoložství! A Jao k tomu při-
mhuřoval oči! Žádám, pane, aby oba, Jao i Ni, byli zatčeni a já ..."
Soudce Ti zvedl ruku.
"Uklidněte se, pane Pao. I kdyby se tam vaše žena nakonec opravdu vydala na schůzku s oním kapitánem, to ještě nijak nedokazuje, že ji zavraždil on sám."
"Řeknu vám docela přesně, co se stalo, pane. Moje žena věděla, že budu celé odpoledne na poradě v paláci, a proto si dala se svým amantem schůzku. Ale přestože je do větru a často se chová jako blázen, je to v podstatě slušná žena... Je to moje vina, pane, já jsem ji zanedbával. Musil jsem, místodržitel mně pořád nakládal tolik práce, neměl jsem čas..."
Hlas se mu zlomil. Zavrtěl hlavou a přejel si tvář dlaní. Potom se ovládl a pokračoval tichým hlasem, jakoby sám pro sebe: "Tentokrát moje žena zřejmě Niovi řekla, že chce s celou aférou skoncovat, a to ihned a navždycky. Nia popadl vztek a zabil ji. Tak se to mu-
silo stát."
"Skutečnost, že Ni se, jak se zdá, skrývá, může opravdu svědčit o jeho vině," poznamenal soudce Ti. "Ale přece jen raději nedělejme předčasné závěry, pane Pao."
/XVI/
Před poschoďovým domem stáli čtyři strážníci, dva z nich s papírovými lucernami v rukou, s rudým nápisem na nich - "Soud města Kantonu". Když nosiči položili palankýn na zem, strnuli v pozoru. Soudce Ti sestoupil, za ním jeho dva pobočníci a prefekt Pao. Soudce počkal, až ze svých nosítek sestoupí i starosta a pan Jao, a pak se starosty zeptal:
"V kterém pokoji došlo k vraždě?"
"V čajovém, hned nalevo od síně, Excelence," odpověděl starosta. "Dovolte, abych vám ukázal cestu."
Zavedl je do slušně velké síně, osvětlené lampióny z bílého hedvábí, jež tu visely na dvou krásně vyřezávaných stojanech. Vlevo u dveří stál strážník; vpravo byl postranní stůl a velké křeslo. V pozadí síně byly měsíční dveře, kulatý otvor s napolo zataženým závěsem z modrých korálků. Ozval se chřestivý zvuk, když čisi bílá ruka závěs kvapně zatáhla.
"Vy se tu posaďte a počkejte!" vyzval soudce Ti pana Jao,
ukazuje na křeslo po pravé straně. Pak se obrátil k starostovi: "Předpokládám, že jste se na místě činu ničeho nedotkl."
"Ne, pane. Vešel jsem ostatně dovnitř jen jednou, postavil jsem na stůl dvě rozžaté svíce a ověřil jsem si, že je opravdu mrtva. Zena, která to tu má na starosti, ji zná jako slečnu Wang. Jenomže já jsem v jejím rukávu objevil brokátovou skládací taštičku s navštívenkami, z nichž bylo patrno, že to je manželka našeho prefekta. Nechal jsem všechno tak, jak to bylo, pane."
Strážník jim otevřel dveře. Uviděli malý čajový pokoj. Uprostřed stál stůl z růžového dřeva a tři židle; vlevo u zdi stolek a na něm váza plná povadlých květin. Stěny byly čistě nabíleny a vyzdobeny několika opravdu hezkými svitky ptáků a květin. Před jediným oknem ležela žena v prostém hnědém šatu, tváří k podlaze. Vedle ní byla čtvrtá židle, překocená; ta zřejmě stála původně u stolu po pravé straně poblíž okna.
Soudce Ti vzal se stolu jednu ze svící a pokynul Tao Kanovi. Jeho pobočník poklekl a převrátil mrtvolu na záda. Prefekt spěšně odvrátil tvář. Tiao Taj si stoupl mezi něho a mrtvolu. Rysy měla strašně strhané, ze zakrvácených úst jí visel naběhlý jazyk. S obtížemi uvolnil Tao Kaň hedvábný šátek, který měla zřejmě vší silou utažený kolem šíje. Mlčky ukázal soudci stříbrnou minci, zavázanou v rohu šátku.
Soudce Ti pokynul Tiao Tajovi, aby mrtvé zastřel tvář, potom se obrátil a zeptal se starosty, který zůstal stát hned za dveřmi: "Jak vraždu objevili?"
"Asi půl hodiny po tom, co sem přišla, pane, vstoupila dovnitř nejmladší služka s čajem; předpokládala totiž, že muž, s nímž se tu ta žena setkávala, se už rovněž dostavil. Když uviděla mrtvolu, začala ze vší síly ječet. Kolemjdoucí ji slyšeli až na ulici. Tamhleto okno, pane, bylo otevřeno, právě tak jako tecT. Vede do úzké uličky mezi tímto a sousedním domkem. Nu a tak dva muži, kteří zrovna v té době byli u vchodu do uličky, když tu služku slyšeli ječet, hned přiběhli za mnou do kanceláře, aby mne na to upozornili. Honem jsem sem běžel, abych se podíval, co se tu vlastně stalo."
"Chápu," přitakal soudce Ti. Poručil Tiao Tajovi a Tao Kanovi, aby pokoj prohledali, nenajdou-li se snad nějaké stopy, a aby pak zajistili převoz mrtvoly do soudní budovy. Prefektovi Pao soudce řekl: "Teď si, pane Pao, spolu vyslechneme onu
ženu, která to tu má na starosti. Starosto, kam jste poslal zdejší lidi?"
"Zenu, která tu o všechno pečuje, jakousi hospodyni, jsem poslal do přijímacího pokoje vzadu za síní, pane. Čtyřem děvčatům, co tu bydlí, jsem nařídil, ať zůstanou ve svých pokojích na poschodí. Služky dostaly příkaz nehýbat se z kuchyně."
"Dobře jste to provedl. Pojďte, pane Pao!"
Když procházel síní k měsíčním dveřím, pan Jao vyskočil z křesla, ale soudce Ti si ho okázale nevšiml. Prefekt se na něho jen v chůzi ostře podíval a pan Jao pln rozpaků si tedy honem zase sedl do křesla.
V malém přijímacím pokoji byl pouze čajový stolek a dvě židle z vyřezávaného černého dřeva a vysoký příborník. Střízlivě oblečená žena středních let, která stála u příborníku, se honem hluboce uklonila. Soudce Ti se posadil u čajového stolku a prefektovi pokynul, aby se posadil na druhou židli. Strážný vyzval ženu, aby poklekla, sám se pak postavil za ni, paže zkříženy na prsou.

Soudce Ti začal s výslechem; nejdříve se jí ptal na jméno a věk. Mluvila severní čínštinou jen s obtížemi, ale soudce z ní obratnými otázkami přece jen vytáhl, že pan Jao zakoupil tento dům před pěti lety a jí že svěřil do opatrování čtyři děvčata. Dvě z nich byly bývalé kurtizány, které pan Jao koupil, další dvě byly dříve herečkami. Všechny dostávaly štědrou apanáž. Pan Jao sem chodíval v průměru dvakrát týdně, buď sám, nebo s dvěma, třemi ze svých přátel.
"Jak ses seznámila s paní Pao?" otázal se jí soudce Ti.
"Přísahám, že jsem nikdy neměla ani tušení, že to je manželka Jeho Excelence prefekta!" skučela žena. "Nikdy bych pak přirozeně nesouhlasila s tím, aby si ji sem kapitán Ni přivedl. On..."
"Neříkal jsem vám to?" rozkřikl se prefekt Pao. "Ten nemrava ..."
"To přenechte mně, pane Pao," přerušil ho soudce. Pak pohlédl na hospodyni: "Pokračuj!"
"Kapitán sem přišel před pár roky, jak už jsem řekla, a představil ji jako slečnu Wang. Vyptával se, jestli by tu a tam v odpoledních hodinách tady nemohl mít k dispozici pokoj, aby si s ní popovídal. Nu a kapitán Ni je velice známý člověk, pane, a když se nabídl, že za čaj a pečivo dobře zaplatí, tak..."
"Věděl o tom pan Jao?" ptal se soudce.
Zena zrudla v obličeji. Koktavě ze sebe vypravila: "Jelikož kapitán přicházíval vždy odpoledne, pane... a jenom na šálek čaje, tedy ... opravdu jsem nepokládala za nutné poradit se o tom s panem Jao a..."
"A peníze od kapitána sis prostě strčila do vlastní kapsy!" soudce Ti doplnil za ni chladným hlasem. "Jistě dobře víš, že tu kapitán s tou ženou spal. To znamená, že budeš zbičována za to, že jsi tu bez patřičného povolení vlastně vydržovala vykřičený dům."
Zena udeřila několikrát čelem o podlahu a pak vykřikla: "Přísahám vám, pane, že se jí kapitán nikdy nedotkl ani rukou. A v tomto pokoji ostatně není ani pohovka, ani lavice. Jen se, pane, přeptejte služek. Chodily sem přece po celou tu dobu, nosily jim čaj, sladkosti a podobně. Však ony vám už řeknou, že tam oba dva jenom seděli a povídali si. Někdy si zahráli partii šachu - a to bylo všechno." Dala se do pláče.
"Přestaň fňukat a vstaň! Starosto, vy si teď ověříte její výpověď u služebných." Potom se znovu dotázal ženy: "Dal ti kapitán vždycky už předem vědět, kdy že sem s paní Pao přijde?"
"Ne, pane." Utřela si čelo cípem rukávu. "Proč také? Věděl, že pan Jao sem nikdy odpoledne nechodí. Kapitán i ta žena sem vždy přicházeli každý zvlášť, někdy byl první kapitán, někdy ona. Dnes přišla první ona. Služebná ji vpustila do pokoje, kde se scházeli, myslila si, že kapitán se objeví zanedlouho. Ale tentokrát vůbec nepřišel."
"Ale přirozeně přišel!" rozkřikl se prefekt zlostně. "Jenomže ty, pitomá huso, jsi ho neviděla. Dostal se dovnitř oknem a ..." Soudce Ti zvedl ruku. Znovu oslovil ženu: "Ty jsi tedy kapitána neviděla. Přišla snad bezprostředně před tím, než se dostavila paní Pao, nebo hned po ní nějaká jiná návštěva?"
"Ne, pane. To jest, ano... Byla to, to se ví, ta ubohá dívka; přišla hned před paní Pao. Jelikož byla slepá, já..." "Slepá dívka říkáš?" zeptal se soudce Ti ostře. "Ano, pane. Měla na sobě obyčejné hnědé šaty. Hodně staré, ale mluvila docela zdvořile. Povídala, že se přichází omluvit, že se minulého večera nemohla dostavit na schůzku s panem Jao. Zeptala jsem se jí, není-li snad tou dívkou, co panu Jao pravidelně prodává cvrčky, a ona přisvědčila."
Hospodyně se náhle zarazila a vylekaně se za sebe ohlédla na měsíční dveře.
"Jenom pěkně pokračuj a pověz mně všechno, co o té dívce víš!" přikázal soudce Ti.
"No a pak jsem si vzpomněla, že pan Jao na ni opravdu čekal, pane. Povídal, že za ním chodívala do bytu, kdykoliv měla na prodej dobrého cvrčka, ale odnynějška že bude chodit sem. Přitom mně pan Jao také nařídil, abych nahoře připravila pokoj. Třebaže je slepá, je docela hezká, pane, a velmi dobře vychovaná. A jelikož pan Jao má rád změnu..." Pokrčila rameny. "Ať už je to jakkoliv, ten večer se neobjevila a tak pan Jao strávil noc s jednou ze zdejších dívek."
"Chápu. A odešla ta slepá dívka ihned, jakmile jsi jí řekla, že pan Jao není doma?"
"Ne, pane. Chvíli jsme tu stály ve dveřích a povídaly si. Říkala, že kromě té návštěvy u pana Jao má také v úmyslu poohlédnout se tady v sousedství po své přítelkyni, která tu někde před krátkým časem vstoupila do jistého soukromého podniku. Domnívala se, že by to mělo být někde nablízku, hned za Květinovou pagodou. Upozornila jsem ji, že se musí mýlit, protože o žádném takovém domě tady v sousedství nevím. Povídala jsem jí, aby to raději zkusila v onom nevěstinci hned tady za námi. Když se totiž děvčata dají na toto řemeslo, stává se často, že svým přátelům tvrdí, že vstupují do soukromého podniku; zní to lépe. Nu a pak jsem ji zavedla k našim zadním dveřím a vyložila jsem jí, jak se k onomu nevěstinci dostane."
Náhle se korálový závěs rozhrnul a dovnitř vešel starosta a za ním kapitán Ni mezi dvěma policisty. Prefekt Pao se chystal vyskočit, ale soudce Ti mu položil ruku na rameno.
"Kde byl kapitán zatčen?" zeptal se soudce starosty.
"Dostal se sem v nosítkách, pane, se svými dvěma přáteli. Vešel naprosto chladnokrevně dovnitř. A to je naň, prosím, vydán zatykač!"
"Pročpak jste sem přišel, pane Ni?" zeptal se ho soudce Ti lhostejně.
"Měl jsem zde schůzku, pane. Měl jsem tu být vlastně již dřív, ale cestou jsem se zastavil u jednoho ze svých přátel a našel jsem u něho jistého námořního kapitána, s nímž se znám už dávno. Vypili jsme pár sklenic, dali se do řeči o starých časech, a než jsem si to uvědomil, už bylo pozdě. Proto jsem si také vzal
nosítka a oba moji přátelé mne doprovodili, protože doufali, že taková procházka jim zchladí hlavy. U dveří jsem však zahlédl dva strážníky. Stalo se tu něco, pane?"
Dříve než mu soudce Ti odpověděl, vyzval starostu: "Ověřte si jeho výpověď u ostatních dvou pánů!" Potom se obrátil k Niovi: "S kým jste tu měl mít schůzku?"
"Raději bych o tom pomlčel, pane. Víte, je to jedna z Jaoových dívek. Znával jsem ji poměrně dobře ještě dřív, než Jao..."
"Tyto lži jsou zcela zbytečné, kapitáne," přerušil jeho výklad soudce. "Byla zavražděna. V čajovérn pokoji, kde jste se s

ní vždycky setkával."
Ni zbledl. Chtěl se na něco zeptat, potom však pohlédl na prefekta a ovládl se. Nastalo dlouhé, trapné ticho. Prefekt upíral na Nia zuřivý pohled. Už už se chystal něco říci, když tu dovnitř vešel starosta a hlásil soudci Ti:
"Oba pánové potvrdili kapitánovu výpověď, pane. A rovněž služebné vypověděly, že to, co tu ta žena povídala o oněch schůzkách, bylo naprosto správné."
"Dobrá. Zaveďte kapitána za plukovníkem Tiao; může všechno vysvětlit přímo jemu. A vy, strážníci, vraťte se na své stanoviště venku."
Když vyšli ven, prefekt Pao udeřil pěstí do stolu a vybuchl v nesouvislé protesty. Soudce Ti ho však přerušil:
"Vaše žena byla zavražděna omylem, pane Pao."
"Omylem?" ptal se Pao celý zmatený.
"Ano. Právě před jejím příchodem sem přišla slepá dívka. Byla sledována osobou nebo osobami, které měly v úmyslu ji zabít. Sotva zahlédli, že vešla sem do domu, začali se rozhlížet, kudy by se nepozorovaně dostali dovnitř. Mezitím však slepou dívku vyvedli zadními dveřmi a služebná vpustila dovnitř vaši manželku. Ta byla oblečena přibližně stejně jako ona slepá dívka. Když pak vrazi nahlédli zvenčí oknem do čajového pokoje a viděli tam vaši paní, která k nim seděla obrácena zády, pokládali ji omylem za slepou dívku, vnikli dovnitř a zezadu ji uškrtili."
Prefekt s udiveným pohledem naslouchal. Potom pomalu přikývl.
"Moje žena se s tou prodavačkou cvrčků setkala!" ozval se náhle. "Ta slepá dívka musela být ve spojení s vrahy. Přišla sem, aby odvedla pozornost hospodyně a ti zatracení ničemové aby měli volnou ruku."
"Je to druhá možnost a budu ji mít na paměti," přisvědčil soudce. "Teď ale, pane Pao, běžte raději domů. A snad už chápete, že vás vaše žena nikdy nepodvedla. Bylo jistě nemoudré, že se i nadále stýkala s kapitánem Ni, svým přítelem z mládí. Ale váš dům to nijak neposkvrnilo. Sbohem."
"Je mrtva! Pryč!" opakoval prefekt kamenně. "A byla ještě tak mladá..." Hlas mu selhal. Rychle se zvedl a vyšel ven.
Dívaje se na jeho shrbenou postavu, soudce Ti se rozhodl, že dohlédne na to, aby se Pao nikdy nedověděl o krátkém arabském intermezzu své manželky. Na chvíli se zamyslil nad tím, jak se vůbec mohla urozená čínská dáma zamilovat do nějakého Araba, pak se však ovládl a obrátil se k ženě, která tu stále ještě stála. Ostře ji vyzval:
"Mluv! Co to bylo za další ženy, které sem chodívaly? Včetně
Arabek!"
"Už nikdo, Excelence, přísahám. Pan Jao sice měnával čas od
času personál, ale ..."
"Dobrá, ověřím si to u něho. A teď pokud jde o muže, které sem pan Jao vodil: viděla jsi někdy mezi nimi vysokého severana pěkného zevnějšku?" Svou otázku doplnil podrobným popisem císařského cenzora. Zena však rozhodně zavrtěla hlavou a prohlásila, že všichni přátelé pana Jao byli z Kantonu.
Soudce se zvedl. Když ho pan Jao uviděl procházet měsíčními dveřmi, znovu vyskočil z křesla.
"Počkejte na mne venku v nosítkách," přikázal mu soudce úsečně, pak zašel do čajového pokoje.
Kapitán Ni tam rozprávěl s Tiao Tajem a Tao Kaném. Mrtvolu už odnesli. Tao Kaň pln horlivosti hlásil:
"Vrah se sem dostal po střeše, pane. Hned u tohoto okna stojí vysoký strom, který sahá až k okapu v poschodí. Všiml jsem si, že tu bylo zcela nedávno zlomeno několik větví."
"To jsem čekal!" prohlásil soudce. Pak se obrátil k Niovi: "Paní Pao tu byla zavražděna nějakými pobudy. Vaše styky s ní skončily tedy tragicky - ostatně k jejich ukončení by musilo dojít tak jako tak dřív či později. Není to nic rozumného, snažit se udržovat přátelství s vdanou ženou, kapitáne."
"Tady to bylo něco jiného," ozval se kapitán tiše. "Manžel ji zanedbával a neměli děti. Neměla nikoho, s kým by si mohla popovídat."
"Kromě své slepé přítelkyně," poznamenal soudce suše.
Kapitán Ni se naň nechápavě podíval. Potom zavrtěl hlavou.
"Ne, nikdy se o slepé dívce nezmínila, pane. Máte však pravdu v tom, že za všechno nesu odpovědnost já sám. Já jsem jí totiž utekl po hloupé hádce před lety. Ujel jsem na moře a předpokládal jsem, že za pár měsíců budu zase zpátky. Přišlo však špatné počasí, ztroskotal jsem na jednom ostrově v Jižních mořích a trvalo mi to přes rok, než jsem se vrátil. To už na mne nečekala a provdala se za Paoa. Potom jí zemřela sestra a to všechno, dohromady s nešťastným manželstvím, z ní udělalo snadnou kořist pro Mansúra. Chtěla se tehdy se mnou poradit, co dělat, a tu mně napadlo, že nejbezpečnějším místem schůzek bude tady tento Jaoův soukromý podnik. Mansúr ji vydíral a..."
"Proč by se měl takový boháč jako Mansúr uchylovat k vydírání?" přerušil ho soudce Ti.
"Protože byl tehdy ve finanční tísni, pane. Chalífa mu dal zkonfiskovat všechen majetek. Když Mansúr objevil, že to nakonec platím já, žádal stále víc, protože ví, že mám v sobě perskou krev, a on všechny Peršany nenávidí."
"Když už je řeč o Peršanech, kdo je vlastně otcem těch vašich dvou otrokyň?"
Ni vrhl na soudce rychlý pátravý pohled. Potom pokrčil rameny.
"To, pane, nevím. Kdysi jsem měl možnost si to zjistit, ale to by ani nevrátilo jejich matce život, ani by to dvojčatům nedalo opravdového otce." Zíral chvíli do prázdna na podlahu před oknem a zamyšleně pokračoval: "Byla to podivná žena. Vysoce nervní a velmi citlivá. Cítil jsem, že naše rozhovory pro ni znamenají hodně..." Přestal, když se mu nedařilo zvládnout chvějící se rty.
Soudce Ti se otočil ke svým dvěma pobočníkům.
"Vracím se teď zpět do paláce," řekl jim. "Tam si promluvím s panem Jao a potom povečeřím. Vy oba, až pojíte, přijďte též rovnou do paláce. Musíme si pohovořit o mnoha věcech."
Tiao Taj a Tao Kaň doprovodili soudce k palankýnu a hned nato se vrátili dovnitř.
"Snídal jsem už časně ráno, a to jen pár placek smažených na oleji," řekl Tiao Taj drsně kapitánovi. "Potom místo oběda

jsem si vysloužil bouli na hlavě. Teď se potřebuji opravdu nutně na-
jíst, a to pořádně, a zapít to džbánem toho nejlepšího vína. Zvu vás, kapitáne, abyste se k nám přidal, ovšem pod jednou podmínkou, že nás totiž zavedete do nejbližší restaurace a nejkratší cestou."
Kapitán vděčně přikývl.
/XVII/
Soudce Ti zůstal celou cestu do paláce hluboko pohroužen v myšlenkách. Jeho mlčení uvádělo, jak se zdálo, pana Jao do ještě větších rozpaků. Tu a tam sice vrhl na soudce nejistý pohled, ale nikdy nesebral dost odvahy, aby ho oslovil. Když přišli do paláce, soudce ho zavedl rovnou do síně, která mu sloužila za soukromou studovnu. Její obrovské rozměry zřejmě na pana Jao zapůsobily. Soudce Ti se posadil za svůj veliký psací stůl a panu Jao pokynul, aby si sedl do židle naproti. Když je majordom obsloužil čajem a opět zmizel, soudce zvolna vyprázdnil svůj šálek, přičemž po celou tu dobu upíral na pana Jao zamračený pohled. Teprve když šálek položil, náhle se ho zeptal:
"Jak jste se seznámil s tou slepou prodavačkou cvrčků?"
Jao naň vyděšeně pohlédl.
"Docela obyčejně, pane. Potkal jsem ji na tržišti. Víte, mým velikým koníčkem jsou zápasy cvrčků. A zjistil jsem, že ona toho o nich ví opravdu hodně. Přicházívala ke mně do bytu, vždycky když objevila nějakého zvlášť dobrého zápasníka. Před krátkým časem jsem se však rozhodl, že bude ... vhodnější, když bude přicházet ... na mou soukromou adresu." o
"Chápu. Kde bydlí?"
"Nikdy jsem se jí neptal, pane. Ostatně jsem to ani nepotřeboval. Jak jsem právě řekl, přišla vždycky, když..."
"Vím. Jak se jmenuje?"
"Její osobní jméno je Lan-li, aspoň to tvrdila, pane. Její rodinné jméno neznám."
"Chcete mně tím říci," zeptal se ho soudce Ti chladně, "že o svých milenkách nevíte nic víc, než jaká mají osobní jména?"
"Ale ona není mou milenkou, pane!" vykřikl pan Jao pohoršené. Na chvíli se zamyslil, potom pokračoval omluvným hlasem: "Připouštím, že jsem si s tím nápadem jednou nebo dvakrát po-
hrával. Je to pozoruhodně kultivovaná dívka, pane. Je i hezká, a jelikož ji ta její slepota činí přece jenom zvláštní, tedy ... hm..."
"Jistě," poznamenal soudce Ti suše. "Situace je ovšem taková, že ta dívka má jistou spojitost se zločinem, který tu byl spáchán před nedávném." Vztyčením ruky umlčel Jaoovy vzrušené dotazy. "Dávám po ní pátrat, protože je zapletena i do vraždy paní Pao. Hned jak bude zatčena, vaši výpověď si ověřím, pane Jao. Teď mi napište jména děvčat ... na své soukromé adrese a všechny podrobnosti o nich. V tomto případě znáte o nich, jak předpokládám, přece jen trochu víc než jenom jejich osobní jména?"
"Jistě, pane!" odpověděl Jao úslužně. Hned si též vybral štětec na psaní.
"Dobrá, hned budu zpátky."
Soudce Ti vstal a vyšel ven. V předpokoji přikázal majordo-movi:
"Vyřiďte mým čtyřem agentům, ať sledují pana Jao od chvíle, kdy odejde z paláce. Jestliže půjde na nějakou soukromou adresu ke Květinové pagodě, ať se někdo ihned vrátí a podá mi zprávu. Jestliže se setká se slepou dívkou, ať je agenti ihned oba zatknou a přivedou sem. Pod dozorem musí být stále, ať půjde kamkoliv. A kdykoliv budou mít agenti nějakou zprávu, ať mi ji okamžitě přijdou ohlásit."
Vrátil se dovnitř, rychle přelétl očima, co mu pan Jao napsal, a potom oznámil, že může odejít. Korpulentní obchodník odešel zřejmě s velkým ulehčením.
Soudce Ti si povzdechl. Zavolal majordoma a požádal ho, aby mu přinesl večeři.
Když Tiao Taj a Tao Kaň vstoupili do síně, našli soudce, jak stojí před oknem, odkud vanul slabý vánek. Sotva ho oba jeho pobočníci pozdravili, usedl za psací stůl a začal věcně:
"Jak už jsem vysvětloval prefektovi Pao, jeho žena byla zavražděna omylem. Původně zamýšlenou obětí měla být slepá dívka." Nedbal na užaslý výkřik Tao Kana a spěšně vylíčil, co zjistil v Jaoově hnízdečku lásky. "Slepá dívka," pokračoval, "zřejmě pátrá na vlastní pěst. Jak už jsem ostatně řekl dřív, mu-sila být při tom, když cenzor zemřel. Neví však přesně, kde se to stalo. Má podezření, že to bylo v nějakém tom ... soukromém podniku v sousedství Květinové pagody; proto též na to zavedla
íeč s óriou kupiířkoU pána Jao. Její kumpáni objevili, že je jírri na stopě, a rozhodli se, že ji umlčí. Vrah, jehož k tomu přibrali, musil být Tanka, protože zase použil šátku zatíženého stříbrňá-kem. Pokud jde o pana Jao Taj-kaje, brzy se dovíme, řekl-li nám o svých vztazích k slepé dívce pravdu; když totiž odsud před večeří odešel, dal jsem ho sledovat. Je to neobyčejně mazaný chlapík, ale myslím, že jsem ho sdostatek vystrašil, než aby se hned teď pokoušel setkat se s nějakým svým společníkem. Jao ví, že chceme slepé dívce přijít na stopu; jestliže je tedy vinen, může se podruhé pokusit připravit ji o život. Jsem si vědom toho, že se nám to děvče snaží pomoci, ale přec jen je v sázce příliš mnoho, než abychom svým zájmem o ni - a přitom o ní nakonec dohromady nic nevíme - nechali ovlivňovat celé pátrání!"
Odmlčel se a v zamyšlení si hladil knír. "Pokud jde o vražedný útok na tebe, Tiao Taji, nedovedu pochopit, jak to mohl Mansúr vědět, že se vrátíš do Niova domu. Sám jsem ti to přece přikázal jen tak na základě okamžitého nápadu. I kdyby tě ti dva Arabové sledovali, když jsi odsud odešel, kde by vzali čas podat Mansúrovi zprávu, dostat od něho pokyny a pak se ještě včas vrátit do domu kapitána Ni? A co motiv? Víme, že Mansúr Nia nenávidí, ale útok byl přece na prvém místě namířen proti tobě. A vražda je nakonec poněkud drastický způsob, jak si vyřizovat soukromé účty. Obávám se, že je za tím mnohem víc, než je na první pohled patrno." Pátravě se na Tiao Taje zadíval. "Musím říci, že ta dvojčata mají opravdu odvahu. Poněvadž jim, Tiao Taji, vlastně vděčíš za svůj život, měl bys je raději navštívit, poděkovat jim a vhodným způsobem se jim odměnit."
Tiao Taj se ocitl v rozpacích. Zabručel něco, jako že se nejdříve poradí s kapitánem Ni, a potom raději honem

pokračo-oval:
"Nemáte-li pro nás dnes večer už nic na práci, pane, Tao Kaň a já bychom se mohli ohlédnout po Mansúrovi. Mám na hlavě bouli jako vejce; byl bych tedy moc rád, kdybych toho potměšilého pancharta dostal do rukou. A současně bychom se mohli pokusit najít i tu slepou dívku. Je sice pravda, že je hledají strážníci, ale já sám mám velice osobní důvod k tomu, abych Mansúra dopadl, a tady bratr Tao zase naprosto přesně ví, jak vypadá ta slepá dívka."
"Dobrá. Ale ať už budete mít úspěch, nebo ne, vraťte se sem ještě před tím, než půjdete na kuté. Pořád totiž ještě doufám, že
tajný dopis od Velké rady přijde dnes v noci a jeho obsah si možná vyžádá okamžitou akci."
Oba přátelé se uklonili a odešli.
Zatímco stáli venku na ulici a čekali na volná nosítka, Tiao Taj uvažoval:
"Při svém pátrání po Mansúrovi se budeme musit spolehnout jen na šťastnou náhodu. Nemá to cenu rozhlížet se znovu po arabské čtvrti: už mne tam teď znají, tou jejich hatmatilkou se nedomluvíme a ostatně si ani nemyslím, že by se Mansúr ukrýval právě tam. Můžeme se pustit na palubu arabských lodí v přístavu a zkusit štěstí tam. A co ty, máš nějaký nápad, kudy se pustíme za tím děvčetem?"
"Musí se zřejmé skrývat nejen před strážníky, ale i před vlastními lidmi, kteří po ní jdou a chtějí ji zabít. To znamená, že hospody a noclehárny nepřicházejí v úvahu. Spíš si myslím, že by se mohla skrývat v nějakém opuštěném domě. jelikož mi říkala, že se dobře vyzná ve čtvrti, kde je tržiště, mohli bychom začít třebas zrovna tam. A ještě přesněji si to můžeme vymezit, když si zjistíme, o kterých místech se tam v okolí ví, že se na nich zdržují cvrčci, protože tam to přirozeně bude znát nejlíp."
"Dobrá," souhlasil Tiao Taj. "Pojďme tedy nejdřív na tržiště." Zavolal na nosiče s nosítky, kteří právě běželi kolem, byli však už zadáni. Pohrával si proto dál prsty s knírkem a pokračoval: "Ty jsi měl, bratře Tao, s tou holkou přece dlouhý rozhovor.
0 ženách sice nevíš zhola nic, ale snad mi aspoň v hrubých rysech dokážeš vysvětlit, co je to vlastně za děvče."
"Je to jedna z těch dívek, které dělají jen samé nepříjemnosti," odpověděl Tao Kaň rozmrzele, "a to každému, včetně sobě samým. Je natolik bláznivá, že by se jí vlastně ani nemělo dovolovat chodit mezi lidmi. Věří totiž, že každičký člověk na světě je nakonec strašně laskavý, že každý má jen ty nejlepší úmysly, opravdu -pomoz pánbůh! Nebesa mě chraňte před takovými božími dobráky! Jenom se podívej, jak to s ní teď dopadá, když se dostala do bůhvíjakých potíží kvůli tomu, že zřejmě byla zadobře
1 s vrahy našeho cenzora. Pravděpodobně doposud věří, že cenzora otrávili jen a jen z laskavosti, po důkladné předchozí úvaze, protože jen tak ho mohli natrvalo vyléčit z kocoviny. Pro pána krále! Pošle mi skřehotajícího cvrčka, místo aby za mnou přišla sama a řekla mi, oč tu vlastně běží. Jestliže ji najdeme," dodal
jedovatě, "hned ji dám posadit do kriminálu, jen abych ji uchránil před dalšími maléry."
"Teď jsi promluvil jako kazatel, bratře Tao!" poznamenal Tiao Taj suše. "A tady máme nosítka."
/XVIII/
Sestoupili před ozdobnou branou, západním vchodem na tržiště. Uvnitř zástupy ještě neprořídly a všechny průchody byly jasně osvětleny olejovými lampami a barevnými lampióny.
Když se v té husté tlačenici Tiao Taj rozhlížel přes hlavy ostatních, zahlédl tyč, na níž viselo plno klícek. Zastavil se a pravil:
"Zrovna tady před námi je prodavač cvrčků, zeptejme se ho. Snad nám dá typ, kde by se tu dali nachytat cvrčci."
"A to si myslíš, že nám jen tak beze všeho prozradí všechny tajnosti svého povolání? Docela jistě prohlásí, že je chytá někde v horách, třicet mil odsud proti proudu řeky, a to výhradně třetí den po úplňku. Raději se tržištěm jen tak projděme a pak se dáme jižní branou ven, tam si prohlédneme to opuštěné místo, kde bourají staré domy. Právě tam jsem ji totiž potkal."
Když kráčeli kolem stánku s cvrčky, zaslechli hrozné nadávání a hned nato strašné zaječení. Prodrali se lokty mezi přihlížejícími a viděli, jak obchodník s cvrčky zuřivě tahá za uši asi patnáctiletého chlapce. Nakonec mu vyťal políček, až to plesklo, a rozkřikl se: "A teď táhni a pěkně ty klícky, co jsi zapomněl, přines, ty lenochu líná!" Na cestu mu ještě přidal dobře mířený kopanec.
"Za ním!" zasyčel Tao Kaň.
V nejbližším průchodu Tao Kaň chlapce předběhl; ten totiž klopýtal a stále si přikládal ruce na uši. Položil mu ruku na rameno a pravil:
"Tvůj pán je hrozný darebák; minulý týden mne ošidil o stříbr-ňák." Zatímco si chlapec utíral uslzenou tvář, Tao Kaň pokračoval: "Můj přítel a já máme v úmyslu nachytat si dnes v noci pár cvrčků pro zápasy. Co bys nám poradil ty, jako člověk od fochu -kde bychom to měli zkusit?"
"Chytit dobrého zápasníka se nepodaří jen tak ledaskomu," prohlásil chlapec důležitě. "Víte, oni totiž velice často mění svá místa. Před pár dny byste byli měli šanci blízko chrámu Boha
války. Ještě dnes tam za nimi běhá plno lidí. Ale dočista nadarmo! My, co jsme od řemesla, si víme rady. Dnes musíte jít ke Zkušební síni."
"Moc ti děkuji. Zítra ráno strč pánovi do bot stonožku. To je vždycky milé překvapení."
Zatímco vedl Tiao Taje k východní bráně tržiště, Tao Kaň zkroušeně pokračoval:
"To mne mělo přece napadnout! Zkušební síň je odsud dvě ulice na východ a zabírá celý blok. Je tam několik set cel, protože kandidáti podzimních literárních zkoušek přicházejí sem do Kan-tonu z celé provincie. Teď v tuto roční dobu je síň prázdná. Je to ideální úkryt a navíc se tam dá nachytat pár dobrých cvrčků."
"Ale copak ten prostor není střežen?"
"Mají tam jistě hlídače, ale ten asi moc velký pozor dávat nebude. Vždyť přece se tam neodváží hledat přístřeší žádný

tulák nebo žebrák. Copak nevíš, že v zkušebních síních vždycky straší?"
"Na mou duši, to je pravda!" vykřikl Tiao Taj. Upamatova! se, že každoročně při veřejných literárních zkouškách, jež se konají po celé říši, spáchá hodně chudých studentů sebevraždu. Ve dne v noci musili ležet v klasických knihách, často byli nuceni dát všechny své věci do zastavárny nebo si jinak půjčovat na vydři-dušský úrok, jen aby mohli ve studiích pokračovat. Jestliže složí zkoušky s úspěchem, dostanou ovšem ihned úřednické místo a mají po starostech. Propadnutí u zkoušky však v nejlepším případě znamená další rok vyčerpávající práce, často finanční zhroucení a někdy i velikánskou hanbu. Když tedy student, který byl při zkoušce ve své cele po celý den uzavřen, zjistí, že zkušební otázky jsou na něj příliš obtížné, často tam v zoufalství ukončí svůj život. Tiao Taj podvědomě zpomalil. Zastavil se u stánku a koupil si malou lucerničku. "Uvnitř bude tma jako v ranci!" zamumlal k Tao Kanovi.
Vyšli z tržiště východní branou. Krátká procházka je zavedla ke Zkušební síni.
Prostranství bylo po celé délce temné, opuštěné ulice obehnáno zdí bez jediného otvoru. Jediným vchodem tu byla vysoká, rudé natřená vrátnice, která stála hned za rohem. Dvojitá brána byla sice zavřena, ale úzká postranní branka byla dokořán. Když Tiao Taj a Tao Kaň vešli dovnitř, uviděli za oknem hlídačova domku světlo. Proklouzli kolem a spěšně se pustili po dlážděné cestě, protínající celé prostranství od severu k jihu.
Pod nejasným světlem měsíce se cesta rovná jako svíčka táhla do daleka, kam až stačili dohlédnout. Po obou jejích stranách byla nekonečná řada přesně stejných dveří. V každé cele byl jen malý psací stůl a židle. Ráno ve dnech, kdy se konaly zkoušky, tam všoupli vždy po jednom studentu, ten si s sebou směl vzít jen krabici s jídlem. Proto ho také odbornicky prohledali, nemá-li snad u sebe miniaturní slovníky nebo jiné taháky, a teprve potom dostal papíry se zkušebními otázkami, načež byly dveře zapečetěny. Otevřeli je až za soumraku, kdy se hotové písemné práce sbíraly. Na podzim, když se konaly zkoušky, tu bylo jako v úle. Teď tu však vládlo ticho jako v hrobě.
"Kolik těch zatracených cel budeme musit prohledat?" ptal se Tiao Taj nevrle. To tajuplné ovzduší se mu nijak nelíbilo.
"Několik set!" odpověděl Tao Kaň vesele. "Ale nejdřív si to jen tak projdeme, abychom si udělali celkový obraz."
Když tak kráčeli opuštěnými průchody a prohlíželi si čísla označující dveře jednotlivých cel, brzy přišli na to, že řady cel tvoří obdélníky kolem dlážděného dvora. Tam stála mohutná po-schoďová budova, Zkušební síň, kde se shromažďovali zkoušející, aby pročetli a oznámkovali odevzdané písemné práce.
Tao Kaň se zastavil. Ukázal na tu budovu a poznamenal:
"Tady je ještě lepší místo k úkrytu než v těch kurnících. Tady uvnitř máš plno stolů, pohovek, židlí a kdoví čeho."
Tiao Taj neodpovídal. Upřeně hleděl na balkón, který vystupoval z východního rohu v poschodí. Potom zašeptal:
"Pst! Viděl jsem, že se tam něco hýbe."
Oba muži si chvíli pozorně prohlíželi balkón. Byl ukryt za bohatým mřížovím, v němž bylo vidět pouze jedno okénko. Prohnutý okraj střechy se zřetelně rýsoval proti hvězdnaté obloze. o Nic se tam však nepohnulo.
Rychle přešli dvůr, vystoupili po mramorových schodech a zůstali stát těsně u dveří, takže okap nad nimi je činil shora neviditelnými. Když Tao Kaň zjistil, že dveře nejsou zamčeny, opatrně je otevřel a oba vstoupili do síně, kde byla tma jako v ranci.
"Rozsvítím lucernu," šeptal Tiao Taj. "Světlo nás neprozradí; musíme však pamatovat na to, že má jemný sluch." . Ve světle lucerny viděli, že prostorná síň je osmistěnná. U zadní stěny bylo vysoké pódium připomínající trůn, odkud hlavní zkušební komisař vyhlašoval výsledky zkoušek. Nad ním visela obrovská, rudě nalakovaná tabule s vyrytým nápisem: "Čelíš-li
proudu - dospěješ Nefritové brány"; to znamenalo, že student bude mít úspěch, jestliže prokáže sílu a vytrvalost kaprů, kteří každoročně táhnou proti proudu řeky. Po obou stranách síně byla dvě schodiště. Vystoupili po schodišti na pravé straně, protože počítali, že je musí dovést na poschodí k východnímu rohu.
Kruhovitá síň na poschodí však nijak neodpovídala souměrnému uspořádání přízemí. Uviděli tam neméně než osm úzkých dveřních otvorů. Tao Kaň se snažil orientovat a nakonec vstoupil do druhých dveří po pravé straně, Tiao Taje táhl za sebou. Na konci chodby však našli jen dvě prázdné, zaprášené úřední místnosti. Bez hluku vyběhli tedy ven a pustili se další chodbou. Když Tao Kaň pomalu otevřel dveře na jejím konci, ocitl se na malém balkónku, ze tří stran otevřeném. Po pravici měl krytý balkón, právě ten, který viděli zespodu. Na vzdálenost asi patnácti stop nejasně zahlédl sedící dívku, skloněnou nad stolem. Vypadalo to, jako by něco četla.
"Je to ona!" šeptal Tao Kaň Tiao Tajovi u ucha. "Poznávám její profil."
Tiao Taj cosi zamručel. Ukázal na dlouhé řady cel pod nimi, oddělené mezi sebou bílým dlážděním průchodů protínajících celé prostranství.
"Tam, nalevo, se právě teď plížilo cosi malého a černého," šeptal chraptivě. "A další! Nemá to nohy, jenom dlouhé pavouci paže." Pevně sevřel Tao Kanovi ruku a dodal: "Teď to zmizelo
ve stínu. To přece nemohou být lidé!"
"Bude to asi tím měsíčním světlem," odpovídal mu Tao Kaň
rovněž šeptem. "Pojďme za onou dívkou, s tou je to v pořádku -
aspoň ta je zcela určitě člověkem." Obrátil se. V té chvíli se ozval hlasitý praskot. To jak cípem
šatu zachytil za trny na větvičce růže, jež tu rostla v květináči
na štíhlém podstavci v rohu balkónu.
Znovu vběhli dovnitř a chvíli vyčkávali v okrouhlé síni. Když
nic neslyšeli ani neviděli, vrhli se do nejbližší chodby. Končila
v malé čítárně. S nevybíravými kletbami se hnali zpět a pustili se
třetí chodbou. Ta je nakonec skutečně dovedla na krytý balkón.
Ale dívka tam už nebyla.
Tiao Taj běžel zpět do síně a po schodech dolů, doufaje, že

uprchlici dožene. Tao Kaň si spěšně prohlížel pokojík. Bylo tam
úzké bambusové lehátko, na něm úpravně složená prošívaná při-
krývka. Na stole stála drobounká klícka ze stříbrného filigránu. Jakmile ji Tao Kaň zvedl, cvrček uvnitř začal cvrkat. Opět ji položil a sebral dva přeložené kusy papíru. Vzal si je k oknu a zjistil, že to jsou mapy. Jedna zachycovala ústí Perlové řeky, druhá arabskou čtvrt! kolem mešity. Tiao Tajova hospoda U Pěti nesmrtelných tam byla označena rudou tečkou.
Mapy i klícku zastrčil do rukávu a kráčel zpět do síně. Zatím Tiao Taj vystupoval po schodech, lapaje po dechu.
"Pořádně nás, bráško, doběhla!" prohlásil rozhořčeně. "Zadní dveře jsou dokořán. Jak se jen mohla slepá osoba tak rychle ztratit?"
Tao Kaň mu mlčky ukázal mapy.
"A jak dokáže slepec studovat mapu?" ptal se ho rozmrzele. "Teď si to pro každý případ honem prohlédneme i tady dole." "Dobrá, dívku sice nedostaneme, ale rád bych se znovu podíval na ty černé potvory, co jsem viděl se tam plazit. Už jen proto, abych se ujistil, že mi oči ještě slouží."
Sešli dolů na dlážděný dvůr. Pak procházeli mezi řadami cel ve východní části prostranství a tu a tam nazdařbůh otvírali jednotlivé dveře. Ale v malých temných pokojících nebylo nic kromě obvyklého vybavení, stolu a židle. Najednou zaslechli přidušený výkřik.
"Ve vedlejší řadě!" zasyčel Tiao Taj.
Běželi průchodem, jak jen dovedli. Tiao Taj byl na rohu hodnou chvíli před Tao Kaném a zabočil za něj jako blesk. Opodál, asi vpůli cesty, byly dveře jedné cely dokořán. Zaslechl úder židle o podlahu, hned nato pak pronikavý ženský výkřik. Když doběhl ke dveřím, křik náhle ustal. Právě když se chystal vrazit dovnitř, ucítil, že se mu kolem hrdla těsně ovíjí dlouhý pruh měkkého . hedvábí.
Veden instinktem zkušeného bojovníka rychle přitlačil bradu na prsa a vypjal mohutné šíjní svalstvo. Současně se vrhl rukama k zemi a přehoupl se rychlým saltem, i s útočníkem visícím mu stále na zádech. Tohle je smrtící protiútok proti skrčení zezadu. Zatímco plnou vahou dopadal na muže pod sebou, pocítil palčivou bolest v hrdle. V témž okamžiku se také ozval odporný zvuk lámaných kostí a hedvábí kolem hrdla zplihlo.
Bleskurychle byl opět na nohou a serval si hedvábný šátek s šíje. Jiný, drobný zavalitý chlapík vyrazil z protější cely. Tiao Taj se ho pokusil chytit, ale chybil se. Pustil se tedy za ním, když
ho náhle zarazilo strašlivé škubnutí v pravé paži. To jak uvízl v smyčce z navoskované niti. Zatímco se zoufale snažil uvolnit, malý tmavý stín zmizel na konci průchodu.
"Promiň!" supěl za ním Tao Kaň. "Mířil jsem na hlavu tamtoho chlapa."
"Milý bratře, chybí ti cvik!" utrhl se Tiao Taj. "Ten pes unikl." S nechutí se podíval na šátek a nahmatal stříbrnou minci zavázanou v jeho rohu. Pak si vsunul šátek do rukávu.
Z cely vyšla štíhlá postava a Tiao Taj ucítil, jak se mu kolem šíje ovinuly dvě měkké, nahé paže a na prsa se mu přitiskla drobná kučeravá hlava. Ze dveří cely za ním pak vyšla druhá dívka, jež si rukama přidržovala rozervané kalhoty.
"Nejsvětější bože!" vykřikl Tiao Taj. "Zase ta hrozná dvojčata!"
Dunjázád ho pustila. Tao Kaň zvedl lucernu. Její světlo dopadlo na bledé tváře dvojčat a na jejich obnaženou hruď, znetvořenou ošklivými modřinami a do krve rozškrabanou.
"Ti ďábli se nás pokoušeli znásilnit!" vzlykala Dunjázád. "A k tomu ještě každou zvlášť!" poznamenal Tiao Taj s ušklíbnutím. "Takže by to ani nebyla společná zkušenost. A teď mluvte, jak jste se sem vy dvě dostaly?" Danánír si otřela tvář.
"Je to všechno její vina!" vykřikla. "Dohnala mne k tomu." *o Vrhla na svou plačící sestru jedovatý pohled a honem pokračovala: "Kapitán se neobjevil k večeři a proto jsme se rozhodly, že si zajdeme na misku nudlí na tržiště. Ona tvrdila, že prý tady jsou duchové, a já jsem prohlašovala, že tu nejsou, ale ona trvala na svém, a že prý se nikdy neodvážím se sem vypravit. Tak jsme se sem nakonec pustily, proklouzly jsme kolem hlídačova domku a jen tak honem honem jsme si prohlédly první průchod. Právě když jsme chtěly odtud zas vyběhnout - vždyť tam člověku až naskakuje husí kůže - najednou kde se vzali tu se vzali ti dva strašní trpaslíci a hned se pustili za námi. Utíkaly jsme jako zajíci, až sem do této cely, ale oni si násilím otevřeli dveře. Jeden zatáhl sestru tam do té cely naproti, druhý mě povalil naznak na stůl a začal mi strhávat kalhoty." Přidržujíc si rozervaný kus oděvu těsně k tělu, dodala s uspokojením: "Když se mě snažil políbit, vrazila jsem mu palec do levého oka."
"Pořád jenom cosi vyli a mumlali v jakési hrozné řeči!" sku- : čela Dunjázád. "To přece nemohli být lidé!"
"Tadyten byl aspoň natolik člověkem, že má zlámaný vaz!" poznamenal Tao Kaň. Prohlédl si mrtvolu roztaženou na dláždění. Tiao Taj rozeznal tu scvrklou tvář: vysedlé lícní kosti, plochý nos a nízké, svraštělé čelo.
"Jeden z těch lidí od vody," poznamenal k Tao Kanovi. "Zase šli po slepé dívce. A také by ji tam na balkóně jistě byli oddělali. Ale ta malá oplzlá mezihra jim nakonec všechno pokazila. No a teď raději doprovodíme ty dvě podnikavé holky domů."
Obě dívky zašly do cely. Když se opět objevily, vypadaly ve svých květovaných vestách a kalhotách docela obstojně. Pokorně capaly za Tiao Tajem a Tao Kaném k hlídačovu domku.
Ten teprve po opětovném zabušení na dveře vystrčil rozespalou tvář. Tiao Taj mu oznámil, kdo jsou, a nařídil mu, aby za nimi hned zamkl bránu a pak čekal, až si strážníci přijdou pro mrtvolu. "A tou mrtvolou nemyslím tebe!" dodal nevlídně.
Dali se ulicí vedoucí k jihu. Netrvalo dlouho a ocitli se u domu kapitána Ni.
Kapitán jim sám přišel otevřít vrata. Když uviděl obě dvojčata, s ulehčením zvolal:
"Chvála bohu! Do čeho jste se to zase dostaly?"
Dvojčata se mu vrhla do náručí a cosi vzrušeně blekotala, jak se Tiao Tajovi zdálo, persky.

"Pošlete je do postele, kapitáne," přerušil je. "Chybělo jen maličko a ztratily by to, co samy pravděpodobně označují jako květ svého panenství. Měl byste se tedy sám postarat, aby takové nebezpečí bylo ještě dnes v noci jednou provždy zažehnáno."
"To je možná docela dobrý nápad!" prohlásil Ni, láskyplně se na děvčata usmívaje.
"Hodně štěstí! Ale pro pána krále, jenom, kapitáne, nepři-o pusťte, aby svého nového postavení zneužívaly. Můj nejstarší přítel a pokrevní druh Má se také oženil s dvojčaty. Před svatbou to byl výborný boxer, jedinečný holkař a bratr z mokré čtvrti. A co se s ním stalo teď - no řekni, Tao Kane?"
Tao Kaň sešpulil rty a smutně zavrtěl hlavou.
"Co se s ním stalo?" vyptával se kapitán zvědavě.
"Načisto zchátral!" odpověděl Tiao Taj ponurým hlasem. "Sbohem!"
/xix/
Soudce Tia našli, jak sedí za stolem a ve světle dvou obrovských stříbrných svícnů si dělá poznámky. Odložil štětec, a zíraje na jejich rozervaný šat, udiveně se ptal:
"Do čeho jste se to zase zapletli?"
Tiao Taj a Tao Kaň se posadili a podali mu zprávu o všem, co se přihodilo ve Zkušební síni. Když skončili, soudce uhodil pěstí do stolu.
"V městě se to, jak se zdá, jenom hemží samými škrtiči z toho pronároda Tanků, arabskými pobudy a vůbec mordýři. Co proti tomu, pro všechny svaté, dělají lidé místodržitelovi?" Ovládl se však a už klidněji dodal: "Ukaž mi ty mapy, Tao Kane!"
Tao Kaň vytáhl z rukávu klícku s cvrčkem a položil ji opatrně na konec stolu. Potom vyndal i mapy a rozestřel je. Cvrček spustil svou pronikavou, bzučivou melodii.
Soudce Ti se nevrle zadíval na klícku a potom se soustředil na mapy, přičemž si zvolna popotahoval licousy. Nakonec zvedl oči a pravil:
"Ty mapy jsou staré; tento plán arabské čtvrti je datován před třiceti lety, právě když arabské lodi sem začínaly pravidelně přijíždět. Pokud však mohu soudit, je docela přesný. Rudá tečka označující hospodu, kde bydlí Tiao Taj, tam byla zakreslena zcela nedávno. Ta dívka je zrovna tak slepá jako vy nebo já, přátelé. Tao Kane, nemůžeš tu rámusící potvoru nějak umlčet?"
Tao Kaň vložil klícku zpět do rukávu. Potom se zeptal:
"Vrátili se už ti lidé, co sledovali Jao Ta-kaje, pane?"
"Ne," odpověděl soudce Ti úsečně. "Ani dopis ze sídelního města dosud nepřišel. A už se blíží půlnoc."
Upadl do mrzutého mlčení. Tao Kaň vstal a nalil čerstvý čaj. Sotva vypili šálek, majordom přivedl dovnitř hubeného muže v prostém modrém chalátu, s čepičkou na hlavě. Měl už šedivé kníry, široká ramena však nesl jako voják. Když majordom odešel, hlásil suchým hlasem:
"Pan Jao šel rovnou domů a povečeřel sám v zahradní besídce. Potom se odebral do vnitřních pokojů. Z výslechu služebných, k němuž jsme přistoupili, vysvitlo, že si pak dal zavolat své čtyři manželky a vyčinil jim, že jsou líné a budižkničemu. První dámu obvinil, že ona nese za všechno odpovědnost, služky jí musily stáhnout kalhoty a držet ji, zatímco on ji osobně vyplatil
holí. Potom si zavolal svých šest konkubín a oznámil jim, že jejich apanáž bude snížena na polovinu. Nakonec zašel do knihovny a tam se opil namol. Když nám komorník oznámil, že pan Jao spí jako dřevo, spěchal jsem, abych vám, Vaše Excelence, podal zprávu."
"Jsou nějaké zprávy o Mansúrovi?" zeptal se soudce.
"Ne, pane. Musil se ukrýt někde za městskými hradbami, protože jsme celou arabskou čtvrt pročesali a strážníci prošli i všechny hospody navštěvované nižšími vrstvami."
"Dobrá, můžeš jít."
Když agent odešel, Tiao Taj vybuchl:
"To je ale sprostý panchart, ten Jao!"
"Není to zrovna příjemný člověk," souhlasil soudce Ti. "A je zřejmě dost mazaný, aby předpokládal, že ho dám sledovat." Zatahal se za knír a pak se náhle otázal Tiao Taje: "Jsou ty Niovy panny, ty otrokyně, v pořádku?"
"Ale ano, odnesly to jen úlekem." Tiao se ušklíbl a dodal: "Pokud správně odhaduji situaci, nejsou to teď už ani otrokyně, ani panny. Mám nejasné tušení, pane, že kapitán, když se trochu probral z šoku po vraždě své staré lásky, si náhle uvědomil, že ten jejich čistý, korektní vztah léty poněkud ztratil na síle - i pro takového mystika, jako je on. A že teď, když je opět, abych tak řekl, volný jako pták, by raději měl znovu zvážit svůj otcovský postoj k těm dvěma mladým schovankám. Zvlášť když ty dvě vyzývavé sukničky si ani nic lepšího nepřejí."
Když Tao Kaň slyšel, jak se soudce na dvojčata vyptává, zvědavě se naň podíval. Potom se sám zeptal:
"Jsou ta dvojčata nějak ve spojení s případem císařského cenzora, pane?"
"Nepřímo," odpověděl soudce Ti.
"Co by mohly ty dvě, třebas jen nepřímo..." začal Tiao Taj s údivem. Ale soudce Ti zvedl ruku a ukázal ke vchodu. Majordom právě uváděl dovnitř dva důstojníky v plné zbroji. Na hlavě měli přilbice s bodcem, na sobě brnění s mosazným krumplová-o . ním, označujícím hodnost kapitána vojenské jízdní policie. Když soudce prkenně pozdravili, starší vyňal z boty velikánskou obálku, opatřenou mohutnými pečeťmi. Položil ji na psací stůl a uctivě hlásil:
"Tento dopis jsme sem v doprovodu zvláštního jízdního oddílu přinesli z rozkazu Velké rady."
Soudce Ti podepsal potvrzenku o přijetí a přitiskl na ní svou pečeť, potom kapitánům poděkoval a přikázal majordomovi, aby dohlédl, ať všichni muži z oddílu dostanou najíst, a aby se jim postaral i o vhodné ubytování. Rozevřel obálku a zvolna četl dlouhý dopis. Oba jeho pobočníci úzkostlivě sledovali výraz jeho ustarané tváře.

Nakonec soudce zvedl oči a pomalu pravil:
"Špatné zprávy. Velmi špatné. Nemoc Jeho Veličenstva se zhoršila. Lékaři, kteří on pečují, se domnívají, že smrt se dá čekat každým okamžikem. Císařovna si vytváří mocný politický spolek, který bude požadovat regentskou vládu, přičemž veškerá výkonná moc by byla v rukou samotné císařovny vdovy. Rada naléhá, aby cenzorovo zmizení bylo oficiálně ohlášeno a aby byl ihned jmenován jeho nástupce, jinak totiž ti, kdo zůstali věrni následníkovi trůnu, nebudou mít nikoho, kolem něhož by se mohli seskupit. Poněvadž každý další odklad by mohl mít katastrofální následky, nařizuje mně rada, abych nechal pátrání po zmizelém cenzorovi a vrátil se do sídelního města tak brzy, jak mi to jen bude možné."
Soudce odhodil dopis na stůl, vyskočil a začal přecházet sem a tam, zlostně potřásaje dlouhými rukávy.
Tiao Taj a Tao Kaň si vyměnili nešťastný pohled. Nevěděli, co by na to řekli.
Náhle se soudce Ti zastavil přímo před nimi.
"Můžeme udělat jen jedno," prohlásil pevně. "Je to zoufalé opatření, ale je ospravedlněno naším politováníhodným nedostatkem času." Znova se posadil. Opíraje se o lokty pokračoval: "Tao Kane, ty zajdeš do dílny nějakého buddhistického sochaře a koupíš tam dřevěnou hlavu muže bez trupu. Ještě teď v noci musí být přibita na bránu soudu, hodně vysoko, aby se zespoda nedalo tak snadno rozeznat, že není pravá. Pod ní bude vylepen plakát s úřední vyhláškou, kterou teď připravím."
Nevšímaje si udivených dotazů svých dvou pobočníků, navlhčil si štětec a rychle načrtl stručný text. Pak se opřel v křesle a hlasitě jej přečetl:
"Ti, prezident Nejvyššího soudu sídelního města, nyní na inspekční cestě v Kantonu, tu objevil mrtvolu významného hodnostáře, jenž se provinil velezradou, a když na jeho hlavu byla vypsána cena, ze sídelního města uprchl. Když pitva prokázala,
Že výše uvedený zločinec byt otráven, byla Mrtvola rozctvrcéM a hlava ted bude tři po sobě následující dny vystavena na veřejnosti, jak to nařizuje zákon. Kdokoliv přivodil smrt onoho hanebného zrádce, nechť se na základě tohoto oznámení dostaví před výše uvedeného soudního prezidenta, kde obdrží odměnu ve výši pěti set zla(ákú. Všechny zločiny a provinění, jichž se snad dříve dopustil, s výjimkou zločinů hrdelních, mu budou rovněž prominuty."
Soudce Ti odhodil papír na stůl a pokračoval:
"Hlavní zločinec se na to přirozeně nenachytá. Počítám však o s jeho čínskými nohsledy, například s těmi dvěma muži, co v převlečení za strážníky přinesli cenzorovu mrtvolu do chrámu Květinové pagody. Jestliže bude hlava vystavena a to oznámení ještě dnes v noci vylepeno všude po městě, je tu docela slušná naděje, že někdo, kdo to uvidí zítra časně ráno, přiběhne sem ještě dřív, než ho jeho náčelník bude mít čas varovat, že to všechno není nic jiného než chyták."
Tiao Taj se sice tvářil pochybovačně, ale Tao Kaň horlivě při-svědčovai a prohlásil:
"Je to jediná cesta, která může vést rychle k cíli. Hlavní zločinec musí mít přinejmenším tucet pomahačů a ti by si jistě nepřišli k pěti stům zlaťáků ani za pět set let! Ti se sem pohrnou pro odměnu jeden přes druhého."
"Doufejme," řekl soudce Ti znaveně. "Je to tak jako tak to nejlepší, co jsem si mohl vymyslet. A tecT do práce."
/XX/
Tiao Taje probudil za svítání dunivý hlas muslimského muezzina. Svolával s vrcholu minaretu věřící k ranní modlitbě.
Tiao Taj si protřel oči. Spal špatně a v zádech ho bolelo. Opatrně si přejel prstem po naběhlém hrdle a bručel si jen tak pro sebe: "Trochu ponocování a nějaká rvačka by neměly pro zachovalého pětačty-řicátníka přece nic znamenat."
Vstal z postele, a jak byl celý nahý, šel otevřít dokořán okenice.
Přímo z hubičky čajové konvice v košíku si dal pořádný doušek, vypláchl si ústa a vyplivl vlažný čaj do porcelánového pli-vátka. Se zamručením se znovu natáhl na prkennou postel. Řekl
si, že si ještě zdřímne, než bude musit doopravdy vstát a přichystat se k odchodu do paláce.
Zrovna když už se mu oči začaly klížit, probudilo ho zaklepání na dveře.
"Táhni ke všem čertům!" rozkřikl se otráveně. "To jsem já! Honem otevřte!"
Tiao Taj poznal Zumurrudin hlas. S rozradostněným výrazem vyskočil a vjel do kalhot. Potom odsunul zástrčku. Zumurrud spěšně vstoupila a hned zase za sebou zástrčku zasunula. Byla celá zahalená v dlouhém modrém bavlněném plášti s kapuci. Oči jí jen zářily; Tiao si pomyslil, že vypadá ještě krásnější než dřív. Přisunul jí jedinou židli a sám se posadil na kraj postele.
"Chceš šálek čaje?" zeptal se neohrabaně. Zavrtěla hlavou, odkopla židli a prohlásila netrpělivě: "Jenom si pomyslete, všechny mé potíže jsou rázem pryč! Už mne s sebou nemusíte brát do sídelního města. Zaveďte mne jen k svému pánovi! A to ihned!" "K mému pánovi? A proč?"
"Váš pán vypsal odměnu, celou fůru peněz, proto tedy. Slyšela jsem, jak to rybáři volají na lidi na našem člunu. Viděli totiž na bráně celnice vyhlášku. Nevěděla jsem, že cenzor byl zapleten do nějakého politického spiknutí, myslila jsem si, že do Kantonu přijel jen kvůli mně. Ale na tom teď už nezáleží. Důležité je, že si můžu zažádat o odměnu. Protože já jsem ho otrávila." "Ty?" vykřikl Tiao Taj zděšeně. "Jak jsi jen mohla..." "Vysvětlím vám to!" přerušila ho stroze. "Jen abych vám dokázala, proč mne hned musíte zavést k svému pánovi. A přirozeně ztratit za mne dobré slovo." Odložila modrý plášť a ledabyle jej hodila na podlahu. Vespod měla jen šat z průsvitného hedvábí, které prozrazovalo každou podrobnost jejího dokonalého těla. "Asi před šesti týdny," pokračovala, "jsem strávila noc se svým ochráncem v jeho domku nedaleko chrámu. Když jsem ráno odcházela, pravil, že v Květinové pagodě je slavnost a že bych se tam tedy cestou na nábřeží měla zastavit a pomodlit se za něho -ten panchart! Nu, nakonec jsem tam přece jen zašla a obětovala jsem kadidlo před velkou sochou Bohyně milosrdenství. Náhle jsem si všimla, že si mne prohlíží nějaký muž, stojící těsně vedle mne. Byl vysoký a hezký, a třebaže byl oblečen jen prostě, jeho chování prozrazovalo, že dovede prosadit svou autoritu. Ptal se
mne, proč já, Arabka, se modlím k čínské bohyni. Řekla jsem mu, že žádné děvče nikdy nemá dost bohyň, které by ji

ohlídaly. Zasmál se a to byl začátek našeho dlouhého rozhovoru. Hned jsem viděla, že je to muž, na kterého jsem čekala po celý život. A také se ke mně choval, jako bych byla opravdová dáma. Zamilovala jsem se do něho na první pohled jako usmrkaný šestnáctiletý fracek. Protože jsem cítila, že se mu také zalíbím, pozvala jsem ho na šálek čaje. Ten domek je totiž docela blízko zadního vchodu do chrámu a dobře jsem věděla, že můj ochránce už odešel. Co následovalo, to si jistě dovedete představit. Když bylo po všem, řekl mi, že není ženat a že nikdy předtím s žádnou ženou nespal. Ale na tom že vůbec nezáleží, když teď potkal mne. Napovídal takových hezkých věcí ještě hodně a pak dodal, že je císařským cenzorem. Když jsem mu vyložila své potíže, slíbil, že mi obstará čínské občanství a mému ochránci zaplatí všechny výlohy, co se mnou mel. Za pár dnů prý musí z Kantonu odejet, ale potom že se pro mě vrátí a že mě s sebou vezme do sídelního města." Uhladila si vlasy a s úsměvem pokračovala ve vzpomínkách: "Řeknu vám, že dny a noci, které jsme pak strávili pohromadě, byly nejšťastnější v mém životě. Jenom si představte mne, která spala s bůhvíkolika stovkami mužů, v kůži mladé dívky, když prožívá svou první lásku! Tak jsem se do něho zbláznila, že mě popadla hrozná žárlivost, když se chystal k návratu do sídelního města. A pak jsem jednala jako pitomá husa a vlastníma rukama jsem si všecko zpackala." Odmlčela se a cípem rukávu si otřela s čela pot. Nahmátla čajovou konvici, přímo z hubičky se napila a potom ochable pokračovala: "Musíte vědět, že my lidé od vody dovedeme připravovat všechny možné tajné drogy, nápoje lásky, některé dobré léky, ale také jedy. Takové recepty si ženy Tanků mezi sebou předávají už po generace. Máme i jeden docela zvláštní jed, který naše ženy dávají svým milencům, když je mají v podezření, že je snad chtějí navždy opustit pod záminkou, že se vypravují na cesty. Jestliže se muž vrátí, dají mu prostě proti-jed a on se nikdy nedoví, co se s ním vlastně stalo. Zeptala jsem se cenzora, kdy se pro mne do Kantonu vrátí, a on prohlásil, že za dva týdny, ani o den později. Při našem posledním setkání jsem mu tedy dala do čaje jed, v dávce, která by byla neškodná, kdyby nejpozději do tří týdnů dostal protijed. Jestliže by mě však oklamal a už se nikdy nevrátil, chtěla jsem, aby ho to stálo život. Dva týdny minuly, pak míjel třetí. Ten třetí týden byl hroz-
flý ... Sotva jsem mohla jíst, a ty noci ... Když uplynuly tří týdny, žila jsem v transu, mechanicky jsem počítala dny ... Pátý den přišel. Říkal, že ho neodkladné záležitosti zdržely v sídelním městě. Do Kantonu že přijel teprve před dvěma dny, přísné in-kognito, jen v doprovodu svého přítele doktora Su. Návštěvu u mne odkládal proto, že se musel sejít s nějakými svými arabskými známými a také že se necítil dobře a chtěl si trochu odpočinout. Ale zatím se mu jen přitížilo a proto přišel aspoň teď; prý doufá, že ho moje společnost uzdraví. Byla jsem hrůzou bez sebe, protože jsem protijed neměla při sobě, ukryla jsem jej totiž v domku nedaleko chrámu. Přemluvila jsem ho, aby tam se mnou hned odešel. Omdlel, sotva jsme vešli dovnitř. Nalila jsem mu protijed do hrdla, ale už bylo příliš pozdě. Za půl hodiny byl mrtev."
Kousla se do rtů a chvíli hleděla upřeně ven na střechy sousedních domů. Tiao Taj na ni jen zíral, neschopen slova. V tváři byl smrtelně bledý. Zumurrud zvolna pokračovala:
"V domě nebyl nikdo, na koho bych se mohla obrátit, protože můj ochránce si tam nedržel ani služku. Přihnala jsem se tedy k němu a vylíčila mu, co se stalo. Jenom se usmál a slíbil, že všechno sám zařídí. Ten mizera dobře věděl, že jsem mu teď vydána na milost a nemilost, protože jsem - já, dočista bezprávná osoba - zavraždila císařského cenzora. Kdyby mě udal, byla bych zaživa rozčtvrcena. Řekla jsem mu také, že doktor Su bude mít obavy, jestliže se cenzor ještě v noci nevrátí k němu zpět do hostince. Můj ochránce se mě jen ptal, zdali doktor Su o mně a o cenzorovi ví. Když jsem ho ujistila, že ne, prohlásil, že se už postará, aby ten Su nedělal žádné potíže."
Zhluboka se nadechla. Vrhla na Tiao Taje postranní pohled a znovu se rozpovídala:
"Kdybyste mě byl vzal s sebou do sídelního města, byla bych měla naději, že můj ochrance bude zticha. V sídelním městě nemá žádnou váhu a vy jste plukovník Císařské gardy. A i kdyby pak něco vyblekotal, mohl byste mě ukrýt, kde by se na mě nedostali. Ale teď se všecko obrátilo k nejlepšímu. Váš pán oznámil, že cenzor byl zrádce, což znamená, že místo abych se dopustila zločinu, naopak jsem prokázala říši velikou službu. Řeknu mu, že si polovinu zlata může nechat, jen když mi obstará občanství a pěkný domek v sídelním městě. Oblecte se a zaveďte mě k němu."
Tiao Taj v nepředstavitelné hrůze hleděl na ženu, která právě teď vynesla nad sebou rozsudek smrti. Když tak na ni zíral, jak tam stála zády k oknu, nádherné tělo rýsující se na rudé jitřní obloze, náhle v duchu s hrozivou jasností viděl scénu na popra-višti, rovněž za úsvitu - toto pružné, dokonalé tělo mrzačené nožem popravčího, údy rvané od trupu... Jeho statná postava se celá roztřásla. Zvolna vstal. Zůstal stát před rozjásanou ženou a zoufale se snažil najít nějakou cestu, jak ji zachránit, nějakou cestu, jak ...
Náhle vykřikla a padla mu do náručí s takovou prudkostí, že málem ztratil rovnováhu. Sevřel jí pružné boky a sklonil hlavu, aby ji políbil na plná, rudá ústa. Tu však spatřil, že její velké oči nabývají skelného výrazu; ústa se jí chvěla, po bradě se jí řinula krev. Současně ucítil teplé kapky dopadající mu na ruku, kterou ji zezadu svíral v pase. Celý zmatený jí ohmatal záda. Prsty sevřely kulatou dřevěnou násadu.
Stál tu bez hnutí, oblá ňadra umírající ženy na své hrudi, její teplá stehna přitisknuta na svých. Cítil, jak jí nepravidelně buší srdce, zrovna tak jako už jednou, tehdy, když ji svíral v pažích na člunu. Pak tlukot srdce ustal.
Položil ji na lehátko a ze zad jí vytáhl oštěp. Pak jí jemně zatlačil oči a otřel tvář. Bylo mu, jako by měl duši z ledu. Nepřítomné zíral ven na ploché střechy arabských domů. Jak tam stála u okna, byla dobře viditelným terčem pro cvičeného vrhače oštěpu.
Náhle si uvědomil, že tu stojí u mrtvého těla jediné ženy, kterou kdy miloval, miloval celou svou bytostí. Padl před lehátkem na kolena, zahrabal tvář do jejích dlouhých zvlněných vlasů a propukl ve zvláštní bezhlesý vzlykot. oPo dlouhé době se zvedl. Vzal její modrý plášť a přikryl ji.
"Pro nás dva láska znamenala smrt," šeptal. "Věděl jsem to, hned jak jsem tě uviděl tehdy poprvé. Před očima jsem měl bojiště, čichal jsem těžký pach čerstvé krve, viděl jsem, jak se řine, rudá ..."
Vrhl na ztichlou postavu jediný dlouhý pohled, potom uzamkl pokoj a sešel dolů. Celou cestu až do paláce šel pěšky šedivými ulicemi, kde v této časné hodině bylo jen málo lidí.
Majordom mu oznámil, že soudce Ti je ještě ve své ložnici. Tiao Taj vyšel do poschodí a posadil se na jedno z lehátek v

předsíni. Soudce Ti ho uslyšel. S holou hlavou a dosud v noc-
ním úboru rozhrnul ve dveřích závěs. V ruce držel hřeben; právě si upravoval vous a licousy. Když uviděl strhaný obličej Tiao Taje, rychle k němu přistoupil a udiveně se ptal:
"Co se ti to jen, Tiao Taji, pro pána krále stalo? Ne, nevstávej l Vypadáš celý nemocný." Usedl na druhé lehátko a ustaraně se na svého pobočníka zadíval.
Zíraje přímo před sebe mu Tiao Taj vypověděl celý Zumurru-din příběh. Když skončil, dodal bezbarvým hlasem, dívaje se naplno soudci do tváře: "Cestou sem jsem si už všechno promyslel, pane. Ona a já jsme byli tak jako tak ztraceni. Kdyby nepadla za obět" vrahovi, zabil bych ji sám, hned na místě. Její život za život cenzorův, život za život, byla by to pochopila. Má to v krvi, právě tak jako já. Potom bych se zabil sám. Ale takhle jsem dosud naživu. Až však bude tento případ uzavřen, prosím vás, abyste mé zprostil přísahy, kterou jsem se vám zavázal sloužit, pane. Chci se dát naverbovat do naší severní armády, co teď bojuje za hranicemi s Tatary."
Panovalo dlouhé ticho. Nakonec soudce Ti tiše promluvil: "Nikdy jsem se s ní nesetkal, ale chápu to. Zemřela jako šťastná žena, protože si myslila, že její jediný sen se teď uskuteční. Ale zemřela ještě dřív, než byla zavražděna, Tiao Taji. Zůstal jí totiž jenom tento jediný sen a člověk potřebuje hodně snů, aby se udržel naživu." Urovnal si šat, potom zvedl oči a zamyšleně řekl: "Vím přesně, jak ti je, Tiao Taji. Před čtyřmi lety, v Pej-čou, když jsem pracoval na jiném případu vražd, stalo se mi totéž. A musil jsem učinit rozhodnutí, kterého iebe ušetnl Zumurrudin vrah. Navíc mi tamta zachránila život a kariéru." "Byla popravena, pane?" otázal se Tiao Taj napjatě. "Ne. Chtěla mne toho ušetřit. Spáchala sebevraždu." Zvolna si pohrával s dlouhou bradkou a pokračoval: "Byl jsem připraven se všeho vzdát. Chtěl jsem odejít ze světa, který se mi najednou zdál šedý, bez života, mrtvý." Odmlčel se, pak náhle položil Tiao Tajovi ruku na paži. "Nikdo ti nemůže pomoci ani poradit. Sáin se musíš rozhodnout, jakou cestou se dáš. Ale ať už bude tvé rozhodnutí jakékoliv, nikdy se nic nezmění na mém přátelství a vysokém obdivu, jež k tobě chovám." Zvedl se a dodal s nevýrazným úsměvem: "Musím teď dokončit svou toaletu; vypadám bezpochyby jako strašidlo. A ty bys měl radši přikázat mým čtyřem agentům, ať k ní ihned zajdou na loď, zatknou služku, která byla špehem jejího ochránce, a vyslechnou posádku. Musíme totiž zjis-
tit totožnost jejího ochránce. Pak se vrať s tuctem strážníků do svého hostince pro mrtvolu a zajisti všechno, co je třeba, abychom přišli vrahovi na stopu."
Obrátil se a zmizel za závěsem na dveřích.
Tiao Taj vstal a sešel dolů.
/XXI/
Krátce poté, co soudce Ti zasedl k snídani, přišel Tao Kaň. Když soudci popřál dobré jitro, dychtivě se vyptával, zda už se někdo přihlásil o odměnu. Soudce zavrtěl hlavou a pokynul mu, aby se posadil. Mlčky dojedl rýžový nákyp. Když odložil tyčinky, opřel se v křesle a zkřížil paže v širokých rukávech. Potom Tao Ka-novi vylíčil, jaké nečekané následky mělo jejich vymyšlené ozná-
mení.
"Cenzora tedy přivedla do Kantonu zpátky jenom milostná pletka!" zvolal Tao Kaň.
"Jenom částečně. Současně chtěl vést i pátrání ve věci Man-súrova spiknutí. Jasně přece Zumurrud řekl, že se tu setkal s nějakými Araby."
"Proč si však všechno nechával jen pro sebe, pane? Proč celou věc nepřednesl Velké radě, když se vrátil do sídelního města ze své první návštěvy tady a ..."
"Věděl toho sice málo o ženách, Tao Kane, zato se ale opravdu dobře vyznal ve vysoké politice. Dobře tušil, že v pozadí celého spiknutí jsou jeho nepřátelé u dvora. Nemohl se proto svěřit nikomu, dokud němči konkrétní důkaz; jeho nepřátelé jsou vysoce postavení úředníci a ti mohou mít docela dobře v kancléřství své špehy, kteří je zásobují informacemi o tajných usneseních rady. A právě proto, aby získal tento konkrétní důkaz, vrátil se cenzor do Kantonu. A byl tu zabit popletenou ženou, kterou miloval."
"Jak mohl tak jemný, urozený člověk jako cenzor ztratit hlavu pro nějakou vulgární arabskou tanečnici, pane?"
"No, jednak byla docela jiná než ty elegantní, překultivované čínské dámy, s nimiž se cenzor setkával v sídelním městě. A mu-sila to vůbec být první Arabka, kterou kdy viděl. Na rozdíl od Kantonu v sídelním městě člověk sotva potká nějakého Araba a určitě už ne arabskou dívku. Představuji si to tak, že to byla
právě ona nová zkušenost, co ho hned napoprvé přilákalo. A proto také její silná sexuální přitažlivost v něm musila vzbudit všechny tak dlouho potlačované touhy. Takové vášnivé vzplanutí pak může překlenout všechny rozdíly rasy, společenského postavení a výchovy. I Tiao Taj se do ní po uši zamiloval. Proto se mu, Tao Kane, raději o ní ani nezmiňuj; celá ta tragédie jím otřásla do hloubi duše."
Tao Kaň chápavě přikývl.
"Bratr Tiao měl vždy s ženskými smůlu," poznamenal. "Kdo ji mohl zavraždit, pane?"
"Tiao Taj se domnívá, že to byl Mansúr. Tvrdí, že Mansúr byl do ní rovněž zamilován. Když byla na večírku u něho Tiao Ta-jovi představena, Arab velmi těžce snášel, že se Zumurrud o Tiao Taje zajímá. Mansúr ji mohl docela dobře sledovat, když šla za Tiao Tajem do hospody, a vyšplhal se na střechu sousedního domu, aby je pozoroval. Když je uviděl pohromadě, jen v sporém oblečení, myslil si, že jde o mileneckou schůzku, a v návalu žárlivosti ji zabil. Je to sice přijatelné, ale nikoliv přesvědčivé." Soudce Ti upil čaje a pokračoval:
"Ať už je tomu jakkoliv, celá tato tragédie není pro nás ničím víc než jen vedlejším problémem. Hlavním cílem stále zůstává, abychom objevili, kdo vlastně byl jejím ochráncem. Je to muž, který se snažil cenzora zaplést do arabského spiknutí, který chtěl utajit jeho smrt a je odpovědný za vraždy doktora Su a paní Pao. Je naší povinností uzavřít případ, který cenzor musil nechat nedokončen - totiž získat konkrétní důkaz, potřebný k odhalení jeho nepřátel, oněch zbabělých zrádců u dvora. Ti právě si tady pro své cíle vybrali Zumurrudina ochránce a ten nám tedy musí prozradit

jejich totožnost. Cenzorově smrti jsme už zabránit nemohli, ale je naší povinností, abychom znemožnili jeho nepřátelům těžit z výsledků svých odporných zločinů. A že už s tím začali, o tom svědčí špatné zprávy v tajném dopise od Velké rady. Musím toho muže najít ještě dřív, než se dnes vrátím do sídelního města. Moji agenti teď vyslýchají její služebnou a celou posádku na člunu, ale od takových běžných postupů si moc neslibuji. Ten chlap si zřejmě dává velice dobrý pozor, aby nikdo neznal jeho pravou totožnost."
"A co tedy budeme dělat, pane?" tázal se Tao Kaň ustaraně.
"Když Tiao Taj odešel," odpověděl soudce Ti, "promyslil jsem
znovu všechno, co se tu za poslední dva dny přihodilo. Pokusil
jsem se uspořádat známá fakta do víceméně logického obrazce a utvořil jsem si jistou teorii. A na základě této teorie začnu hned teď po ránu jednat." Dopil šálek čaje a pokračoval, zvolna si pohrávaje s licousy:
"Přece jen máme nějaké stopy, podle nichž můžeme usuzovat na to, kdo vlastně je tím Zumurrudiným ochráncem. Dokonce se nám tu nabízejí některé docela zajímavé možnosti." Přisunul k Tao Kanovi list poznámkového papíru.
"Raději teď zaznamenej soupis všech vodítek, protože se na ně budu při objasňování své teorie odvolávat.
Tak tedy. Za prvé náš muž musí zastávat tady v Kantonu značně významné postavení, jinak by si ho cenzorovi nepřátelé u dvora nikdy nebyli vybrali za svého zdejšího komplice. Ti zrádci nejsou žádní blázni; nikdy by si nevybrali nějakého obyčejného ničemu, který by je mohl prodat každému, kdo dá víc. Za druhé z toho vyplývá, že motivem našeho muže tu musí být jeho obrovská ctižádostivost. Riskuje přece své postavení a život. Musili mu proto za odměnu slíbit hodně vysokou funkci, snad i místo v ústřední vládě. Za třetí musí mít v sídelním městě přátele nebo příbuzné, protože dvůr se jinak sotva stará o tuto oblast, která leží tak daleko na jihu, a někdo v sídelním městě ho přece musil doporučit. Za čtvrté musí bydlet v paláci nebo aspoň mít těsné styky se vším, co se tu odehrává, protože ví o každém našem kroku. Z toho vyplývá, že bychom své podezření měli omezit na ty osoby, s kterými jsme zde v pravidelném denním styku. Za páté musí mít dobré styky se zdejším podsvětím, jak vyplývá z toho, že pro své potřeby zaměstnává jak arabské pobudy, tak i škrtiče z pronároda Tanků. U toho si, Tao Kane, poznamenej, že tyto styky udržuje prostřednictvím třetích osob; například Mansúra. K tomu se ale ještě vrátím později. Za šesté musí mít zvláštní důvod k odstranění Tiao Taje a musí nenávidět kapitána Ni, protože chtěl, aby Ni byl obviněn z vraždy Tiao Taje. Za sedmé se zajímá o cvrčky. Za osmé musí mít blízké vztahy k oné slepé dívce. To mu však nijak nebrání, aby se dvakrát se vší energií pokusil ji zavraždit, hned jakmile zjistil, že její jednání je namířeno proti němu samému. Ona zase se nám snaží nepřímo pomáhat. Nemůže se však odhodlat nám ho otevřeně vydat. Poznamenej si, ale jen s otazníkem: je to jeho dcera nebo snad milenka? Za deváté musí též, přirozeně, figurovat jako milenec a ochránce Zumurrud. Máš to všechno?"
"Ano, pane," Tao Kaň si prohlédl poznámky a pak pokračoval: "Neměli bychom, pane, připojit, že nemá žádné úřední postavení? Zumurrud přece Tiao Tajovi zcela jasně tvrdila, že její ochránce, třebaže je velice bohatý, nemá žádnou úřední funkci a že jí tedy není s to opatřit čínské občanství."
"Ne, Tao Kane, není to nutné. Můj první bod, že totiž to musí být někdo, kdo má tady jistý vliv, naznačuje, že se s ní musil stýkat inkognito. Arabské tanečnice přirozeně nejsou zvány na čínské večírky. Musil se s ní seznámit při návštěvě květinového člunu, kde byla zaměstnána, a od první chvíle před ní neustále skrýval svou pravou totožnost. Nebylo tu žádné riziko, že by na to přišla, protože nikdy se s ním nemohla setkat ve společnosti." Když Tao Kaň přikývl, soudce Ti pokračoval: "V čele naší listiny eventuálních podezřelých je místodržitel. Všechno nasvědčuje tomu, že to je loajální, pilný, i když poněkud malicherný úředník. Ale je docela možné, že je zároveň i dokonalý herec. V sídelním městě má přirozeně spoustu přátel, kteří ho mohli doporučit cenzorovým protivníkům, když tito rozvažovali o možnosti, jak cenzora někde v odlehlém městě říše kom-promitovat. O tom, že by vyhovoval mému čtvrtému bodu, není třeba se zmiňovat. Pokud jde o motiv, je sžírán ctižádostivostí a docela dobře mu tedy mohli slíbit funkci místodržitele v sídelním městě, po které tolik baží. Prostředníkem pro styky s Araby je Mansúr, kterého zaměstnává ve funkci jakéhosi pomocného agenta."
Tao Kaň zvedl oči a zvolal:
"Ale jak by jen mohl místodržitel schvalovat Mansúrův plán na vyplenění Kantonu? Něco takového by mu přece načisto zničilo kariéru, ať by ho u dvora podporoval už kdokoliv."
"Přirozeně nemá v úmyslu připustit, aby se takový plán vůbec kdy uskutečnil. Potřebuje ho pouze k tomu, aby přispěl k cenzorovu pádu. Až by tohoto cíle dosáhl, není pochyby, že by odstranil i Mansúra. Nejjednodušší by bylo Mansúra obžalovat a dát ho jako vzbouřence popravit. Kdo by uvěřil zoufalému arabskému zločinci, kdyby u soudu tvrdil, že takový muž jako místodržitel měl v plánu spálit a vyplundrovat vlastní město? Jestliže je místodržitel naším mužem, byl to on, kdo dával rozšiřovat zprávy o Arabově kompletu, pravděpodobně nějakým svým dalším agentem, Číňanem, který z jeho pověření udržuje styky s čínským podsvětím. A ty místodržitelovy pokusy Tiao Taje odstranit
jsou snadno vysvětlitelné. Cestou za Zumurrud šel Tiao Taj, než se dostal na její džunku, přes čluny Tanků, a právě tito špehové jistě o jeho návštěvě hned podávali hlášení. Místodržitel Tiao Taje nenávidí jako svého soka v lásce a současně se obává, že Zumurrud může porušit železné pravidlo ‚světa květin a vrbového proutí', jež zakazuje těmto dívkám hovořit o svých zákaznících, a že nakonec Tiao Tajovi o něm přece jen prozradí něco, co by ho přivedlo na stopu. A pokud jde o to, objasnit místo-držitelovu nenávist ke kapitánovi Ni, mám jistou teorii, jež by poskytla přijatelné vysvětlení; snadno si ji mohu ověřit, ale raději teď nebudu tímto směrem pokračovat. Bod sedmý - víme, že se místodržitel o cvrčky zajímá. Osmý bod - už jsem ti říkal, že mám důvod věřit, že slepou dívku skutečně zná. Připoj tu další otazník, Tao Kane - je snad jeho nemanželskou dcerou? Teď přejděme k poslednímu bodu: je ho možno pokládat za Zumurru-dina milence? Nu, podle toho, co se povídá, žije ve šťastném manželství, ale nová zkušenost ho mohla zvábit - právě tak jako cenzora - a mám dobrý důvod se domnívat, že ani vůči cizinkám není tak docela nepřístupný. Mimoto by mu jistě nevadilo, že se tu jedná o bezprávnou osobu; je totiž ze severu. Člověk se musí narodit a být

vychován v Kantonu, aby získal onen odpor k třídě bezprávných. A konečně, zdá se, že mu sám cenzor nedůvěřoval."
Tao Kaň odložil štětec.
"Ano," pravil zamyšleně, "proti místodržiteli je tu docela důvodné podezření. Jak je však chceme dokázat?"
"Jenom žádný spěch. Na naší listině jsou vedle místodržitele i další. Co prefekt Pao? Je citově nevyrovnaný - místodržitel je totiž tvrdý nadřízený - a kromě toho se domníval, že ho jeho omladá žena podvádí s kapitánem Ni. V takovém rozpoložení se snadno mohl zaplést se Zumurrud; ty její opovržlivé narážky na vlastního ochránce dávají tušit, že je to starší člověk. Protože pochází ze Šan-tungu, neměl by ani on vůči ní nijaké předsudky, ani rasové, ani pokud jde o její společenské postavení. A rovněž se mohl dát nachytat na nabídky cenzorových nepřátel u dvora, když mu za odměnu slíbili vysoké postavení v sídelním městě. To by mu dalo příležitost, aby si jednak vyrovnal účty z místo-držitelem a současně i splnil Zumurrudino přání získat občanství. Jako státní úředník má prefekt přirozeně plno známých v sídelním městě, a ti by ho mohli doporučit klice u dvora. Dále
je v těsném a trvalém styku s námi. O cvrčky se sice nezajímá, ale jeho žena znala slepou dívku - pravděpodobně víc, než dávala najevo. Slepá dívka Paoa podezírá, ale z úcty k jeho paní s tím nechce vyjít na veřejnost a podávat udání. Prefekt přirozeně Nia i Tiao Taje nenávidí, a to z týchž důvodů, jež jsme už uvedli ve svém hypotetickém obvinění proti místo-držiteli."
Soudce se odmlčel a dopil šálek. Když mu jej Tao Kaň znovu naplnil, opět se ujal slova:
"Jestliže ovšem je prefekt Pao opravdu naším mužem, pak přirozeně se musím vzdát své teorie, že paní Pao byla zabita omylem. Rozhořčen nad tím, že ani jeden z obou arabských vrahů neuspěl při pokusu zabít Tiao Taje v Niově domě, prefekt ještě téhož odpoledne posílá škrtíce do domu Jao Taj-kaje, aby tam zabili jeho cizoložnou manželku spolu s kapitánem Ni. Paní Pao je opravdu uškrcena, ale kapitán se nedostaví. Nevšiml sis, že včera během naší porady dostal Pao nějaký písemný vzkaz? To mohla docela dobře být zpráva o tom, že se přepadení v Niově domě nezdařilo."
Tao Kaň se tvářil pochybovačně. Po chvíli připomenul: "V tomto případě by Pao musil mít opravdu pozoruhodně rozvětvenou a výkonnou organizaci, pane."
"Proč by ji nemohl mít? Je přece hlavou městské správy, což mu poskytuje možnost tajně udržovat styky jak s Mansúrem, tak i s čínskými pobudy. Konečně jak on, tak i místodržitel mají potřebné vzdělání, zkušenost a duševní schopnosti, aby zesnovali složité spiknutí a kontrolovali jeho provádění prostřednictvím podřízených osob na nich závislých, jako například Mansúra, zatímco sami zůstávají v pozadí a mají všechny nitky v rukou.
Výchovu, zkušenost a duševní schopnosti najdeme i u našeho třetího podezřelého, totiž Liang Fua. Liang mimochodem naprosto přesně odpovídá tomu, jak Zumurrud svého ochránce popisovala: bohatý muž bez oficiálního postavení. A jeho časté návštěvy Květinové pagody, kam chodívá hrát s opatem šachy, mohly být jen pláštíkem k návštěvám Zumurrud v domku za chrámem. Tyto body však nejsou nijak důležité - jak hned vysvětlím. Pokud jde o Liangův motiv, je pravda, že již zastává významné postavení v tomto městě a že mu patří obrovský majetek, ale docela dobře ho může trápit, že je vlastně jen pouhým obchodníkem,
a může toužit po vlivném oficiálním postavení v sídelním městě, jaké měl jeho proslulý otec, zesnulý admirál. Tady v městě se narodil a byl tu i vychován, kromě toho se dobře vyzná, v arabských záležitostech a tak by pro něj bylo hračkou navázat tajné styky s Mansúrem. Skutečnost, že si dal záležet, aby nás upozornil na Mansúrovy rebelantské záměry, by naznačovala, že počítá s tím, že Mansúra obětuje, jak jsem to už vysvětlil, když jsme probírali podezření proti místodržiteli. O cvrčky se sice nezajímá a ani k slepé dívce zřejmě nemá žádný vztah, ale k těmto dvěma námitkám se hned vrátím. Je tu však třetí, a to mnohem vážnější háček. Je totiž naprosto nemyslitelné, že by Liang Fu, kantonský gentleman z dobré rodiny, od mládí ovlivňovaný místními předsudky, se vůbec kdy snížil k tomu, aby se stýkal s arabskou tanečnicí, patřící mezi bezprávné. Abychom vyřešili tento problém, musíme předpokládat, právě tak jako u místodržitele, že Liang má dva komplice. Jedním je Mansúr, druhý je Číňan. Tímto druhým Liangovým agentem musí pak být náš další odborník na arabské záležitosti, pan Jao Taj-kaj. Všechny stopy, které nemohou vést k Liangovi, vedou k němu.
Jao sám hlavním zločincem být nemůže. Začal od píky, tady je sice dobře znám, ale v sídelním městě nemá nikoho, kdo by ho mohl doporučit zrádcům u dvora. Navíc - je to sice mazaný obchodník, ale je naprosto neschopný připravit složité politické spiknutí. Přitom je to vulgární zástěrkář a zvrácená touha po pestrosti milostných dobrodružství v něm docela dobře mohla převážit nad předsudky, které jistě cítí vůči bezprávným. Jao rovněž přesně odpovídá tomu, jak Zumurrud líčila svého ochránce. Tiao Taje nenávidí pro jeho schůzky se Zumurrud a Nia proto, že kapitán v jeho, Jaoově vlastním domě, má schůzky s paní Pao, . přitažlivou dámou z dobré rodiny, u níž by on sám nikdy nemohl doufat, že by se stala jeho milenkou. Touží i po slepé dívce, ale když objeví, že se mu dostává na stopu a že by jeho samého i jeho pána Liang Fua mohla udat, rozhodne se, že ji dá zavraždit. Když tento pokus v jeho vlastním domě ztroskotá, posílá za ní své škrtíce do Zkušební síně. To, že se tam ukrývala, mohl vědět jen člověk, který ji dobře zná."
Tao Kaň si zvolna omotával své tři dlouhé vousy na levé tváři okolo štíhlého, kostnatého ukazováčku.
"Na Jaoa by se to opravdu dobře hodilo, být Zumurrudiným ochráncem," poznamenal.
Soudce Ti přikývl a znovu se pustil do vysvětlování.
"Nakonec se vrátím k onomu násilnému činu z dnešního rána. Mansúr odešel do úkrytu; netroufl by si tedy sledovat a špehovat Zumurrud. Myslím si, že to byl buď sám její ochránce, nebo jeho nohsled, kdo za ní poslal onoho vrhače oštěpů, aby ji zabil. Obával se totiž, aby neprozradila jeho totožnost, a kvůli své vlastní bezpečnosti ji tedy musil obětovat.
Teď přejdu k praktickým důsledkům všeho toho teoretizování. Na základě faktů, které máme nyní k dispozici, nemůžeme podniknout žádné kroky ani proti místodržiteli, ani proti prefektovi Pao nebo panu Liangovi, protože navenek není zřejmě nikdo z nich žádným způsobem ve spojení se zločiny, jež tu byly spáchány. Musíme tudíž zaútočit na zločince, ať už je jím kdokoliv, prostřednictvím jeho kompliců. Mansúr zmizel, máme však pořád ještě Jaoa. Dám ho ihned

zatknout pro spoluvinu na vraždě paní Pao. A zatčení provedou ve vší tajnosti moji čtyři agenti. Vás dva odešlu pryč s nějakým vymyšleným posláním, abych tak odvrátil pozornost zločince, který zřejmě hlídá každý náš krok. Jakmile bude Jao jednou pod zámkem, dám prohledat jeho dům a ..."
Dveře se rozletěly a Tiao Taj lapaje po dechu vrazil dovnitř.
"Její mrtvola zmizela!" vykřikl.
Soudce Ti se vzpřímil na židli.
"Zmizela?" tázal se zatažené.
"Ano, pane. Když jsem odemkl dveře, uviděli jsme pouze prázdnou postel. Zůstalo jen pár kapek krve na podlaze mezi postelí a oknem a veliká skvrna na okenním rámu. Kdosi se tam musil dostat oknem. Tělo odnesl přes střechy do arabské čtvrti. Přeptávali jsme se dům od domu, nikdo však nic neslyšel ani neviděl. To je..."
"Co její služka a lidé na člunu?" přerušil ho soudce Ti. "Věděli, kdo byl jejím ochráncem?"
"Mrtvola její služky byla nalezena, jak pluje po řece, pane. Byla uškrcena. A posádka sotvakdy jejího ochránce spatřila; přicházel a odcházel v noci a obličej měl vždycky zahalený šátkem. Ta svině..." Nemohl dál.
Soudce se opřel v křesle. "To je naprosto absurdní!" mumlal.
Tiao Taj ztěžka usedl a ze vší síly si třel cípem rukávu zvlhlou tvář. Tao Kaň se na něj v zamyšlení zadíval. Chystal se něco říci, pak si to však rozmyslil a pohlédl na soudce Ti. Když soudce
pořád jen mlčel, Tao Kaň nalil Tiao Tajovi šálek čaje. Jeho přítel jej hltavě vypil a seděl dál s pohledem upřeným před sebe, aniž cokoliv vnímal. Panovalo tísnivé ticho.
Konečně soudce vstal, obešel psací stůl a začal chodit pokojem sem a tam, husté obočí na zamračeném čele naježeno. Tao Kaň s úzkostí pohlížel soudci do tváře, kdykoliv prošel mimo, ten však, jak se zdálo, vůbec nevnímal přítomnost svých dvou pobočníků. Nakonec se zarazil před nejbližším oknem a zůstal tam stát s rukama za zády, dívaje se ven přes palácový dvůr, chvějící se žárem v prudkém ranním slunci. Tao Kaň zatahal Tiao Taje za rukáv. Šeptem ho informoval o chystaném zatčení Jao Taj-kaje. Tiao Taj nepřítomně přikývl.
Náhle se soudce Ti otočil. Přistoupil k nim a spustil v krátkých, chvatných větách:
"Krádež mrtvoly je zločincovou první chybou, ale zato osudnou. Teď už chápu jeho zvrácenou osobnost. Částečně jsem měl pravdu, ale to hlavní mi uniklo. Nyní však vidím všechno, co se tu stalo, v pravém světle. Hned teď budu toho muže konfrontovat s jeho zbabělými zločiny a přinutím ho, aby mi prozradil své ochránce." Odmlčel se a pak se zamračenou tváří dodal: "Nemohu ho zatknout rovnou, protože je to vynalézavý a ke všemu odhodlaný člověk a možná že by se raději zabil, než aby mi poskytl informace, které tak zoufale potřebuji. Na druhé straně může mít kolem sebe nohsledy a musím tedy učinit jistá opatření. Ty, Tao Kane, půjdeš se mnou. Tiao Taji, ty zase přivoláš mé čtyři agenty a kapitána palácových stráží."
/XXII/
Vedoucí nosičů, kteří přinesli soudce Ti v palankýnu, musil dlouho klepat, než se vysoká dvojitá brána otevřela. Objevila se shrbená postava starého služebníka. Kalnýma očima pln údivu hleděl na oba návštěvníky.
"Prosím, ohlaste nás svému pánovi," požádal ho soudce vlídně. "Vyřiďte mu, že jde o zcela neformální návštěvu; chci se s ním setkat jenom na malou chvilku."
Sloužící uvedl soudce a Tao Kana do druhé síně a vyzval je, aby usedli na jednu z obrovských lavic z vyřezávaného ebenového dřeva. Pak se odšoural.
Soudce Ti si beze slova prohlížel obrovské nástěnné malby a zvolna si hladil dlouhou bradku. Tao Kaň vrhal rozpačité pohledy střídavě na soudce a na dveře.
Sloužící se vrátil ještě dřív, než soudce Ti očekával. "Tudy prosím," zasípěl.
Vedl je chodbou v západní části palácové stavby do křídla, jež se zdálo načisto opuštěné. Na prázdných nádvořích nepotkali živé duše, jen bílá dlažba se tu leskla ve slunci. Na konci třetího nádvoří stařec vstoupil do chladné, zpola temné chodby. Končila u dřevěného, věkem zčernalého schodiště.
Nahoře se sloužící na chvíli zastavil, aby nabral dech, poté je vedl vzhůru po dalších dvou schodištích, čím dál užších. Nakonec se dostali na rozlehlé odpočívadlo. Mřížovím vysokých oken pronikal slabý větřík. Zřejmě byli v nejvyšším poschodí jakési věže. Prkenná podlaha nebyla pokryta kobercem, stál tu jen čajový stolek a dvě židle s vysokými opěradly. Nad dvojitými dveřmi v zadní stěně visela obrovská dřevěná tabule se čtyřmi vyrytými znaky - "Síň předků rodiny Liang"; byl to působivý rukopisný styl dřívějšího císaře.
"Pán očekává Vaši Excelenci uvnitř," hlásil sloužící, když otevíral dveře.
Soudce Ti pokynul Tao Kanovi a ten se posadil na jednu z židlí u čajového stolku. Potom soudce vstoupil dovnitř. Přivítala ho těžká vůně indického kadidla; vycházela z velké bronzové nádoby na vysokém oltáři v pozadí síně, spoře osvětleném dvěma svícny. Pod oltářem stál nádherný starobylý obětní stůl, připravený k obětování předkům. Liang Fu seděl před ním u nízkého stolku, na sobě slavnostní šat z tmavězeleného brokátu a vysokou čapku označující jeho literátskou hodnost. Rychle vstal a přišel soudce pozdravit.
"Doufám, že vám nevadily všechny ty schody, pane!" poznamenal se zdvořilým úsměvem.
"Vůbec ne!" ujistil ho spěšně soudce. Vrhl pohled na podobiznu admirála Lianga v plné zbroji a v životní velikosti, visící na protější stěně, a dodal: "Hluboce lituji, že musím přerušit obětní obřad určený vašemu zesnulému otci."
"Vaše Excelence je vždy vítána," řekl Liang klidně. "A můj zesnulý otec nebude mít nic proti tomuto přerušení; byl vždycky zvyklý klást úřední záležitosti před zájmy své rodiny - to věděly jeho děti až příliš dobře. Posaďte se prosím."
Zavedl hosta k židli po pravé straně stolku. Ležela na něm šachovnice, na ní pár černých a bílých figurek rozestavených tak, že z toho bylo patrno, že jde o koncovku. Vedle ní stály dvě mosazné misky, jedna s vyřazenými bílými figurkami, druhá s černými. Liang zřejmě studoval nějaký šachový problém. Soudce Ti usedl, upravil si šat a pravil:

"Chtěl bych si s vámi, pane Liangu, pohovořit o několika nových skutečnostech, jež se tu teď objevily." Počkal, až se jeho hostitel posadí na druhou stranu stolu, a pak dodal: "Přesněji řečeno o krádeži mrtvoly jisté ženy."
Liang povytáhl vyklenuté obočí.
"Ukrást něco tak neobvyklého! Musíte mně o tom povědět víc. Napřed si však vypijte šálek čaje." Vstal a přešel k čajovému stolku v rohu.
Soudce se rychle rozhlédl kolem. Třepotavé světlo svíček ozařovalo obětiny na obětním stolku, přikrytém kusem vyšívaného brokátu. Stály tam zlaté nádoby, naplněné rýžovými koláči a ovocem, mezi dvěma krásnými starožitnými vázami plnými čerstvých květin. Široký výklenek nad obětním stolkem, kde vždy bývají vystaveny destičky se jmény předků, byl skryt za purpurovým závěsem. Ani těžká vůně kadidla však nebyla s to překrýt podivný pach cizokrajného koření, jenž jako by vycházel zpoza purpurové záclony. Když soudce zvedl hlavu, viděl, že pokoj je velmi vysoký; šedivé obláčky kadidla se hromadily kolem zčernalých trámů. Holá podlaha byla z širokých dřevěných prken, hladce do-černa vyleštěných. Soudce náhle vstal. Přetahuje si židli na levou stranu stolu, poznamenal nenucené k Liangovi, který k němu právě přicházel:
"Jestliže dovolíte, posadím se raději tady. Světlo svíček mi o vadí."
"Jistě." Liang si natočil židli tak, aby seděl soudci tváří v tvář. Posadil se a pokračoval: "Odsud máme lepší výhled na obraz."
Soudce ho upřeně pozoroval, když naléval čaj do dvou malých šálků z modrého porcelánu. Jeden postavil před soudce, druhý podržel v pootevřených dlaních. Soudce Ti zahlédl mezi štíhlými, dlouhými prsty v jemné polevě puklinu. Liang v zamyšlení hleděl na obraz.
"Je to vynikající podoba," poznamenal, "vytvořil ji veliký umělec. Všiml jste si, jak pečlivě maloval každý, i sebedrobnější detail?" Položil šálek, vstal a přešel k obrazu. Obrácen zády
k soudci ukazoval na podrobnosti širokého meče, ležícího admirálovi přes kolena.
Soudce Ti šálky vyměnil. V rychlosti vylil obsah Liangova šálku do misky na šachové figurky, stojící hned vedle něho, pak vstal a přikročil k hostiteli, prázdný šálek v ruce.
"Doufám, že ten meč pořád ještě máte?" otázal se. KdyžLiang přikývl, pokračoval: "Já také mám takový proslulý meč, který jsem zdědil po svých předcích. Jmenuje se Dešťový drak."
"Dešťový drak? Jaký podivný název!"
"Někdy jindy vám povím jeho historii. Mohl bych dostat ještě jeden šálek čaje, pane Liangu?"
"Ale ovšem."
Když opět usedli, Liang znovu naplnil soudci šálek, pak dopil svůj. Zkřížil štíhlé ruce v rukávech šatu a s úsměvem pravil:
"A teď mi vyprávějte onen příběh o ukradené mrtvole."
"Než se k tomu dostanu," odpověděl soudce Ti rázně, "rád bych vám načrtl, abych tak řekl, celkový obraz pozadí našeho příběhu."
Když Liang dychtivě přikývl, soudce vyňal z rukávu vějíř a zvrátil se v křesle. Zvolna se ovíjel vějířem a začal:
"Když jsem předevčírem přijel do Kantonu, abych tu pátral po zmizelém cenzorovi, nevěděl jsem nic jiného, než že jeho činnost měla tak či onak jistou spojitost se zdejšími Araby. Při tom, jak jsem si opatřoval informace, jsem zjistil, že tu mám protivníka, který bezpečně zná pravý cíl mé návštěvy a který sleduje každý náš krok. Když jsem objevil cenzora zavražděného jedem těch podivných Tanků, došel jsem k předpokladu, že jeden z cenzorových nepřátel u dvora si tady někoho najal, kdo by mu cenzora vylákal do Kantonu a tady ho dal arabskými spiklenci zavraždit. Postřehl jsem však i jiné síly, jež, jak se zdálo, měly v úmyslu ten zločinný plán mařit. Jak pátrání pokračovalo, všechno bylo ještě složitější. Arabští pobudové a škrtiči Tankové se tu jen rojili a jakási tajemná slepá dívka se míhala dějem a zase z obrazu mizela. Teprve dnes ráno jsem získal bezpečnou stopu. Tehdy totiž, když tanečnice Zumurrud vypověděla plukovníkovi Tiao, že cenzora otrávila ona sama a že její ochránce o tom všechno ví. Držela se pravidla ‚světa květin a vrbového proutí', podle něhož dívka nesmí nikdy prozradit jméno svého zákazníka. Podezíral jsem místodržitele i prefekta a v druhé řadě jsem myslil i na vás. Nikam to nevedlo."
Sklapl vějíř a zastrčil si jej do rukávu. Liang naslouchal s nezúčastněným výrazem zdvořilého zájmu. Soudce Ti se posadil zpříma a pokračoval:
"Zkoušel jsem to tedy jinak - složit si po kouskách dohromady duševní obraz svého protivníka. Tu jsem si uvědomil, že jeho myšlení je typické pro hráče šachu. Je to muž, který vždycky zůstává v pozadí a nechává za sebe jednat jiné, pohybuje s nimi jako s figurkami na šachovnici. I já a moji pomocníci jsme byli jeho figurkami, i my jsme byli nedílnou částí jeho hry. Toto zjištění pro mne znamenalo důležitý krok vpřed. Zločin bývá totiž už napolo vyřešen, jestliže pochopíte myšlenkový postup zločince."
"Jak hluboce pravdivé."
"Začal jsem tedy znovu uvažovat o vás, šachovém přeborníku," pokračoval soudce. "Vy přece docela jistě máte pronikavý intelekt, jakého je třeba k rozpracování tak obtížného plánu a ke kontrole jeho realizace. Rovněž jsem si dokázal představit potřebný motiv, totiž vaše zklamání nad tím, že nejste s to pokračovat v šlépějích svého proslulého otce. Na druhé straně jste ovšem nijak neodpovídal představě člověka, který by se mohl zamilovat do arabské tanečnice poznamenané tím, že má v sobě krev bezprávných. Došel jsem tedy k závěru, že v případě, že vy sám jste naším mužem, jeden z vašich kompliců musí být Zumur-rudiným milencem. Jelikož se do této role výtečně hodil pan Jao Taj-kaj, rozhodl jsem se, že ho dám zatknout. Právě tehdy však mi byla hlášena krádež mrtvého těla tanečnice. A to mne přimělo, abych šel rovnou k vám."
"Proč ke mně?" tázal se Liang klidně.
"Protože když jsem začal přemýšlet o mrtvé tanečnici a o ná-.rodu Tanka a jejich divokých vášních, náhle jsem si

vzpomenul na náhodnou poznámku jisté ubohé čínské prostitutky, která kdysi u Tanků otročila. Při svých opilých orgiích se před ní Ta takové rádi chvástali, že asi před osmdesáti lety se jakýsi významný Číňan potají oženil s jednou z jejich dívek a že jejich syn se stal slavným válečníkem. Pak jsem přemýšlel o pozoruhodných rysech Pokořitele Jižních moří." Ukázal na obraz na stěně. "Pohledte na ty vysedlé lícní kosti, plochý nos a nízké čelo. Starý opičák - tuto důvěrnou přezdívku si pro admirála vymyslili jeho lodníci."
Liang zvolna přitakal.
"Vy jste tedy objevil naše tak žárlivě střežené rodinné tajem-
ství. Ano, má babička byla opravdu 2 národa Tanků. Můj děd se sňatkem s ní dopustil zločinu." Ušklíbl se. Když znovu promluvil, měl v očích zlomyslný třpyt: "Jen si představte, slavný admirál poznamenaný tím, že má v žilách krev bezprávných I Nebyl tedy tak urozeným gentlemanem, jak si to o něm lidé vždycky myslili, což?"
Soudce Ti přešel tu jízlivou poznámku bez povšimnutí a pokračoval :
"Teprve potom jsem si uvědomil, že jsem vlastně pořád měl na mysli nesprávnou hru v šachy - totiž šach náš, šach čínských literátů hraný z figurkami, které mají všechny stejnou hodnotu; nebo šach vojenský, jenž je obrazem bitvy mezi dvěma proti sobě stojícími generály. Najednou jsem však pochopil, že jsem měl mít na paměti hru, která se, podle toho, co se povídá, hraje v Indii. Tam jsou totiž nejdůležitějšími figurkami král a královna. A v oné hře, kterou vy jste hrál, nešlo o vysoké postavení v sídelním městě, ale právě o vlastnictví dámy."
"Jak chytře vyjádřeno!" poznamenal Liang se slabým pousmáním. "Smím se zeptat, v jakém stadiu je hra tecT?"
"V posledním. Král je ztracen, protože dáma je mrtva."
"Ano, je mrtva," opakoval Liang tiše. "L,eží však na katafalku, jak přináleží královně. Královně hry života. Její duch ted řídí tyto slavnostní posmrtné obřady, raduje se z bohatých obětí, z čerstvých květin. Pohleďte, usmívá se svým krásným úsměvem ..." Vstal a kvapně odhrnul závěs nad oltářem.
Soudci Ti se přímo zastavil dech nad tím šokujícím, nepředstavitelně urážlivým činem. Tady, v posvátné hale předků rodiny Liang, právě proti portrétu mrtvého admirála a ve výklenku určeném pro tabulky se jmény zesnulých předků, na samém vrcholu zlatě lakovaného oltáře spočívalo Zumurrudino nahé tělo. Ležela na zádech, ruce složené za hlavou, plné rty sešpuleny v posměšný úsměv.
"Zatím byl čas jen k prozatímní úpravě," poznamenal nenucené Liang, když závěs zatáhl. "Dnes v noci se bude v díle pokračovat. Je to nutné, v těchto vedrech."
Znovu se posadil. Soudce Ti se už ovládl. Chladné se zeptal:
"Máme si spolu znovu přehrát celou partii, tah po tahu?"
"Velice bych si to přál," odpověděl Liang vážné. "Rozbor hry mi vždy skýtá nejvybranější potěšení."
"V sázce byla tedy Zumurrud. Vy jste ji koupil, proto vám
patřilo její tělo. Ale víc už nic. Myslil jste si, že si získáte její lásku, jestliže se vám podaří splnit jedinou touhu, kterou byla posedlá, aby totiž byla povýšena ze svého postavení bezprávných na úroveň urozené čínské dámy. Protože něco takového mohl zajistit pouze někdo z nejvyšších úředníků v sídelním městě, rozhodl jste se, že se stanete jedním z nich. Po tomto rozhodnutí jste už musil jednat rychle, protože jste byl šílený strachem, že ji ztratíte, že ji totiž získá buď muž, do něhož se ona sama zamiluje, nebo muž, který by byl s to uskutečnit její ctižádostivé přání. Mansúr se do ní zamiloval. Zřejmě on nestála, ale vy jste se přesto obával, že dříve nebo později v ní její arabská krev promluví, a zamýšlel jste Mansúra odstranit. Pak jste se ovšem doslechl od jednoho ze svých přátel v sídelním městě, že mocná osoba u dvora, blízká císařovně a její klice, hledá způsob, jak zničit cenzora Liou, a je proto ochotna se štědře odměnit komukoliv, kdo při uskutečnění tohoto záměru napomůže. Tady byla vaše příležitost. Okamžitě jste začal s přípravou plánu, pečlivě jste propočítával všechny tahy, jež by vám umožnily získat dámu. Svůj rafinovaný návrh jste pak oné osobě u dvora předložil. Vy..."
"Vyložme si to všechno jasně a systematicky." přerušil ho Liang umíněně. "Onou osobou je hlavní eunuch z císařského harému Wang. Spojkou mezi námi byl náš společný přítel, bohatý obchodník s vínem a dvorní dodavatel."
Soudce Ti zbledl. Císař smrtelně nemocen; císařovna ve vleku svých zvrácených vášní; temná, hybridní postava hlavního eunucha ... teď najednou rozpoznal všechny ty ohavné záměry.
"Hádejte, jakou funkci mi přislíbili l Vaši! A s podporou císařovny vystoupím ještě výš. Můj otec byl Pokořitelem Jižních moří. Já budu pokořitelem říše."
"Jistě," řekl soudce Ti unaveně. "Navrhl jste, že cenzora vylákáte do Kantonu tím, že mu dáte najevo, že tu Arabové připravují spiknutí, a sice za shovívavého souhlasu nejmenované osoby u dvora. Ze vy sám budete rozdmýchávat Mansúrovu šílenou ctižádostivost, takže až cenzor přijede věc prošetřovat, opravdu tu najde známky toho, že se něco chystá. Pak byste dal cenzora zavraždit a obvinil z tohoto činu Mansúra. A Mansúra, jakmile by byl za zostřeného mučení vyšetřován, by přiměli k přiznání, že v pozadí jeho spiknutí stál cenzor. Pěkné řešení! Mansúr odstraněn z cesty, cenzor mrtev, jeho jméno pošpiněno, a vy sám spolu se Zumurrud na cestě do sídelního města.
Hra začala přesně tak, jak jste plánoval. Cenzor sem přijel in-kognito, aby si prověřil pověsti o neklidu mezi Araby. Neodvážil se o své návštěvě informovat úřady, protože mu bylo naznačeno, že do komplotu je zapletena jistá osoba u dvora, a chtěl tedy přirozeně zjistit, o koho se vlastně jedná. Nicméně sem přišel i z jiného důvodu, a právě o tom jste tehdy nic nevěděl. Za své první návštěvy v Kantonu se cenzor setkal se Zumurrud a oba se do sebe zamilovali."
"Jak jsem jen mohl předvídat, že ho potká v tom proklatém chrámu?" zamumlal Liang. "Ona ..."
"Právě v tom se život odlišuje od šachu, pane Liangu," přerušil ho soudce Ti. "Ve skutečném životě musíte vždy počítat s činiteli zcela neznámými. Nuže, když cenzor s doktorem Su celou situaci prošetřil, začal mít podezření, že se naň líčí past. Obrátil se tedy na Mansúra a předstíral, že s jeho plánem vzpoury sympatizuje. Pravděpodobně dokonce pomohl Mansúrovi a dvěma jeho komplicům propašovat do města zbraně. Když vám to Man-súr hlásil, pochopil jste, že se vám celý plán daří dokonce lépe, než jste předpokládal: jakmile Mansúr bude předán spravedlnosti, postačí,

dozná-li jen čistou pravdu. Jelikož jste si však rovněž uvědomil, že cenzor chce Mansúra zřejmě doběhnout, rozhodl jste se, že jeho vraždu uspíšíte.
Pak cenzora otrávila Zumurrud. Musila se vám se vším svěřovat a..."
"Domníváte se, že se mi se vším musila svěřit?" vykřikl náhle Liang. "Ona sama mi přece vždycky chtěla všechno vypovědět. Pokaždé, kdykoliv se s některým ze svých sprostých, náhodných milenců vyspala, mučila mě líčením všech špinavých, nevyslovitelných podrobností a nakonec se mi vždy vysmála." Skryl tvář do dlaní a rozvzlykal se. "To byla její pomsta a já... já jsem nemohl nic dělat. Byla silnější než já. V žilách jí proudila ohnivá krev, zatímco moje byla už jen řídká, zesláblá dvěma generacemi..." Zvedl oči, tvář celou strhanou. Pak se však ovládl a drsně pravil: "Dobrá, o cenzorovi mi předtím opravdu nic neřekla, protože ji chtěl vzít s sebou. Pokračujte. Čas se krátí."
"Právě tehdy," pokračoval soudce Ti klidně, "jsem přijel já se svými dvěma pobočníky. Údajně na inspekci zahraničního obchodu. Měl jste podezření, že jsem přijel vyšetřovat cenzorovo zmizení. Dal jste mé dva pomocníky pečlivě hlídat a vaše podezření se potvrdilo, když se oba začali zajímat o zdejší Araby. Došel jste však k závěru, že vám nakonec do vaší hry docela dobře zapadáme. Kdo by totiž mohl lépe obvinit Mansúra ze zrádcov-ského spiknutí než sám prezident Nejvyššího soudu? Nebezpečným pro vás byl teď jedině doktor Su. Zumurrud sice tvrdila, že doktor Su neví nic o jejím vztahu k cenzorovi, ale vy jste se potřeboval zajistit. Doktor Su se zřejmě začal o cenzora strachovat, když ten se oné noci do jejich hospody nevrátil, a proto se příštího rána, to znamená předevčírem, potuloval po nábřeží a pátral po něm. Dal jste ho sledovat jedním z Mansúrových arabských hrdlořezů a jedním ze svých vlastních škrtičů Tanků. Ti vám odpoledne hlásili, že doktor Su zřejmě zná plukovníka Tiao a že mého pomocníka po jeho odchodu z vinárny sleduje. Nařídil jste Tanková, aby svému arabskému kolegovi pomohl doktora zabít, ale aby jeho samého uškrtil, ještě než Arab zavraždí i Tiao Taje. Potřeboval jste plukovníka Tiao ušetřit, aby mohl vést pátrání ve věci vraždy doktora Su, což by v potřebný čas posílilo obvinění proti Mansúrovi.
Potom jste však měl smůlu. Můj muž, Tao Kaň, se náhodně setkal se slepou dívkou. Musí to být vaše sestra, ta, o které jste tvrdil, že zemřela při nehodě. Tao Kaň si ji přece spletl s paní Pao právě tak jako oni škrtiči, které jste za ní, když odešla do Jaoova domu, vyslal. Zřejmě vám chtěla zabránit, abyste sám sebe přivedl do zkázy, a ..."
"Ten bláznivý svatoušek," přerušil ho Liang zlostně. "Právě ona je příčinou všech mých potíží, protože svévolně odmítla nabídku skvělé budoucnosti po mém boku. Ona a já jsme zdědili otcovo nadání; naše mladší sestra nebyla nic jiného než hlupačka ve vleku svých směšných, malicherných vášní. Ale Lan-li! Když s námi náš starý domácí učitel četl klasické knihy, hned chápala o i ta nejobtížnější místa. A jak byla krásná! Můj chlapecký ideál dokonalé ženy! Často jsem ji potají okukoval, když se koupala, její ..." Náhle se odmlčel. Několikrát polkl a teprve potom pokračoval: "Když jsme vyrostli a rodiče nám zemřeli, vyprávěl jsem jí naše starodávné pověsti o světcích zakladatelech naší říše, kteří si za manželky brali své sestry. Ona však odmítla, řekla mi tolik ošklivých, hrozných věcí, prohlásila, že mne opustí a že se už nikdy nevrátí. Proto jsem jí, když spala, nalil do očí vařící olej. Jak bych jen mohl připustit, aby se žena, která se odvážila mnou opovrhovat, někdy zahleděla do jiného muže? Místo aby mne proklínala, ještě mne litovala, ten pokrytec!
V zlosti jsem zapálil její pokoj, chtěl jsem..." Nenalézal slov, tvář znetvořenu bezmocným vztekem. Po chvíli už klidněji pokračoval: "Prohlásila, že se nikdy nevrátí, ale není tomu dávno, co sem, do mého domu, ta vychytralá běhna přišla špehovat. Doslechl jsem se, že se setkala s mými dvěma muži, kteří sem přišli s cenzorovou mrtvolou, ještě než ji odnesli do chrámu, a že ukradla toho proklatého cvrčka. Třebaže o mém plánu neměla ani tušení, byla dost chytrá, aby si všechno domyslila. Naštěstí ji moji mužové vypátrali, když ji ten váš pobočník doprovázel domů, a vyslechli i jejich rozhovor. Ta nestydatá děvka vás přiváděla na mou stopu, když tvrdila, že cvrčka chytila u chrámu, kde právě v oné době byla cenzorova mrtvola! Přivlekl jsem ji tedy sem a uzamkl ji. Příštího rána však hned po snídani zmizela. Jak to dokázala, to dosud ..."
"Byla to opravdu ona zmínka o cvrčkovi, která mě dovedla do chrámu," potvrdil soudce Ti. "Skutečnost, že jsem cenzorovu mrtvolu objevil, byla pro vás překážkou, se kterou jste nepočítal, chtěl jste totiž, aby jeho tělo zmizelo beze stopy a aby se tak nepřišlo na onen jed, jehož používají výhradně Tankové. Později jste, jak se domnívám, chtěl přimět Mansúra k doznání, že on sám hodil mrtvolu do moře. Přesto se vám však podařilo využít i této okolnosti ve svůj prospěch. Při mé návštěvě u vás jste chytře naznačil, že Arabové mají těsné styky s Tanky, čímž jste dal najevo, že Mansúr měl rozsáhlé možnosti, jak jed získat. Všechno tedy pokračovalo pro vás opravdu velice úspěšně. Pak vám vaši krásnou hru podruhé zkomplikovaly docela obyčejné lidské vztahy. Plukovník Tiao se se Zumurrud setkal a zamiloval se do ní. Vaši špehové vám hlásili, že ji včera ráno navštívil na člunu a že se s ní zřejmě i vyspal. Co když ho přesvědčila, aby ji s sebou vzal do sídelního města? Co když mu nedopatřením poskytla klíč k vaší totožnosti? Tiao Taj musil zmizet. Měl být zavražděn v domě kapitána Ni." Soudce Ti se zamyšleně zahleděl na svého hostitele a zeptal se: "Mimochodem, jak jste se dověděl, že tam Tiao Taj zajde i podruhé?"
Liang Fu pokrčil hubenými rameny.
"Dva z mých lidí se natrvalo usadili v jednom domu přímo za domem kapitána Ni, a to hned po tom, co ho váš muž Tiao Taj poprvé navštívil. Skrýval se tam ostatně i Mansúr. Ten když viděl, jak váš pobočník znovu přichází, poslal své dva muže přes střechy, aby ho ihned zabili jedním z kapitánových mečů. Pokládal jsem to u Mansúra za dobrý nápad, protože Ni zasluhoval skončit na popravišti jako sprostý vrah. Ten nemrava svedl totiž mou sestru."
"Nesvedl. Ale neodbíhejme od věci; vraťme se teď k šachové partii, k její poslední, koncové fázi. Figury se vám už načisto vymkly z rukou. Můj plán s vystavením nepravé cenzorovy hlavy zapůsobil. Časně ráno zašla Zumurrud do hospody za Tiao Tajem a požádala ho, aby ji zavedl ke mně, aby se tu mohla přihlásit
0 odměnu. Při tom byla zavražděna. To znamenalo ztrátu dámy a pro vás i ztrátu hry."
"Musil jsem ji dát zavraždit," mumlal Liang. "Chystala se mne opustit, zradit. Najal jsem toho nejlepšího vrhače oštěpu,

jakého jsem jen znal. Netrpěla." Zíral do prázdna a nepřítomně si hladil dlouhý knír. Náhle zvedl oči: "Nikdy nesuďte, Ti, na bohatství člověka podle toho, jaký má majetek. Lidi je třeba měřit tím, co se jim nepodařilo získat. Opovrhovala mnou, protože mne znala, jaký jsem doopravdy, zbabělec, bojící se druhých
1 sám sebe. A proto mne chtěla opustit. A teď, balzamována, zůstane její krása se mnou navždy. Budu k ní mluvit, mluvit k ní každou noc o své lásce. Nikdo už mezi nás nikdy nevstoupí." Napřímil se a divoce dodal: "A nejméně ze všech vy, Ti. Jste totiž na prahu smrti."
"Jako by vám moje smrt mohla nějak pomoci!" zvolal soudce Ti hněvivě. "Myslíte si, že jsem takový blázen, abych sem přišel a vypočítal vám všechny vaše zločiny, aniž bych předem se všemi skutečnostmi svědčícími proti vám, jak jsem je objevil, neseznámil místodržitele a své pomocníky?"
"Ano, opravdu si to myslím!" odpověděl Liang samolibě. "Hned jak jsem se dověděl, že budete mým protivníkem, provedl . jsem pečlivý rozbor celé vaší osobnosti. Jste proslulý člověk, Ti. Ty četné podivuhodné soudní případy, které jste za posledních dvacet let vyřešil, se už staly majetkem veřejnosti, znovu a znovu se o nich vypráví v čajovnách a vinárnách po celé říši. Vím naprosto přesně, jak pracujete. Máte logický způsob myšlení, vzácnou schopnost intuice a přímo zlověstnou obratnost ve spojování zdánlivě nesourodých skutečností. Najdete si podezřelou osobu, obvykle svou pronikavou intuicí, s níž dokážete nahlédnout do lidského nitra, přičemž se ovšem do značné míry spoléháte na svou intuici. Pak na ni udeříte plnou váhou své osobnosti - a ta je vskutku ohromující, to přiznávám. Svého muže pak přinutíte jedí-
ným skvělým, oslňujícím tahem, aby se doznal, a teprve potom vysvětlujete. To je vaše typická metoda. Nikdy se nezatěžujete tím, abyste případ dovedl do samého konce, abyste se trpělivě lopotil až do chvíle, kdy budete mít pohromadě závěrečné důkazy, a abyste se o své objevy podělil se svými pobočníky, jako to činí jiní soudní vyšetřovatelé. To by totiž bylo v rozporu s vaší povahou. Vím tedy s naprostou jistotou, že jste místodržiteli ne-řekl ani slovo a svým dvěma pobočníkům jen velice málo. Proto také, můj drahý rado, vás tady čeká smrt." Shlédl na soudce Ti povýšeným pohledem a pokojně pokračoval: "Má drahá sestra tu rovněž zemře. Mým škrtičům se podvakrát nepodařilo ji zabít, poprvé v Jaoově domě a pak znovu ve Zkušební síni, vím však, že ted" je tady, v tomto domě, a konečně ji tu chytím. A s ní odejde i jediný svědek, který by mohl proti mně mluvit. Ti pitomí Tankové, kteří jsou v mých službách, nevědí totiž nic a zmizí ve vlastním světě, kde se jim nikdy nikdo nedostane na stopu. Man-súr sice něco tuší, ale ten vychytralý ničema je teď už na širém moři, na arabské lodi mířící do jeho vlasti. O případu cenzora bude podáno hlášení v podstatě podle pravdy - vražda z vášni-vosti, spáchaná jednou z bezprávných, zvrácených žen, jež pak sama byla zavražděna svým žárlivým arabským milencem, který též ukradl její mrtvolu. Hezký případ!"
Povzdechl si a pokračoval: "K všeobecné lítosti se zjistí, že ve své horlivé snaze případ vyřešit jste přecenil své síly a zemřel na srdeční mrtvici právě ve chvíli, kdy jste mne navštívil, abyste se se mnou poradil. Každý přece ví, že jste pracoval až příliš namáhavě po řadu let, a lidské síly mají své přirozené meze. Jed, jehož jsem použil, vyvolává totiž přesně tytéž příznaky jako selhání srdce a není mu možno přijít na stopu. Mimochodem, tento předpis jsem dostal od Zu-murrud. Ze tak slavný muž naposled vydechne v mém skromném domě, to si budu pokládat za mimořádnou poctu. Později sem přivolám vašeho muže, Tao Kana, a ten mně pomůže s přípravami k převozu vaší mrtvoly do paláce. Místodržitel pak, o tom jsem přesvědčen, už podnikne všechny ostatní obvyklé kroky. Vaši dva pobočníci jsou schopní a chytří - nikdy své nepřátele nepodceňuji - a bezpochyby budou mít jakési podezření. Ale než se jim podaří přesvědčit místodržitele, aby se na mé záležitosti podíval blíž, všechny stopy po tom, co se tu ve skutečnosti odehrálo, budou už setřeny. A nezapomeňte, že brzy budu jmenován vaším nástupcem. Pokud jde o muže, které jste tak předvídavě roze-
stavil na mém předním nádvoří, a o stráže, jež obklopují můj dům, to vysvětlím tím, že jste očekával, že ti arabští darebáci na mne podniknou vražedný útok. Postarám se už, aby tu vaši lidé objevili nějakého arabského pobudu, a ten bude jak se sluší a patří popraven. Nu, a to je všechno."
"Chápu," pravil soudce. "Byl to tedy čaj. Musím se přiznat, že jsem od vás očekával duchaplnější útok. Například tajné padací dveře nebo něco, co spadne se stropu. Snad jste si všiml, že jsem se proti tomu pojistil tím, že jsem si přesunul židli."
"A nezapomněl jste ani na starý trik s otráveným čajem," doplnil Liang se shovívavým úsměvem. "Jak jsem předpokládal, sotva jsem se k vám otočil zády, vyměnil jste naše šálky; to je pochopitelně běžná rutina u tak zkušeného vyšetřovatele, jako jste vy. Proto také jsem jed dal do vlastního šálku. Váš šálek obsahoval neškodný čaj. Vypil jste tedy jed a ten by už teď měl začít působit, dávka byla pečlivě odměřena. Ne, nehýbejte se. Jestliže vstanete, jed bude účinkovat okamžitě. Necítíte tupou bolest v srdeční krajině?"
"Necítím," prohlásil soudce Ti suše. "A také cítit nebudu. Nepovídal jsem vám, že dobře vím, že vaše myšlení je myšlením hráče šachu? To znamená, že počítáte vždy na několik tahů dopředu. Věděl jsem proto, že jestliže si jako zbraň zvolíte jed, nikdy nebudete postupovat tak neohrabaně, abyste jej dal do mého šálku. Potvrdil jsem si to, když jsem zpozoroval, že váš šálek je naprasklý; to znamená, že jste si chtěl být zcela jist, že jsem opravdu učinil vámi předpokládaný tah a šálky vyměnil. Nu a já jsem učinil ještě další tah. Zaměnil jsem nejen šálky, ale i jejich obsah. Otrávený čaj jsem nalil tady, do této misky na šachové figurky, a neškodný čaj do naprasklého šálku. Potom jsem otrá-, vény čaj přelil z misky na šachové figurky do svého, teď ovšem už vašeho šálku. Můžete se přesvědčit." Uchopil misku a ukázal Liangovi na vlhké šachové figurky uvnitř.
Liang vyskočil. Zamířil k obětnímu stolu, ale vpůli cesty se zarazil. Potáceje se sevřel si rukama hruď.
"Královna! Chci ji spatřit! Já ..." vyrazil ze sebe sevřeným hlasem.
Klopýtavě šel dál, až se mu podařilo zachytit se okraje obětního stolu. Pak zalapal po vzduchu; křečovitý záchvat mu projel křehkým tělem. Klesl k zemi, přičemž s sebou strhl stolní přikrývku. Obětní nádoby s rachotem padaly na podlahu.

/XXIII/
Dveře se rozletěly a dovnitř vrazil Tao Kaň. Zarazil se, když viděl, jak se soudce Ti sklání nad Liangovým tělem ležícím tváří k zemi. Soudce nahmatal Liangovi srdce. Byl mrtev. Když soudce začal mrtvolu prohledávat, Tao Kaň se šeptem otázal: "Jak zemřel, pane?"
"Uvěřil mně, když jsem mu řekl, že vypil jed, který určil pro mne, a tento šok byl příčinou srdeční mrtvice. Je to tak, jak to mělo být; znal totiž státní tajemství, které by nikdy nemělo vyjít na světlo."
Stručně Tao Kanovi vysvětlil, jak to bylo se záměnou šálků. "Otrávený čaj jsem vylil sem, do této misky na šachové figurky; sahá až do poloviny. Liang pouze viděl, že figurky jsou vlhké, ale nemohl už vidět, že v misce je ve skutečnosti celý obsah na-prasklého šálku. Vezmi tu misku s sebou."
Z kožené pochvy, kterou našel v Liangově rukávu, vytáhl dlouhou čepel, ostrou jako břitva, a dodal: "Vezmi i tohle. Buď však velice optrný, na špičce je jakási hnědá látka."
Tao Kaň vytáhl z rukávu kus olejového papíru. Když do něho balil misku a dýku, poznamenal:
"Měl jste ho opravdu nechat vypít ten jeho vlastní pekelný nápoj, pane. Co kdyby vám neuvěřil? Jistě by vás zabil tímto otráveným nožem. Stačilo by přece jediné škrábnutí." Soudce Ti pokrčil rameny.
"Dokud se nemohl domnívat, že jsem čaj vypil, dával jsem pozor, abych mu nebyl na dosah." Pak dodal: "Když člověku přibývá let, už si, Tao Kane, není tak jistý sám sebou. Čím dál víc se snažím přesouvat rozhodnutí o životě a smrti na soudce nejvyššího." Obrátil se a odešel ze síně, jeho pomocník za ním.
Přede dveřmi stála štíhlá, mladá žena, v střízlivém, temněhně-dém šatu. Matné oči upírala přímo před sebe.
"Právě přišla, pane," vysvětloval Tao Kaň spěšně. "Aby nás před Liangem varovala."
"Váš bratr je mrtev, slečno Liangová," oznámil jí soudce věcně. "Srdeční mrtvice."
Slepá dívka zvolna přikývla.
"V posledních letech trpěl srdečními potížemi," poznamenala. Po malé přestávce se náhle zeptala: "Cenzora zabil on?"
"Ne. Zumurrud."
"Byla to nebezpečná žena," prohlásila zamyšleně. "Vždycky jsem se bála, aby pro bratra to, jak jí propadl, neznamenalo jeho konec. Když jsem slyšela, že jeho lidé sem přinesli mrtvolu vysokého hodnostáře, který byl Zumurrudiným milencem, domnívala jsem se, že ho musil zavraždit můj bratr. Našla jsem pokoj, kde byla mrtvola, a zatímco ti dva muži měli plno práce, aby se převlékli za strážníky, spěšně jsem mrtvému prohledala rukávy a z poškozené klícky jsem vyňala zlatého zvonka. Vzala jsem i cosi, co mně po hmatu připomínalo obálku, to byl totiž jediný papír, který měl mrtvý u sebe, a musil mít tedy svůj význam."
"Předpokládám, že to byla vaše sestra, paní Pao, která tu obálku včera časně ráno vsunula do rukávu plukovníku Tiao?"
"Ano, pane. Byla dávnou přítelkyní kapitána Ni a právě mu nesla dopis, v němž mu navrhovala, aby se s ní setkal ten den odpoledne v domě pana Jao. Nejdřív měla v úmyslu, že můj balíček, adresovaný panu Tao, ponechá u soudu, když však uviděla jeho přítele, pokládala za bezpečnější doručit jej přímo jemu." Odmlčela se a odhrnula si černé vlasy s hladkého čela. Pokračovala: "Pravidelně jsme se vídaly, pochopitelně potají. Jak můj bratr, tak i já sama jsme chtěli, aby se věřilo, že jsem mrtva. Ale nemohla jsem snést, aby nade mnou truchlila vlastní sestra, a proto jsem po roce za ní přišla a svěřila se jí, že jsem dosud naživu. Vždycky měla o mne starost, třebaže jsem ji neustále ujišťovala, že mám všechno, co potřebuji. Přesto však opětovně naléhala, že mne musí představit každému, kdo by ode mne mohl nakupovat cvrčky. Včera ráno, když jsem odsud uprchlá, jsem jí řekla, že se bojím, aby se náš bratr nedostal do vážných nesnází. Na moji žádost prohledala psací stůl v jeho ložnici, právě tehdy, .když jste tu byl s jejím manželem u něho na návštěvě. Vzala tam dvě mapy a později mi vysvětlila, že na jedné z nich byla zvlášť vyznačena hospoda, kde bydlí pan Tiao. Doufala jsem, že se s ní znovu setkám ještě týž den odpoledne v domě pana Jao, ale těsně jsme se minuly. Kdo ji, pane, zavraždil? Neměla nepřátel, a třebaže můj bratr jí opovrhoval, necítil k ní nenávist jako ke mně."
"Byla zabita nedopatřením," odpověděl soudce Ti a rychle dodal: "Jsem vám, slečno Liang, velice vděčen za pomoc, kterou jste nám poskytla."
Pozvedla své štíhlé ruce v bezbranném gestu.
"Doufala jsem, že vypátráte cenzorova vraha dřív, než se do toho můj bratr zaplete příliš hluboko."
"Jak jste jen dokázala se tak dovedně skrývat?" vyptával se soudce Ti zvědavě.
"Tím, že jsem se zdržovala na místech, které dobře znám," odpověděla s jemným pousmáním. "Tento starý dům přirozeně znám jako svou dlaň. Všechny jeho skryté pokoje právě tak jako tajné chodby a nouzové východy, o kterých můj bratr neměl ani tušení. A dobře se vyznám i ve Zkušební síni, bývala to moje oblíbená skrýš. Když mne tam pan Tao a jeho přítel zahlédli, vyklouzla jsem zadním vchodem a skryla jsem se ve skladišti mezi nosítky. Později jsem zaslechla výkřik nějaké ženy. Co se tam stalo, pane?"
"Moji dva pomocníci tam narazili na pobudu, který obtěžoval nějakou ženu," odpověděl soudce Ti. "Váš bratr dal přinést Zu-murrudinu mrtvolu sem do domu, slečno Liang. Já ji tecT dám ihned dopravit k soudu. Mohu pro vás ještě něco udělat? Teď, jak jistě chápete, se sama budete musit starat o tento dům a o všechny záležitosti svého bratra."
"Obrátím se na starého strýce své matky. Postará se o bratrův pohřeb a..." Bezútěšně zavrtěla hlavou. Po nějaké chvíli pokračovala sotva slyšitelným hlasem: "Je to všechno moje vina. Neměla jsem ho opouštět, nechávat ho samého se všemi těmi strašnými myšlenkami, které ho mučily. A tehdy to byl pouhý chlapec. Hrával si denodenně v rohu zahrady se svými vojáčky, představoval si veliké bitvy, které jednou povede... Potom se však dověděl, že se k vojenské dráze nehodí. A pak, když jsem ho opustila, si uvědomil, že je neschopný zmocnit se ženy. Tato druhá rána ho zlomila; chtěl se zabít. Setkal se však se Zumur-rud a ona ... dokázala se stát první a jedinou ženou, k níž se mohl přiblížit jako muž. 2il jenom pro ni, ale ona on nestála, říkala mu to krutými, ponižujícími slovy... Je to všechno moje chyba - měla jsem ho odmítnout s větším taktem, měla jsem se pokoušet obrátit jeho zájem k jiné ženě, laskavé, která by... Ale byla jsem příliš

mladá, nechápala jsem. Nechápala jsem..."
Ukryla tvář v dlaních. Soudce Ti dal Tao Kanovi znamení. Sešli dolů.
Tiao Taj čekal ve veliké síni se čtyřmi agenty a tuctem strážníků. Soudce Ti jim oznámil, že v domě se skryli lupiči a že pan T.iang zemřel na srdeční mrtvici, když náhle na jednoho z nirh
narazil. Ať tedy důkladně pod vedením Tiao Taje prohledají celý dům a každého, koho tu objeví, ať zatknou. Potom si vzal nejstaršího agenta stranou a informoval ho, že Mansúr nasedl na jednu z arabských lodí, kotvících v ústí Perlové řeky. Agent měl okamžitě zajít za velitelem přístavu s příkazem vyslat čtyři rychlé vojenské džunky a Mansúra dostihnout a zatknout. Když agent odkvapil, soudce Ti přikázal starému sloužícímu, aby jeho i Tao Kana zavedl do ložnice pana Lianga.
Tao Kaň tam objevil ve zdi za postelí tajnou schránku. Otevřel ji paklíčem, ale jak se ukázalo, byly v ní pouze smlouvy a jiné důležité dokumenty vztahující se k běžným Liangovým obchodům. Soudce Ti ovšem neočekával, že by tu našel nějaké kom-promitující doklady; Liang byl přece příliš vychytralý, než aby si je schovával. Soudce Ti spoléhal na to, že všechny písemné důkazy, které bude potřebovat, najde v sídelním městě, až jeho lidé prohledají rezidenci hlavního eunucha. Tao Kanovi přikázal, ať učiní potřebná opatření, aby Zumurrudina mrtvola byla ve vší tajnosti dopravena k soudu, potom nastoupil do palankýnu a byl odnesen zpět do paláce.
Pobočníkem se dal rovnou uvést do soukromé studovny místo-držitelovy v poschodí v hlavní budově.
Byl to malý, ale elegantně vybavený pokoj. Klenutými oblouky oken bylo vidět na palácové střechy a na jezírko s lotosy. Na čajovém stolku vlevo stála čajová souprava z porcelánu tenkého jako vaječná skořápka a nefritová mísa plná bílých růží. Celou pravou stěnu zabírala knihovna z těžkého ebenového dřeva. Místodržitel seděl za vysokým psacím stolem vzadu v místnosti. Dával právě pokyny jednomu ze svých podřízených úředníků, který stál u jeho židle. Sotva místodržitel soudce Ti uviděl, spěšně vstal a obešel psací stůl, aby ho mohl náležitě pozdravit. Hned nato ho vyzval, aby usedl do pohodlné lenošky vedle čajového stolku, a sám se posadil na protější židli. Když jim úředník nalil čaj, místodržitel ho propustil. Nakláněje se kupředu, ruce na kolenou, pln napětí se otázal:
"Co se to děje, Excelence? Viděl jsem vyhlášku, kterou jste vydal. Kdo je ten vysoký úředník?"
Soudce Ti lačně vyprázdnil šálek čaje. Najednou pocítil, jak je unaven. Položil šálek, uvolnil si límec a potom klidně začal:
"Byla to opravdová tragédie. Zavraždili tu císařského cenzora
Liou. Mrtvola, kterou jsem našel v chrámu Květinové pagody, to byl právě on. Řeknu vám teď oficiální verzi toho, co se přihodilo. Cenzor přijel sem do Kantonu kvůli tomu, že se zamiloval do jisté zdejší dívky. Ta však už měla milence a ten ničema cenzora otrávil. Má vyhláška byla míněna jako past. A tak také působila - přihlásil se vrahův přítel a vraha udal. Ten byl zatčen a právě teď ho eskortují do sídelního města k tajnému soudnímu řízení. Jistě pochopíte, že ani tato úřední verze, ať je jakkoliv stručná, se nesmí vyzradit. Ústřední vláda vidí nerada, když se hovoří o nerozvážnostech vysokých úředníků." "Chápu," řekl místodržitel zvolna.
"Plně si uvědomuji, jak je vaše situace choulostivá," pokračoval soudce Ti laskavě. "Živě si vzpomínám na případ, kdy vysoký úředník ze sídelního města navštívil můj správní obvod, dokud jsem byl ještě okresním soudcem. Ale ničemu takovému se nedá odpomoci; přináší to s sebou náš administrativní systém."
Místodržitel vrhl na soudce vděčný pohled. Potom se otázal: "Mohl byste mi laskavě sdělit, proč byla rezidence pana Lianga obklíčena vojenskými strážemi?"
"Získal jsem informace, že k němu do domu vnikli nějací pobudové z národa Tanků. Vypravil jsem se za ním, abych ho varoval. Zjistil jsem však, že už na jednoho narazil a že při tom zemřel na srdeční mrtvici. Moji pomocníci se teď snaží ty darebáky pochytat. I k této záležitosti je třeba přistupovat s co největší diskrétností. Pan Liang byl přece významnou osobností, a jestliže by se mezi obyvatelstvem Kantonu rozkřiklo, že jeho smrt zavinil nějaký Tanka, mohlo by to v městě vyvolat nepokoje. Tuto záležitost přenechte v plném rozsahu mým dvěma pobočníkům." Upil čaje a pokračoval:
"Pokud jde o ty arabské záležitosti, učinil jsem již opatření, aby byl zatčen vůdce vzbouřenců Mansúr. Až bude pod zámkem, bude možno všechna mimořádná opatření k udržení veřejného pořádku odvolat. Velké radě předložím návrh, který jsem vám včera načrtl a který se týká izolovaného usídlení barbarů. Tak aspoň odpadnou obavy z dalších nepříjemností."
"Chápu," poznamenal znovu místodržitel. Po chvíli pokračoval s jistou ostýchavostí: "Doufám, že všechny ty ... výtržnosti, k nimž tu došlo, nebudou přičítány na vrub neschopné správy, pane. Kdyby úřady v sídelním stěstě nabyly dojmu, že jsem byl...
nedbalý při plnění svých povinností, já ..." Ustrašeně se na svého hosta podíval.
Soudce Ti však na narážku nereagoval. Místo toho pokojně pokračoval :
"V průběhu vyšetřování se přišlo na některé skutečnosti, jež se sice přímo k hlavnímu problému nevztahují, přece však samy
0 sobě nejsou nijak bezvýznamné. Jsou to především okolnosti kolem smrti paní Pao. Ty zjišťuje prefekt Pao a já bych dal přednost tomu, abyste nechal na něm, jak tento tragický případ uzavře. Za druhé jsem se dověděl o jiné tragédii, k níž tu došlo před mnoha lety. Týká se to jisté perské dívky, která spáchala sebevraždu." Vrhl na svého hostitele rychlý pohled. Místodržitel náhle zbledl. Soudce pokračoval: "Když jsme se včera ráno spolu setkali v zahradní besídce, velice jste stál o to, abyste sám mohl převzít prošetřování záležitostí týkajících se zdejší perské obce. Jelikož jste zřejmě zvlášť podrobně prostudoval celou tuto problematiku, předpokládám, že mi budete moci poskytnout bližší podrobnosti
1 o této tragédii."
Místodržitel odvrátil tvář. Upřeně zíral oknem ven na zelené palácové střechy. Soudce Ti vyňal z mísy velkou bílou růži a vdechoval její jemnou vůni. Místodržitel začal napjatým hlasem:
"Přihodilo se to před mnoha lety, když jsem sem byl poslán jako mladší pomocník k soudu. Bylo to vlastně mé první

místo. Byl jsem mladý a vnímavý, a jistá exotičnost prostředí zdejších cizinců upoutala mou fantazii. Často jsem navštěvoval dům jednoho perského obchodníka a seznámil jsem se s jeho dcerou. Zamilovali jsme se do sebe. Byla to jemná, krásná dívka. Ušlo mi, že byla vysoce exaltovaná a až extrémně citlivá." Obrátil se, a hledě soudci zpříma do tváře, pokračoval: "Miloval jsem ji tak, že jsem byl rozhodnut vzdát se své kariéry a oženit se s ní. Jednoho dne mi sdělila, že se se mnou už nikdy nemůže vidět. Byl jsem tehdy ještě bláznivým mladíčkem a nic jsem netušil, domníval jsem se, že chce náš vztah ukončit. V zoufalství jsem začal navštěvovat jistou čínskou kurtizánu. Po několika měsících mi moje mladá Peršanka poslala vzkaz. Mám prý se s ní setkat ještě téhož dne za soumraku v chrámu Květinové pagody. Našel jsem ji tam, jak sedí v čajové besídce načisto sama." Sklopil oči a upřel je na své pevně sevřené ruce. "Měla na sobě dlouhý šat šafránové barvy; drobnou hlavu měla zahalenu v tenkém hedvábném šátku. Chtěl jsem něco říci, ale rázně mé přerušila a požádala,
abych ji vyvedl nahoru na pagodu. Mlčky jsme stoupali po příkrých schodech výš a výš, až jsme se octli na úzkém prostranství v nejvyšším, devátém poschodí. Přistoupila k zábradlí. Paprsky zapadajícího slunce zalévaly narudlou září moře střech hluboko pod námi. Aniž na mne pohlédla, sdělila mi zvláštním, neosobním hlasem, že má se mnou dvojčata, děvčátka. Jelikož prý jsem ji opustil, utopila je. Zatímco jsem tam stál celý zkamenělý, vrhla se náhle přes zábradlí. Já ... já ..."
S nesmírnou námahou až dosud ovládal svůj hlas, tecT se však načisto zhroutil a skryl tvář v dlaních. Soudce Ti zachytil jen úryvky toho, co mumlal: "Myslel jsem to dobře, nebesa to dosvědčí. A ona... Bylo to jenom proto... že jsme byli příliš mladí..."
Soudce Ti čekal, až místodržitel opět nabude sebevlády. Zvolna otáčel v ruce růží, pozoruje přitom bílé plátky, jak jeden za druhým padaly na lesknoucí se černý povrch stolu. Když konečně místodržitel zvedl hlavu, soudce Ti vložil květ zpátky do mísy a pravil:
"Musila vás velice milovat, jinak by nepropadla oné divoké touze vám ublížit. A tak se zabila a lhala vám, že obě dcerky zavraždila."
Protože se místodržitel už už chystal vyskočit, soudce Ti zvedl ruku. "Ano, byla to lež. Dala ta dvojčata ke svému čínskému příteli, a když ten přišel o své jmění, jistý Číňan s perskou krví v žilách, který jejich matku znal, si je vzal k sobě a dobře se o ně postaral. Vyrostly, jak jsem slyšel, v okouzlující mladé dívky."
"Kde jsou? Kdo je ten muž?" vybuchl místodržitel.
"Jmenuje se Ni, je to onen námořní kapitán, o kterém jsem se vám už jednou zmínil. Pěstuje mystiku, je poněkud podivín, ale člověk pevných zásad, to musím připustit. Třebaže mu bylo řečeno, že jste vlastně onu mladou perskou dámu podle oklamal, dal přednost tomu, být zticha, protože byl přesvědčen, že to nikomu neposlouží, jestliže se tato stará záležitost rozvíří, a nejméně ze všeho oněm dvěma dívkám samotným. Mohl byste ho někdy navštívit; snad inkognito. Jsou-li mé informace správné, kapitán se teď vlastně stal vaším zetěm." Soudce povstal. Upravil si šat a dodal: "Co jste mi tu teď vyprávěl, na to zapomenu."
Zatímco místodržitel, příliš hluboce pohnut, než aby byl s to vůbec něco říci, ho doprovázel ke dveřím, soudce Ti poznamenal:
"Než jsem začal o oné záležitosti té perské dámy, dal jste mi najevo, že se obáváte o svou pověst v sídelním městě. Chci vám teď říci, že budu pokládat za svou povinnost podat Velké radě hlášení o tom, že jsem ve vás našel vynikajícího a příkladně horlivého úředníka." Rychle přerušil místodržitelovy zmatené projevy vděčnosti a skončil: "Dostal jsem příkaz vrátit se neprodleně do sídelního města a opustím tedy Kanton dnes odpoledne. Dohlédněte laskavě, aby byl pro mne pohotově jízdní doprovod. Srdečné díky za vaše pohostinství. Sbohem."
/XXIV/
Soudce Ti se ve své soukromé jídelně poněkud opožděně naobědval spolu s Tiao Tajem a Tao Kaném. Jeho dva pobočníci zatkli v Liangově domě dva muže z vodního národa Tanků, tři čínské pobudy a navíc ještě jednoho arabského zabijáka. Všech šest mužů bylo vsazeno do vězení u soudu.
Při jídle informoval soudce Ti své pomocníky do nejmenších podrobností o všem, co se vlastně doopravdy přihodilo. Vynechal jen svůj poslední rozhovor s místodržitelem. Nakonec, když jim rovněž nastínil, jak bude vypadat oficiální verze celého případu, se znovu vrátil k vlastnímu tématu:
"Cíle, který si cenzor sám vytyčil a který ho stál život, jsme teď dosáhli. Hlavní eunuch dostane, co zasluhuje, a jeho politická strana se zhroutí. Korunní princ nebude zbaven svého pravoplatného postavení a klika císařovny se stáhne do pozadí -prozatím." Soudce se odmlčel. Myslil na císařovnu, hezkou, energickou, nesmírné schopnou, ale naprosto bezohlednou, zmítanou podivnými vášněmi a sžíranou touhou po sebeuplatnění a po získání pozic pro vlastní rodinu. V tomto prvém, nepřímém střetnutí nad ní získal vrch. Najednou však pocítil temnou předtuchu jiných, přímějších konfliktů a krveprolévání, spousty zbytečného krveprolévání. Uvědomil si mrazící přítomnost smrti.
Tiao Taj se poplašeně zadíval do soudcovy vyčerpané tváře. Soudce měl pod očima těžké černé váčky, hluboké rýhy mu brázdily vpadlé líce. Potřeboval veškerou svoji sílu, aby se ovládl. Pomalu se rozhovořil:
"Vražda cenzora asi bude mým posledním kriminálním případem. Odnynějška se pravděpodobně budu cele a výlučně věnovat
jen problémům politickým. Jestliže některý z nich, jako například tento případ cenzorův, by měl i svou kriminální stránku, předám je někomu jinému. Liang Fu se svými připomínkami k mým metodám pátrání po zločincích opravdu trefil do černého. A právě na základě těchto připomínek jsem si uvědomil, že přichází čas, kdy bych měl svou dráhu vyšetřovatele zločinů uzavřít. Mé metody jsou už přespříliš známé a chytrý zločinec může takové znalosti využít k svému prospěchu. Moje metody jsou součástí mé osobnosti a jsem teď už příliš stár, než abych je změnil. Mladší a výkonnější budou pokračovat tam, kde jsem přestal. Dnes pozdě odpoledne, až pomine největší vedro, odjedu ve zvláštním doprovodu zpět do sídelního města. Vy dva přijedete za mnou ihned potom, jakmile cenzorův případ

uzavřete. Budete se přísně přidržovat oficiální verze a dbát na to, aby se z toho, co se tady v Kantonu skutečně přihodilo, nic nedostalo na veřejnost. O Man-súra se nemusíte zajímat; uprchl na arabské lodi, ale rychlé vojenské džunky se už rozjely do ústí Perlové řeky, aby ho dostihly. Bude popraven v tajnosti, protože to, co ví o naší vysoké politice, se za žádnou cenu nesmí dostat k uším chalífy." Zvedl se a dodal: "Všichni si teď potřebujeme aspoň na hodinu pořádně odpočinout. Vy dva se už nemusíte vracet do svých chmurných kutlochů ve městě. Zůstaňte u mne v předpokoji; jsou tam dvě volná lehátka. Až si důkladně oddechnete, můžete mne vyprovodit a potom se dejte do práce. Počítám s tím, že budete moci opustit Kanton už zítra."
Když všichni tři kráčeli ke dveřím, Tao Kaň chmurně prohlásil :
"Byli jsme tu jenom dva dny, ale z Kantonu jsem už viděl všechno, co jsem chtěl."
"Já též!" doplnil ho Tiao Taj úsečně. Pak dodal s naprostou samozřejmostí: "Těším se, až se zase pustím do práce v sídelním městě, pane."
Soudce Ti vrhl rychlý pohled na bledou, strhanou tvář svého pobočníka. Smutně zauvažoval, že člověk žije a učí se - ale za všechno platí. Obdařil své pobočníky teplým úsměvem a řekl:
"To rád slyším, Tiao Taji."
Vystoupili po širokém schodišti, jež vedlo k pokojům na poschodí, kde soudce Ti bydlil. Když si Tiao Taj prohlédl v předpokoji obě přepychové postele se závěsy, prohlásil Tao Kanovi s úšklebkem:
"Můžeš si vybrat, kterou chceš, anebo si vezmi obě." A k soudci: "Raději si zdřímnu na té rákosové rohožce přede dveřmi vaší ložnice, pane. Zvláště v tomto vedru."
Soudce Ti přisvědčil. Rozhrnul závěs na dveřích a vešel do ložnice. Bylo tam horko a dusno. Zamířil k širokému oknu s klenutým obloukem a vytáhl vzhůru bambusovou záclonu. Honem ji však zase spustil, protože žár poledního slunce, odrážející se od glazury tašek na střechách sousedních palácových budov, ho naplno udeřil do tváře.
Zašel do zadní části pokoje a čapku si položil na stoleček vedle pohovky. Za čajovou konvicí tam ležela i jeho dýka. Když zkoušel, zda je konvice dosud teplá, oči mu sklouzly na jeho meč Dešťový drak visící na stěně. Pohled na tuto milovanou zbraň v něm náhle vyvolal vzpomínku na meč Pokořitele Jižních moří, jak ho viděl na obraze v síni předků rodiny Liang. Ano, admirál měl v sobě krev Tanků. Ale v něm byla její primitivní divokost zkrocena vznešenou myslí, její živelné vášně byly přetaveny v téměř nadlidskou odvahu. Potlačil povzdech a odložil těžký brokátový šat. Jenom v bílém hedvábném spodním prádle se natáhl na pohovku.
Zíral na vysoký strop a myslil na své pobočníky. Opravdu nesl částečnou zodpovědnost za tragickou zkušenost Tiao Taje. Měl se už dávno postarat, aby se Tiao Taj usadil a žil rodinným životem - to přece je jedna z povinností, kterou má člověk vůči těm, kdo jsou na něm závislí. Má Zung se oženil s oněmi dvěma hezkými dcerami loutkáře. Měl se tedy postarat i Tiao Tajovi o vhodnou nevěstu. Až bude zpátky v sídelním městě, bude s tím musit něco udělat. Nebude to ovšem nic snadného. Tiao Taj pocházel z významné rodiny válečníků, která se usadila na severozápadě země už před staletími. Byli to tvrdí lidé, prostých, věrných povah, kteří žijí jen boji, lovu a těžkým pitkám a mají rádi ženy právě tak silné a nezávislé. V tomto směru nebyl naštěstí s Tao Kaném žádný problém, protože ten byl zarytým nepřítelem žen.
Potom začal přemýšlet o závažných rozhodnutích, jež bude musit v sídelním městě učinit. Věděl, že strana věrná císaři za ním přijde s požadavkem, aby převzal politickou funkci mrtvého cenzora. Nebylo by však lépe vyčkat císařova skonu a teprve potom tento krok podniknout? Snažil se zvážit veškeré eventuality dalšího vývoje, ale ukázalo se, že mu dělá potíže myslit souvisle.
Ztlumené hlasy Tiao Taje a Tao Kana, které k němu nejasně doléhaly přes závěs na dveřích, ho uspávaly. A když mumlání ustalo, soudce usnul.
V tomto odděleném palácovém křídle bylo velmi ticho. S výjimkou stráží u vnějších bran se každý uložil k odpolednímu odpočinku.
Najednou se bambusová záclona se slabým šustotem rozevřela a Mansúr bezhlučně překročil okenní rám. Měl na sobě pouze bederní pás, v jeho záhybech zastrčenu zakřivenou dýku. Místo svého obrovského turbanu si kolem hlavy těsně omotal jen kus látky. Tmavé, svalnaté tělo se mu lesklo potem, protože aby se dostal k svému cíli, musil se šplhat přes střechy. Před oknem se zastavil a chvíli čekal, až znovu nabude dechu. U uspokojením zjistil, že soudce Ti tvrdě spí. Hedvábný spodní šat se mu vpředu rozhrnul a obnažil mu širokou hruď.
Mansúr kráčel k pohovce s pružnou elegancí pardála plížícího se za kořistí. Ruku položil na jílec dýky, když však mu oči sklouzly na meč visící na stěně, zarazil se. Bylo by to krásná, moci ohlásit chalífovi, že toho nevěřícího psa zabil jeho vlastním mečem.
Sundal meč a jedním rychlým pohybem jej tasil. Nebyl však s čínskými meči obeznámen. Prázdná podiva zařinčela na kamenných dlaždicích.
Soudce Ti se nepokojně zavrtěl, potom otevřel oči. Mansúr zaklel. Zvedl meč, aby jej vrazil soudci do hrudi, ale honem se obrátil, protože za sebou zaslechl hlasitý výkřik. Dovnitř se vřítil Tiao Taj, na sobě jen pytlovité kalhoty. Vrhl se na Mansúra, ale Arab učinil mečem výpad a pohroužil jej Tiao Tajovi do prsou. Jak se Tiao Taj zapotácel a Mansúra strhl s sebou, soudce vyskočil s pohovky a chopil se své dýky, ležící na čajovém stolku. Mansúr na něj vrhl přes rameno chvatný pohled, nerozhodnut, má-li se bránit mečem, nebo jej odhodit a bojovat svou zakřivenou dýkou, jež mu lépe vyhovovala. Tento okamžik zaváhání zpečetil jeho osud. Soudce se na něj vrhl a vrazil mu dýku do šíje tak prudce, až krev vysoko vystříkla. Okamžitě pak odhodil mrtvého Araba stranou a poklekl k Tiao Tajovi.
Dešťový drak, ostrý jako břitva, vnikl Tiao Tajovi hluboko do hrudi. Tvář mu zbělela, oči měl zavřeny. Temný pramének krve mu crčel z koutku úst.
Tao Kaň se vřítil dovnitř.
"Sežeň místodržitelova lékaře a alarmuj stráže!" vyštěkl soudce Ti.
Položil paži Tiao Tajovi pod hlavu. Meč se bál vytáhnout. Proud zmatených vzpomínek mu teď táhl před očima: jejich

první setkání v lese, kdy s Tiao Tajem bojoval právě tímto mečem; mnohá nebezpečí, kterým čelili bok po boku; přečetné okamžiky, v nichž jeden druhému zachraňoval život.
Nikdy se nedověděl, jak dlouho tam klečel, dívaje se na ztichlou tvář svého pobočníka. Najednou si uvědomil, že se kolem tlačí plno lidí. Místodržitelův lékař prohlížel raněného. Když mu opatrně vytáhl meč z rány a zastavil krvácení, soudce Ti se ho chraptivým hlasem otázal:
"Můžeme ho přenést na lehátko?"
Lékař přikývl. Vážně se na soudce zadíval a zašeptal:
"Naživu ho udržuje jenom jeho pozoruhodná vitalita."
Spolu s Tao Kaném a kapitánem stráží zvedli Tiao Taje a měkce ho uložili na soudcovu pohovku. Soudce pak uchopil meč a kapitánovi přikázal:
"Nařiďte svým lidem, ať toho mrtvého Araba odnesou."
Tiao Taj otevřel oči. Když uviděl v rukou soudce Ti meč, slabě se usmál a pravil:
"Tento meč byl svědkem našeho setkání a je i při našem rozloučení."
Soudce jej spěšně zasunul do pochvy. Potom ji položil na Tiao Tajovu osmahlou, zjizvenou hruď a měkce pravil:
"Dešťový drak zůstane s tebou, Tiao Taji. Nikdy bych nemohl vzít do ruky meč potřísněný krví mého nejlepšího přítele."
Se šťastným úsměvem zkřížil Tiao Taj na meči své mohutné ruce. Dlouze se zadíval na soudce Ti. Potom se zdálo, že mu otenká mázdra postupně přikrývá oči.
Tao Kaň položil levou paži Tiao Tajovi pod hlavu. Slzy se mu zvolna řinuly po dlouhé, hubené tváři.
"Mám dát příkaz, aby hlídky zabubnovaly pochod mrtvých, pane?" tázal se šeptem kapitán stráže.
Soudce Ti zavrtěl hlavou.
"Ne. Ať zabubnují Triumfální návrat. Okamžitě!"
Lékaři a strážím pokynul, aby je nechali o samotě. Skloněni těsně k pohovce, spolu s Tao Kaném hleděli příteli do tváře, jež teď byla zcela nehybná. Oči měl zavřeny. Když na něj tak dlouho, dlouho hleděli, všimli si, že mu líce červenají. Brzy mu
tvář žhnula horečkou; pot se řinul umírajícímu s čela. Dýchal přerývaně a znovu se mu na sevřených rtech objevila krev.
"Levá kolona ... vpřed!" vyrazil ze sebe Tiao Taj.
Najednou bylo ticho venku přerváno mohutným duněním velikých kožených bubnů na palácových strážních věžích. Rytmus se zrychloval, potom se ozval rezavý zvuk dlouhých trub, ohlašujících návrat vítězných bojovníků.
Tiao Taj otevřel oči, které teď už měly téměř skelný výraz. Pozorně naslouchal, potom se mu krví potřísněné rty rozšířily v šťastném úsměvu.
"Bitva je vyhrána!" ozval se náhle naprosto zřetelně.
V hrdle mu zachrčelo; dlouhé škubnutí roztřáslo jeho vysokou postavu. Úsměv mu ztuhl.
/XXV/
Byla už noc, když Tao Kaň spolu s oněmi čtyřmi agenty uzavřel celý případ cenzorovy smrti. Promyšleně a též účinně odstranil všechny důkazy o tom, co se tu vlastně doopravdy přihodilo. Mrtvola arabské tanečnice byla skrytě přenesena do soudní budovy, odtud pak veřejně dopravena do chrámu Květinové pa-gody, aby tam byla spálena. Liangovy komplice odvedla vojenská policie, aniž je vůbec vyslýchala. Jejich případ se vyřídí ihned, jakmile se vojenský oddíl dostane do hor na horním toku řeky. Když Tao Kaň jménem soudce Ti podepsal a pečetí opatřil všechny potřebné dokumenty, cítil se k smrti unaven. Soudce totiž opustil Kanton ihned, jakmile osobně zajistil vše potřebné k tomu, aby mrtvola Tiao Taje byla odeslána do sídelního města. Odejel se speciálním jízdním doprovodem. Četa vojenské policie jela vpředu, aby uvolňovala cestu. Nesli praporce s rudým lemováním, jež jim dávaly právo na čerstvé, odpočaté koně na každé stanici, kterou projížděli. Bude to vyčerpávající jízda, ale byla to jediná možnost, jak se do sídelního města dostat co nejrychleji.
Tao Kaň vyšel ze soudní budovy a mužům u nosítek přikázal, aby ho zanesli do Liangova domu. Hlavní síň tu byla prudce osvětlena olejovými lampami a planoucími pochodněmi. Tělo pana Lianga leželo na katafalku pod nádherným baldachýnem. Před ním procházel neustále proud lidí. Zapalovali kadidlo
a vzdávali zesnulému poslední poctu. Důstojný starší pán, o němž se Tao Kaň domyslil, že je oním strýcem, přijímal hosty, přičemž mu starý sloužící pomáhal.
Když tak Tao Kaň zamračeně přihlížel slavnostnímu obřadu, najednou zjistil, že mu po boku stojí pan Jao Taj-kaj.
"Smutný, smutný den pro Kanton!" poznamenal pan Jao. Ale jeho melancholický hlas byl v rozporu s prohnaným výrazem v tváři. Zřejmě už s potěšením kalkuloval, které z obchodů mrtvého bude teď moci převzít. "Slyšel jsem, že váš pán už odejel," pokračoval Jao. "Víte, měl jsem dojem, že mě z čehosi podezírá, protože mě jednou velice důkladně vyslýchal. Ale teď, když už se vrací do sídelního města, aniž mě znovu předvolal, znamená to, jak předpokládám, že je se mnou všechno v pořádku."
Tao Kaň se naň zlověstně zadíval.
"Nu," začal zvolna. "Já opravdu nemám právo hovořit s cizími osobami o úředních záležitostech. Ale protože vás mám rád, dám vám jednu zcela malou důvěrnou informaci, která vám může být k užitku. Když někoho natahují na skřipec, neměl by zapomenout požádat katova holomka, ať mu vloží mezi zuby dřevěný špalíček. Víte, stává se totiž nezřídka, že si přitom lidé v trýzni ukousnou jazyk. Ale na vašem místě, pane Jao, bych se raději o takové věci příliš nestaral. Takové starosti ještě nikdy nikoho nezachránily. Hodně štěstí."
Obrátil se a odešel, nechávaje pana Jao bez hnutí, tupé oči sTnulé hrůzou.
Trochu potěšen tímto setkáním, propustil Tao Kaň nosiče a pěšky si zašel na tržiště. Záda ho bolela, zrovna tak jako

nohy, ale cítil, že potřebuje mít chvíli pro sebe, aby si utřídil myšlenky. .Tržiště se jen hemžilo hlučným davem a tmavá ulice vzadu za ním, do níž potom vstoupil, se mu v porovnání s tržištěm zdála ještě zasmušilejší než posledně.
Když vystoupil po úzkém schodišti, zůstal na chvíli tiše stát přede dveřmi a naslouchal. Slyšel slabé, měkké bzučení. Ukázalo se, že jeho předpoklad byl správný.
Zaklepal a vkročil dovnitř. Drobné klícky visící se stříšky se rýsovaly proti večerní obloze a Tao Kaň v polotmě nejasně zahlédl i košík s čajovou soupravou na stole.
"To jsem já," ohlásil se, když vyšla zpoza bambusové zástěny. Vzal ji za rukáv a zavedl ji k lavici. Tam usedli, bok po boku.
"Věděl jsem, že vás tu najdu," pokračoval. "Zítra časně ráno se zase vracím do sídelního města a nechtěl jsem odejet, aniž bych vám dal sbohem. Osud nás oba těžce postihl, vás i mne. Vy jste ztratila bratra a sestru, já pak svého nejlepšího přítele." Stručně jí pověděl o smrti Tiao Taje. Pak se starostlivě zeptal: "Jak to tecf bude s vámi, když budete dočista sama?"
"Je to od vás velice ohleduplné, že jste si ve svém velkém zármutku vzpomenul i na mne," pravila tiše. "Ale o mne nemusíte mít strach. Ještě před tím, než jsem odešla z našeho domu, požádala jsem strýce, aby vyhotovil potřebný dokument, že se vzdávám všech nároků na majetek zesnulého bratra. Nepotřebuji nic. Mám své cvrčky a s nimi se už docela dobře protluču. S nimi také nebudu tak docela sama."
Tao Kaň dlouhou chvíli naslouchal vytrvalému bzukotu.
"Víte, o ty dva vaše cvrčky jsem se staral opravdu co nejlépe," ozval se konečně. "O toho, kterého jste mně poslala, i o toho, jehož jsem našel ve vašem pokoji ve Zkušební síni. Jejich zpěv se mi totiž začíná zamlouvat. Je tolik uklidňující. A já se cítím stár a unaven, Lan-li; klid, to je to jediné, po čem toužím."
Vrhl rychlý pohled na její nehybnou tvář. Zlehka jí položil ruku na paži a ostýchavě pokračoval:
"Byl bych opravdu velice vděčný, kdybyste někdy přišla za mnou do sídelního města a zůstala u mne. I s cvrčky."
Neodtáhla paži.
"Jestliže vaše První dáma nemá námitek," pravila svým vyrovnaným hlasem, "ráda o tom budu uvažovat."
"Jsem dočista sám. Není tu žádná První dáma." Potom měkce dodal: "Ale bude tu. A to právě v okamžiku, až vy přijmete mou nabídku."
Zvedla slepou tvář a pozorně naslouchala. Jediný bzukot nyní přehlušoval hlasy všech ostatních cvrčků táhlým, čistým tónem.
"To je zlatý zvonek!" poznamenala se spokojeným úsměvem. "Jestliže budete dobře naslouchat, poznáte, že v jeho písni je víc než jenom mír ... je v ní štěstí."